

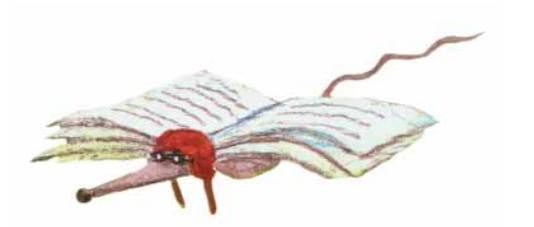
Παιδικά βιβλία

Βλέποντας
τον κόσμο
με διαφορετικά
μάτια

Κατάλογος
παιδικών βιβλίων
για τα Δικαιώματα
του Παιδιού,
με την οπτική
της διαφορετικότητας.

ΔΙΚΤΥΟ
ΓΙΑ ΤΑ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

εκδόσεις
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ

παιδικά βιβλία

Βλέποντας τον κόσμο
με διαφορετικά
μάτια

Κατάλογος παιδικών βιβλίων
για τα δικαιώματα του παιδιού
με την οπτική της διαφορετικότητας

Concept: *Μυρσίνη Ζορμπά (ΔΔΠ)*

Συντονισμός: *Αφροδίτη Δήμου (ΔΔΠ)*

Επιμέλεια κειμένων: *Μυρσίνη Ζορμπά (ΔΔΠ)*

Βιβλιογραφική επιμέλεια: *Χριστίνα Οικονομοπούλου, Χριστίνα Σκούρτη (ΔΔΠ)*

Ηλεκτρονική διαμόρφωση ύλης: *Χριστίνα Σκούρτη, Ιωάννα Χατζησαββίδου (ΔΔΠ)*

Εικονογράφηση: *επιλογές από τα βιβλία του καταλόγου*

Σχεδιασμός εξωφύλλου & έκδοσης: *Αλέκα Γλαράκη (εκδόσεις Ανατολικός)*

Επιμέλεια έκδοσης: *εκδόσεις Ανατολικός*

Γραμματεία: *Ιωάννα Χατζησαββίδου (ΔΔΠ)*

Το βιβλίο αυτό εκδόθηκε από τις εκδόσεις Ανατολικός για λογαριασμό του Δικτύου για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Με την υποστήριξη του Bernard van Leer Foundation.

Copyright © Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού (ΔΔΠ) - ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ
Αθήνα 2010

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση ή αναπαραγωγή του παρόντος έργου στο σύνολό του ή τμημάτων του με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και η διασκευή του ή εκμετάλλευσή του με οποιονδήποτε τρόπο αναπαραγωγής έργου λόγου ή τέχνης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2121/1993 και της Διεθνούς Σύμβασης Βέρνης-Παρισιού, που κυριώθηκε με το ν.100/1975. Επίσης απαγορεύεται η αναπαραγωγή της στοιχειοθεσίας, της σελιδοποίησης, του εξωφύλλου και γενικότερα της όλης αισθητικής εμφάνισης του βιβλίου, με φωτοτυπικές, ηλεκτρονικές ή οποιεσδήποτε άλλες μεθόδους, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν. 2121/1993.

εκδόσεις ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ
Αποστολοπούλου 64, 152 31 Χαλάνδρι, Αθήνα
Τηλ.: 210.6775147, Fax: 210.6775148
www.anatolikos.gr

Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού
Τηλεμάχου 3, 114 72 Αθήνα, Τηλ.: 210.3387427
e-mail: diktio1@gmail.com, www.ddp.org.gr

ISBN: 978-960-8429-79-6

εκδόσεις
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ

Αθήνα 2010

Χρυσός Χορηγός

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ευχαριστούμε

Ευχαριστούμε τους εκδότες παιδικών βιβλίων, που στήριξαν αυτή την προσπάθεια, ενημερώνοντάς μας για τις νέες κυκλοφορίες και προσφέροντάς υλικό για την εικονογράφηση της Ανθολογίας.

Οι παρακάτω εκδότες και φορείς από το χώρο του βιβλίου, προσέφεραν οικονομική ενίσχυση με την μορφή ειδικής προβολής τους στον κατάλογο, ανεξάρτητα και χωρίς καμία παρέμβαση στην επιλογή βιβλίων, που έγινε αποκλειστικά από την ομάδα μας. Τους ευχαριστούμε θερμά.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
Για αναγνώστες με απαιτήσεις

www.psichogios.gr

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ο.Σ.Δ.Ε.Λ. ©
Ο.Σ.Δ.Ε.Λ. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Great Books for Great People
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΛΕΝΤΗ
www.kalendis.gr

Τα έσοδα από αυτές τις χορηγίες, χρησιμοποιήθηκαν κατά 50% για να εκτυπωθεί μεγαλύτερος αριθμός αντιτύπων και κατά 50% για την ενίσχυση του Ξενώνα του Συλλόγου Μερίμνης Ανηλίκων.

Ο πρώτος κόμβος στην Ελλάδα για παιδιά και εφήβους

Στόχος είναι τα παιδιά να έρχονται σε άμεση επαφή με τα βιβλία και τους συγγραφείς, να βρίσκουν ψυχαγωγικές διεξόδους συνδυάζοντας το παιχνίδι με την καλλιέργεια της ανάγνωσης.

- Ψάξτε με το έξυπνο ευρετήριο ανάμεσα σε 16.000 βιβλία, ανάλογα με το χρώμα, το μέγεθος ή την ηλικία
- Ακούστε αφηγήσεις ιστοριών από τους αγαπημένους σας συγγραφείς
- Δείτε βιντεοσκοπημένες συνεντεύξεις ενός συγγραφέα κάθε μήνα
- Γράψτε τη δική σας ιστορία και κερδίστε πλούσια δώρα
- Μάθετε ποιες εκδηλώσεις γίνονται στην πόλη σας
- Και πολλές άλλες εκπλήξεις...

Συνδεθείτε: www.mikrosanagnostis.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΒΛΙΟΥ (ΕΚΕΒΙ), τηλ.: 210-9200300, www.ekebi.gr

Περιεχόμενα

Λίγα λόγια για την έκδοση	11
Τα γιατί μιας έκδοσης για Εμάς και τους Άλλους-Εμάς	13
Πώς να χρησιμοποιήσετε τον κατάλογο στην τάξη σας	17
Ο κατάλογος στην πράξη	19
Η ομάδα που διάβασε τα βιβλία	21

Θεματική παρουσίαση των βιβλίων σύμφωνα με τα Άρθρα της Διεθνούς Σύμβασης

1. Ταυτότητα, Παιδική Ηλικία, Ελευθερία Έκφρασης	22
2. Τροφή, Υγεία, Ασφάλεια	44
3. Εκπαίδευση, Πληροφόρηση, Καλλιτεχνική Έκφραση, Παιχνίδι	54
4. Οικογένεια, Υιοθεσία, Κοινωνικές Υπηρεσίες	68
5. Ισότητα	78
6. Βία, Εκμετάλλευση	114
7. Πόλεμος, Πρόσφυγες, Ειρήνη	122
8. Νόμος, Γνωστοποίηση της Σύμβασης	128

Index Βιβλίων κατά άρθρο της Διεθνούς Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού	135
---	-----

Index Βιβλίων κατά Τίτλο	144
--------------------------	-----

Index Συγγραφέων	146
------------------	-----

Η Διεθνής Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού με απλά λόγια	148
--	-----

Η έκδοση αυτή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Κοινωνική Συνοχή & Σεβασμός στη Διαφορετικότητα που υλοποιείται στην Ελλάδα με τη συνεργασία των ΜΚΟ:

ΔΙΚΤΥΟ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ (ΔΔΠ)

www.ddp.org.gr

Κέντρο Παιδαγωγικής και Καλλιτεχνικής Επιμόρφωσης Σχεδία

www.schedia-art.gr

ΕΑΔΑΠ

www.eadap.gr

Με την υποστήριξη του Bernard van Leer Foundation.

Λίγα λόγια για την έκδοση

Ο κατάλογος αυτός, είναι το αποτέλεσμα της συλλογικής προσπάθειας μιας ομάδας εκπαιδευτικών και εθελοντών, μελών των μη κυβερνητικών οργανώσεων «Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού» και «Κέντρο Παιδαγωγικής και Καλλιτεχνικής Επιμόρφωσης Σχεδία». Τον Νοέμβριο του 2008, η ομάδα μας ξεκίνησε να διαβάζει και, σε τακτικές συναντήσεις της, να συζητά και να αξιολογεί παιδικά βιβλία που επέλεγε με κριτήριο τα δικαιώματα του παιδιού και επίκεντρο τη διαφορετικότητα και την κοινωνική συνοχή. Στόχος των εργασιών αυτής της ομάδας ήταν να διαμορφωθεί ένας βασικός κατάλογος, ώστε να παρουσιαστούν τα βιβλία μέσα από περιλήψεις, οι οποίες να αποτελέσουν την αφορμή συζητήσεων για τα δικαιώματα του παιδιού αλλά και ευαισθητοποίησης και δημιουργικής έκφρασης των παιδιών.

Το 2009, το ίδρυμα Bernard van Leer (www.bernandvanleer.org) αποφάσισε να στηρίξει αυτή την προσπάθεια, εντάσσοντάς την σε ένα ευρύτερο πρόγραμμα ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών, γονέων και παιδιών για το σεβασμό στη διαφορετικότητα. Στο πρόγραμμα *Κοινωνική Συνοχή & Σεβασμός στη Διαφορετικότητα* που στοχεύει να προάγει ίσες ευκαιρίες και δυνατότητες που θα βοηθήσουν τα παιδιά να αναπτύξουν ικανότητες, στάσεις και συμπεριφορές απέναντι στη ζωή, οι οποίες θα τα βοηθήσουν να μεγαλώσουν μέσα στις πολυπολιτισμικές και συχνά γεμάτες συγκρούσεις κοινωνίες και τελικά να τις βελτιώσουν. Έγινε έτσι δυνατή η έκδοση του καταλόγου *Παιδικά βιβλία. Κοιτάζοντας τον κόσμο με διαφορετικά μάτια*, καθώς και η ευρύτερη προβολή του, με τη δωρεάν διανομή του σε εκπαιδευτικούς σε όλη την Ελλάδα, με τη διοργάνωση κινητών εκθέσεων και με την παρουσίαση του περιεχομένου του στο διαδίκτυο (www.diaforetikotita.gr).

Η διαδρομή της ομάδας μας από την μέρα που ξεκινήσαμε να διαβάζουμε μέχρι σήμερα που παραδώσαμε το υλικό αυτού του καταλόγου για να τυπωθεί ήταν ενδιαφέρουσα και μας πρόσφερε αυτογνωσία. Ποια ήταν η δική μας προσωπική σχέση με τις κοινωνικές προκαταλήψεις; Πώς αντιμετωπίσαμε τις κρυφές μας αντιστάσεις που ξεπηδούσαν την ώρα της ανάγνωσης; Είχαμε όρια που δεν γνωρίζαμε; Νιώσαμε αισθήματα που μας ξάφνιασαν; Αν τα βιβλία για παιδιά που σας παρουσιάζουμε εδώ μας βοήθησαν πρώτα εμάς να βελτιώσουμε την στάση μας απέναντι στους συνανθρώπους μας, τότε αυτός ο κατάλογος αξίζει να βρει την θέση του ανάμεσα στα έντυπα εργαλεία των εκπαιδευτικών.

Αφροδίτη Δήμου

Τα γιατί μιας έκδοσης για Εμάς και τους Άλλους-Εμάς

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ Σε τι χρειάζεται σήμερα ένας κατάλογος με προτάσεις παιδικών βιβλίων που επικεντρώνονται στη διαφορετικότητα; Γιατί τα τελευταία χρόνια η διαφορετικότητα συγκεντρώνει ολοένα περισσότερο την προσοχή των εκπαιδευτικών και αποτελεί τη λέξη-κλειδί που ερμηνεύει πολλά από τα φαινόμενα της σχολικής ζωής; Ποια είναι η σχέση που έχει αναπτυχθεί, μετά το μεταναστευτικό κύμα που δέχθηκε η κοινωνία μας, ανάμεσα στην ταυτότητα και τη διαφορετικότητα ή ετερότητα, όπως επίσης ονομάζεται στις επιστημονικές έρευνες; Η συμβίωση παιδιών διαφορετικής προέλευσης και κουλτούρας στη σχολική τάξη και στη γειτονιά, μας οδήγησε στη συνειδητοποίηση των διαφορών και στα διλήμματα που ανακύπτουν αναφορικά με την αντιμετώπιση του Άλλου. Μας έκανε επίσης να ξανασκεφτούμε τη δική μας ταυτότητα, που σε συνθήκες ομοιογένειας δεν απασχολούσε παρά ελάχιστα αλλά στις συνθήκες μιας υπό διαμόρφωση πολυπολιτισμικής κοινωνίας φάνηκε πως απασχολεί την πλειονότητα, ανεξάρτητα από την απάντηση που καθένας δίνει σχετικά με τη δική του ταυτότητα ή τη σχέση που θέλει να έχει με τον Άλλο.

Το φαινόμενο δεν είναι καινούριο, αφού η κοινωνία μας αντιμετώπιζε ανέκαθεν σκανδαλισμένα ζητήματα διαφορετικότητας. Αρκεί να σκεφτούμε τους τρόπους αντίδρασης και τους υποτιμητικούς χαρακτηρισμούς που απευθύνονταν σε όσους είχαν τοπική προφορά (βλάχοι), στους τσιγγάνους (γύφτοι), στους ανθρώπους με αναπηρία (σακάτηδες), στους ευτραφείς (βαρέλια), στους αδύνατους (κοκκαλιάρηδες) ή, παλιότερα, στους πρόσφυγες (παστρικές, τουρκόσποροι). Από αυτή την εμπειρία μπορούμε να διαπιστώσουμε σχετικά εύκολα πως η κινητικότητα των πληθυσμών και οι γρήγορες κοινωνικές αλλαγές ρίχνουν τα φώτα τους πάνω στις διαφορές, οι οποίες δεν μένουν στατικές αλλά χρωματίζονται, φορτίζονται ιδεολογικά και ενεργοποιούνται από συναισθήματα, νοοτροπίες και συμπεριφορές παράγοντας ισχυρές κοινωνικές εντάσεις και δυναμικές αντιθέσεις.

Η διάκριση ανάμεσα στο Εμείς και οι Άλλοι μετατοπίζεται κατά καιρούς σε νέα πεδία, διευρύνεται και οξύνεται. Έχουμε γνωρίσει πολλές μορφές διάκρισης, ξεκινώντας από την οικονομική και κοινωνική διάκριση (η φτώχεια και το κακό συναπάντημα), τη διάκριση της εθνικοφροσύνης (προδότες, εχθροί της πατρίδας), της αρρώστιας (τον έφαγε το σαράκι), στη συνέχεια την έμφυλη διάκριση (υστερικές φεμινίστριες), τη διάκριση που σχετίζεται με τις σεξουαλικές επιλογές (κουνιστός), την εθνοτική (Αλβανέ, δεν θα γίνεις Έλληνας ποτέ), τη θρησκευτική (άπιστοι) και άλλες που μπορούν να μπουν κάτω από το γενικό τίτλο πολιτισμικές διακρίσεις. Οι διακρίσεις παίρνουν συχνά τη μορφή προκαταλήψεων, φαντασιώσεων, γενικεύσεων, θυματοποίησης, επιθετικότητας, φόβου και παράγουν ισχυρά συναισθήματα. Τόσο ισχυρά, μάλιστα, που είναι ικανά να παραποιήσουν την πραγματικότητα διογκώνοντας τους κινδύνους που διατρέχει η κοινότητα από τους έξωθεν ή έσωθεν Άλλους, τους διαφορετικούς.

Ο όγκος και η ποικιλία των διακρίσεων αυξήθηκαν σημαντικά τα τελευταία χρόνια στην ελληνική κοινωνία, μαζί με την κινητικότητα, την ελεύθερη επικοινωνία, την ανασφάλεια, τη ρευστότητα και την πολυπολιτισμικότητα. Στη μάχη με τον κοσμοπολιτισμό οι διακρίσεις υπερίσχυσαν. Η παγκοσμιοποίηση και τα μεταναστευτικά ρεύματα προκάλεσαν αμφίθυμες συμπεριφορές. Η διάθεση να γνωρίσουμε τον κόσμο και να επικοινωνήσουμε με τις πιο απόμακρες γωνιές και πραγματικότητες του πλανήτη συνάντησε το φόβο απώλειας της ταυτότητας, την ανασφάλεια και την αβεβαιότητα απέναντι στις αλλαγές. Σε αρκετές περιπτώσεις, η διαφορετικότητα λειτούργησε αντιθετικά προς την ταυτότητα και όχι συμπληρωματικά όπως θα μπορούσε. Το κλειδί γι' αυτή τη ροπή ήταν ο φόβος και η απειλή του αγνώστου, το σκοτεινό δωμάτιο που ξέρουν καλά τα παιδιά ότι τα τρομάζει κι αν μην κρύβει κανένα δράκο ή φαντάσματα. Φτάνει που τα έχεις στο μυαλό σου και κάνουν την καρδιά σου να χτυπάει τρελά. Ίσως γι' αυτό οι άξιοι δάσκαλοι και οι δασκάλες των ελληνικών σχολείων, που γνωρίζουν να διαχειρίζονται το φόβο των παιδιών στο σκοτάδι, βρήκαν τόσο καλούς τρόπους να απεγκλωβίσουν τις μαθήτριες και

τους μαθητές τους από την παγίδα της ξενοφοβίας. Στις περιπτώσεις που ήξεραν να καλλιεργούν την απομυθοποίηση της διαφορετικότητας και την αποδοχή του Άλλου είδαμε σχολικές κοινότητες μονιασμένες και δημιουργικές. Δεν έλειψαν, δυστυχώς, και οι περιπτώσεις που προκάλεσαν την αντίδραση, παλιότερα του υπουργείου Παιδείας ή του Προέδρου της Δημοκρατίας, με την άρνηση της αναγνώρισης της αριστείας στον Άλλο, τον Αλβανό ή την Αλβανή μαθήτρια, λόγω της εθνοτικής τους καταγωγής.

Οι διακρίσεις συχνά διαπέρασαν το κοινωνικό σώμα και έγιναν σε αρκετές περιπτώσεις καθοριστικές για την κοινωνική αξιολόγηση και ιεράρχηση ακόμη και στις πιο τρυφερές ηλικίες, ξεκινώντας από το εσωτερικό της οικογένειας. Η κοινωνία όμως διδάχθηκε από όλα αυτά, ο δημόσιος διάλογος προκάλεσε προβληματισμό, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι πρόκειται για ζητήματα που λύθηκαν μια για πάντα. Άλλωστε, εκτός από όσους πραγματικά κυριεύονται από φόβο, υπάρχουν κι όσοι διαχειρίζονται το φόβο των άλλων και επενδύουν προς όφελός τους καλλιεργώντας τον επιτήδεια.

Ωστόσο, η συμβίωσή μας με τη διαφορετικότητα τις τελευταίες δύο δεκαετίες, ήταν αρκετά πετυχημένη. Την στήριξαν πολίτες, διανοούμενοι, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, επιστημονικοί σύλλογοι, γονείς που αντιστάθηκαν στον φόβο και όλες οι ευαισθητοποιημένες φωνές που ανέπτυξαν στη δημόσια συζήτηση το λόγο περί ισότητας, δικαιωμάτων και μη διακρίσεων. Το σχολείο αποτέλεσε ένα από τα πεδία δημόσιας καλλιέργειας και έκφρασης των διακρίσεων αλλά και το πεδίο αντίστασης, χάρη σε φωτισμένους εκπαιδευτικούς. Οι δάσκαλοι και οι δασκάλες που κατάφεραν να μεταδώσουν στους μαθητές και τις μαθήτριές τους την κριτική σκέψη, την αξία και τη στάση της κοινωνικής αλληλεγγύης και των κοινών εμπειριών, που απέκρουσαν κάθε κατάταξη σε κατώτερους και ανώτερους, κατάφεραν να δημιουργήσουν σχολικές τάξεις που αποτελούν δημιουργικές κοινότητες προς όφελος όλων των παιδιών και της συναισθηματικής τους ανάπτυξης. Σε αυτούς τους εκπαιδευτικούς χρωστά πολλά η κοινωνική συνοχή της κοινωνίας μας. Από τη μεριά του ο Συνήγορος του Πολίτη και, ιδιαίτερα, ο Βοηθός Συνήγορος του Παιδιού υπερασπίστηκαν συστηματικά, μαζί με τα άλλα, το κορυφαίο δικαίωμα της «μη Διάκρισης», που περιγράφεται στο άρθρο 2 της Διεθνούς Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Το ίδιο έκαναν μια σειρά από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Ιδρύματα και η Τοπική Αυτοδιοίκηση, που αναπτύσσουν δράσεις μέσα και έξω από το σχολείο.

ΒΙΒΛΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ Διατρέχοντας τα βιβλία αυτού του καταλόγου, αντιλαμβάνεται κανείς τη σημαντική προσπάθεια που έγινε από συγγραφείς, εικονογράφους και εκδότες παιδικών βιβλίων να μιλήσουν στα παιδιά για τα δύσκολα και σύνθετα ζητήματα της κοινωνίας μας όπως τα περιγράψαμε παραπάνω. Αλλά και η εκδοτική επιτυχία των περισσότερων από αυτά τα βιβλία αποκαλύπτει ένα αναγνωστικό κοινό που αποτελείται από γονείς, οι οποίοι επιλέγουν για τα παιδιά τους βιβλία με σοβαρά κριτήρια και σύγχρονο προβληματισμό. Πράγματι, η κριτική παρουσίαση που αποπειραθήκαμε να κάνουμε, ανέδειξε μια σειρά από πολύ ενδιαφέροντα ελληνικά και μεταφρασμένα βιβλία που έχουν γραφτεί με άξονα τη διαφορετικότητα και που απευθύνονται σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας. Μέσα από τις σελίδες των βιβλίων περνούν ζώα και άνθρωποι, παιδιά και μαγικά όντα που συνομιλούν, συμβιώνουν, συγκινούνται και συναισθάνονται. Άλλοτε με τρόπο απλό κι άλλοτε μέσα από ανατροπές και εκπλήξεις, όλα αυτά τα φανταστικά πρόσωπα καταφέρνουν να βγάλουν τον καλό τους εαυτό, να κατανοήσουν, να συμπονέσουν, να βρουν λύσεις σε προβλήματα. Η επιθετικότητα, η δυσπιστία, η λύπη, η ζήλια γιατρεύονται με τη συμπάθεια, την ευαισθησία, την αλληλεγγύη και τη φιλία. Μέσα από τα κείμενα των κλασικών βιβλίων, από τις μικρές ιστορίες με λίγα λόγια, από τα παραμύθια και τις αφηγήσεις, περνάει ο υπαρκτός κόσμος γεμάτος αντιθέσεις, προβλήματα και δυσκολίες αλλά κι ο άλλος, ο αόρατος κόσμος της φαντασίας και του συναισθήματος, της αυτοπεποίθησης και της ευφυίας, που βρίσκει τον τρόπο να δώσει αισιοδοξία και δύναμη στην προσπάθεια, στις έξυπνες λύσεις, στο φιλότιμο, στην αγάπη.

Είναι δύσκολο να μεταφερθούν σύνθετα προβλήματα σε κατανοητές ιστορίες για παιδιά. Είναι δύσκολο να μιλήσει ένας συγγραφέας για τη διαφορετικότητα, τα δικαιώματα, τη φτώχεια και τη δυστυχία. Όταν όμως εμπιστεύεται τις εμπειρίες και την έμπνευσή του και το πετυχαίνει χωρίς διδακτισμό, τότε ένα παιδικό βιβλίο αποκτάει παιδαγωγικό νόημα και σημασία. Τέτοια βιβλία υπάρχουν μέσα στον κατάλογο αυτό και μας έκαναν, όλους όσους συμμετείχαμε στην προσπάθεια, ευτυχισμένους και αισιόδοξους όταν τα διαβάσαμε, όταν τα συζητήσαμε κι όταν γράψαμε γι' αυτά.

Μυρσίνη Ζορμπά

Πώς να χρησιμοποιήσετε τον κατάλογο στην τάξη σας

Στόχος του καταλόγου αυτού είναι να χρησιμοποιηθεί το περιεχόμενο των βιβλίων που παρουσιάζει στις σχολικές τάξεις. Τόσο σεβόμενοι τα δικαιώματα του παιδιού, όσο όμως και την προσπάθεια για ευαισθητοποίηση και αποδοχή του Άλλου, ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική συνοχή, πρωταρχική και απαραίτητη θεωρείται η προσέγγιση και η χρήση κάθε βιβλίου της Ανθολογίας μέσα από ομαδικές δράσεις. Δουλεύουμε με τα παιδιά, τους μαθητές, και δεν δουλεύουμε εμείς για αυτά. Ο δάσκαλος θα διαβάσει το βιβλίο, θα διηγηθεί το βιβλίο, θα είναι ο αφηγητής.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δοθεί ο χρόνος και η απαιτούμενη ενθάρρυνση στους μαθητές να εκφράσουν τη γνώμη και τις εμπειρίες τους, ώστε να εκτιμηθεί η πραγματικότητα, όπως έχει ήδη διαμορφωθεί από την οικογένεια, τα Μ.Μ.Ε., το σχολείο, τη γειτονιά ή τους φίλους και, στη συνέχεια, μέσα από αυτή την πραγματικότητα και με τη βοήθεια των προτεινόμενων βιβλίων της Ανθολογίας να μπορεί να διαμορφωθεί μια νέα πραγματικότητα με στόχο το σεβασμό των Δικαιωμάτων, την αποδοχή του Άλλου και την αποδοχή της διαφορετικότητας, άρα την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής. Αν αγνοήσουμε τις εμπειρίες των μαθητών μας, είναι πιθανόν να αγνοήσουν και εκείνοι τα νέα μηνύματα που στόχος μας είναι να τους μεταδώσουμε. Φιλτράροντας τις εμπειρίες τους και παράλληλα παρουσιάζοντάς τους μια άλλη πραγματικότητα, αυτή της ιστορίας των βιβλίων, συντελούμε στον μετασχηματισμό των εμπειριών τους, στη δημιουργία πιθανά μιας δικής τους φανταστικής ιστορίας μέσα από μια αλυσίδα ερωτήσεων, στην κατανόηση τού γιατί είναι αναγκαίος ο σεβασμός του Άλλου και γενικότερα των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων. Έτσι, οδηγούνται σε συγκεκριμένα συμπεράσματα που αφορούν στην καθημερινή τους ζωή και στην αποδοχή της διαφορετικότητας σε όλες τις μορφές και εκφάνσεις της.

Με αφορμή τα στοιχεία της διαφορετικότητας που οι ίδιοι οι μαθητές παρατηρούν στα βιβλία της Ανθολογίας, συζητάμε για τα Δικαιώματα του Παιδιού τα οποία ήδη έχουμε αναρτήσει στην τάξη μας και ζητάμε από τους μαθητές μας να σημειώσουν ποια δικαιώματα νομίζουν ότι ήδη γίνονται σεβαστά από την κοινωνία των μεγάλων και ποια όχι. Προκαλούμε αναπαράσταση, μιμητική, δραματική, ιχνογραφική, ή /και αναδιήγηση της ιστορίας μας. Παρωθούμε τους μαθητές μας στην παρατήρηση και ανάλυση των εικόνων του βιβλίου μας. Δραματοποίηση, παίξιμο ρόλων, δημιουργία φόρουμ συζητήσεων, εικαστική απεικόνιση, μουσική έκφραση, αναδιήγηση με αφορμή το περιεχόμενο του κάθε βιβλίου από τους μαθητές κάθε σχολικής τάξης, μπορεί να συντελέσουν στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης για τα δικαιώματα του παιδιού, με επίκεντρο τη διαφορετικότητα και την κοινωνική συνοχή.

Θα μπορούσαμε να εντάξουμε τις προαναφερόμενες δραστηριότητες, που προκύπτουν από τα βιβλία της Ανθολογίας, σε κάθε σχολική δραστηριότητα και σε κάθε μάθημα. Θα μπορούσαμε να εντάξουμε τις προαναφερόμενες δραστηριότητες που προκύπτουν από τα βιβλία της Ανθολογίας, με ιδιαίτερη όμως έμφαση στο δίωρο τουλάχιστον πρόγραμμα της «Ευέλικτης Ζώνης Διαθεματικών και Δημιουργικών Δραστηριοτήτων». Τα βιβλία της Ανθολογίας προσφέρουν στους μαθητές το έναυσμα για να σταθούν κριτικά απέναντι στην ιστορία που αυτά παρουσιάζουν, να αναζητήσουν ομοιότητες και διαφορές με την καθημερινότητά τους, καθώς και να κατανοήσουν και να ευαισθητοποιηθούν στα αντίστοιχα άρθρα των Δικαιωμάτων του Παιδιού. Τα βιβλία της Ανθολογίας θα αποτελέσουν για τον εκπαιδευτικό αφορμή συζητήσεων και διαδικασία δημιουργικής έκφρασης των παιδιών και ευαισθητοποίησής τους όσον αφορά στα δικαιώματά τους. Και όχι μόνο: οι ευαισθητοποιημένοι πλέον μαθητές θα λειτουργήσουν ως διαμεσολαβητές τόσο στο οικογενειακό όσον και στο ευρύτερο κοινωνικό τους περιβάλλον.

Ράνυ Χ. Καλούρη

Σημ.: Η ταξινόμηση των βιβλίων κατά άρθρο έγινε για να βοηθήσει τον εκπαιδευτικό αλλά δεν είναι δεσμευτική γιατί πολλά βιβλία εκτείνονται σε περισσότερα του ενός άρθρα-θέματα.

Ο κατάλογος στην πράξη

Μερικές ιδέες για δραστηριότητες που μπορεί να γίνουν σε συνδυασμό με την ανάγνωση ενός εξωσχολικού βιβλίου στην τάξη.

A. Βιβλία που θεωρούμε ότι προωθούν το σεβασμό στον Άλλο.

- Τα παιδιά μπορούν να δραματοποιήσουν την ιστορία με τρόπο ώστε όλα να διαλέξουν ένα ρόλο που τους αρέσει και στη συνέχεια να τον ζωντανέψουν με δικούς τους διάλογους και συμπεριφορές.
- Τα παιδιά μπορούν να διαλέξουν ένα σημείο της ιστορίας που το βρίσκουν πιο ενδιαφέρον ή ότι έχει περισσότερο σχέση με τη δική τους ζωή και να το αναπτύξουν γράφοντας δικά τους κείμενα ή κόμικς.
- Τα παιδιά μπορούν να διαλέξουν έναν ήρωα του βιβλίου και να φανταστούν πώς θα δρούσε πιθανόν σε άλλες καταστάσεις από αυτές που περιγράφει το βιβλίο. Στη συνέχεια μπορούν να σκιτσάρουν την κάθε περίπτωση.
- Τα παιδιά μπορούν να συζητήσουν τις καταστάσεις και τις ανθρώπινες σχέσεις που περιγράφονται στο βιβλίο, να εντοπίσουν κοινά σημεία με καταστάσεις που τα ίδια έχουν βιώσει και να ζωγραφίσουν τις δικές τους εμπειρίες.
- Σε περίπτωση που τα βιβλία δεν έχουν πλούσια εικονογράφηση, τα παιδιά μπορούν να εικονογραφήσουν τα ίδια την ιστορία του βιβλίου, αφού το χωρίσουν σε ενότητες, και στη συνέχεια να προσθέσουν σύντομες λεζάντες.
- Τα παιδιά μπορούν να εκφράσουν με λίγα λόγια το περιεχόμενο του βιβλίου και να συνθέσουν ένα τραγούδι που να αναφέρεται σ' αυτό το περιεχόμενο.

B. Βιβλία που θεωρούμε ότι περιέχουν ορισμένες στερεοτυπικές ή μεροληπτικές αναφορές.

Ο εκπαιδευτικός με κατάλληλες ερωτήσεις ή παιχνίδια μπορεί να οδηγήσει τα παιδιά να εντοπίσουν τα στερεότυπα ή τις μεροληπτικές αναφορές, να μπουν στη θέση αυτού που θίγεται και να καταλάβουν πόσο επώδυνη είναι αυτή η θέση. Στη συνέχεια είναι καλό να οδηγηθούν σε κάποια δράση που θα ανατρέψει τα δεδομένα ώστε να φέρει την κάθαρση και μάλιστα τις περισσότερες φορές με χιούμορ. Αυτή η διαδικασία δίνει στα παιδιά την πεποίθηση ότι μπορούν να επιδρουν στις καταστάσεις που τα περιβάλλουν και να παίρνουν την τύχη στα χέρια τους.

Μερικά παιχνίδια που βοηθούν σ' αυτήν τη διαδικασία είναι:

- Να ανατρέψουμε την ιστορία (π.χ. το κρύο να γίνει ζέστη, το βουνό θάλασσα, ο μοναχικός άνθρωπος να περιβάλλεται από πολλά αγαπημένα πρόσωπα, ο χοντρός να γίνεται αδύνατος, αυτός που φοράει γυαλιά να μη φοράει και να φορούν οι υπόλοιποι ήρωες κ.λπ.).

- Να δραματοποιήσουμε την ιστορία όπως είναι μέχρι ένα σημείο και στη συνέχεια να βάλουμε ένα δικό μας τέλος. Ενώ είναι πολύ σημαντικό για τα παιδιά να έχουν πάντα μια αισιόδοξη προοπτική, πολλές φορές μπορεί τα ίδια να διαλέγουν ένα καταστροφολογικό τέλος, γιατί έτσι ξερκίζουν τους φόβους τους. Ο εκπαιδευτικός δεν πρέπει να παρεμβαίνει για να το αλλάξει.
- Να διηγηθούμε την ιστορία ανάποδα από το τέλος προς την αρχή και να δούμε τι αποτέλεσμα έχουμε (σουρεαλιστικό συνήθως). Αυτό μπορεί να γίνει και με ζωγραφική, αν ο καθένας ζωγραφίσει μια σκηνή του βιβλίου και στη συνέχεια κολλήσουμε τις ζωγραφιές με αντίστροφη διάταξη και προσπαθήσουμε να «διαβάσουμε» τις ζωγραφιές.
- Αφού εντοπίσουμε τα στερεότυπα του βιβλίου να τα διακωμωδήσουμε και να συνθέσουμε ένα χιουμοριστικό τραγούδι ή ποίημα.

Στοιχεία που είναι καλό να προβάλλονται σαν αποτέλεσμα όλων αυτών των επεξεργασιών:

1. Η ποικιλομορφία να εκδηλώνεται αλλά με την έκθεση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών όλων των ηρώων ώστε να αναδεικνύεται έτσι η μοναδικότητα της ατομικότητας όλων των ανθρώπων.
2. Η προσέγγιση των ηρώων να είναι ισότιμη και όχι στερεότυπη και να ξεκλειδώνει το συναισθηματικό κόσμο και των «διαφορετικών» ηρώων.
3. Να μην ωραιοποιείται η πραγματικότητα ούτε να αποφεύγονται οι συγκρούσεις. Η παρουσίαση ανάλαφρων καταστάσεων όπου όλα είναι ρόδινα δεν προσφέρει απολύτως τίποτα στον αγώνα για την καταπολέμηση των προκαταλήψεων και στην πραγματικότητα κρύβει κάποια ενοχή της κυρίαρχης πολιτισμικά ομάδας.
4. Η διαφορετικότητα να παρουσιάζεται σαν στοιχείο εμπλουτισμού των εμπειριών και του ορίζοντα της κυρίαρχης κοινωνικά ομάδας. Πρέπει να εκπέμπεται ένα μήνυμα ενδυνάμωσης μέσα από την οποία να αντλούμε δύναμη για συνέχεια της ζωής μας και όχι να προκαλούνται αισθήματα οίκτου.
5. Το τελικό μήνυμα να είναι αισιόδοξο και να δίνει στα παιδιά την ελπίδα ότι τα πράγματα μπορούν να αλλάξουν προς το καλύτερο, αν οι ίδιοι οι εμπλεκόμενοι πάρουν την τύχη τους στα χέρια τους.

Αναστασία Βαφέα

Η ομάδα που διάβασε τα βιβλία

Από το «Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού»

- Αλίκη Αντωνοπούλου
- Αφροδίτη Δήμου
- Βίκυ Δουλαβέρας
- Μυρσίνη Ζορμπά
- Ράνυ Καλούρη
- Ναταλία Κατηφόρη
- Θεοδοσία Μακρίδου
- Ηλίας Νάτσιος
- Σταμάτης Σκαμπαρδώνης
- Χριστίνα Σκούρτη
- Χριστίνα Οικονομοπούλου
- Πόπη Τσαουσιδου
- Ιωάννα Χατζησαββίδου

Από το «Κέντρο Παιδαγωγικής και Καλλιτεχνικής Επιμόρφωσης Σχεδία»

- Σταυρούλα Κοσμά
- Ευγενία Μόρφη

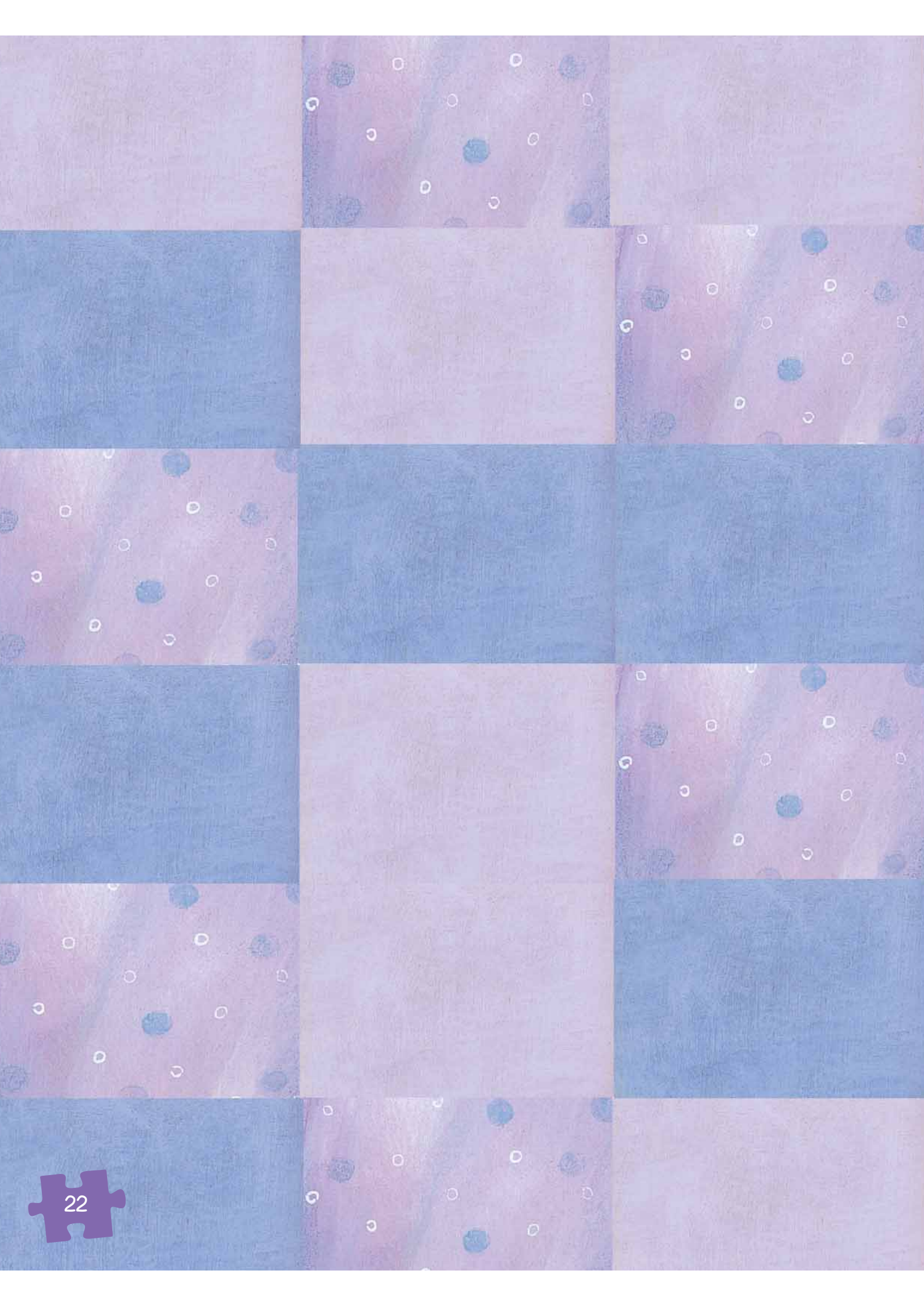
Ευχαριστούμε για την συμβολή τους, τους φοιτητές-αποφοίτους του Προγράμματος Ειδίκευσης στην Συμβουλευτική και τον Προσανατολισμό (ΠΕΣΥΠ) της ΑΣΠΑΙΤΕ:

- Παναγιώτη Αγγελιδάκη
- Παναγιώτη Βαγάκη
- Δήμητρα Γεννηματά
- Ευφροσύνη Κατσικονούρη
- Αικατερίνη Κοιλιάδη
- Ερμίνα Κοντακίδου

Συμμετείχαν σε συναντήσεις της ομάδας και οι:

- Αναστασία Βαφέα
- Ιωάννα Καρεφυλλάκη
- Άννα Κουκουζέλη

Ταυτότητα

Παιδική
Ηλικία

Ελευθερία
Έκφρασης

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Άρθρο 1 Ορισμός του Παιδιού

"Παιδιά" θεωρούνται όλα τα κορίτσια και τα αγόρια από 0 έως 18 ετών.

Άρθρο 7 Όνομα και Ιθαγένεια

Δικαίωμα κάθε παιδιού είναι να γράφεται στο ληξιαρχείο με τη γέννησή του και να έχει όνομα, επώνυμο και ιθαγένεια, δηλαδή να ανήκει σε μια χώρα.

Άρθρο 8 Ταυτότητα

Η Πολιτεία πρέπει να βοηθά τα παιδιά να διατηρούν την ταυτότητα, την ιθαγένεια και τις οικογενειακές τους σχέσεις.

Άρθρο 12 Ελευθερία γνώμης

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Οι μεγάλοι πρέπει να ακούν και να παίρνουν σοβαρά υπόψη τους τη γνώμη των παιδιών για θέματα που τα αφορούν, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους.

Άρθρο 13 Ελευθερία έκφρασης

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να αναζητούν, να μαθαίνουν και να μεταδίδουν πληροφορίες και ιδέες, και να εκφράζονται ελεύθερα, μέσα από τον γραπτό ή προφορικό λόγο, την τέχνη ή άλλους τρόπους, αρκεί να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων.

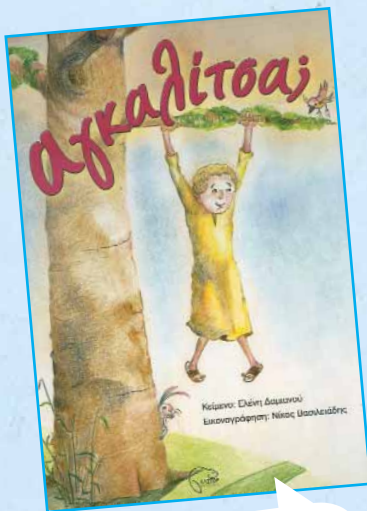
Άρθρο 14 Ελευθερία σκέψης και θρησκείας

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να σκέφτονται ελεύθερα και να πιστεύουν σε μια θρησκεία.

Άρθρο 15 Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να συναντιούνται, να συνεργάζονται και να συμμετέχουν σε συγκεντρώσεις, αρκεί να μην παραβιάζουν τα δικαιώματα των άλλων.

Για παιδιά
6+ ετών

Αγκαλίτσα;

Συγγραφέας: Ελένη Δαμιανού
Εικονογράφηση: Νίκος Βασιλειάδης
Εκδόσεις: Κάστωρ, 2003

Κάποτε υπήρχε ένας τόπος που οι άνθρωποι δεν ήξεραν να δώσουν ο ένας στον άλλον αγάπη, συμπάρσταση για τα δύσκολα και ευχές. Την αγάπη τους την έδειχναν με ένα δικό τους ξεχωριστό τρόπο, όχι όμως με αγκαλιές. Εκεί ζούσε ο Τσίτσο που ήταν ένα διαφορετικό παιδί από τα άλλα, τον αγαπούσαν οι δικοί του με το δικό τους τρόπο - χωρίς να είναι κοντά του, και του έλειπε η πραγματική αγάπη. Στο σχολείο ήταν απομονωμένος από τα άλλα παιδιά που γελούσαν για την εμφάνισή του. Η

μοναδική του χαρά ήταν οι περιπάτοι που έκανε στο δάσος. Εκεί συνάντησε τη Λίτσα ένα ξεχωριστό παιδί και έγινε φίλη του. Η Λίτσα του πρόσφερε απλόχερα την αγάπη της με μια αγκαλιά που τον γέμιζε ζεστασιά και ευτυχία. Η αγάπη τους έγινε παράδειγμα για όλα τα παιδιά αλλά και για τους μεγάλους και ζούσε πια μαζί τους χωρίς να νιώθει καμία διάκριση.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
8+ ετών

Τα αγόρια και τα κορίτσια

Συγγραφέας: Brigitte Labbé, Michel Puech
Εικονογράφηση: Jacques Azam
Εκδόσεις: Άγκυρα, 2004

Το βιβλίο «Τα αγόρια και τα κορίτσια» αναφέρεται στην «πιο σημαντική διαφορά που έχει δημιουργήσει η φύση στ' ανθρώπινα πλάσματα». Με σύντομα και απλά κείμενα παρουσιάζεται αρκετά στερεοτυπικά και υπεραπλουστευμένα, η διαφορετικότητα ανάμεσα στα δύο φύλα. Παρουσιάζεται, μεταξύ άλλων, η διαφορά των ρόλων ανάμεσα στη γυναίκα και τον άνδρα, η δυνατότητα της γυναίκας να κάνει παιδιά, η «κουτή και γεμάτη κακία» αντίληψη ότι η γυναίκα είναι κατώτερη από τον άντρα, το ότι «γεννιόμαστε ή αγόρια ή κορίτσια και μένουμε το ίδιο μέχρι να πεθάνουμε», ότι «κάθε ανθρώπινο πλάσμα, από τότε που εμφανίστηκαν οι άνθρωποι στη γη, είναι μια εντελώς καινούρια οντότητα», η παραδοσιακή αντίληψη για τα γυναικεία και τα ανδρικά επαγγέλματα κ.λπ.

Ράνυ Καλούρη

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
6+ ετών

Ας μιλήσουμε γι' αυτό... Έχω ένα μυστικό

Συγγραφέας: Jennifer Moore-Mallinos

Εικονογράφηση: Marta Fàbrega

Εκδόσεις: Σαββάλας, 2006

Ένα βιβλίο που απευθύνεται περισσότερο σε γονείς και εκπαιδευτικούς για τα μικρά και μεγάλα μυστικά των παιδιών. Κυρίως για τα μυστικά που φοβούνται ή ντρέπονται τα παιδιά να αποκαλύψουν στους μεγάλους, γιατί έχουν σχέση με τη βία, την κακομεταχείριση, τη σεξουαλική κακοποίηση. Το βιβλίο μπορεί να παίξει το ρόλο του σαν εργαλείο ενθάρρυνσης των παιδιών να μιλήσουν για πράγματα που τα πληγώνουν και τα στενοχωρούν.

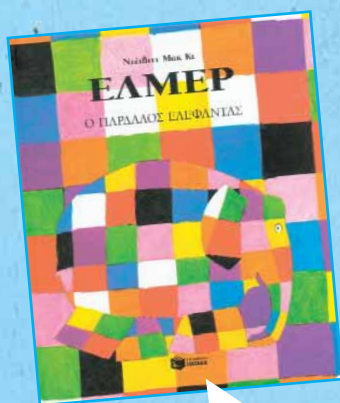
Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 34 (Σεξουαλική βία και εκμετάλλευση)

Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)

Άρθρο 36 (Άλλες μορφές εκμετάλλευσης)

Για παιδιά
6+ ετών

Έλμερ - ο παρδαλός ελέφαντας

Συγγραφέας: David McKee

Εικονογράφηση: David McKee

Εκδόσεις: Πατάκη, 1996

Ο Έλμερ, ο παρδαλόχρωμος ελέφαντας, είναι πολύ ευτυχισμένος. Ζει ανέμελα και είναι πάντα η δροσερή βροχή ανάμεσα στους φίλους του. Όλοι τον αγαπούν και τον καλοδέχονται όταν τον βλέπουν, μιας και είναι ένα χαρούμενο πλάσμα που προσφέρει απλόχερα «τσαχνινιά» και ζωντανία στις παρέες. Όσοπου μια μέρα, προβληματισμένος εξαιτίας της ολότελα διαφορετικής του εμφάνισης σε σχέση με τους φίλους του, αποφασίζει να γίνει σαν τους υπόλοιπους της παρέας. Να γίνει γκρι. Τα καταφέρνει μια χαρά, αλλά με έκπληξη συνειδητοποιεί ότι οι φίλοι του δεν τον αναγνωρίζουν πια! Στην ιστορία αυτή ο ήρωας περνάει μέσα από μια διαδικασία κατάκτησης της αυτογνωσίας. Βιώνει πολλά στάδια. Αρχικά αμφισβητεί τον εαυτό του και θέλει να μοιάσει στους άλλους, μην έχοντας συνειδητοποιήσει ότι αυτό που τον κάνει ξεχωριστό και αγαπητό είναι απλά και μόνο η διαφορετικότητά του. Τελικά επανεδραιώνει την ταυτότητά του και συγχρόνως βοηθάει τους φίλους του να συνειδητοποιήσουν ότι η πολυχρωμία κάνει πιο χαρούμενη τη ζωή τους.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Η Δικαιοσύνη και η Αδικία

Για παιδιά
6+ ετών

Συγγραφέας: *Brigitte Labbe, Michel Puech*

Εικονογράφηση: *Jacques Azam*
Εκδόσεις: *Άγκυρα, 2004*

Το εικονογραφημένο αυτό βιβλίο επιχειρεί με έναν έξυπνο και διασκεδαστικό τρόπο να απαντήσει σε ένα δύσκολο και σύνθετο ερώτημα με το οποίο οι άνθρωποι έρχονται αντιμέτωποι από την παιδική τους ηλικία: τι είναι δίκαιο και τι άδικο; Ποιο παιδί - ανεξαρτήτου κοινωνικής τάξης, εθνικότητας, χρώματος - δεν έχει βιώσει, περισσότερο ή λιγότερο, το αίσθημα της αδικίας στο σπίτι, το σχολείο ή στις υπόλοιπες κοινωνικές αναστροφές του; Το βιβλίο ξεκινάει προσπαθώντας να εξηγήσει την έννοια της αδικίας διευκρινίζοντας ότι το όμοιο δεν είναι πάντα δίκαιο. Στη συνέχεια, αναφέρεται στους νόμους και εξηγεί πως και αυτοί, μερικές φορές, δημιουργούν αδικίες δίνοντας το παράδειγμα των ρατσιστικών νόμων. Ο προβληματισμός που αναπτύσσεται μας οδηγεί σταδιακά στο θεμελιώδες ερώτημα: Ποιος αποφασίζει τι είναι δίκαιο. Η απάντηση, βεβαίως, δεν

είναι απλή. Ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι κάθε κεντρικό ερώτημα που τίθεται πλαισιώνεται από μια μικρή ιστοριούλα, με πρωταγωνιστές παιδιά, που βοηθούν στην καλύτερη κατανόηση του θέματος. Επιπλέον, ιδιαίτερος θετικός, είναι ότι το θέμα της αδικίας εξετάζεται από όλες τις πτυχές του: την οικονομική, κοινωνική, φυλετική κ.ά. Τέλος, αξίζει να αναφέρουμε ότι τα τελευταία κεφάλαια είναι αφιερωμένα στα δικαιώματα και συγκεκριμένα στα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα του παιδιού. Ειδικότερα, για την τελευταία κατηγορία, εξηγείται μέσω ενός παραδείγματος πως και τότε μπορούν τα παιδιά να τα επικαλεστούν.

Ηλίας Νάτσιος

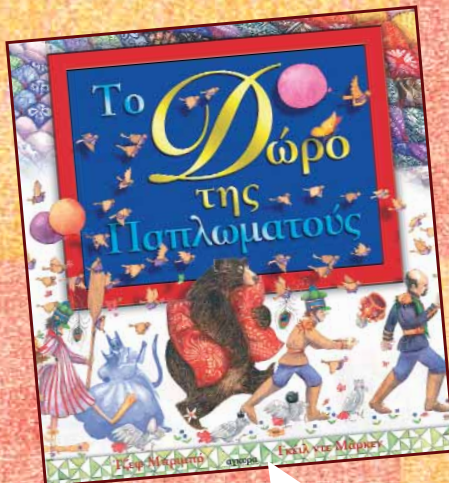
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 7 Όνομα και ιθαγένεια)

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 37 (Βασανιστήρια και στέρηση ελευθερίας)

Άρθρο 40 (Δικαιοσύνη / ποινική μεταχείριση)

Για παιδιά
5+ ετών

Το δώρο της παπλωματούς

Συγγραφέας: *Jeff Brumbeau*

Εικονογράφηση: *Gail de Marcken*

Εκδόσεις: *Άγκυρα, 2000*

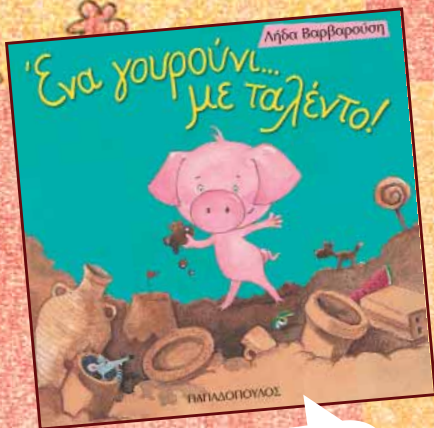
Μια γενναιόδωρη παπλωματού φτιάχνει τα πιο όμορφα παπλώματα του κόσμου και τα χαρίζει στους φτωχούς. Ένας άπληστος βασιλιάς, που μέσα στο παλάτι του έχει μαζεμένους όλους τους θησαυρούς του κόσμου, ζητά από την παπλωματού ένα πάπλωμα πιστεύοντας ότι αυτό θα του χαρίσει την πραγματική ευτυχία. Η παπλωματού το αρνείται και ξεκινά έτσι η περιπέτεια για τον άπληστο βασιλιά, μέσα από την οποία σιγά-σιγά θα κατανοήσει την αξία της προσφοράς. Το βιβλίο αναδεικνύει την ευχαρίστηση που προσφέρει η προσφορά και η αλληλεγγύη προς τους άλλους.

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Για παιδιά
7+ ετών

Ένα γουρούνι... με ταλέντο!

Συγγραφέας: Λίδα Βαρβαρούση
Εικονογράφηση: Λίδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2003

Κάποτε ζούσαν σε μια φάρμα γουρουνάκια που στέκονταν ακίνητα στη λάσπη σαν κοιμισμένα. Ένα από τα γουρουνάκια δεν αντέχει άλλο να ζει στη λάσπη και την αδράνεια. Τους μιλάει για καθαριότητα και για πολιτισμό. Τα υπόλοιπα γουρουνάκια δεν το καταλαβαίνουν. Σε ένα παραλήρημά του, φαντάζεται πώς θα έπρεπε να είναι η ζωή του. Έτσι αποφασίζει να δημιουργήσει χρησιμοποιώντας τη λάσπη. Φτιάχνει μπουκάλια, φαγητά, γλυκά και άλλα αντικείμενα και νιώθει ευτυχισμένο. Η λάσπη του αρέσει γιατί την αξιοποιεί εποικοδομητικά. Τότε τα άλλα γουρουνάκια "ξυπνούν" από το τέλμα τους και το βοηθούν να χτίζοντας μαζί το καινούργιο τους σπίτι. Είναι

πλέον χαρούμενα γιατί κατάλαβαν πως ακόμα απ' τη λάσπη μπορεί να βγει κάτι καλό. Το βιβλίο είναι πολύχρωμο. Το γουρουνάκι που ξεφεύγει από τη ρουτίνα καταφεύγει στη διαφορετικότητα. Αισιοδοξεί ως προς τη δημιουργικότητα των μικρών του φίλων και εκπέμπει το μήνυμα ότι δεν πρέπει να είμαστε αδρανείς και ότι μπορούμε με τις πράξεις μας να παίξουμε θετικό ρόλο για μια καλύτερη κοινωνία, αξιοποιώντας όσα άλλοι περιφρονούν.

Παναγιώτης Α. Αγγελιδάκης

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
6+ ετών

Ένα σκουλήκι με... φτερά!

Συγγραφέας: Λίδα Βαρβαρούση
Εικονογράφηση: Λίδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2006

Το βιβλίο μιλάει για μια κοινωνία σκουληκιών, προβάλλοντας τις διαφορές στην ιδιοσυγκρασία, τις επιθυμίες και τα ενδιαφέροντα των μελών της. Περιγράφει τις ψευδαισθήσεις και απεικονίζει τις αντιλήψεις τους για το ασυνήθιστο και το αλλιώτικο, υπονοώντας τις αναλογίες με την κοινωνία των ανθρώπων. Τα παιδιά αναγνωρίζουν κάτι δικό τους σ' αυτήν την ιστορία και μπορούν να ταυτιστούν με τον μικρό πρωταγωνιστή, που αν και διαφορετικός στην όψη, επιτυγχάνει να αναδειξει την ομορφιά, που τελικά «κρύβεται» μέσα του και να μεταμορφωθεί σε πεταλούδα. Αν και ξυπνά στη μνήμη την ιστορία «του ασχημό-

παπου», το βιβλίο μεταφέρει με σωστό τρόπο μηνύματα, όπως: πόσο δύσκολο είναι να αποδεχθεί κανείς το διαφορετικό, πόση πίκρα μπορεί να προκαλέσει η απόρριψη, πόσο αρνητικό είναι το να κρίνει κάποιος τους άλλους μόνο από ένα επιφανειακό χαρακτηριστικό όπως η εξωτερική τους εμφάνιση.

Δήμητρα Γεννηματά

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)
Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)
Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Για παιδιά
4+ ετών

Ένας αρκούδος στο σχολείο!

Συγγραφέας: *Carrie Weston*
Εικονογράφηση: *Tim Warnes*
Εκδόσεις: *Μεταίχμιο, 2008*

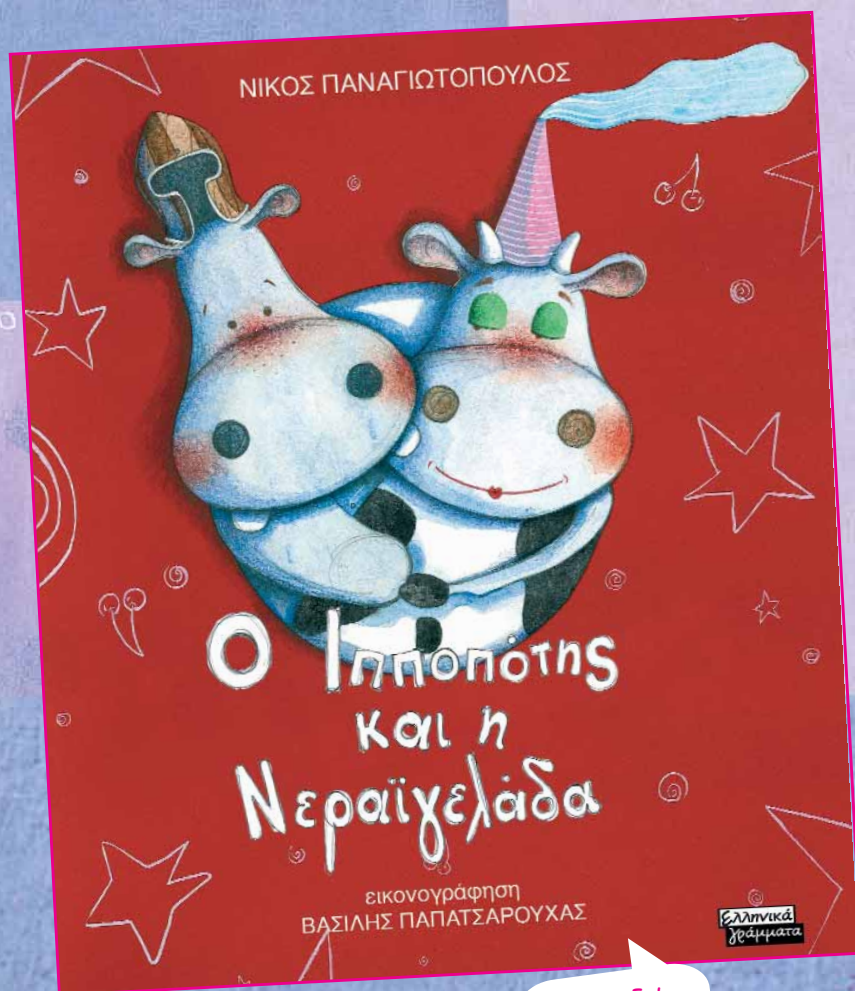
Όταν ο Μπίλι αποφασίζει να πάει στο σχολείο των ζώων προκαλείται αναστάτωση στη σχολική κοινότητα. Παρ' όλο που η δασκάλα είχε προετοιμάσει την τάξη για να υποδεχθεί τον καινούριο μαθητή, το μικρό αρκούδάκι που δεν ήταν όμως καθόλου μικρό, προκαλούσε δέος και πανικό στα άλλα ζώα του σχολείου. Ο Μπίλι δεν ταίριαζε με το περιβάλλον και προκαλούσε αναστάτωση στα υπόλοιπα ζώα που τον παραμέριζαν. Ήταν ένας δυστυχισμένος αρκούδος με καλή καρδιά, που ζούσε όμως μόνος του. Όσοι μια μέρα με μια ηρωική του πράξη κατάφερε - όταν υπερασπίστηκε τους συμμαθητές του από μια συμμορία αρουραίων - να ενταχθεί στην ομάδα, να αγαπηθεί και να κάνει καινούριους φίλους.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Ο Ιπποπότης και η Νεραϊγελάδα

Συγγραφέας: Νίκος Παναγιωτόπουλος
Εικονογράφηση: Βασίλης Παπατσαρούχας
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2009

Ο ιπποπόταμος που ήθελε να είναι ιππότης φορούσε πανοπλία και ήταν Ιπποπότης. Με αυτή την αμφίεση η ζωή του δεν ήταν εύκολη γιατί δεν μπορούσε να κυλιέται στις λάσπες. Γι' αυτό αποφάσισε να ζήσει στα όρη και τα βουνά ακολουθώντας τη ζωή του Ιππότη. Ονειρευόταν να βρει μια νεραΐδα που να τον απαλλάξει από τη βαριά του πανοπλία. Αφού περιπλανήθηκε και συνάντησε στο δάσος πολλά ζώα και πήρε πληροφορίες πώς θα φτάσει στην νεραΐδα που ονειρευόταν, συνάντησε μια πτερωτή αγελάδα. Η αγελάδα ήταν η νεραϊγελάδα που ονειρευόταν και τον ακολούθησε στο δάσος για να ζήσουν μαζί με τα άλλα ζώα. Η ιστορία αυτή ταιριάζει τα αταίριαστα, προβάλλει οι έννοιες της ταυτότητας και της διαφορετικότητας που δεν συγκρούονται, αλλά μπορούν να συνυπάρξουν, να ταιριάζουν και, γιατί όχι, και να διασταυρωθούν.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)
Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)

Για παιδιά
6+ ετών

Για παιδιά
7+ ετών

Η ιστορία του σκύλου... Θα Δείξει

Συγγραφέας: Μάνος Κοντολέων

Εικονογράφηση: Στάθης Σταυρόπουλος

Εκδόσεις: Πατάκη, 1999

Ο «Θα Δείξει» είναι ένας μικρός σκύλος που του αρέσει να χτυπά ένα μικρό κούφιο ξύλο, να παίζει με τα μαξιλάρια και να σκαλίζει στο χώμα τα γράμματα των ανθρώπων. Είναι λίγο πιο μεγάλος από αντρική παλάμη και το τρίχωμά του άσπρο με μαύρες βούλες. Ένας σκύλος με ονοματεπώνυμο που τα κατά καιρούς αφεντικά του προσπαθούν να του δώσουν ρόλο, βαφτίζοντάς τον φύλακα, κυνηγόςκυλο ή σκυλάκι του σαλονιού. Ο «Θα Δείξει» όμως είναι απλά ένα σκυλί που θέλει αγάπη, φαγητό, κατανόηση και πάνω απ' όλα την αποδοχή των ανθρώπων.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 21 (Υιοθεσία)

Για παιδιά
4+ ετών

Καλημέρα, φίλε!

Συγγραφέας: Φυλλιώ Νικολούδη

Εικονογράφηση: Φερένα Σκόρδη

Εκδόσεις: Δίπτυχο, 2006

Ένα μικρό εικονογραφημένο βιβλίο, που γράφτηκε από τη συγγραφέα του στα ελληνικά και στα αλβανικά, με θέμα την αποδοχή της διαφορετικότητας του γείτονά μας. Η συγγραφέας ένα πρωινό, πριν ανατείλει ακόμη ο ήλιος, μπαίνει στην κουζίνα της όπου ακούει τη συζήτηση που έχουν μέσα σε ένα μπουκάλι το άσπρο γάλα και το κακάο. Κουβεντιάζουν το πόσο καλά αισθάνονται που είναι μαζί στο ίδιο μπουκάλι και ότι αναίτια τόσο καιρό απέφευγαν να μιλήσουν το ένα στο άλλο απλά και μόνο γιατί έτσι τους είχαν πει οι δικοί τους. Με ικανοποίηση διαπίστωναν ότι ο καθένας τους είχε κάνει ένα καινούργιο φίλο και τελείωσαν την κουβέντα τους μαθαίνοντας τη λέξη καλημέρα ο ένας στη γλώσσα του άλλου.

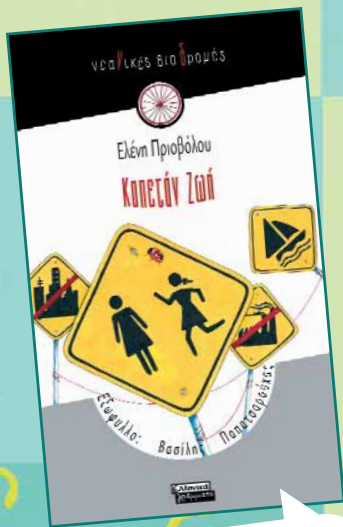
Ευφροσύνη Κατσικουόρη

Άρθρο 13 (ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Άρθρο 3 (Το συμφέρον του παιδιού)

Για παιδιά
12+ ετών

Καπετάν Ζωή

Συγγραφέας: Ελένη Προβόλου

Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2008

Η Εύα, ένα δωδεκάχρονο κορίτσι της πόλης, ζούσε με την οικογένειά της μια συνηθισμένη ζωή, κάνοντας ό,τι κάνουν περίπου όλα τα κορίτσια μιας μικροαστικής οικογένειας. Πήγαινε στο σχολείο της, έκανε μαθήματα χορού και μουσικής, της άρεσε να αγοράζει πολλά ρούχα, προσπαθώντας να μοιάσει στα μοντέλα που έβλεπε στα περιοδικά και την τηλεόραση. Είχε τις μικρές ιδιοτροπίες της στο φαγητό και δεν της άρεσε να διαβάζει εξωσχολικά βιβλία. Η οικογένειά της την αγαπούσε πολύ και δεν ήθελαν να τις χαλάνε χατίρι. Η μητέρα της εργαζόταν σε ένα συμβολαιογραφείο και ο πατέρα της ήταν υπάλληλος τελωνείου. Την καθημερινή τους ζωή θα έρθει να διαταράξει το γεγονός ότι ο πατέρας της παίρνει προαγωγή και θα χρειαστεί να αφήσουν το σπίτι τους και να ζήσουν σε ένα μικρό και απομονωμένο νησί. Η Εύα αποχωρίζεται τις φίλες της και τη ζωή που έκανε στη πόλη. Το ίδιο και η μητέρα της, αφήνει την πόλη και τη δουλειά της που μεν δε της άρεσε αλλά την είχε συνηθίσει. Η ζωή όπως την έβλεπαν μέχρι εκείνη την στιγμή αλλάζει. Στο νησί η Εύα θα κάνει νέες φίλες και θα συνδεθεί ιδιαίτερα με την Καπετάν Ζωή, που θα της δείξει τον τρόπο να αντιμετωπίζει τους φόβους της και να παίρνει το τιμόνι της ζωής στα χέρια της. Θα μάθει ότι όλα τα πλάσματα της γης έχουν δικαίωμα να υπάρ-

χουν και αξίζει να τα προστατεύουμε, είτε είναι στη στεριά είτε στη θάλασσα. Θα καταλάβει επίσης ότι δεν είναι απαραίτητο να έχεις πολλά για να είσαι ευτυχισμένος κι ότι πρέπει να αγαπάς τον εαυτό σου όπως είναι. Θα μάθει ότι το χρήμα δεν είναι πιο σπουδαίο από τον άνθρωπο και τη φύση κι ακόμη ότι πρέπει να το ξεδεύουμε με μέτρο. Η Καπετάν Ζωή θα μάθει στην Εύα τους θρύλους του νησιού. Η Εύα θα γνωρίσει πόσο σημαντική είναι η οικογένεια για ένα παιδί και πόσο απαραίτητο είναι να έχει ανθρώπους που το νοιάζονται και στέκονται δίπλα τους στις δυσκολίες. Θα διαπιστώσει ότι οι άνθρωποι πολλές φορές προτιμούν να ικανοποιήσουν τα μικροσυμφέροντα τους, αδιαφορώντας αν θα βλάψουν ανθρώπους, ζώα, φυτά. Η Εύα ανακαλύπτει πόσο σημαντικό είναι να μάθουμε να κάνουμε τις επιλογές μας και να αγωνιζόμαστε για το δικό και τα δικαιώματά μας, τόσο τα δικά μας όσο και εκείνων που δεν μπορούν να αγωνιστούν για αυτά. Θα γνωρίσει ακόμη τους θαυμάσιους κόσμους που κρύβονται στα βιβλία και μας περιμένουν να τους ανακαλύψουμε. Η Εύα θα μυρίσει και θα ακούσει στο νησί τον πραγματικό κόσμο, θα γευτεί τροφές που πριν τις απέφευγε.

Παναγιώτης Βαγάκης

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
8+ ετών

Κίκο, η κότα που έμαθε να πετάει

Συγγραφέας: Μανόλης Μαυρολέων
Εικονογράφηση: Γιώργος Σγουρός
Εκδόσεις: Πατάκη, 2007

Σε ένα αγρόκτημα, ένα γεράκι, ο Κίκο, γεννιέται, αναθρέφεται από μια κοτούλα και όταν πια μεγαλώνει, πετά μακριά. Ωστόσο, συνεχίζει πάντοτε να προστατεύει την οικογένειά του. Μια κοτούλα, η Κίκο, παροτρυνόμενη από την ιστορία του Κίκο, αποφασίζει να μάθει να πετά, να «αξιοποιήσει» τις φτερούγες της. Σύμμαχος και δάσκαλός της σε αυτή την προσπάθεια είναι ο Βρασί-δας, το περιστέρι του αγροκτήματος που με ανταμοιβή τα παραμύθια που του αφηγείται η Κίκο την μαθαίνει να πετά. Όταν αποφασίζει και η Κλειώ, η μικρή γαλοπούλα, να μάθει να πετά, η Κίκο εγκαλείται από τα υπόλοιπα ζώα του αγροκτήματος και παραπέμπεται σε δίκη, λόγω διασάλευσης της τάξης. Η σοφή κουκουβάγια-δικαστίνα μετά

την αναλυτική εξέταση μαρτύρων υπεράσπισης και κατηγορών αθώνει την Κίκο, επιβραβεύοντας έτσι την προσπάθειά της. Η δύναμη της συνεργασίας, η εκπαιδευτική διαδικασία ως πρόοδος, η υιοθεσία και η αναδοχή, η κατάρριψη του μύθου της διαφορετικότητας, προβάλλονται μέσα από το αγρόκτημα, ανατρέποντας παράλληλα τους στερεότυπους χαρακτήρες που αποδίδουμε στα ζώακια.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
Άρθρο 21 (Υιοθεσία)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
7+ ετών

Ο κύριος «Αύριο-βράδυ»

Συγγραφέας: Χρήστος Μπουλώτης
Εικονογράφηση: Έφη Λαδά
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2001

Τα παιδιά της γειτονιάς ήταν τυχερά, γιατί έμεναν κοντά σε ένα γέρο ναυτικό, τον κύριο Ευρυβιάδη, που τον φώναζαν κύριο Αύριο-βράδυ. Ο κύριος Ευρυβιάδης αγαπούσε τα παιδιά, τους διηγόταν ιστορίες, τους έλεγε παραμύθια, τους χάριζε ξύλινα παιχνίδια για να παίζουν και γλυκά όνειρα για τον ύπνο τους, που τα κατασκεύαζε μόνος του. Ο κύριος Αύριο-βράδυ κατασκεύασε ένα ξύλινο γλάρο που έγινε ο ονειροκουβαλητής του. Κάθε βράδυ πετούσε τις νύχτες στον ύπνο των παιδιών και τους μετέφερε τα γλυκά όνειρα.

Ο κύριος Αύριο-βράδυ όταν ήρθε η ώρα να φύγει χαιρέτησε τα παιδιά, πέταξε μαζί με το γλάρο του πάνω από τη θάλασσα, ενώ άφησε για αντικαταστάτη του τον Ιάσονα. Ο Ιάσωνας έγινε ο καινούργιος ονειροκουβαλητής, που κάθε βράδυ πετούσε στον ύπνο των παιδιών και δεν ξέρεי κανένας πόσο καιρό κράτησαν τα γλυκά όνειρα.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Για παιδιά
6+ ετών

Ο μαύρος κότσουφας κι ο άσπρος γλάρος

Συγγραφέας: Kitty Crowther
Εικονογράφηση: Kitty Crowther
Εκδόσεις: Σύγχρονοι Ορίζοντες, 1998

Στο μυθιστόρημα αυτό ο Ιάκωβος ένας Μαύρος Κότσουφας αποφασίζει να ταξιδέψει και να γνωρίσει τον κόσμο. Στη διάρκεια του ταξιδιού του γνωρίζει τον Τζίμη και τον ακολουθεί στο χωριό του.

Στο χωριό τον γλάρων ο Ιάκωβος γνωρίζει τι σημαίνει να είσαι διαφορετικός... Οι γλάροι του γυρνάνε την πλάτη αλλά οι δύο φίλοι δεν αφήνουν αυτό να επηρεάσει τη φιλία τους. Ο Ιάκωβος μαθαίνει στο Τζίμη πως τα βιβλία μπορεί να τα διαβάξει και να μη τα χρησιμοποιεί για να ανάψει φωτιά και κάθε απόγευμα του διαβάξει από μια ιστορία. Το μυστικό των δύο φίλων διαρρέει στην κοινότητα των γλάρων, τα μέλη της οποίας αντιμετωπίζουν πλέον διαφορετικά τον Κότσουφα και όχι μόνο αποζητούν την παρέα του αλλά τον κάνουν και δάσκαλο του χωριού.

Ιωάννα Χατζησαββίδου

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
5+ ετών

Ο Μικρός Κάστορας και η Ηχώ

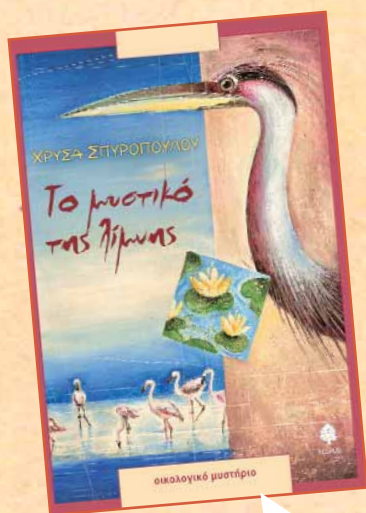
Συγγραφέας: Amy MacDonald
Εικονογράφηση: Sarah Fox-Davies
Εκδόσεις: Ρώσση, 1990

Ο μικρός κάστορας είναι μια ιστορία που μιλά για τη φίλια. Κεντρικός ήρωας είναι ένας μικρός κάστορας που ζει ολομόναχος στην άκρη της λίμνης. Μια μέρα, η απέραντη μοναξιά του τον οδηγεί να ξεσπάσει στα κλάματα. Τότε, ακούει και κάποιον άλλον να κλαίει στην απέναντι πλευρά της λίμνης. Μην γνωρίζοντας ότι πρόκειται για την ηχώ του ξεκινάει ένα ταξίδι αναζήτησης ενός άγνωστου φίλου. Στο ταξίδι αυτό δεν θα βρει ποτέ αυτόν που έψαχνε. Θα γνωρίσει, όμως, τρεις φίλους - την πάπια,

την ενυδρίδα και τη χελώνα - που θα τον κάνουν ευτυχισμένο. Όπως προαναφέρθηκε το εικονογραφημένο αυτό βιβλίο που απευθύνεται στις πολύ μικρές ηλικίες πραγματεύεται κυρίως το θέμα της φιλίας. Το ζήτημα της διαφορετικότητας θίγεται μόνο σε ένα δεύτερο επίπεδο μέσω της επιλογής του συγγραφέα, οι νέοι φίλοι που κάνουν ευτυχισμένο τον μικρό μας ήρωα να προέρχονται από διαφορετικά είδη ζώων.

Ηλίας Νάτσιος

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Για παιδιά
12+ ετών

Το μυστικό της λίμνης

Συγγραφέας: Χρύσα Σπυροπούλου
Εκδόσεις: Κέδρος, 2008

Μέσα από τις περιπέτειες του Άρη, της Λίζας και της Ήρας, του σκύλου τους, μεταφέρονται μηνύματα οικολογικής ευαισθησίας και ειρηνικής συνύπαρξης. Πρόκειται για μια ιστορία μυστηρίου που, αν και κινείται περισσότερο σε θέματα που έχουν να κάνουν με την προστασία του περιβάλλοντος, οδηγεί ταυτόχρονα στη γνωριμία και αποδοχή της διαφορετικότητας. Το βιβλίο εστιάζει στην εξοικείωση με ξένους, διαφορετικούς, πολιτισμούς.

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
9+ ετών

Η Νίτσα Χελωνίτσα αλλάζει σπίτι!

Συγγραφέας: Λένα Μερικά
Εικονογράφηση: Σπύρος Γούσης
Εκδόσεις: Ψυχογιός, 2009

Η Νίτσα Χελωνίτσα αποφασίζει να αλλάξει σπίτι, εγκαταλείπει το ζεστό καβούκι της και περιπλανιέται σε ένα καινούριο περιβάλλον. Αντιμετωπίζοντας τρομερές περιπέτειες, καταλήγει μέσα σε ένα σκουπιδοκονεκέ με κίνδυνο της ζωής της. Η Νίτσα Χελωνίτσα επιστρέφει τελικά στον αγαπημένο της κήπο, γνωρίζοντας πια ότι το όμορφο καβούκι της, η φυσική της προίκα, είναι ο ιδανικός τόπος να ζήσει. Το βιβλίο μας λέει ότι είναι σημαντικό να μαθαίνουμε να ζούμε και να αναπτυσσόμαστε συμφιλωμένοι με τα φυσικά χαρακτηριστικά μας.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Για παιδιά
8+ ετών

Οχτώ μικρά καπέλα

Συγγραφέας: Becky Bloom
Εικονογράφηση: Becky Bloom
Εκδόσεις: Ζεβρόδειλος, 2000

Οχτώ ζώα του δάσους θέλησαν να αλλάξουν φορώντας καπέλα, χωρίς να υπολογίσουν ότι αυτή η αλλαγή θα τους δημιουργούσε προβλήματα. Τα ζώα άλλαξαν τις συνήθειές τους χωρίς ιδιαίτερο δισταγμό, φόρεσαν τα καπέλα, όμως αυτό τους έφερε πολλούς μελαδές. Δεν μπορούσαν να κοιμηθούν, να κολυμπήσουν και να πάνε στη φωλιά τους. Η ζωή τους και οι συνήθειές τους άλλαξαν, κατέληξαν να κάθονται στην όχθη του ποταμού και να κοιτούν αμίλητα το νερό. Με ένα δυνατό φύσημα ο άνεμος τους πήρε τα καπέλα και τα πέταξε στο νερό, στην προσπάθειά τους να τα σώσουν βρέθηκαν και αυτά στο νερό. Κολυμπούσαν, έκαναν βουτιές και ξεφώνιζαν από χαρά. Είχαν ξαναγυρίσει στην καθημερινότητά τους χωρίς να νοιάζονται πια για τα καπέλα. Η ιστορία της μόδας στο ζωικό βασίλειο δεν κράτησε πολύ, γιατί δημιούργησε προβλήματα στην επιβίωσή των ζώων. Έπρεπε να προστατέψουν και να διατηρήσουν την ταυτότητά τους για να μπορούν να επιβιώσουν.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Τα παιδιά του δάσους

Για παιδιά
5+ ετών

Συγγραφέας: Rudolf Herfurtener
Εικονογράφηση: Antoni Boratynsky
Εκδόσεις: Κάστωρ, 1997

Κάποτε ζούσε σε έναν κήπο ένα αγόρι. Η Μαγείρισσα του έφερε φαγητό, ο Γελοτοποιός το έκανε να γελά και όταν αισθανόταν μοναξιά ο Κουκλογιατρός του έδινε την κούκλα του. Ο κήπος είχε έναν ψηλό τοίχο αλλά το αγόρι δεν ήξερε τι υπήρχε πίσω από αυτόν και ούτε και ρωτούσε. Έτσι και αλλιώς τα είχε όλα, ή μήπως όχι; Μια μέρα όμως ανακάλυψε ένα άνοιγμα στον τοίχο και μαζί με την κούκλα του το πέρασαν και έφτασαν στο δάσος. Στην αρχή φοβόντουσαν το σκοτάδι, τα μαλλιαρά ζώα και τους θορύβους, ώσπου γνώρισαν τους κατοίκους του δάσους: το παιδί της τρύπας, το παιδί των νερών και το παιδί των πουλιών. Το κάθε παιδί ήταν διαφορετικό, με τη δική του ιστορία και γλώσσα, κι έρχονταν άλλο από την Ανατολή, άλλο από το Βορρά και άλλο από τη Δύση. Το νερό στα μάτια σήμαινε για το παιδί των νερών λύπη και έτσι όταν το είδε σε κάποιον άλλον, έκλαψε και εκείνον. Αν και δεν μιλούσαν την ίδια γλώσσα, μπορούσαν όλοι να καταλάβουν τον άλλο και έκλαψαν μαζί, γέλασαν, έπαι-

ξαν και άρχισαν να μαθαίνουν καινούργιες λέξεις. «Μπορείτε να μείνετε μαζί μου για πάντα», είπε το αγόρι. «Μπορείς να έρθεις μαζί μας στο δάσος για πάντα», απάντησαν τα παιδιά του δάσους. Τελικά, το άνοιγμα στον τοίχο θα έμενε για πάντα ανοιχτό, για να μπορούν να μπεινοβγαίνουν οι φίλοι. Το βιβλίο μιλάει για τον τοίχο που χωρίζει τους ανθρώπους, το φόβο να γνωρίσουν κάτι διαφορετικό και καινούργιο και να βγουν από τον δικό τους κόσμο και το δικό τους οικείο περιβάλλον. Όταν όμως περάσουν αυτόν τον τοίχο, τότε μόνο αρχίζουν πραγματικά να ζουν. Ξεπερνώντας την επιφύλαξη, αρχίζει κάποιος να μοιράζεται συναισθήματα, εμπειρίες, ιστορίες και τότε η φίλια βρίσκει χώρο να καλλιεργηθεί. Το άνοιγμα στον τοίχο δεν κλείνει ποτέ για να μπορούν να περνούν μέσα κι έξω οι καινούργιοι φίλοι.

Σταυρούλα Κοσμά

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

Για παιδιά
7+ ετών

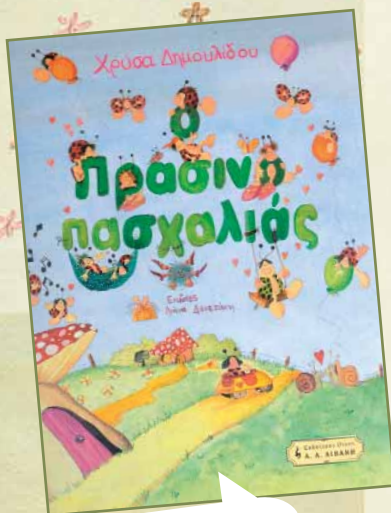
Η παράξενη αγάπη του αλόγου και της λεύκας

Συγγραφέας: Χρήστος Μπουλώτης
Εικονογράφηση: Νίνα Σταματίου
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2002

Καθένας μιλάει τη δική του γλώσσα. Υπάρχουν γλώσσες δύσκολες, που χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια για να τις μάθεις, κι άλλες που για να τις καταλάβεις φτάνει μόνο να θέλεις να δώσεις προσοχή σ' αυτόν που προσπαθεί να σου μιλήσει. Να λοιπόν η απάντηση στο ερώτημα πώς μπορούν να έρθουν κοντά ο ένας στον άλλο, ακόμη και οι φαινομενικά πιο αταίριαστοι. Έτσι μπόρεσαν και επικοινωνήσαν το άλογο και η λεύκα. Βρήκαν τρόπους να είναι μαζί παρ' όλο που δεν τους άρεσαν τα ίδια πράγματα κι ήταν τόσο ευτυχισμένοι έτσι διαφορετικοί, που αρνήθηκαν το δώρο της μαγικής χρυσόσκονης που μπορούσε «να τους κάνει ίδιους».

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 3 (Το συμφέρον του παιδιού)

Για παιδιά
5+ ετών

Ο Πρασινοπασχαλιάς

Συγγραφέας: Χρύσα Δημουλίδου
Εικονογράφηση: Λιάνα Δενεζάκη
Εκδόσεις: Λιβάνη, 2005

Ο Πρασινοπασχαλιάς ζει περιθωριοποιημένος επειδή διαφέρει στο χρώμα από τις άλλες πασχαλίτσες. Μόνος φίλος του είναι το επίσης περιθωριοποιημένο σαλιγκάρι, με το οποίο τρέφουν αμοιβαία συμπάθεια, καθώς τους συνδέει το γεγονός ότι και οι δύο είναι διαφορετικοί. Ο Πρασινοπασχαλιάς, παρά την απόσταση που έχει από την υπόλοιπη κοινωνία, δεν διστάζει να την υπερασπιστεί με αυτοθυσία, αντιμετωπίζοντας τον εχθρό της, το κακό κοράκι που σχεδιάζει να της επιτεθεί. Συνεργάζεται με το σαλιγκάρι και καταφέρνουν να αποτρέψουν τη μοιραία επίθεση. Με την πράξη τους αυτή γίνονται οι ήρωες του χωριού, η ζωή τους αλλάζει καθοριστικά, η μικρή κοινωνία τους αποδέχεται. Το βιβλίο παρουσιάζει την περιθωριοποίηση των δύο ηρώων ως αρκετά φυσιολογική και τη μεταστροφή της κοινωνίας μετά την αυτοθυσία τους αυτόματα.

Ναταλία Κατηφόρη

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Ο πράσινος λύκος

Συγγραφέας: René Gouichoux
Εικονογράφηση: Éric Gasté
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2008

Για παιδιά
5+ ετών

Το βιβλίο καταπιάνεται με τις συνέπειες που έχει το να διαφέρει κανείς από την οικογένειά του. Ήρωας είναι ένας πράσινος λύκος που προσπαθεί να επιβιώσει και να γίνει αποδεκτός από τον κόσμο των γκριζών λύκων! Οι γκριζοί λύκοι τον απαξιώνουν. Εκείνος απογοητευμένος καταβάλλει προσπάθειες να αποκηρύξει το χρώμα του και ό,τι αυτό συνεπάγεται, αλλά φαίνεται πως ματαιοπονεί. Τότε εμφανίζεται μια μαθητευόμενη νεράιδα που δοκιμάζει τις γνώσεις της για να τον βοηθήσει. Αλλά οι προσπάθειές της καταλήγουν άκαρπες. Επομένως, το μόνο που απομένει στον πράσινο λύκο είναι να συμβιβαστεί με το χρώμα του και να μην επιτρέψει στους γκριζούς λύκους να τον περιθωριοποιούν άλλο. Τελικά τα καταφέρνει! Η ιστορία αυτή ενισχύει την αυτοεκτίμηση χρησιμοποιώντας τη διαφορετικότητα ως μέσον. Τονίζει την ανάγκη διατήρησης της ταυτότητας κάθε ατόμου καθώς και την ενσωμάτωση και αποδοχή του από την κοινωνία.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)

Προσοχή! Το πρόβατο... δαγκώνει!

Για παιδιά
5+ ετών

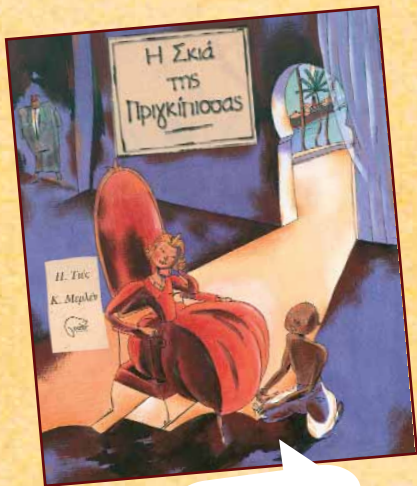
Συγγραφέας: Λίδα Βαρβαρούση
Εικονογράφηση: Λίδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2006

Ο ήρωας του βιβλίου είναι ένα μαύρο πρόβατο που δε θέλει να κάνει άλλο το χρόνο του κλεισμένο στο μαντρί αλλά θέλει να ζει ελεύθερο, να γράφει και να τραγουδά. Νιώθει διαφορετικό από τα άλλα πρόβατα και δεν του αρέσει που ανήκει σε κοπάδι: «ο βοσκός με εκνευρίζει που συνεχώς σφυρίζει και μου λέει τι θα φάω, ακόμα κι όταν δεν πεινώ!». Το πρόβατο αυτό εκδηλώνει το θυμό και την καταπίεση που νιώθει με βίαιο τρόπο απέναντι στα άλλα πρόβατα, τα κυνηγά και τα δαγκώνει. Ο βοσκός καταλαβαίνοντας πως το πρόβατο υποφέρει του αφίνει το δικαίωμα επιλογής, αν θέλει να φύγει και αν μετανιώσει να επιστρέψει. Το πρόβατο τρελαίνεται από τη χαρά του και φεύγει έξω από το μαντρί, ελεύθερο να κάνει ό,τι θέλει. Καθώς όμως περιπλανιέται στο δάσος και νυχτώνει, το κρύο, η πείνα, η δίψα και ο φόβος το κάνουν να θυμηθεί τα λόγια του βοσκού και να γυρίσει πίσω. Ζήτησε συγγνώμη από τα υπόλοιπα πρόβατα για τη βίαιη συμπεριφορά του και συνει-

δητοποίησε πως δεν είναι ακόμη έτοιμο να φύγει από τη στάλη. Ο βοσκός το καλοδέχτηκε λέγοντάς του «...όταν θυμώνεις και πεισμώνεις, να το λες, μη τους δαγκώνεις και μετά το μετανιώνεις». Η μικρή εικονογραφημένη ιστορία πραγματεύεται τη διαχείριση συναισθημάτων και συγκρούσεων. Δίνει το μήνυμα στα παιδιά πως έχουν ανάγκη την προστασία της οικογένειας και έχουν όλο τον καιρό μπροστά τους να αυτονομηθούν και να τολμήσουν, όταν ωριμάσουν. Παράλληλα, δίνει το μήνυμα στους γονείς να ακούν τα αιτήματα των παιδιών τους, να μην είναι υπερπροστατευτικοί, αλλά να μένουν πάντα στο πλάι τους σε κάθε τους «λάθος».

Ερμίνια Κοντακίδου

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)
Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)
Άρθρο 10 (Οικογενειακή επανένωση)
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
Άρθρο 3 (Το συμφέρον του παιδιού)

Για παιδιά
7+ ετών

Η σκιά της πριγκίπισσας

Συγγραφέας: Paul Thies
Εικονογράφηση: Christophe Merlin
Εκδόσεις: Κάστωρ, 2001

Η πριγκίπισσα Κασσιόπη ζούσε στο παλάτι του βασιλιά πατέρα της σε μια ακτή με θέα τον ωκεανό. Με τα πλούτη που είχε αγόραζε ότι ήθελε, χωρίς να την ικανοποιεί τίποτα. Έβλεπε τα καράβια που άδειάζαν τρόφιμα στο λιμάνι αλλά και σκλάβους με θλιμμένα πρόσωπα. Μια μέρα αγόρασε ένα παιδί-σκλάβο από τη Σενεγάλη που ήταν στην ηλικία της και τον ονόμασε Σενεγάλη. Ο μικρός Σενεγάλης ζούσε σαν σκιά δίπλα της και την υπηρετούσε. Η Κασσιόπη τίποτα δεν εκτιμούσε γύρω της και κακομεταχειριζόταν ακόμα και τον Σενεγάλη που τη φρόντιζε. Εκείνος παρέμενε σιωπηλός και συχνά, από τον εξώστη του παλατιού, έπαιζε με τη φλογέρα του μουσική για τους γλάρους, τα χελιδόνια και τους πελαργούς. Μια μέρα η Κασσιόπη παρατήρησε ότι από τον μεσημεριάτικο ήλιο το μαύρο δέρμα του Σενεγάλη, η σκιά του και η σκιά της είχαν το ίδιο χρώμα.

Μετά το μεσημέρι παρατήρησε ότι η σκιά της είχε χαθεί. Πολύ γρήγορα αυτό διαδόθηκε και όλοι την απομόνωσαν. Μόνο ο Σενεγάλης έμεινε μαζί της κι αργότερα έφυγαν μαζί, με ένα ιστιοφόρο, αναζητώντας την χώρα που θα μπορούσαν να αγαπηθούν ελεύθερα και να ζήσουν μαζί.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)
Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Για παιδιά
3+ ετών

Στο δάσος

Συγγραφέας: Σοφία Ζαραμπούκα
Εικονογράφηση: Σοφία Ζαραμπούκα
Εκδόσεις: Κέδρος, 1976

Η σοφή κουκουβάγια που ζει στο δάσος, πείθει τα ζώα να αλλάξουν ρόλους, προκειμένου η ζωή να γίνει πιο ενδιαφέρουσα κι ευχάριστη. Αναδεικνύεται η αξία της φιλίας και η υιοθέτηση συμπεριφορών που μπορούν να διευκολύνουν την κοινωνικοποίηση όλων. Η κουκουβάγια ξεκίνησε σοφά από τον πιο δυνατό κι έπεισε το λιοντάρι να γίνει χορτοφάγο. «Τι ζωή είναι αυτή χωρίς φίλους», του είπε. «Όλοι σε λένε αρχηγό γιατί φοβούνται μην τους φας». Με ζωντανή εικονογράφηση το βιβλίο αναδεικνύει το ομαδικό πνεύμα και την αξία της φιλίας.

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)
Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Το στρατιωτάκι που ήθελε να γίνει αρχιτέκτονας και ποιητής

Συγγραφέας: Χρήστος Μπουλώτης
Εικονογράφηση: Μαρία Μπαχά
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2009

Ο Στράτος ήταν ένα στρατιωτάκι που του έλειπε το δεξί πόδι και το αριστερό του χέρι. Αλλά, το δυστύχημα ήταν ότι είχε χάσει και το μαγικό του σακουλάκι. Ο Στράτος βρέθηκε πεταμένος μέσα στα σκουπίδια κι από κει το μάζεψε και το έφτιαξε όπως ήταν πριν ένα μικρό κορίτσι που το όνομά της ήταν Μαρία. Ο Στράτος διηγήθηκε στην Μαρία ότι το όνειρό του ήταν να γίνει αρχιτέκτονας και ποιητής και όχι ένα παιχνιδι-στρατιωτάκι, που δεν του άρεσε η στολή αλλά ούτε και το όπλο. Της μίλησε για την κοσμοχαλασιά που έζησε, τα μπαμ και μπουμ όταν έχασε το πόδι, το χέρι και το μαγικό του σακουλάκι πριν τον πετάξουν στα σκουπίδια. Αφού η Μαρία τον έφτιαξε και έμοιαζε με καινούργιο όπως και τα άλλα της παιχνίδια, τον έντυσε με άσπρο παντελόνι και θαλασσοπouκάμισο. Αλλά για να είναι ευτυχισμένος ο Στράτος, έπρεπε να του φτιάξει το μαγικό του σακουλάκι για να μπορεί να ξεχάσει την περιπέτειά του και να αρχίσει να ονειρεύεται όπως παλιά. Το όνειρο της Μαρίας κράτησε πολύ, μέχρι να φτιάξει το μαγικό σακουλάκι, αλλά με την επιστροφή της ξεκίνησε ένα μεγάλο γλέντι και ένα σωρό αγόρια έτρεξαν κάτω από τη λεμονιά για να θάψουν τανκς, ντουφέκια, κράνη και σφαίρες. Μετά χόρεψαν και η λεμονιά άρχισε να ανθίζει. Και ο Στράτος το αλλοτινό στρατιωτάκι διαλαλούσε: Η ειρήνη θέλει πολλούς, μας θέλει όλους!!! Το παραμύθι μας δείχνει ότι το πολυτιμότερο δικαίωμα των παιδιών είναι να προετοιμάζονται και μέσα από τα παιχνίδια τους για μια υπεύθυνη ζωή, να ζουν σε μια ελεύθερη κοινωνία με πνεύμα κατανόησης, ειρήνης χωρίς πολέμους και να υπάρχει ισότητα και φιλία ανάμεσα σε όλους τους λαούς.

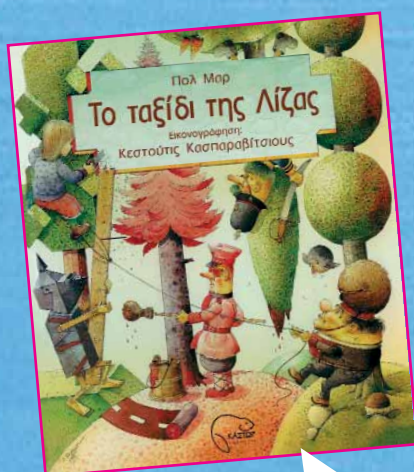
Χριστίνα Οικονομοπούλου

Για παιδιά
6+ ετών

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)
Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Το ταξίδι της Λίζας

Για παιδιά
4+ ετών

Συγγραφέας: Paul Maar
Εικονογράφηση: Kestutis Kasparavicius
Εκδόσεις: Κάτωρ, 1998

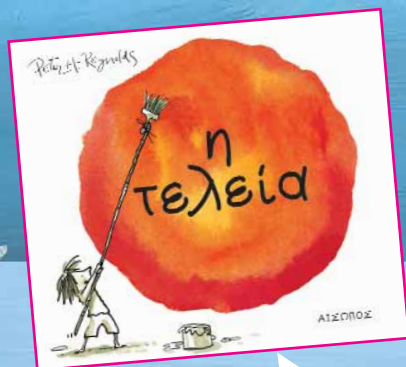
Το ταξίδι της Λίζας είναι ένα βιβλίο με ενδιαφέρουσα εικονογράφηση που καταπιάνεται με τα θέματα της διαφορετικότητας και μετανάστευσης. Η υπόθεση ξετυλίγεται γύρω από το ταξίδι που ονειρεύεται ότι κάνει ένα μικρό κοριτσάκι, η Λίζα, σε μια σειρά παράξενων χωρών: τη Στρογγυλοχώρα, τη Γωνιοχώρα, τη Κοκκινοχώρα και τη Αναποδοχώρα. Οι κάτοικοι της κάθε χώρας που επισκέπτεται η Λίζα αντιμετωπίζουν εχθρικά τον ξένο επισκέπτη επειδή δεν μοιάζει με αυτούς. Κάθε φορά η Λίζα συλλαμβάνεται από την αστυνομία και στη συνέχεια υποχρεώνεται να αλλάξει και να γίνει ίδια με τους κατοίκους της χώρας. Ευτυχώς, το μικρό κοριτσάκι καταφέρνει κάθε φορά να δραπετεύσει. Το βιβλίο αυτό παρουσιάζει με πετυχημένο τρόπο το πρόβλημα της μετα-

νάστευσης και τις δυσκολίες ενσωμάτωσης που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες λόγω της διαφορετικότητάς τους. Για να γίνει αποδεκτή η Λίζα από τους κατοίκους μια ξένης χώρας πρέπει υποχρεωτικά να αποβάλλει τη ταυτότητά της και να υιοθετήσει τη δική της. Η διαφορετικότητα δεν είναι αποδεκτή και τιμωρείται με φυλάκιση. Ενδιαφέρον, επίσης, σε αυτό το βιβλίο παρουσιάζει η χρήση των εννοιών της απαγόρευσης, της αστυνομίας και του ασύλου. Η ηλικία 4+ που συστήνεται το συγκεκριμένο βιβλίο θεωρείται κάπως υπερβολική λόγω των σύνθετων εννοιών και ιδεών που αναπτύσσει.

Ηλίας Νάτσιος

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 37 (Βασανιστήρια και στέρηση ελευθερίας)

Η τελεία

Για παιδιά
4+ ετών

Συγγραφέας: Peter H. Reynolds
Εικονογράφηση: Peter H. Reynolds
Εκδόσεις: Αίσωπος, 2004

Η μικρή Λία, ένα παιδί με ιδιαίτερες ικανότητες δεν συμμετείχε καθόλου στο μάθημα της ζωγραφικής και ήταν γεμάτη άρνηση. Αλλά με την υπομονή και την αγάπη της δασκάλας της, άρχισε μέσα από το παιχνίδι όχι απλώς να ζωγραφίζει αλλά και να δημιουργεί. Η Λία πίστευε ότι δεν μπορεί να ζωγραφίσει κι έτσι ξεκίνησε με μία τελεία. Την επόμενη εβδομάδα, η τελεία βρισκόταν σε κορνίζα πάνω από την έδρα της δασκάλας της και αυτή στάθηκε η αφορμή να ξεκινήσει για να δείξει το ταλέντο και την ικανότητά που έκρυβε μέσα της. Το βιβλίο μας δείχνει πως όλα τα παιδιά μπορούν να αναπτύξουν τις ικανότητές τους, αρκεί να τους δοθεί η ευκαιρία και η βοήθεια από το σχολείο και την οικογένειά τους.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Τι κι αν είμαι ασβός;

Συγγραφέας: Μάρια Παπαθανασοπούλου

Εικονογράφηση: Δέσποινα Καραπάνου

Εκδόσεις: Πατάκη, 2005

Για παιδιά
5+ ετών

Μέσα από τις σελίδες του βιβλίου, ο μικρός ασβός Ανέστης παίρνει μαζί του τους μικρούς αναγνώστες στις περιπέτειες μέσα από τις οποίες γνωρίζει και αποδέχεται τον εαυτό του. Το παραμύθι οδηγεί στη διαπίστωση ότι για όλους υπάρχει ένας φίλος, αρκεί ο καθένας να γνωρίσει, να αποδεχθεί τον εαυτό του και να καταλάβει ότι οι αληθινές σχέσεις απαιτούν ειλικρινείς συμπεριφορές. Η αγωνιώδης αναζήτηση ενός φίλου από τον μικρό ασβό είναι η αφορμή να πειραματιστεί με τον εαυτό του στις σχέσεις του με τα άλλα ζώα. Έτσι ο Ανέστης στην προσπάθειά του να κάνει φίλους μπλέκει σε περιπέτειες και μεταμφιέζεται πότε σε αλεπού, πότε σε αγριογούρουνο ή λαγό, ανάλογα με το ζώο που ενδιαφέρεται κάθε φορά να προσεγγίσει. Όμως, επειδή κανένας δεν μπορεί να γίνει όμοιος με κάποιον άλλο, τα ζώα αντιλαμβάνονται ότι κάτω από τη μεταμφίεση κρύβεται ένας ασβός και απορρίπτουν τη φιλία του. Τότε, στο αποκορύφωμα της αποτυχίας του, η σοφή κουκουβάγια τον διαβεβαιώνει ότι υπάρχει σίγουρα κάπου κάποιος φίλος και για κείνον, αλλά θα τον αναγνωρίσει μόνο αν είναι ο εαυτός του. Έτσι και γίνεται αφού η διαβεβαίωση της κουκουβάγιας επαληθεύεται στο τέλος του παραμυθιού.

Αικατερίνη Κοιλάδη

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Ο Τσουρέκης που τον έλεγαν Ελία

Συγγραφέας: Γιώργος Τούλας

Εικονογράφηση: Θανάσης Τσαμπούκας

Εκδόσεις: Επόμενος Σταθμός, 2007

Για παιδιά
6+ ετών

Ο μικρός Ελία από την Αλβανία έφτασε μια μέρα σε ένα χωριό της Βόρειας Ελλάδας. Πέντε παιδιά από τη νέα γειτονιά του δεν τον κάνουν παρέα, θεωρούν ότι είναι διαφορετικό παιδί γιατί δεν μιλάει ελληνικά και επειδή είναι παχουλός, τον αποκαλούν χοντρό και Τσουρέκι, επειδή κάθε Παρασκευή έτρωγε ένα τσουρέκι. Ο Ελία όμως είναι ένα έξυπνο παιδί που θα καταφέρει να μπει μέσα στα όνειρά τους και να κερδίσει την αγάπη και τη φιλία τους. Τα πέντε παιδιά τον κάνουν όχι μόνον ακώριστο φίλο τους αλλά και ήρωά τους. Είναι το παιδί που μέσα σε ένα καλοκαίρι έκανε τον ουρανό να λάμψει και πάλι τις νύχτες.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)

Για παιδιά
4+ ετών

Υπάρχουν αρκούδες στην Αφρική;

Συγγραφέας: Satomi Ichikawa
Εικονογράφηση: Satomi Ichikawa
Εκδόσεις: Κάστωρ, 2006

Ο Μέτο είναι ένα αγοράκι που ζει σε ένα μικρό αφρικάνικο χωριό με την οικογένειά του. Είναι κτηνοτρόφοι. Μια μέρα τους επισκέπτονται μια οικογένεια τουριστών, ανάμεσά τους και ένα κοριτσάκι με ένα λούτρινο αρκούδο στην αγκαλιά. Όταν φεύγουν ο Μέτο βλέπει ότι το άγνωστο σ' αυτόν ζώο έχει παραπέσει στο δρόμο και χωρίς να χάσει λεπτό το παίρνει και τρέχει να φτάσει το αυτοκίνητο για να το επιστρέψει στο κοριτσάκι. Διάφορα ζώα τον καθοδηγούν για να βρει το αυτοκίνητο αλλά ταυτόχρονα λιγυρεύονται και τον αρκούδο. Με τη βοήθεια μιας καμηλοπάρδαλης φτάνει στο αεροδρόμιο και δίνει το αρκούδάκι στο κοριτσάκι, το

οποίο χαίρεται πάρα πολύ. Για να τον ευχαριστήσει του χαρίζει μια κόκκινη κορδέλα που έχει στα μαλλιά για να τη δέσει στο κατσικάκι του. Ο Μέτο πληροφορείται ότι το ζώο που επέστρεψε στο κοριτσάκι λέγεται αρκούδα. Όλα τα ζώα μαθαίνουν ότι επρόκειτο για αρκούδα αλλά μερικά ισχυρίζονται ότι δεν υπάρχουν αρκούδες στην Αφρική. Όσα ζώα όμως είδαν το λούτρινο λένε ότι ήταν η πρώτη αρκούδα που πάτησε το πόδι της στην Αφρική.

Βίκυ Δουλαβέρας

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Για παιδιά
5+ ετών

ΦΙΛΟΙ; ...φως φανάρι

Συγγραφέας: Φραντζέσκα Αλεξοπούλου
-Πετράκη
Εικονογράφηση: Μαρία Τζαμπούρα
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2005

Το βιβλίο μας μιλάει για τη σχέση που αναπτύσσεται ανάμεσα σε ένα κοριτσάκι που ακούει με ένα αγοράκι που είναι κωφό. Συνήθως, το κοριτσάκι σπκώνεται το πρωί κακόκεφο και κουρασμένο και η διαδρομή για το σχολείο του φαίνεται κουραστική και δυσάρεστη, γι' αυτό δεν έχει διάθεση να μιλήσει με κανέναν. Μια μέρα, όμως, στο κόκκινο φανάρι όπου σταμάτησε το σχολικό, το κοριτσάκι συνάντησε με το βλέμμα της το χαμογελαστό πρόσωπο ενός μικρού αγοριού μέσα από ένα άλλο σχολικό. Το αγοράκι τη χαιρέτησε κουνώντας το χέρι του. Αυτό το γεγονός τη χαροποίησε πάρα πολύ και της άλλαξε τη διάθεση. Η συνάντηση εξακολούθησε από κείνη τη μέρα να τυχαίνει τα περισσότερα πρωινά. Τα δύο παιδιά ξεκίνησαν μια μη λεκτική επικοινωνία, δείχνοντας το

ένα στο άλλο ζωγραφιές και κατασκευές. Καθώς τα σχολεία τους έκαναν επίσκεψη τυχαία την ίδια μέρα στο μουσείο Φυσικής Ιστορίας, τα παιδιά συναντήθηκαν. Η χαρά της μικρής μας ηρωίδας ήταν απεριόριστη όταν είδε τον φίλο της και έτρεξε κοντά του. Συνειδητοποίησε τότε ότι ο φίλος της βρισκόταν σε μία τάξη κωφών παιδιών τα οποία επικοινωνούσαν μεταξύ τους και με το δάσκαλό τους στη νοηματική γλώσσα. Αυτό δεν την εμπόδισε να τρέξει κοντά στο φίλο της και να τον αγκαλιάσει. Έτσι, τα δυο παιδιά που επιτέλους βρέθηκαν μαζί ξεκίνησαν ένα τρελό παιχνίδι στις αίθουσες του μουσείου.

Ευγενία Μόρφη

Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Το χαρούμενο λιβάδι

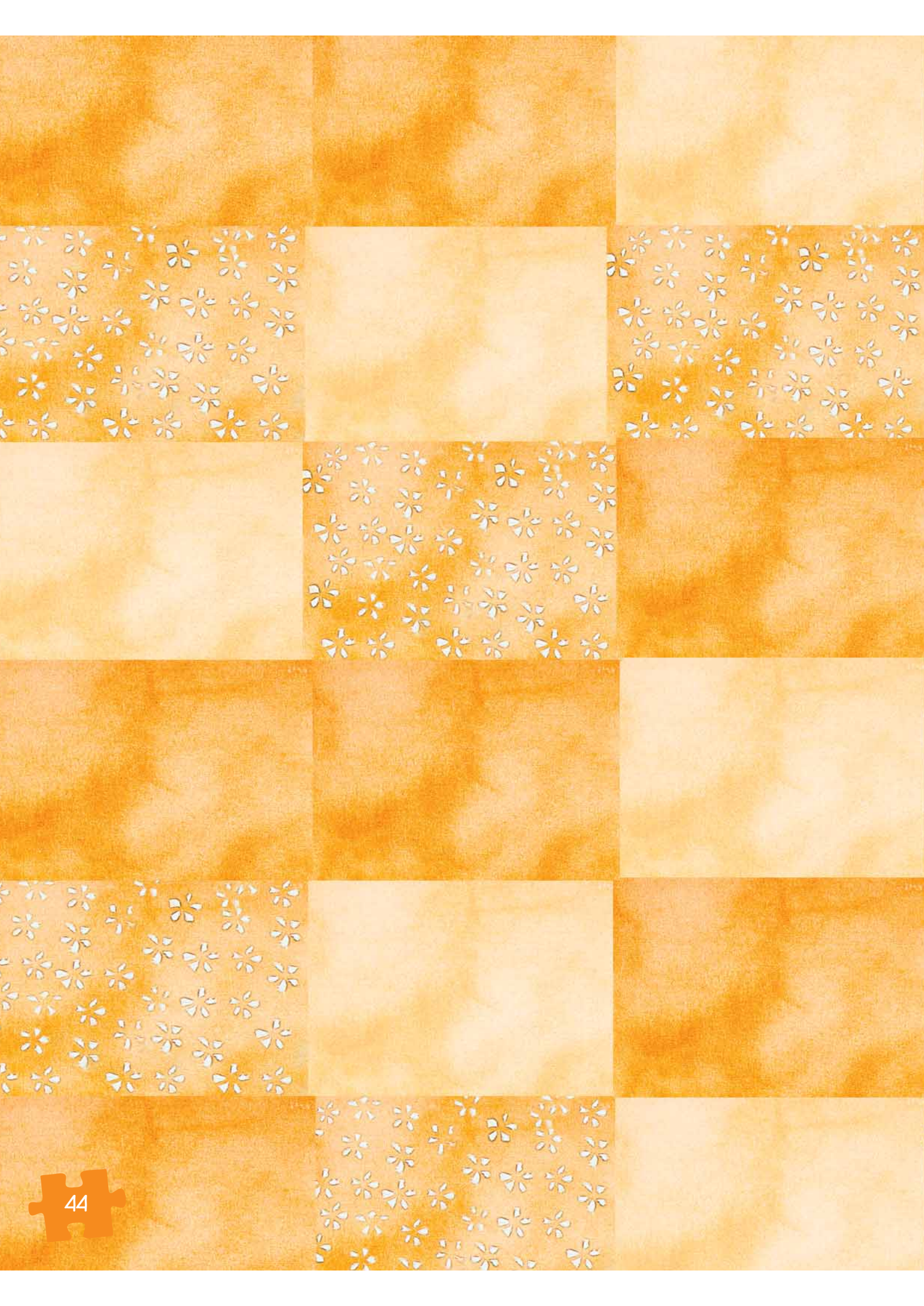
Συγγραφέας: Φυλλιώ Νικολοΰδη
Εικονογράφηση: Σοφία Φόρτωμα
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2000

Σ' ένα λιβάδι μακριά από την πόλη υπάρχουν λευκές μαργαρίτες που δημιουργούν ένα ξεχωριστό τοπίο, ξεκουράζοντας το ανθρώπινο μάτι και ομορφαίνοντας την πλάση. Αυτή η λευκή ομοιομορφία όμως διαταράσσεται από την εμφάνιση μιας κατακόκκινης παπαρούνας. Οι μαργαρίτες αντιδρούν. Άλλες νιώθουν απειλή, άλλες απορούν με την προέλευση της παπαρούνας και άλλες απλώς διερωτώνται τι θέλει εκεί. Τη λύση έρχεται να δώσει η γιαγιά-μαργαρίτα, που ξέρει κάτι παραπάνω. Εκείνη τους μιλά για τη διαφορετικότητα προκαλώντας τον προβληματισμό τους. Μετά από ώριμη σκέψη, οι μαργαρίτες αποσύρουν τη δυσπιστία τους για την παπαρούνα-εισβολέα και της προσφέρουν τη θέση που της αρμόζει. Άλλωστε ένα ασπρόκόκκινο λιβάδι είναι αναμφίβολα πιο ενδιαφέρον τοπίο από το μονότονο λευκό. Η συγγραφέας επιχειρεί να καλλιεργήσει την ιδέα της διαπολιτισμικότητας, δείχνοντας ότι η ενσωμάτωση του ξένου, του διαφορετικού μπορεί να φέρει περισσότερη αρμονία και ομορφιά στη ζωή μας.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Τροφή

Υγεία

Ασφάλεια

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Άρθρο 6 Δικαίωμα στη ζωή

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη.

Άρθρο 24 Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προληπτική φροντίδα της υγείας τους και όταν αρρωσταίνουν να χρησιμοποιούν τις απαραίτητες ιατρικές υπηρεσίες για τη θεραπεία τους.

Άρθρο 26 Κοινωνική πρόνοια

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν την κατάλληλη κοινωνική φροντίδα και ασφάλιση.

Άρθρο 27 Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής: να έχουν φαγητό, ρούχα και να ζουν σε ένα ασφαλές σπίτι, ώστε να έχουν ομαλή σωματική, πνευματική, ψυχική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξη. Αν οι γονείς τους δεν μπορούν να τους τα προσφέρουν, η Πολιτεία πρέπει να τους βοηθάει.

Οι δυο μαμάδες του Μελένιου

Για παιδιά
3 έως 6 ετών

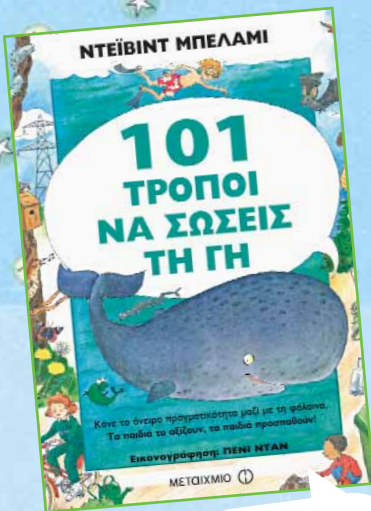
Συγγραφέας: Jean - Vital De Monleon
Εικονογράφηση: Rebecca Dautremer
Εκδόσεις: Μεταίχμιο, 2009

Ο Μελένιος ήταν ένα μικρό πορτοκαλί καγκουρό που ζούσε στην Καγκουροχώρα. Είχε δύο μαμάδες και ήταν ευτυχισμένο. Ήξερε πως οι μαμάδες, ανεξάρτητα από το χρώμα τους, έχουν ένα μάρσιπο, δηλαδή μια αγκαλιτσάτσπη για τα καγκουράκια τους, και πολλή αγάπη, εκτός κι αν έχουν τόσα πολλά καγκουράκια που δεν χωράνε στον μάρσιπό τους. Για να μην στενοχωριούνται λοιπόν τα δίνουν σε μια άλλη μαμά που τ' αγαπάει εξίσου και μπορεί να τα φροντίσει. Έτσι ο Μελένιος ήξερε πως μια μέρα απόκτησε μια δεύτερη μαμά κι ένα μπαμπά, που παρ' όλο που είχαν διαφορετικό χρώμα τον αγαπούσαν πολύ και ήταν γι' αυτούς το μικρό λατρεμένο καγκουράκι τους.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)
Άρθρο 21 (Υιοθεσία)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

101 Τρόποι να σώσεις τη γη

Για παιδιά
10+ ετών

Συγγραφέας: David Bellamy
Εικονογράφηση: Penny Dann
Εκδόσεις: Μεταίχμιο, 2008

Σε αυτό το βιβλίο έχουμε μια περιήγηση με ξεναγό τη φάλαινα Φαζέν, η οποία δίνει συμβουλές για το πώς μπορούμε να σώσουμε το περιβάλλον. Περιγράφει πώς μπορούμε να κάνουμε οικονομία στο νερό και στην ενέργεια, πώς μπορούμε να κάνουμε ανακύκλωση και πώς θα φτιάξουμε έναν βιολογικό κήπο. Μας συμβουλεύει επίσης πώς να κατασκευάσουμε μια λιμνούλα ή ένα φυσικό καταφύγιο για ζώα και πουλιά. Τέλος, η Φαζέν μας μιλάει για τα οικολογικά σπίτια και τα οικολογικά μέσα μεταφοράς αλλά δεν ξεχνάει να ρωτήσει τα παιδιά και πόσο οικολογική είναι η γειτονιά τους.

Ευγενία Μόρφη

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
6+ ετών

Ένας πολύ γλυκός... λύκος!

Συγγραφέας: Λίδα Βαρβαρούση
Εικονογράφηση: Λίδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2001

Εχθρός και φίλος είναι έννοιες που συχνά χρειάζεται να προσωποποιήσει κανείς μόνος του, έτσι ώστε να μπορεί να κρίνει σε ποιους θα τις αποδώσει. Ένας λύκος δεν είναι πάντοτε μοχθηρός και επικίνδυνος, όπως αντίστοιχα ένα πρόβατο δεν είναι πάντοτε αφελές και εύπιστο. Αν κάτι μας φοβίζει γιατί κάποιος μας «πληροφόρησε» ότι είναι εχθρικό, καλό είναι να το διαπιστώσουμε και να το επιβεβαιώσουμε οι ίδιοι, με ασφαλή αλλά αξιόπιστο τρόπο. Ο φόβος, η προκατάληψη και οι φήμες μπορούν να δηλητηριάσουν και να υποτάξουν το νου και το συναίσθημα των ανθρώπων, μπορούν να ευνοήσουν αυθαίρετες διακρίσεις και άδικη συμπεριφορά. Όσο νωρίτερα τα παιδιά το αντιληφθούν αυτό, τόσο περισσότερη συνοχή και αλληλεγγύη θα μπορεί να διαθέτει η κοινωνία μας.

Δήμητρα Γεννηματά

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Για παιδιά
11+ ετών

Η ιστορία του γάτου που έμαθε σ' ένα γλάρο να πετάει

Συγγραφέας: Luis Sepulveda
Εικονογράφηση: Claudia Bielinsky
Εκδόσεις: Opera, 2008

Το μεσημέρι που ένας καλοζωισμένος μαύρος γάτος λιάζεται στο μπαλκόνι του, ένας γλάρος που βούτηξε κατά λάθος στο θανάσιμο μαύρο κύμα μιας πετρελαιοκηλίδας αναζητώντας σωτηρία, πέφτει στα πόδια του. Ο γλάρος ζητά από τον γάτο να αναλάβει να κλωσσίσει το αυγό του αν ο ίδιος πεθάνει, και στη συνέχεια να το εκπαιδεύσει και να το μάθει να πετά. Μέχρι ο γάτος μας να συμβουλευτεί άλλους σοφούς γάτους για το τι πρέπει να κάνουν, ο δύσμοιρος γλάρος ξεψυχή και του αφήνει κληρονομιά το αυγό του. Ο γάτος αποφασίζει να κλωσσίσει το αυγό, όπως είχε υποσχεθεί. Όταν γεννιέται το γλαροπούλι, ο μαύρος γάτος σε συνεργασία με την παρέα των άλλων γάτων το αναθρέφουν, το εκπαιδεύουν, το προστατεύουν και στο τέλος μαθαίνει να πετά. Υιοθεσία, διαφορετικότητα, εκπαίδευση πλεγμένα όλα σε έναν ιστό αλληλεγγύης και αποφασιστικότητας.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 21 (Υιοθεσία)

Για παιδιά
6+ ετών

Η Κοκκινσκοουφίτσα και ο τελευταίος λύκος

Συγγραφέας: Νανά Μαρμαρά-Δαγιόγλου

Εικονογράφηση: Κατερίνα Βερούτσου

Εκδόσεις: Κέδρος, 2002

Στο βιβλίο περιγράφεται το δικαίωμα όλων στη ζωή και την ελευθερία και η αρνητική επίδραση των στερεοτύπων στις απόψεις μας για τους άλλους. Η Λένα έμαθε από το παραμύθι ότι ο λύκος είναι κακός και θέλει να φάει την Κοκκινσκοουφίτσα. Οι κυνηγοί θέλουν να σκοτώσουν το λύκο γιατί είναι άγριος και επικίνδυνος και κάνει ζημιές. Ο λύκος έχει μείνει μόνος, τελευταίος και πεινασμένος γιατί οι άνθρωποι αφάνισαν την τροφή του. Η Λένα, όμως, καταφέρνει να ακούσει την άποψη του λύκου χωρίς φόβο και προκατάληψη. Αποφασίζει να τον βοηθήσει, καθώς συνειδητοποιεί τι θα συμβεί αν οι άνθρωποι εξαφανίσουν από τη φύση κάθε άγριο ζώο που νομίζουν ότι τους απειλεί. Τα υπόλοιπα παιδιά, συμμερίζονται την ίδια άποψη και βοηθούν τη Λένα και τον λύκο, αναγκάζοντας τους κυνηγούς να φύγουν ντροπισασμένοι.

Πόπη Τσαουσιδου

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

Για παιδιά
6+ ετών

Ο κόσμος τρελάθηκε ή ο κόσμος ζεστάθηκε;

Συγγραφέας: Μαίρη Σάββα-Ρουμπάτη

Εικονογράφηση: Νίκη Λεωνίδου

Εκδόσεις: Λιβάνη, 2008

Με πλούσια εικονογράφηση το βιβλίο οδηγεί τα παιδιά, μαζί με τον Πέτρο, τον πρωταγωνιστή της ιστορίας μας, σε μια περιπλάνηση με αναπάντεχες αποκαλύψεις. Ο Πέτρος διαπιστώνει ότι ο κόσμος του έχει αλλάξει. Εκεί που περίμενε ένα πυκνό δάσος βρέθηκε σε ξερότοπο, η λίμνη είχε εγκαταλειφθεί από τις χελώνες και τα πουλιά, οι αρκούδες δεν έπεφταν σε χειμερεία νάρκη, οι βερικοκιές του παππού πετούσαν βλαστάρια μέσα στο χειμώνα. Μέσα από την έκπληξη του Πέτρο για όλα αυτά που συμβαίνουν και με τη βοήθεια του παππού του, ο ήρωας αντιλαμβάνεται ότι ο κόσμος δεν τρελάθηκε, απλώς... ζεστάθηκε. Το οικολογικό μήνυμα του βιβλίου οδηγεί τον Πέτρο, το φίλο του και τον παππού του να αναλάβουν οι ίδιοι δράση προκειμένου να πείσουν

τους ισχυρούς του κόσμου να κάνουν κάτι για να σωθεί η γη. Για να γίνει αυτό, έρχονται σε γνωριμία με άλλους ανθρώπους, από άλλες χώρες, που μιλούν άλλες γλώσσες, αλλά που όλοι πρέπει να σπαταλάνε λιγότερη ενέργεια, να φτιάξουν ένα νόμο για να βγάζουν λιγότερο καπνό οι καμινάδες των εργοστασίων, να φυτεύουν δέντρα, να οδηγούν λιγότερο, έτσι ώστε να πέσει ο πυρετός της γης! Στο τέλος του βιβλίου σταυρόλεξα και σπαζοκεφαλιές εξοικειώνουν με το οικολογικό λεξιλόγιο τους μικρούς αναγνώστες.

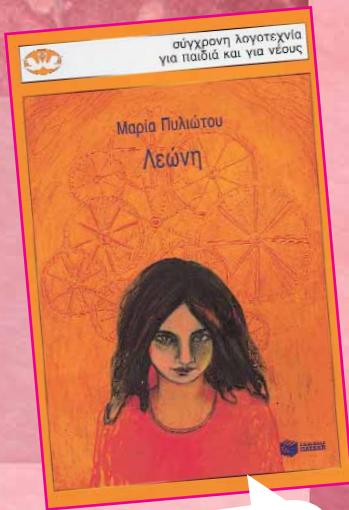
Ράνυ Καλούρη

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Για παιδιά
13+ ετών

Λεώνη

Συγγραφέας: Μαρία Πυλιώτου
Εκδόσεις: Πατάκη, 1999

Η Λεώνη, μια έφηβη μαθήτρια περιγράφει την ζωή της τόσο στο άμεσο οικογενειακό όσο και στο ευρύτερο σχολικό της περιβάλλον, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στα συναισθήματά της κυρίως όσον αφορά στη σχέση της μητέρας με τον πατέρα της. Μάλλον απόλυτα, ίσως και στερεοτυπικά, υιοθετεί ρόλους καλού και κακού για τους γονείς της, για να οδηγηθεί στη συνέχεια, με αφορμή μια ασθένεια, να επανεξετάσει τόσο η ίδια όσο και τα μέλη της οικογένειά της τη στάση τους απέναντι στη ζωή. Στο βιβλίο εκτιμάται και αναδεικνύεται η αξία της φιλίας καθώς και η αισιοδοξία για τη ζωή όταν αλλάζει το πλαίσιο. Η Λεώνη συνεχίζει να ζει, να δημιουργεί και να χαίρεται, έστω και αν διαφέρει από τα άλλα παιδιά της παρέας της, μια και πλέον χρησιμοποιεί για τις μετακινήσεις της αναπηρικό καροτσάκι.

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)

Για παιδιά
8+ ετών

Μήνυμα σ' ένα μπουκάλι

Συγγραφέας: Γιώργος Μπότσος
Εικονογράφηση: Γιώργος Μπότσος
Εκδόσεις: Μεταίχμιο, 2006

Ένα μπουκάλι γεμάτο ρούμι ταξιδεύει σ' ένα φαλαινοθηρικό πλοίο. Ένα ναυάγιο είναι η αφορμή για να βρεθεί στη θάλασσα και να κάνει ένα μεγάλο ταξίδι στους ωκεανούς, μεταφέροντας το μήνυμά του ναύτη που ζητάει βοήθεια. Το μπουκάλι στο ταξίδι του γίνεται μάρτυρας της οικολογικής καταστροφής που συντελείται στον πλανήτη τα τελευταία 50 χρόνια. Από τον Αμαζόνιο μέχρι το λιώσιμο των πάγων στους πόλους. Κι όπως αναφέρει ο συγγραφέας στο σημείωμά του, «Το μπουκάλι δεν κάνει ένα απλό ταξίδι, δεν μεταφέρει ένα απλό μήνυμα. Κουβαλάει την κραυγή του κόσμου μας που κινδυνεύει να ναυαγήσει».

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

Για παιδιά
4+ ετών

Όλοι μαζί μπορούμε να σώσουμε τον Πλανήτη μας!

Συγγραφέας: Emma Brownjohn
Εικονογράφηση: Emma Brownjohn
Εκδόσεις: Σαββάλας, 2007

Ένα βιβλίο, που περιλαμβάνει και ένα πράσινο παιχνίδι, διασκεδάζει και παράλληλα ενισχύει το οικολογικό μήνυμα προς τα παιδιά. Το βιβλίο με διασκεδαστικό τρόπο πληροφορεί για την ανακύκλωση, την εξοικονόμηση ενέργειας, την προστασία του δάσους και του υδροφόρου ορίζοντα, την προστασία της κλωρίδας και της πανίδας και την καλλιέργεια βιολογικών προϊόντων. Πληροφορεί τα παιδιά για το πώς μπορούν καθημερινά να βοηθήσουν με την ανακύκλωση ή να χρησιμοποιήσουν ξανά ορισμένα προϊόντα. Δίνει λύσεις για τις μετακινήσεις με τα μαζικά μέσα μεταφοράς, τη χρήση του ποδήλατου, αλλά και στο να περπατούν. Αν φροντίζουμε τον πολύτιμο πλανήτη μας, ο κόσμος μας θα γίνει πιο πράσινος, πιο υγιεινός και πιο ασφαλής. Με το να προστατεύουμε το περιβάλλον εξασφαλίζουμε ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής για όλο τον κόσμο.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)
Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
6+ ετών

Το όνειρο του σκιάχτρου

Συγγραφέας: Ευγένιος Τριβιζάς
Εικονογράφηση: Αλέξης Κυριτσόπουλος
Εκδόσεις: Εστία, 1984

Ο Αχυρούλης είναι ένα σκιάχτρο που αρνείται να παίξει το ρόλο του. Δεν θέλει να τρομάζει τα πουλιά, που διεκδικούν και αυτά το δικαίωμα στη ζωή, αλλά επιδιώκει να γίνει φίλος τους γιατί νιώθει μοναξιά και θέλει παρέα. Τα βοηθάει να ξεφύγουν από τους κυνηγούς και αυτά του μαθαίνουν να πετάει. Ο Αχυρούλης θέλει πολύ να πετάξει για να νιώσει ελεύθερος. Η λαχτάρα του για ελευθερία είναι τόσο μεγάλη που στο τέλος τα καταφέρνει να πετάξει μακριά από το χωράφι όπου τον έχουν τοποθετήσει.

Πόπη Τσαουσιδου

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Για παιδιά
8+ ετών

Η τελευταία μαύρη γάτα

Συγγραφέας: Ευγένιος Τριβιζάς
Εικονογράφηση: Stephen West
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2001

Σε ένα μακρινό νησί, τα μέλη μιας μυστικής αδελφότητας προληπτικών ανθρώπων πιστεύουν ότι οι μαύρες γάτες φέρνουν γρουσουζιά και αποφασίζουν να τις εξολοθρεύσουν με δηλητήρια, παγίδες και χίλιους δυο άλλους τρόπους. Σε λίγο έχουν σχεδόν επιτύχει το σκοπό τους. Μόνο μια μαύρη γάτα απομένει ζωντανή. Τα μέλη της αδελφότητας είναι αποφασισμένα να τη βρουν και να την εξοντώσουν. «Το μυθιστόρημα αποκαλύπτει έναν ολόκληρο κόσμο, το σύγχρονο κόσμο με τις μηχανοραφίες του, την αναλγησία, το έλλειμμα της δημοκρατίας, την απουσία οραμάτων, εντέλει τον κάθε λογής ρατσισμό του», (Γιάννης Παπαδάτος, περ. Διαβάζω).

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 39 (Επανάταξη παιδιού-θύματος)

Για παιδιά
4+ ετών

Τα τέρατα δεν αγαπούν το φεγγάρι

Συγγραφέας: Marjane Satrapi
Εικονογράφηση: Marjane Satrapi
Εκδόσεις: Επόμενος Σταθμός, 2007

Με ωραία εικονογράφηση και απλότητα, το βιβλίο δίνει την ευκαιρία στα παιδιά να εξοικειωθούν και να επεξεργαστούν τους φόβους τους. Αναδεικνύεται η συλλογικότητα στην αντιμετώπιση των προβλημάτων, όπως είναι η δυσκολία της μικρής Μαρίας να αντιμετωπίσει τα τερατάκια της νύχτας που την τρομάζουν.

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 26 (Κοινωνική πρόνοια)
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
6+ ετών

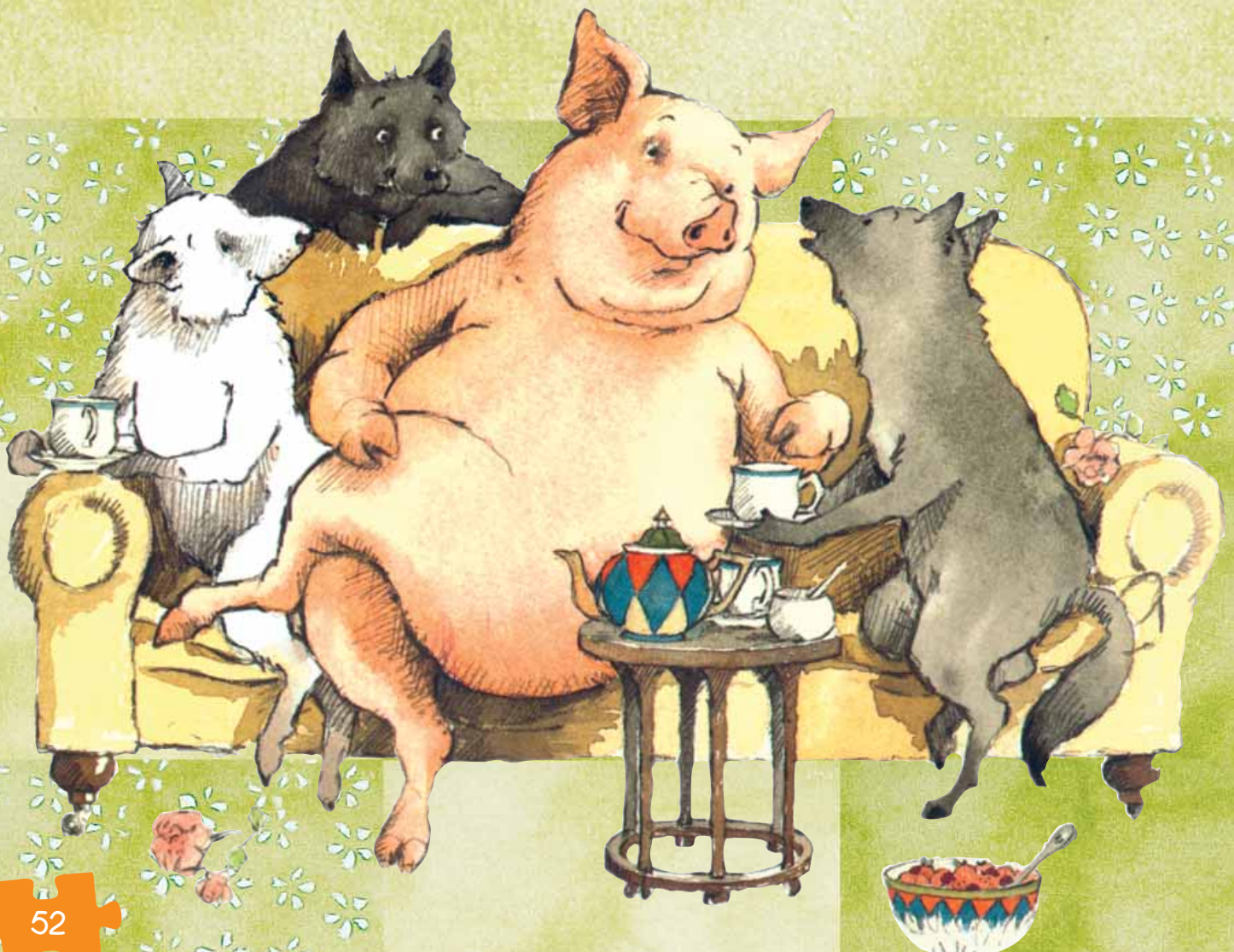
Τα τρία μικρά λυκάκια

Συγγραφέας: Ευγένιος Τριβιζάς
Εικονογράφηση: Helen Oxenbury
Εκδόσεις: Μίνωας, 1993

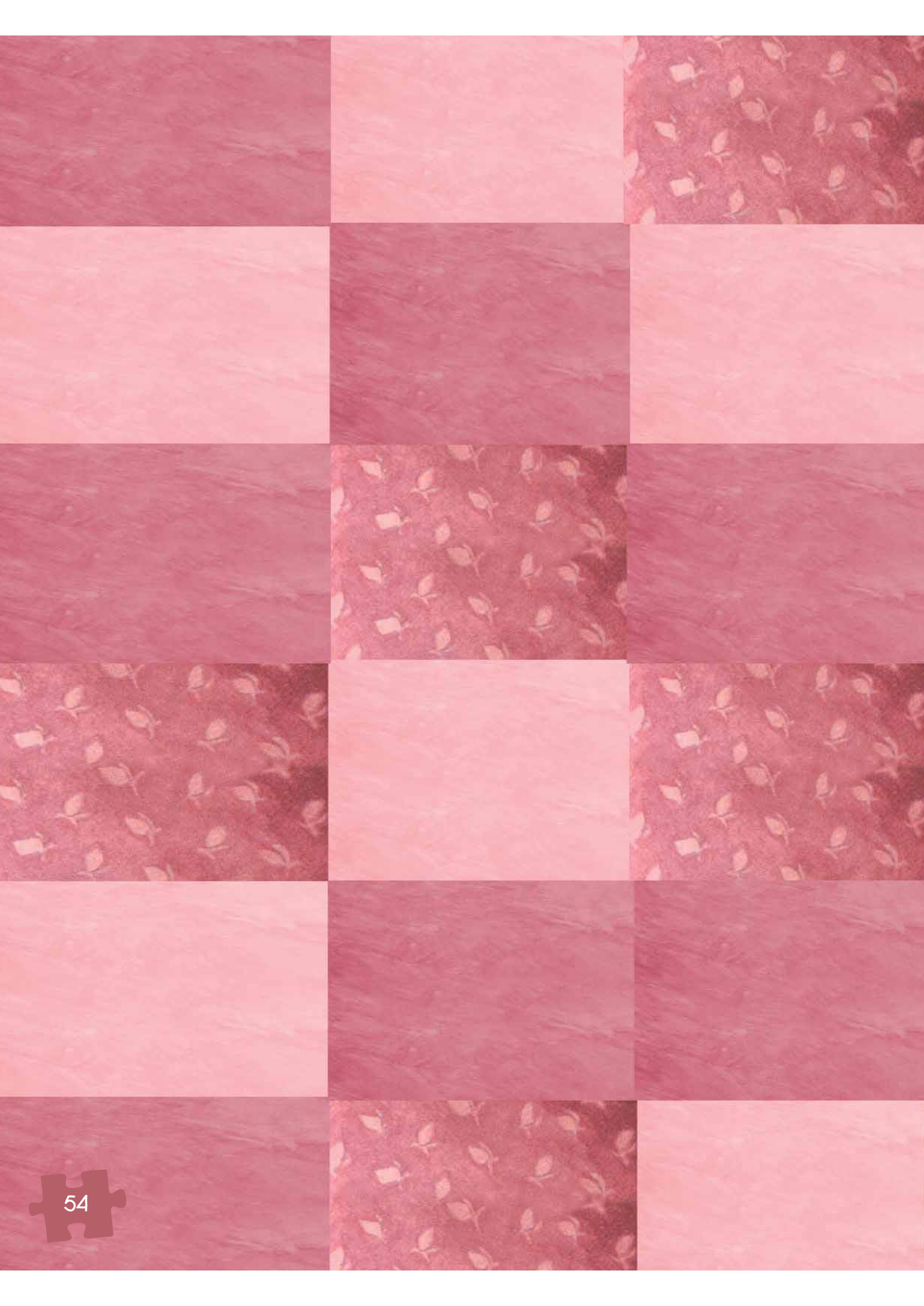
Στο βιβλίο περιγράφονται η ανατροπή των στερεοτύπων και η δύναμη της ομορφιάς απέναντι στη βία. Ο Ρούνι-Ρούνι, το ύπουλο κακό γουρούνι τρομάζει τα τρία μικρά λυκάκια. Φυσώντας με θυμό και λύσσα γκρεμίζει τα σπιτάκια που φτιάχνουν με τούβλα, με τσιμέντο ακόμη και με ασφάλι. Στο τέλος φτιάχνουν ένα σπίτι από λουλούδια και καθώς ο Ρούνι-Ρούνι παίρνει μια βαθιά ανάσα για να φυσήξει και να γκρεμίσει το σπιτάκι νιώθει την ευωδιά από τα λουλούδια. Μυρίζοντας και ξαναμυρίζοντας ένωσε «την καρδιά του τρυφερή σαν λουλουδάκι» και από ύπουλο κακό γουρούνι έγινε θαυμάσιο καλό γουρούνι. Και ζήσανε από τότε όλοι μαζί αγαπημένοι.

Πόπη Τσαουσίδου

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 39 (Επανάταξη παιδιού-θύματος)

Εκπαίδευση

Πληροφόρηση

Καλλιτεχνική
Έκφραση

Παιχνίδι

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Άρθρο 17 Πληροφόρηση

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να μαθαίνουν τι συμβαίνει γύρω τους από τα μέσα ενημέρωσης (εφημερίδες, ραδιόφωνο, τηλεόραση, ηλεκτρονικά μέσα). Η Πολιτεία πρέπει να ενθαρρύνει τα μέσα να διαδίδουν χρήσιμες πληροφορίες και να προστατεύουν τα παιδιά από ό,τι μπορεί να τα βλάψει.

Άρθρο 28 Εκπαίδευση

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να πηγαίνουν στο σχολείο και να έχουν ίσες ευκαιρίες σε αυτό. Η Πολιτεία πρέπει να παίρνει μέτρα ώστε τα παιδιά να γράφονται και να μη διακόπτουν το σχολείο. Τα μέτρα για τη σχολική πειθαρχία πρέπει να σέβονται τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια των μαθητών.

Άρθρο 29 Σκοποί εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση πρέπει να βοηθάει τα παιδιά να αναπτύξουν τις ικανότητες και την προσωπικότητά τους και να μαθαίνουν να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τους διαφορετικούς πολιτισμούς και το φυσικό περιβάλλον.

Άρθρο 30 Μειονότητες

Τα παιδιά που ανήκουν σε εθνικές, γλωσσικές ή θρησκευτικές μειονότητες, έχουν δικαίωμα να έχουν τη δική τους πολιτιστική ζωή, να χρησιμοποιούν τη γλώσσα τους και να ασκούν τη θρησκεία τους.

Άρθρο 31 Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να ξεκουράζονται, να έχουν ελεύθερο χρόνο, να παίζουν, να ψυχαγωγούνται και να ασχολούνται με πράγματα που τους ενδιαφέρουν.

Για να ζήσουμε μαζί Αγόρια και κορίτσια

Για παιδιά
8+ ετών

Συγγραφείς: *Gwenaelle Boulet, Martine Fournier, Charlotte Ruffault, Nathalie Diochet*

Εικονογράφηση: *Rodriguez Beatrice, Veillon Beatrice, Regis Faller*

Εκδόσεις: *Κέδρος, 2008*

Ένα μικρό εικονογραφημένο βιβλιαράκι που χωράει τρεις ιστορίες, ένα φάκελο παρατήρησης και ένα τεστ για καθεμία, αποδεικνύοντας πόσο πολλά και ουσιαστικά μπορεί να πει κάποιος στα παιδιά συνδυάζοντας με έξυπνο τρόπο και καθαρές ιδέες την αφήγηση, την αναλυτική προσέγγιση και το παιχνίδι. Η εισαγωγή στο θέμα της σχέσης αγοριών-κοριτσιών γίνεται με τον τίτλο «Μακάρι να τολμούσα». Πληροφορούμαστε από την αρχή ότι η Γιάννα αγαπάει τον Τάκη αλλά βασανίζεται από αμφιβολίες και διστάζει να του το πει. Από τη φίλη της Κατερίνα ακούει να επαναλαμβάνονται όλα τα στερεότυπα που συνήθως ακούγονται για τα αγόρια, ωστόσο η ίδια θα ακούσει την καρδιά της και θα επικοινωνήσει άμεσα με τον Τάκη, με όλη την ευαισθησία και το δισταγμό στο πραγματικό πεδίο του συναισθήματος που ενυπάρχει σε όλους τους ανθρώπους. Αυτή τη μικρή ιστορία θα κληθούν τα παιδιά να ξανασκεφτούν και να σχολιάσουν στο επόμενο κεφάλαιο με τίτλο «Ποιες είναι οι διαφορές». Οι ορισμοί του τι είναι κορίτσι και τι αγόρι, οι σωματικές, ψυχολογικές διαφορές τους και οι συμπεριφορές περιγράφονται λιτά, ουσιαστικά και φιλικά στα παιδιά. Το παιχνίδι-τεστ που ακολουθεί με τίτλο «Και τώρα είναι η σειρά σου» δίνει στα παιδιά την ευκαιρία να πάρουν τα ίδια θέση πάνω σε μικρά καθημερινά διλήμματα, συγκρίνοντας διαφορετικές αντιδράσεις και συμπεριφορές των δύο φύλων και τις συνέπειές τους. Με τον ίδιο τρόπο παρουσιάζονται οι δύο ακόμη ιστορίες του βιβλίου. Στο «Μπαλέτο για δύο ερωτευμένους» αμφισβητείται ο ρόλος σε ένα αγόρι που κάνει μπαλέτο που θεωρείται γυναικεία υπόθεση. Στην «Εξέγερση των πρωταθλη-

τριών», τα κορίτσια διεκδικούν και πετυχαίνουν δυναμικά καλύτερη τύχη στη δημοσιότητα, κάτι που μονοπωλούσε η αθλητική ομάδα των αγοριών, αφού ο αθλητισμός θεωρείται κατεξοχήν ανδρική υπόθεση. Η διαμόρφωση των ταυτοτήτων, η κατασκευή του φύλου και οι ρόλοι φωτίζονται μέσα από όλες τις ιστορίες ρεαλιστικά, ανθρώπινα και δυναμικά, με ενδιαφέρουσες πληροφορίες και χιούμορ, αποδίδοντας στη διαφορετικότητα ουσιαστική διάσταση και περιεχόμενο. Ένα βιβλίο που αφηγείται, συζητάει και προκαλεί τη συμμετοχή των παιδιών, ξεπερνώντας πολλά από τα καθιερωμένα κλισιέ. Μοναδική παρατήρηση: στις μέρες μας, που η τηλεόραση μέσα στο σπίτι αναφέρεται συχνά στη θεαμοθέτηση γάμων ομόφυλων ζευγαριών που καθιερώνονται σε πολλές χώρες του κόσμου, η διαπραγμάτευση της ομοφυλοφιλίας γίνεται στο βιβλίο με τρόπο «καθησυχαστικό», αφού το αγόρι της δεύτερης ιστορίας απλώς ήταν «ύποπτο» στα μάτια των γύρω. Δύσκολο ακόμη για συγγραφείς, εκδότες, δασκάλους και γονείς να τολμήσουν να μιλήσουν για το ανθρωπινό δικαίωμα στην ελεύθερη σεξουαλική προτίμηση αλλά απολύτως αναγκαίο πια και επιβεβλημένο. Τα παιδιά γνωρίζουν τα πάντα. Η αποενοχοποίηση και όχι ο σκανδαλισμός είναι η θετική κατεύθυνση για όλους.

Μυρσίνη Ζορμπά

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άλλοι καιροί, άλλα παιδιά

Για παιδιά
7+ ετών

Συγγραφέας: Άλκη Ζέη, Ζώρζ Σαρρή
Εικονογράφηση: Φωτεινή Στεφανίδη, Βάσω Ψαράκη
Εκδόσεις: Ε.Ψ.Υ.Π.Ε, 2007

Έκδοση της Εταιρίας Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου (Ε.Ψ.Υ.Π.Ε). «Στο βιβλίο αυτό συναντιούνται για πρώτη φορά δύο κορυφαίες συγγραφείς της Παιδικής Λογοτεχνίας, η Άλκη Ζέη και η Ζώρζ Σαρρή. Τα αφηγήματά τους θέτουν βασικούς προβληματισμούς σχετικά με την προκατάληψη και την κοινωνική ανισότητα. Οι προκαταλήψεις και οι στάσεις είναι βαθιά ριζωμένες σε ασυνείδητο επίπεδο από την παιδική μας ηλικία και καθρεφτίζουν αυτά που έχουν προσλάβει τα παιδιά από την οικογένεια, τη γειτονιά, το σχολείο τους.» (Απόσπασμα από την εισαγωγή του καθηγητή Παιδοψυχιατρικής Ι. Τσιάντη).

Αφηγήματα που το καθένα εμβαθύνει σε μια διαφορετική συναισθηματική εμπειρία της κοινωνικής ζωής των μικρών κοριτσιών. Για παράδειγμα, στις «Σκουληκαντέρες» της Άλκης Ζέη ένα πληγωμένο από την εγκατάλειψη κοριτσάκι, που έμεινε ανάπηρο μετά από πολιομυελίτιδα, εκφράζει τον θυμό του. Αντικείμενο του θυμού είναι οι δύο πρώην φίλες της που υπακούσουν τον πατέρα τους και δεν ξαναπαίζουν «με το κακόμοιρο κουτσό» για να μην κολλήσουν πολιομυελίτιδα.

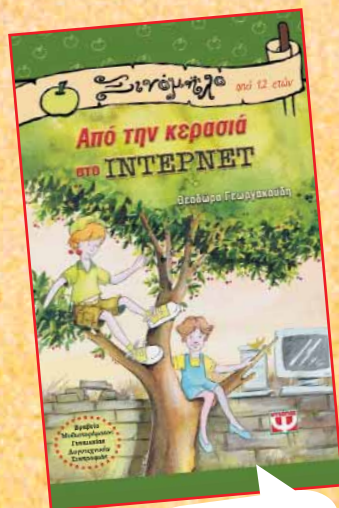
Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Από την κερασιά στο Ίντερνετ

Για παιδιά
9+ ετών

Συγγραφέας: Θεοδώρα Γεωργακούδη
Εικονογράφηση: Χρήστος Δήμος
Εκδόσεις: Ψυχογιός, 2002

Τρία παιδιά από τη Ρωσία, διωγμένα από τη φτώχεια και τον πόλεμο φτάνουν στην Ελλάδα, ελπίζοντας ότι η μακρινή πατρίδα τους θα τα καλοδεχτεί. Όμως έρχονται αντιμέτωπα με τις κοινωνικές προκαταλήψεις και την περιθωριοποίηση, τη συμπεριφορά «κακομαθημένων» παιδιών, την αντίδραση υπερφίαλων γονιών. Η φίλια τους με τον Λεωνίδα, η χρήση του Ίντερνετ προκειμένου να ενημερώνονται και να επικοινωνούν, καθώς και η υποστήριξη από το οικογενειακό περιβάλλον του, θα τα στηρίξουν στη νέα πραγματικότητα. Αποφασίζουν να πραγματοποιήσουν στην Ελλάδα μια εκστρατεία ενημέρωσης για τους Έλληνες της Ρωσίας και γνωριμίας με τον ποντιακό πολιτισμό. Βρίσκοντας συμμάχους στο σχολείο, στην τοπική εκκλησία και στους γονείς, θα καταφέρουν τελικά να γίνουν αποδεκτά και να σταματήσουν

διακρίσεις εναντίον τους, στο σχολείο και στην πόλη όπου ζουν. Το βιβλίο δείχνει ότι ο φόβος και η προκατάληψη απέναντι σε όσα αγνοούμε οδηγούν σε αποκλεισμούς, ενώ η γνώση και ο διάλογος αίρουν τα εμπόδια και προσανατολίζουν μικρούς και μεγάλους στην αξιοπρεπή συμβίωση, στον αλληλοσεβασμό και σε κοινωνίες αλληλεγγύης και κατανόησης.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Για παιδιά
10+ ετών

Η δασκάλα που το κεφάλι της έγινε καζάνι

Συγγραφέας: Σοφία Μαντούβαλου
Εκδόσεις: Πατάκη, 2008

Όλα τα δεδομένα του παραδοσιακού σχολείου και κατ' επέκταση της συμβατικής εκπαίδευσης ανατρέπονται στο βιβλίο. Εδώ συναντάμε μια δασκάλα που, αντίθετα από αρκετές γνωστές περιπτώσεις, φροντίζει περισσότερο για τη συναισθηματική ισορροπία των μαθητών της παρά για τη στείρα συσσώρευση γνώσεων. Επιθυμεί, και το εφαρμόζει με επιτυχία, τα παιδιά να έρχονται στο σχολείο με ερωτηματικά και να φεύγουν με πολλές απαντήσεις, με ανοιχτό μυαλό και φαντασία. Αφήνει τα παιδιά της να είναι παιδιά: να χαίρονται, να γελούν, να ονειρεύονται, να κάνουν ακόμη και σκανταλιές αλλά παράλληλα να μαθαίνουν, αφού η

μάθηση είναι σίγουρα πιο αποτελεσματική και πιο δημιουργική όταν λαμβάνει χώρα σε κατάλληλο περιβάλλον. Και τι πιο κατάλληλο για τα παιδιά από ένα σχολείο χαράς και αγάπης; Το δικαίωμα έκφρασης των παιδιών βρίσκει έδαφος εφαρμογής σε ένα τέτοιο σχολείο.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Για παιδιά
6+ ετών

Δώσε την αγάπη

Συγγραφέας: Αγγελική Βαρελά
Εικονογράφηση: Μάρω Αλεξάνδρου
Εκδόσεις: Πατάκη, 2004

Με έντονη και εκφραστική εικονογράφηση και με απλά κείμενα διαβάζουμε ότι ο Μάνος εκδηλώνει την δυσαρέσκειά του, επειδή στο σχολείο τον χωρίζει ένα θρανίο από τον καλύτερό του φίλο, τον Στάθη. Θα πρέπει πλέον οι δυο τους να κάθονται ο ένας με ένα αγόρι από την Πολωνία και ο άλλος με ένα κορίτσι από την Αλβανία. Η δασκάλα τους, η κυρία Μάρθα, έλεγε ότι το σχολείο τους ήταν σχολείο «υποδοχής», κι όταν της το ζητούσαν τα παιδιά πήγαινε στον παγκόσμιο χάρτη και τους έδειχνε με το δάχτυλό της που βρισκόταν η χώρα του νέου τους συμμαθητή. Τα παιδιά, παρά την πρώτη τους αμφισβήτηση για τον Άλλο, τον ξένο, σιγά-σιγά οδηγήθηκαν, όπως ο Μάνος «να αγκαλιάσουν τον συμμαθητή τους και να του πουν τραγουδιστά: Δώσε την αγάπη όπως δίνεις ένα μήλο... Έτσι απλά...».

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Για παιδιά
9+ ετών

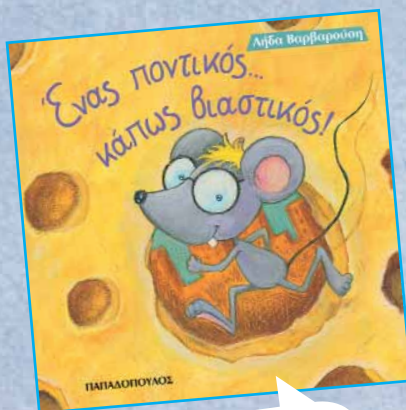
Ένας μήνας σαν όλους τους άλλους

Συγγραφέας: Λόλη Πέτροβιτς-Ανδρουσοπούλου
Εικονογράφηση: Μάρω Αλεξάνδρου
Εκδόσεις: Ψυχογιός, 2008

Ο παππούς χρόνος έχει τέσσερα παιδιά-εποχές και δώδεκα εγγονάκια-μήνες που τρέχουν τριάντα και τριανταμία μέρες όλα μαζί, μέχρι τη μέρα που ο καπμένος ο Φλεβάρης λαβώνεται στο ποδαράκι του και «άσπλαχνα» οι υπόλοιποι τον αποκλείουν από τα παιχνίδια τους. Όμως οι 365 μέρες που ο παππούς χρόνος θέλει να τρέχουν δεν συμπληρώνονται και τα υπόλοιπα έντεκα εγγονάκια-μήνες αποφασίζουν να μοιραστούν δυο τρεις μέρες του Φλεβάρη, ώστε να μπορεί ξανά και εκείνος χαρούμενος πια να τρέχει μαζί τους. Ευρηματική μύηση στη διαφορετικότητα που αφορά τη σωματική αναπηρία, η οποία δεν πρέπει να αποτελεί αιτία αποκλεισμού. Το βιβλίο αναδεικνύει τη συνεργασία και την αλληλεγγύη ως απαραίτητες συνθήκες για την ομαλή ένταξη, συμβίωση και πρόοδο.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)
Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Για παιδιά
5+ ετών

Ένας ποντικός... κάπως βιαστικός!

Συγγραφέας: Λίδα Βαρβαρούση
Εικονογράφηση: Λίδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2005

Έχουν οι μικροί ποντικοί δικαίωμα στο παιχνίδι και στον ελεύθερο χρόνο εν γένει; Η απάντηση δεν είναι αυτονόητη. Σίγουρα πάντως, ο μικρός ήρωας του βιβλίου μας, ο βιαστικός ποντικός, δεν έχει γνωρίσει το δικαίωμα αυτό. Όπως αφηγείται ο ίδιος με ποιητικό τρόπο «οικογένεια μεγάλη έχω και γι' αυτή συνέχεια τρέχω [...] κάνε αυτό, κάνε εκείνο μου ζητάν με ευγένεια, να τους πω δεν μπορώ θα ήταν αγένεια».

Το βιβλίο αυτό μας περιγράφει την καθημερινότητα ενός μικρού ποντικού που τρέχει όλη την ημέρα για να εξυπηρετήσει τις ανάγκες της πολυμελούς οικογένειάς του με αποτέλεσμα να μην έχει χρόνο ούτε για παιχνίδι ούτε για να εκπληρώσει τα όνειρά του «Πόσο θέλω να ξεφύγω και όλους να τους αποφυγώ! Τους αγαπώ πολύ μα γίνανε πολλοί! Έχω όνειρα πολλά, τα κοιτάω εκεί ψηλά!» Μέσω της ιστορίας του βιαστικού ποντικού μπορούμε να κατανοήσουμε πόσο σημαντικό είναι για τα παιδιά το δικαίωμα στον ελεύθερο χρόνο και πως αυτό, άθελα πολλές φορές, καταπατείται από τους μεγάλους. «Το παιχνίδι είναι δουλειά και δεν είναι τεμπελιά», όπως μας υπενθυμίζει πολύ σωστά ο μικρός μας φίλος.

Ηλίας Νάτσιος

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)
Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Για παιδιά
5+ ετών

Η καινούρια μαθήτριά

Συγγραφέας: Elisabeth Duval

Εικονογράφηση: Elsa Oriol

Εκδόσεις: Μεταίχμιο, 2009

Η Ελίνα αλλάζει σχολικό περιβάλλον στο μέσο της χρονιάς και πηγαίνει σ' ένα σχολείο όπου τα παιδιά την αντιμετωπίζουν με επιφυλακτικότητα. Πρώτος απ' όλους ο Παύλος, που η δασκάλα τον επιλέγει για να βοηθήσει την Ελίνα να προσαρμοστεί στο καινούριο σχολικό περιβάλλον. Μόνο που ο Παύλος δεν παίζει με κορίτσια και δηλώνει πως δεν είναι διατεθειμένος να γίνει υπηρέτης κανενός. Όλα αλλάζουν όμως όταν η Ελίνα του ζητάει να γίνει ο πρίγκιπας της.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Καλωσήρδες, Καρακάξα

Για παιδιά
6+ ετών

Συγγραφέας: Κώστας Μάγος
Εικονογράφηση: Χριστίνα Γαγγάλη
Εκδόσεις: Καλειδοσκόπιο, 2009

Πόσο εύκολα δημιουργούνται και αναπαράγονται οι προκαταλήψεις και πόσο σοβαρές συνέπειες μπορεί να έχουν στην ζωή όλων μας. Αυτό είναι το θέμα του βιβλίου αυτού που έγραψε με κέφι ο λέκτορας του Παιδαγωγικού Τμήματος Προσχολικής Εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλίας, Κώστας Μάγος και εικονογράφησε κλασικότερα και περιγραφικά η Χριστίνα Γαγγάλη. Μια καρακάξα έρχεται να φτιάξει τη φωλιά της στο δάσος με τις βελανιδιές και αντιμετωπίζει αμέσως την καχυποψία και την προκατάληψη των καινούργιων της γειτόνων που εμφανίζονται φοβικοί απέναντι της και απολύτως ρατσιστές: «Πρέπει να είμαστε προσεχτικοί», είπε ο κούκος, «όλοι ξέρουν ότι οι καρακάξες εκτός από φλύαρες είναι και κλέφτρες». Αυτή η πρώτη δήλωση έγινε το φιλί για μια τεράστια φωτιά που τροφοδότησαν με τη μικρή ή μεγαλύτερη κουβέντα τους το ένα μετά το άλλο τα ζώα του δάσους, παραποιώντας τα λόγια του προηγούμενου και αδιαφορώντας για την αλήθεια. Έτσι η καρακάξα συλλαμβάνεται με συνοπτικές διαδικασίες από τον λαγό-αστυνομικό

κό όχι γιατί υπήρχαν ενδείξεις ότι ήταν ένοχη κλοπής του κολιέ της κουκουβάγιας αλλά απλώς γιατί η εφημερίδα αποφάσισε και δημοσίευσε ότι ένοχη είναι η καρακάξα και η αστυνομία δεν κάνει καλά την δουλειά της! Το παραμύθι έχει καλό τέλος με την αλήθεια να αποκαλύπτεται και την καρακάξα να γίνεται αποδέκτης της συγνώμης όλων των άλλων ζώων. Όμως πόσες φορές τέτοιο αίσιο τέλος έχουν παρόμοιες ιστορίες στην πραγματική ζωή; Το βιβλίο προσφέρει στα παιδιά αφορμές για κριτική σκέψη και προβληματισμό. «Είναι τα πράγματα έτσι όπως φαίνονται ή πρέπει να τα ψάχνουμε λίγο παραπάνω για να μη γινόμαστε, ακόμα και άθελά μας, άδικοι;»

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

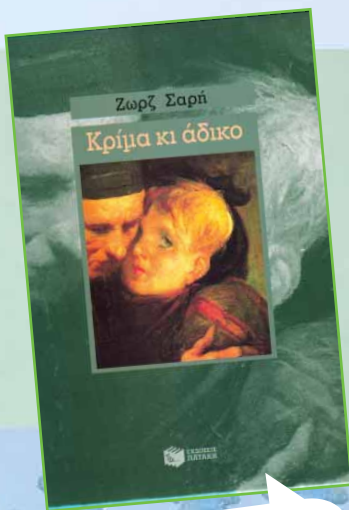
Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 36 (Άλλες μορφές εκμετάλλευσης)

Άρθρο 37 (Βασανιστήρια και στέρηση ελευθερίας)

Άρθρο 40 (Δικαιοσύνη / ποινική μεταχείριση)

Άρθρο 16 (Ιδιωτική ζωή)

Για παιδιά
10+ ετών

Κρίμα κι άδικο

Συγγραφέας: Ζωρζ Σαρρή
Εκδόσεις: Πατάκη, 2008

Το μυθιστόρημα αυτό αναφέρεται στην διήγηση της Κορτέσας, μιας γυναίκας που ζει στην Ελλάδα, μάνας ενός μετανάστη που ζει στην Ολλανδία. Ζει με την κόρη της και μοιράζει την αγάπη της αλλά και την βοήθειά της ανάμεσα στο γιό της και την Μαρία που έχει τρία παιδιά. Η αδυναμία της Κορτέσας είναι μεγάλη για τον μικρό εγγονό της Ηλία, αλλά και η αγάπη του Ηλία για τη γιαγιά του επίσης μεγάλη. Η Κορτέσα διηγείται τη ζωή της, τα όνειρα του γιου της που δεν πραγματοποιήθηκαν γιατί σε ένα τροχαίο ατύχημα έχασε τη ζωή του. Το παραμύθι με το Δράκο που ακούει ο μικρός Ηλίας από τη γιαγιά του καταλήγει ότι όταν υπάρχει γνώση μπορούν οι άνθρωποι να προγραμματίσουν πώς θα δουλέψουν, αλλά και πώς θα αντιμετωπίσουν όποιο πρόβλημα προκύψει, όσο απρόοπτο και να είναι. Με τη γνώση μπορούμε να καταπολεμήσουμε την άγνοια και τον αναλφαβητισμό.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
10+ ετών

Μια ιστορία του Φιοντόρ

Συγγραφέας: Μάνος Κοντολέων
Εκδόσεις: Εκδόσεις Πατάκη, 2004

Στην ιστορία του Φιοντόρ διαβάζουμε την πορεία της Λιούμπα, η οποία «γυρεύει πατρίδα, οικογένεια και μνήμη κάτω από έναν κλειστό ελληνικό ουρανό». Μέσα από περιπέτειες, η συλλογικότητα, η διαφορετικότητα, η διεκδίκηση της κοινωνικής αποδοχής παρουσιάζονται με αποκαλυπτικό τρόπο και προσφέρονται για πολλές σκέψεις και επιμέρους ανάλυση.

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Για παιδιά
8+ ετών

Μια μπάλα ζωγραφιά

Συγγραφέας: Μαρία Τσόγκα
Εικονογράφηση: Κατερίνα Χαδουλού
Εκδόσεις: Πατάκη, 2007

Στο βιβλίο αυτό μια μπάλα που έχει πάνω της ζωγραφιές μας αφηγείται τη «ζωή» της κοντά στα παιδιά. Ακολουθεί τον Αμέρ που αναγκάστηκε να φύγει από την πατρίδα του μαζί με την οικογένεια που δεν βρίσκουν δουλειά. Το μοναδικό παιχνίδι που παίρνει το μικρό αγόρι μαζί του είναι μια μπάλα που είχε πάνω τις ζωγραφιές από τους φίλους που άφησε πίσω του. Στη διαδρομή, όμως, η μπάλα χάνεται και βρίσκεται συνεχώς από παιδιά τα οποία κάνει ευτυχισμένα. Ωστόσο, τα σχέδια που υπάρχουν πάνω στη μπάλα παραμένουν ένα μυστήριο για όλα τα παιδιά που βρίσκουν τη μπάλα μέχρι που ο Αμέρ εμφανίζεται ξανά...

Η συγγραφέας του βιβλίου αυτού εισάγει το θέμα της μετανάστευσης στην κεντρική ιστορία του βιβλίου. Οι γονείς του Αμέρ αναγκάζονται να

εγκαταλείψουν τη χώρα που ζουν και να αναζητήσουν μια καλύτερη τύχη κάπου στο εξωτερικό. Για τον Αμέρ η απόφαση αυτή είναι σκληρή.

«Ο καλός μου ο Αμέρ δεν ήθελε να φύγει και να αφήσει το σπίτι και τους φίλους τους. Ήθελε να είναι εκεί, να παίζει μαζί τους και να τους βλέπει κάθε μέρα». Τη μετανάστευση, όμως, ο αναγνώστης την βιώνει και μέσω του ταξιδιού της μπάλας που κατά κάποιο τρόπο ξενιτεύεται και αυτή και προσπαθεί να εκπληρώσει το όνειρό (μπει σε ένα αληθινό ποδοσφαιρικό γήπεδο και να γίνει η «στρογγυλή θεά») στη νέα της πατρίδα.

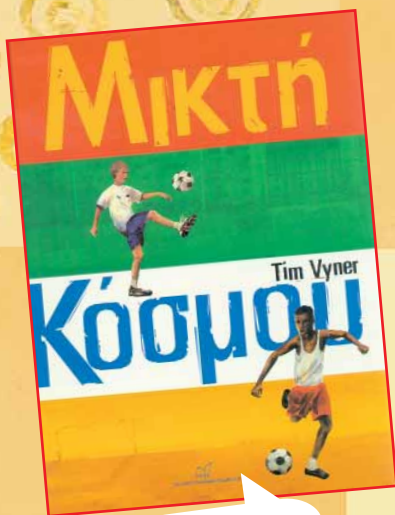
Ηλίας Νάτσιος

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)

Άρθρο 10 (Οικογενειακή επανένωση)

Για παιδιά
6+ ετών

Μικτή Κόσμοι

Συγγραφέας: Tim Vyner
Εικονογράφηση: Tim Vyner
Εκδόσεις: Ελληνική Παιδεία, 2002

Ο κόσμος είναι στρογγυλός, μια μικρή στρογγυλή μπάλα. Την ίδια στιγμή σε όλο τον κόσμο πολλά παιδιά παίζουν με μια μπάλα. Παιδιά από την Αγγλία, Ιαπωνία, Βραζιλία, Ελλάδα, Ινδία, Αμερική, Αφρική, από όλο τον κόσμο κάνουν τις ίδιες κινήσεις παίζοντας μπάλα, παρακολουθούν ποδόσφαιρο και μοιράζονται το ίδιο όνειρο, να κερδίσουν κάποια μέρα το παγκόσμιο κύπελλο.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Μίλα μη φοβάσαι 3 ιστορίες για τη βία στο σχολείο

Για παιδιά
8+ ετών

Συγγραφέας: Ελένη Δικαίου, Βαγγέλης Ηλιόπουλος, Τζέμη Τσακού
Εικονογράφηση: Λήδα Βαρβαρούση, Χρήστος Ζωΐδης, Διατσέντα Παρίση, Βάσω Ψαράκη και μαθητές
Εκδόσεις: Ε.ΨΥ.Π.Ε., 2008

Η ενδοσχολική βία όλο και περισσότερο πλήττει παιδιά και εφήβους στις σύγχρονες κοινωνίες με σοβαρές επιπτώσεις στην ψυχοκοινωνική τους ανάπτυξη και στη διαδικασία μάθησης. Αρκετές μορφές βίας καλλιεργούνται ιδιαίτερα στα Μ.Μ.Ε., στην οικογένεια και στο σχολείο. Το βιβλίο περιλαμβάνει τρεις ιστορίες για τη βία στο σχολείο, συμβάλλοντας στην κατανόηση του προβλήματος.

1. Συγγραφέας: Ελένη Δικαίου
Εικονογράφηση: Λήδα Βαρβαρούση
Η σημαία της Φροξυλάνθης

Η Ελίνα κάνει τη ζωή της Ισιδώρας αφόρητη στο σχολείο. Η Ελίνα είναι ένα παιδί με προβλήματα που πηγάζουν από το οικογενειακό της περιβάλλον και εκτονώνεται με κακή συμπεριφορά προς τους συμμαθητές της. Η Ισιδώρα δέχεται τις προσβολές χωρίς να διαμαρτύρεται, αλλά ούτε και κανένα άλλο παιδί από την τάξη φέρνει κάποια αντίσταση. Όταν η Ελίνα μέσα στο σχολικό λεωφορείο δημιουργεί πρόβλημα, αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τον τραυματισμό των συμμαθητών της.

Άρθρο 4 (Μέτρα της Πολιτείας)

2. Συγγραφέας: Βαγγέλης Ηλιόπουλος
Εικονογράφηση: Διατσέντα Παρίση
Στη φωλιά του Νίκου

Ο Γιώργος στη μέση της σχολικής χρονιάς άλλαξε σχολείο. Εκεί όλα τα παιδιά αγαπούσαν το μοβ χρώμα και δυστυχώς γι' αυτόν τα γυαλιά του ήταν μπλε. Ο Νίκος κρύβει τα μπλε γυαλιά του Γιώργου και του δημιουργεί μεγάλο πρόβλημα γιατί χωρίς αυτά δεν μπορεί να διαβάσει. Τελικά οι συμμαθητές του Γιώργου αποδέχονται ότι μπορεί να φορά τα μπλε γυαλιά του και όχι μοβ όπως οι υπόλοιποι συμμαθητές του.

Άρθρο 4 (Μέτρα της Πολιτείας)

3. Συγγραφέας: Τζέμη Τσακού
Εικονογράφηση: Βάσω Ψαράκη
Το ημερολόγιο ενός κακού

Ένα αγόρι από ζήλια για την αδελφή του, που ήταν καλή μαθήτρια και την ξεχώριζαν οι γονείς τους, καλλιέργησε εχθρική συμπεριφορά τόσο για τους συμμαθητές του όσο και για την αδελφή του. Στην προσπάθειά του να διακριθεί και να έχει και αυτός αναγνώριση από τους γονείς του, πέτυχε να εκλεγεί πρόεδρος της τάξης του με διάφορα τεχνάσματα, αλλά αυτό δεν άλλαξε τη συμπεριφορά του.

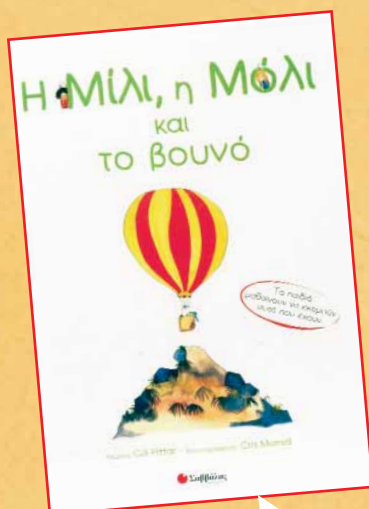
Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 3 (Το συμφέρον του παιδιού)

Για παιδιά
4+ ετών

Η Μίλι, η Μόλι και το βουνό

Συγγραφέας: Gill Pittar
Εικονογράφηση: Cris Morrell
Εκδόσεις: Εκδόσεις Σαββάλας, 2007

Ένα εικονογραφημένο βιβλίο με έντονα χρώματα που τονίζει την αξία αυτού που έχουμε, που δεν είναι χειρότερο από αυτό που έχει κάποιος άλλος. Η Μίλι και η Μόλι συναντούν το φίλο τους τον Τσάρλι, που με το αερόστατό του πετάει κάθε Κυριακή ψηλά πάνω από το βουνό. Τον παρακαλούν και τον πείθουν να τις πάρει μαζί του. Τα δύο κορίτσια επιβιβάζονται με τις γάτες τους, τη Μαρμελάδα και τον Καίσαρα, και ξεκινούν για να δουν τι υπάρχει στην άλλη πλευρά του βουνού. Στην αρχή όλα πηγαινούν καλά, θαυμάζουν το ποτάμι, τις στέγες των σπιτιών, τα δέντρα, το πράσινο. Μόλις όμως περνούν την κορυφή του βου-

νού ο δυνατός αέρας παρασέρνει το αερόστατο. Τα κορίτσια και τα γατάκια φοβούνται τόσο πολύ που ζητούν από τον Τσάρλι να τις γυρίσει πίσω. Το αερόστατο αρχίζει να χάνει ύψος και από το φόβο τους η Μίλι έγινε κάτασπρη και η Μόλι καταπράσινη. Όταν το αερόστατο έσκασε τελικά στο έδαφος, κορίτσια και γατάκια έγιναν ένα κουβάρι. Όλοι συμφώνησαν πως προτιμούσαν τη δική τους πλευρά του βουνού και σε κανένα άλλο μέρος δεν ήταν ομορφότερα από το σπίτι τους.

Ευφροσύνη Κατσικουόρη

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 11 (Παράνομες μετακινήσεις στο εξωτερικό)

Ο Μπεν αγαπάει την Άννα

Για παιδιά
10+ ετών

Συγγραφέας: Peter Härtling
Εικονογράφηση: Σόφι Μπράντες
Εκδόσεις: Καστανιώτη, 1987

Τρυφερό νεανικό μυθιστόρημα με κεντρικό άξονα την αγάπη ανάμεσα σε δύο δεκάχρονα παιδιά, τον γερμανό Μπεν Κέρμπελ και την Άννα Μίτσεκ, κόρη παλινοστούτων γερμανών από την Πολωνία. Ο συγγραφέας, προσεκτικός παρατηρητής της συμπεριφοράς των παιδιών στα πρώτα χρόνια της εφηβείας, φωτίζει όχι μόνο το σκίρτημα της ερωτικής αγάπης κατά την πολύ πρώιμη εφηβεία, αλλά το σκίρτημα κάθε συμπεριφοράς στην κοινωνία μας. Ο έρωτας με την Άννα ακροβατεί ανάμεσα στην αθωότητα των παιδικών συναισθημάτων και το βάθος των αισθημάτων του ενήλικα, τις συζητήσεις με τον θείο Γκέρχαρτ, την προσπάθεια του Μπεν να αντιληφθεί την κοινωνική θέση της οικογένειάς της Άννας. Στο βιβλίο η φαντασία αναμιγνύεται με την πραγματικότητα. Η Άννα αντιμετωπίζεται αρχικά με επιφύλαξη από τους συμμαθητές της, επειδή προέρχεται από ξένη χώρα. Η μεσολαβητική στάση του δασκάλου συμβάλλει στην αποδοχή από τους συμμαθητές της. Η πολυμελής οικογένειά της στεγάζεται σε παράγκα. Ο πατέρας της Άννας είναι άνεργος και δυσκολεύεται να βρει δουλειά. Ο πατέρας του Μπεν

προσφέρεται να τον βοηθήσει. Τελικά βρίσκει δουλειά σε άλλη πόλη και η Άννα με την οικογένειά της μετακομίζουν εκεί. Η τρυφερότητα της παιδικής αγάπης αναδύεται σε συνδυασμό με την αγωνία των μεταναστών από ανατολικές χώρες στη Γερμανία του τέλους της δεκαετίας του '70. Αγάπη, διαφορετικότητα, επιφυλακτικότητα προς τους μετανάστες, προσέγγιση, αλληλεγγύη, αισιοδοξία. Ο συγγραφέας ενσωματώνει πολλά ενδιαφέροντα μηνύματα σε ένα μικρό μυθιστόρημα με λιπό λόγο.

Αικατερίνη Κοιλιάδη

- Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
- Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
- Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)
- Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
- Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
- Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
- Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)
- Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)
- Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
- Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
- Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)
- Άρθρο 30 (Μειονότητες)
- Άρθρο 3 (Το συμφέρον του παιδιού)

Παραμύθια από το τηλέφωνο

Για παιδιά
6+ ετών

Συγγραφέας: Gianni Rodari
Εικονογράφηση: Francesco Altan
Εκδόσεις: Μεταίχμιο, 2003

70 μικρές ιστορίες περιέχονται στο βιβλίο «Παραμύθια από το τηλέφωνο». Ιστορίες που ο κύριος Μπιάνκι, ο οποίος λείπει μακριά από το σπίτι του λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων, διηγείται κάθε βράδυ από το τηλέφωνο στην κόρη του. Με πρωτοτυπία, φαντασία, χιούμορ και ευχάριστη υπερβολή, οι ιστοριούλες κινούνται όχι μόνο στην Ιταλία, αλλά αναφέρονται σε ολόκληρο τον κόσμο και θίγουν, με πραγματικά ιδιαίτερο τρόπο, πλήθος θεμάτων που προσφέρονται για επεξεργασία, ατομικά, αλλά και ομαδικά στη σχολική τάξη. Στο βιβλίο μπορεί κανείς να διαβάσει για τον κακότυχο κυνηγό του οποίου έχουν απεργία τα ντουφεκία, για το κτίριο σε μια πόλη της Λομβαρδίας που όχι μόνο τα παιδιά, αλλά και κύριοι με δερμάτινους χαρτοφύλακες και διπλεστικά γυαλιά [...] έτρεχαν να γκρεμίσουν, για τη Χώρα χωρίς κόχες όπου ζουν ήρεμα και γαλήνια, σ'ένα όμορφο σπιτάκι χωρίς κόχες, για τη Χώρα του «ξε» όπου ρίχνουμε μία βολή με το «ξεκανόνι» κι αμέσως ο πόλεμος σταματάει, για την μύτη του βασιλιά που ο Τζοβάνι κατάφερε ν'αγγίξει, για τον ποντικό των κόμικς που ορκίστηκε αιώνια

φιλία με τη γάτα των κόμικς, για τον πόλεμο με τις καμπάνες όπου κι οι στρατιώτες των δύο στρατών πηδούσαν από τα χαρακώματα, έτρεχαν κι αγκαλιάζονταν μεταξύ τους, χόρευαν και φώναζαν: «[...] 'Ηρθε η ειρήνη!», για την Απολλωνία της μαρμελάδας και τον κόσμο που επαναστάτησε ενάντια στον αυτοκράτορα, για τον ετοιμοθάνατο βασιλιά ο οποίος δε θέλησε με κανέναν τρόπο να παραδεχτεί πως έμοιαζε μ' ένα ζιπτιάνο και προτίμησε να πεθάνει με το στέμμα στο κεφάλι και το σκίπτρο σφιχτά στην παλάμη. Ακόμη, μέσα από τις ιστοριούλες του βιβλίου μπορεί κανείς να γνωρίσει τον «κρυσταλλένιο Τζάκομο» που ακόμα και αλυσοδεμένος, ήταν πιο δυνατός [...], γιατί η αλήθεια είναι πιο δυνατή από καθετί, πιο φωτεινή από τη μέρα, πιο τρομερή από την καταιγίδα.

Ράνυ Καλούρη

- Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)
- Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
- Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
- Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
- Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)

Για παιδιά
6+ ετών

Πέντε λεπτά ηρεμία

Συγγραφέας: Jill Murphy
Εικονογράφηση: Jill Murphy
Εκδόσεις: Ρώσση, 1989

Στο βιβλίο περιγράφεται το δικαίωμα όλων, ακόμη και των μαμάδων, να έχουμε λίγο προσωπικό και ελεύθερο χρόνο που να μπορούμε να τον διαθέσουμε στον εαυτό μας. Η κυρία ελεφαντίνα προσπαθεί να βρει λίγα λεπτά ηρεμία για να πιει τον πρωινό της καφέ αλλά τα ελεφαντάκια της την ακολουθούν παντού. Ένας διασκεδαστικός και τρυφερός τρόπος για να δείξουμε στα μικρά παιδιά ότι και οι άλλοι έχουν δικαιώματα, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι η φροντίδα τους παύει να αποτελεί το πρώτο μέλημα των μαμάδων τους.

Πόπη Τσαουσιδου

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Για παιδιά
7+ ετών

Η περιπέτεια της σκιουρίτσας

Συγγραφέας: Γιώργος Παλυβίδας
Εικονογράφηση: Μαρίνα Ψάλτη
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2007

Μια μικρή ιστορία που περιγράφει τα δεινά της προσφυγιάς που προκύπτουν από την ανευθυνότητα ανθρώπων που αδιαφορούν για το περιβάλλον κι ενδιαφέρονται μόνο για τη δική τους ευχαρίστηση. Μια οικογένεια σκίουρων κινδυνεύει. Χάνουν τον πατέρα τους, τους φίλους τους και καταστρέφεται το σπίτι τους, όταν το δάσος στο οποίο έμεναν καίγεται εξαιτίας της αμέλειας μιας παρέας ανθρώπων οι οποίοι ξεχνούν να σβήσουν την φωτιά που άναψαν για να διασκεδάσουν. Το περιβάλλον στο βιβλίο αυτό είναι η φύση και τα ζώα αλλά ο συμβολισμός επεκτείνεται σε κάθε τι που βρίσκεται έξω από το εγώ ανθρώπων που δεν μπορούν να σκεφτούν τίποτε έξω από τον εαυτό τους και σπέρνουν γύρω τους την καταστροφή. Ο συγγραφέας επιλέγει να παρουσιάσει με ωραία χρώματα την υποδοχή της οικογένειας των σκίουρων-προσφύγων από τα άλλα ζώα στο νέο δάσος όπου βρήκαν καταφύγιο, προσπαθώντας να διδάξει στα μικρά παιδιά την αλληλεγγύη, την ανοχή, το ενδιαφέρον για τον άλλο. Η εικονογράφηση είναι κλασική και τρυφερή.

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

Για παιδιά
10+ ετών

Πετάει, πετάει η Σίσι

Συγγραφέας: Λεΐα Χατζοπούλου-Καραβία

Εικονογράφηση: Λίζα Ηλιού

Εκδόσεις: Πατάκη, 2002

Με έντονη την αγάπη για τις διαστημικές πτήσεις, ο Σιλβανός και η Σίσι θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν άλλους ανθρώπους και να βρεθούν σε καινούριους κόσμους. Κυρίως, όμως, θα αποκτήσουν πολλές γνώσεις και θα κατανοήσουν ότι πρέπει μεν να επιδιώκουμε τα εξαιρετικά πράγματα στη ζωή μας όσο κι αν μας κοστίζουν αλλά με κανέναν τρόπο δεν αξίζει να προσκολλιόμαστε πάνω τους και να μην μπορούμε να ζήσουμε χωρίς αυτά. Για όλα υπάρχει ένα μέτρο και όλοι καταλαβαίνουμε ότι τίποτε δεν είναι χωρίς τέλος. Για παράδειγμα, ευτυχία δεν είναι να μείνουμε για πάντα μαζί αλλά ευτυχία είναι που είμαστε μαζί, τόσο κοντά, τόσο ωραία, για όσο καιρό μπορούμε.

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

Για παιδιά
7+ ετών

Πετάει πετάει ο σκύλος!

Συγγραφέας: Χρήστος Μπουλώτης

Εικονογράφηση: Φωτεινή Στεφανίδη

Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2004

Ο παππούς αγόρασε στην εγγονή του ένα σκύλο Δαλματίας κι η εγγονή με το σκύλο ανέβηκαν στα σύννεφα, που ήταν ωραία, και θαύμασαν την πόλη από ψηλά. Πάνω από τα σύννεφα είδαν το κουρδιστό τρένο που είχε μέσα παιδιά θλιμμένα. Συνάντησαν πολύχρωμες πεταλούδες, ζουμερά συννεφένια ροδάκινα και πολλά παιχνίδια. Ο σκύλος Δαλματίας τρυπήθηκε όταν έκοψε ένα τριαντάφυλλο να το προσφέρει στο κορίτσι, ξεφούσκωσε και έτσι κατέβηκαν επειγόντως στην πόλη. Το κορίτσι έφερε στον παππού της ένα τρενάκι που κατά τύχη ήταν το αγαπημένο παιχνίδι που έπαιζε όταν ήταν μικρός. Παρ' όλο που το κορίτσι και ο σκύλος Δαλματίας έζησαν για λίγο ευτυχισμένα με τη φαντασία τους, δεν ξέχασαν την εικόνα των θλιμμένων παιδιών που δεν είχαν τη δυνατότητα ούτε να ονειρευτούν.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Ο ρατσισμός όπως τον εξήγησα στην κόρη μου

Για παιδιά
14+ ετών

Συγγραφέας: Tahar Ben Jelloun
Εκδόσεις: Λιβάνη, 1998

Ένα παιδαγωγικό δοκίμιο, που έγραψε ο συγγραφέας για να απαντήσει σε δύσκολες ερωτήσεις της 10χρονης κόρης του όταν πήγαν μαζί σε διαδήλωση εναντίον ενός νομοσχεδίου για την μετανάστευση. Με σαφή τρόπο, μας βοηθά να μάθουμε τι είναι ρατσισμός και να προβληματιστούμε πάνω στις πολλές διαστάσεις του θέματος. Ιδιαίτερα προβληματίζουν τα σχόλια των παιδιών στο επίμετρο του βιβλίου. Το βιβλίο απευθύνεται στα παιδιά, που όπως λέει κι ο ίδιος ο συγγραφέας, δεν διακατέχονται από προκαταλήψεις κι έχουν περισσότερο απ' οποιονδήποτε άλλο τη δυνατότητα να καταλάβουν ότι δεν γεννιέται κάποιος ρατσιστής αλλά γίνεται. Παράλληλα, απευθύνεται και στους ενήλικες και τους βοηθά να απαντήσουν στις ερωτήσεις των δικών τους παιδιών και μέσα από τη διαδικασία αυτή να διευρύνουν τις δικές τους αντιλήψεις.

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Φυτρώνουν οι πατάτες στα δέντρα; Από πού έρχεται το φαγητό μας

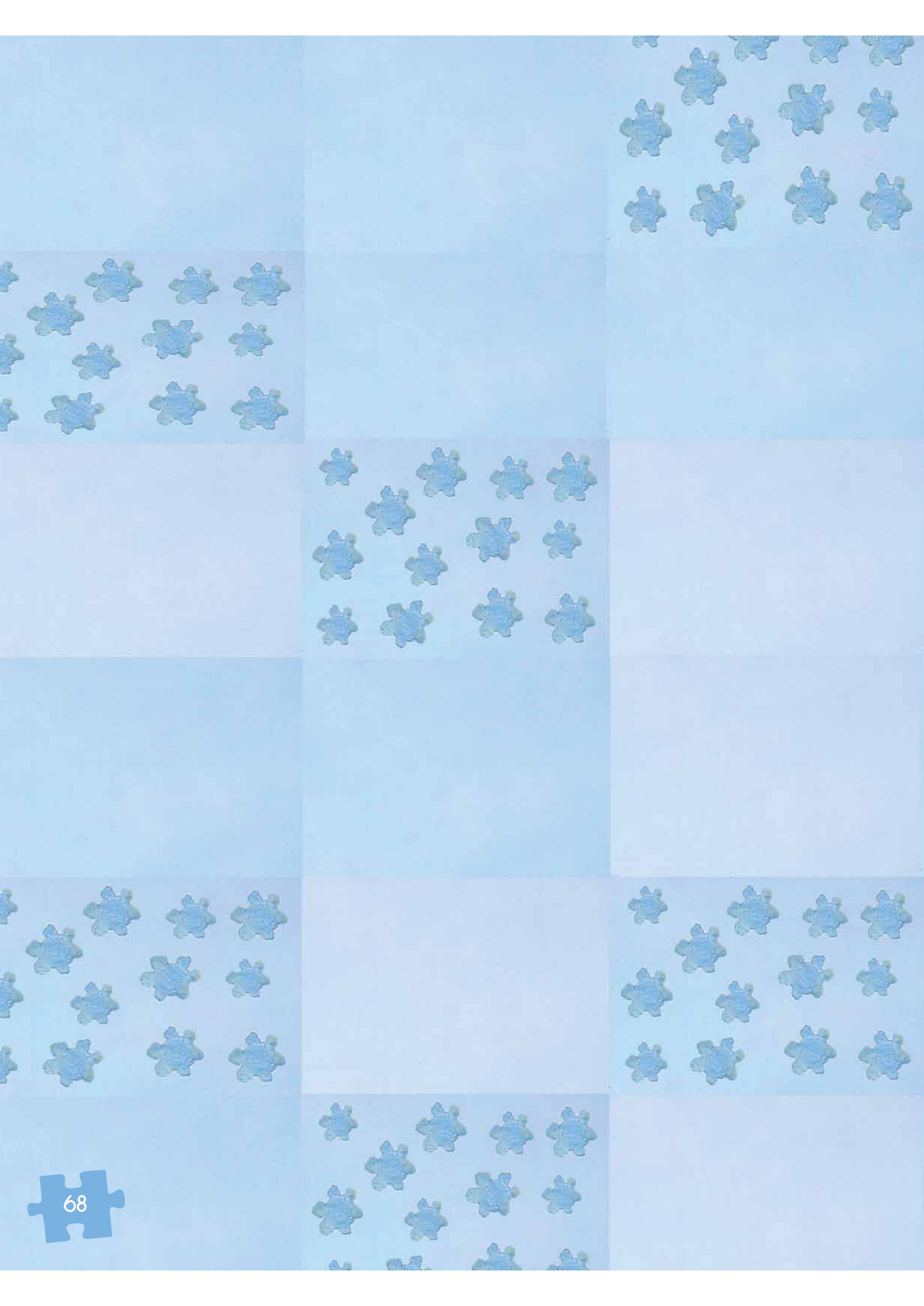
Για παιδιά
6+ ετών

Συγγραφέας: Sabine Rahn
Εικονογράφηση: Günther Jakobs
Εκδόσεις: Αερόστατο, 2009

Η Λόλα και ο Μάκης ετοιμάζουν μια γιορτή για τα τρόφιμα στο νηπιαγωγείο τους. Νομίζουν ότι οι πατάτες φυτρώνουν στα δέντρα, ότι υπάρχουν καραμελό-δέντρα ή ότι οι σαλάτες φυτρώνουν στα σούπερ μάρκετ. Τρώνε τηγανιτές πατάτες και κέτσαπ και δεν έχουν ιδέα από πού προέρχονται τα υπόλοιπα φαγητά. Έτσι αρχίζουν να ρωτούν για τα μακαρόνια, το γάλα, το μέλι και τους χυμούς. Κάνουν έτσι ένα «ταξίδι» στα εργοστάσια της καραμέλας, στα αγροκτήματα, στα δέντρα και στους μελισσοκόμους. Τα παιδιά συναντούν διαφορετικά μέρη και τρόπους ζωής, κουλτούρες και επαγγέλματα. Μέσα από το βιβλίο ανοίγουν οι οριζόντες και οι γνώσεις και τα παιδιά βλέπουν ότι υπάρχουν και άλλα πράγματα πέρα από εκείνα που ήξεραν μέχρι τώρα. Αρχίζουν να γνωρίζουν τι είναι όλα αυτά που τρώμε, κάτι που τα αφορά άμεσα.

Σταυρούλα Κοσμά

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)
Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)
Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Οικογένεια

Υιοθεσία

Κοινωνικές
Υπηρεσίες

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Άρθρο 5 Ρόλος γονέων και κηδεμόνων

Οι γονείς ή οι κηδεμόνες ενός παιδιού είναι υπεύθυνοι να το μεγαλώνουν έτσι ώστε να αναπτύσσονται οι ικανότητές του και να το βοηθούν να μάθει και να ασκεί τα δικαιώματά του.

Άρθρο 9 Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα να ζει μαζί με τους γονείς του, εκτός αν αυτοί ζουν χωριστά, αν δεν μπορούν να το φροντίσουν ή αν πρέπει να απομακρυνθεί από αυτούς για το καλό του. Όταν ζει μακριά από τους γονείς του, το παιδί έχει δικαίωμα να τους βλέπει και να επικοινωνεί μαζί τους, εκτός αν αυτό είναι αντίθετο με το συμφέρον του.

Άρθρο 10 Οικογενειακή επανένωση

Αν ένα παιδί ζει σε διαφορετική χώρα από τους γονείς του, έχει δικαίωμα να ξανασιμίζει μαζί τους και να μείνουν στο ίδιο μέρος.

Άρθρο 11 Παράνομες μετακινήσεις στο εξωτερικό

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από κάθε παράνομη απομάκρυνσή τους από τη χώρα στην οποία ζουν.

Άρθρο 18 Ευθύνες και υποστήριξη γονέων

Οι γονείς ή κηδεμόνες ενός παιδιού έχουν την ευθύνη της ανατροφής και της ανάπτυξής του. Η Πολιτεία πρέπει να τους βοηθά σε αυτή την αποστολή και να εξασφαλίζει τη δημιουργία υπηρεσιών φροντίδας για τα παιδιά.

Άρθρο 19 Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από κάθε μορφή βίας, προσβολής, παραμέλησης, εγκατάλειψης, σωματικής, ψυχολογικής, πνευματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης, όσο βρίσκονται στην ευθύνη των γονιών ή των κηδεμόνων τους ή άλλων προσώπων στα οποία αυτοί τα έχουν εμπιστευθεί.

Άρθρο 20 Εναλλακτική επιμέλεια

Όταν ένα παιδί δεν ζει με την οικογένειά του ή αυτή δεν μπορεί να το φροντίσει, έχει δικαίωμα ειδικής προστασίας και βοήθειας, μέσα από θεσμούς όπως η υιοθεσία, η φιλοξενία σε ανάδοχη οικογένεια ή σε κατάλληλη στέγη/ίδρυμα.

Άρθρο 21 Υιοθεσία

Η Πολιτεία πρέπει να παίρνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε μια υιοθεσία που γίνεται στην ίδια χώρα ή σε άλλη, να είναι σύμφωνη με το νόμο και να λαμβάνεται υπόψη πάνω απ' όλα το συμφέρον του παιδιού.

Άρθρο 22 Παιδιά πρόσφυγες

Τα παιδιά πρόσφυγες, που έχουν φύγει μόνα ή συνοδευόμενα από τους δικούς τους από την πατρίδα τους επειδή εκεί κινδύνευαν, έχουν δικαίωμα ειδικής προστασίας και απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα που έχουν και τα άλλα παιδιά.

Άρθρο 25 Επανεξέταση αναδοχής

Όταν ένα παιδί τοποθετείται σε ένα ίδρυμα ή μια ανάδοχη οικογένεια, η Πολιτεία πρέπει να παρακολουθεί και να ελέγχει αν το φροντίζουν σωστά και αν απολαμβάνει όλα τα δικαιώματά του.

Άρθρο 27 Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής: να έχουν φαγητό, ρούχα και να ζουν σε ένα ασφαλές σπίτι, ώστε να έχουν ομαλή σωματική, πνευματική, ψυχική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξη. Αν οι γονείς τους δεν μπορούν να τους τα προσφέρουν, η Πολιτεία πρέπει να τους βοηθάει.

Άρθρο 35 Απαγωγή και εμπορία παιδιών

Τα κράτη παίρνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εμποδίσουν τις απαγωγές, την πώληση και το δουλεμπόριο των παιδιών.

Η αρπαγή της κότας

Για παιδιά
3+ ετών

Συγγραφέας: Beatrice Rotriquez
Εικονογράφηση: Beatrice Rotriquez
Εκδόσεις: Ηλίβατον, 2008

Το μικρό αυτό βιβλίο αφηγείται με εικόνες μια πολύ χαριτωμένη ιστορία που έχει απρόβλεπτο τέλος. Τα στερεότυπα αρχίζουν να ανατρέπονται από την πρώτη σελίδα, όπου βλέπουμε σε ένα μικρό σπιτάκι στο δάσος να συγκατοικούν μία αρκούδα, ένας λαγός, ένα μωρό λαγουδάκι και μια οικογένεια από κότες. Μια αλεπού εμφανίζεται και αρπάζει μία από τις κότες. Αμέσως την παίρνουν στο κυνήγι η αρκούδα, ο λαγός και ο κόκορας και παρακολουθούμε τις περιπέτειές τους στη διάρκεια μερόνυχτων καταδίωξης της αλεπούς που κρατά στην αγκαλιά της την κότα. Στο τέλος, καταφέρνουν να φτάσουν σε ένα σπίτι σε νησί όπου έχει εγκατασταθεί η αλεπού μαζί με την κότα. Αλλά όταν ορμούν μέσα ακούν έκπληκτοι την κότα να τους ομολογεί τον έρωτά της για την αλεπού και την απόφασή της να μείνει μαζί της.

Όλοι μαζί χαρούμενοι πίνουν ένα ζεστό ρόφημα πριν αποχωριστούν. Τίποτα δεν είναι πάντα όπως φαίνεται ή όπως νομίζουμε, αν κοιτάξουμε πρόχειρα κι επιφανειακά. Κάθε εικόνα, κάθε ιστορία έχει πολλές όψεις και μόνο αν τις παρατηρήσουμε προσεκτικά θα ξέρουμε όλη την ιστορία. Κι αν είμαστε ανοιχτοί να δεχτούμε κάθε τι διαφορετικό, να αποδεχτούμε ότι κάτι που πιστεύαμε δεν ήταν όλη η αλήθεια, τότε η ζωή γίνεται μια χαρούμενη περιπέτεια. Έκλεισα το βιβλίο αυτό με ένα χαμόγελο και με ζεστά αισθήματα για όλους τους τόσο διαφορετικούς μεταξύ τους ήρωες που κατάφεραν να γίνουν μια παρέα.

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 35 (Απαγωγή και εμπορία παιδιών)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
5+ ετών

Ας μιλήσουμε γι' αυτό... Οι γονείς μου δεν είναι πια φίλοι!

Συγγραφέας: Jennifer Moore-Mallinos

Εικονογράφηση: Marta Fàbrega

Εκδόσεις: Σαββάλας, 2006

Πώς βιώνει ένα κοριτσάκι το χωρισμό των γονιών του; Η ζωή και η καθημερινότητα της μικρής ηρωίδας αλλάζει, καθώς τη θέση της χαράς και του γέλιου μέσα στο σπίτι παίρνει η στενοχώρια και το κλάμα. Ο χωρισμός των γονιών φαίνεται αναπόφευκτος. Το γεγονός αυτό φαντάζει τρομακτικό στα μάτια του παιδιού γιατί ανατρέπει τελείως τα δεδομένα της ζωής του και το κάνει να νομίζει ότι φταίει το ίδιο για το χωρισμό των γονιών του. Φοβάται ότι θα χάσει την αγάπη τους. Αλλά αποδεικνύεται ότι η αλλαγή δεν είναι τόσο οδυνηρή γιατί ενώ η μικρή μένει με τη μαμά της δε χάνει το μπαμπά της. Τον βλέπει τα Σαββατοκύριακα και στις γιορτές, δείχνει να είναι χαρούμενος και διασκεδάζουν μαζί. Αλλά και η μαμά είναι χαρούμενη. Οι ζωές τους έχουν χωρίσει, όμως αυτό που τους ενώνει για πάντα είναι το παιδί τους το οποίο αγαπάνε κι οι δύο πολύ και του το δείχνουν με το να είναι κοντά του όταν τους έχει ανάγκη. Τελικά το παιδί παίρνει την αγάπη που χρειάζεται για να είναι ευτυχισμένο χωρίς να επηρεάζεται που οι γονείς του ζούνε χωριστά.

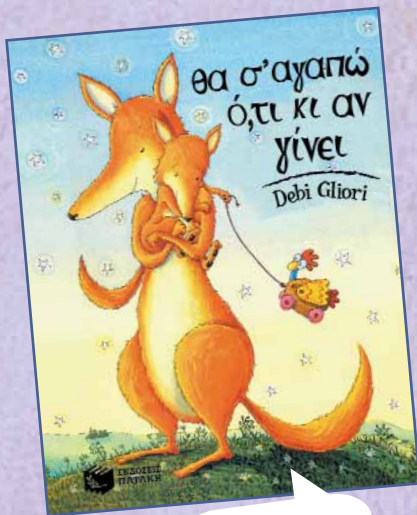
Ευγενία Μόρφη

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)

Άρθρο 10 (Οικογενειακή επανένωση)

Άρθρο 18 (Ευθύνες και υποστήριξη γονέων)

Για παιδιά
4+ ετών

Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει

Συγγραφέας: Debi Gliori

Εικονογράφηση: Debi Gliori

Εκδόσεις: Πατάκη, 2008

Το μικρό αλεπουδάκι ζούσε με το φόβο ότι δεν το αγαπούσαν. Γκρίνιαζε και ρωτούσε τη μαμά του μήπως αν δεν ήταν αλεπουδάκι αλλά αρκούδος, έντομο, κρόκοδειλος θα το αγαπούσε. Η μαμά του είπε, ότι και ό,τι και να γίνει αυτή πάντα θα το αγαπούσε, και ότι η αγάπη είναι σαν τα αστέρια που ποτέ δεν πεθαίνουν και πάντα φωτίζουν. Δεν έχει σημασία τι είσαι και πώς είσαι, σημασία έχει να ζεις χωρίς διακρίσεις και να νιώθεις ότι γύρω σου υπάρχει αγάπη και όχι περιφρόνηση.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)

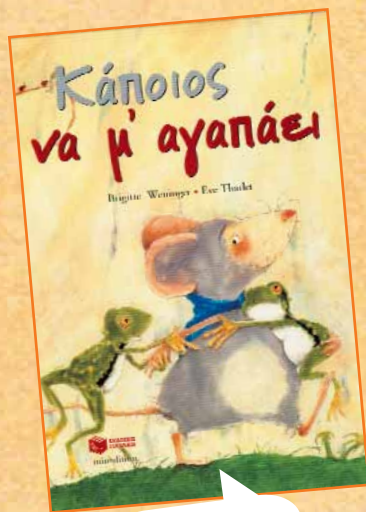
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Για παιδιά
5+ ετών

Κάποιος να μ' αγαπάει

Συγγραφέας: Brigitte Weninger

Εικονογράφηση: Eve Tharlet

Εκδόσεις: Πατάκη, 2005

Όταν η μαμά και ο μπαμπάς εξαφανίζονται, τα δύο βατραχάκια μένουν μόνα τους στον κόσμο. Επειδή όμως χρειάζονται ένα μέρος για να ζουν και να παίξουν, φαγητό, φροντίδα και κάποιον να τ' αγαπάει, η μαμά ποντικίνα αποφασίζει να τα υιοθετήσει. Το βιβλίο μιλά για την οικογένεια, τις σχέσεις μέσα σ' αυτήν, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν για κάθε μέλος της. Μιλάει επίσης για την αντιμετώπιση του αποχωρισμού από τους γονείς, το δικαίωμα και την ανάγκη για ίση μεταχείριση όλων των παιδιών, για την προσαρμογή σε νέα περιβάλλοντα, για τη σημασία της αλληλοβοήθειας καθώς και το σεβασμό στη διαφορετικότητα. Μέσα από την ιστορία της συνύπαρξης των μικρών ποντικών με τα βατραχάκια διαπιστώνουμε πόσα μπορεί να μάθει κάποιος από τους άλλους και πόσο πολλά μπορεί να κάνει μαζί τους.

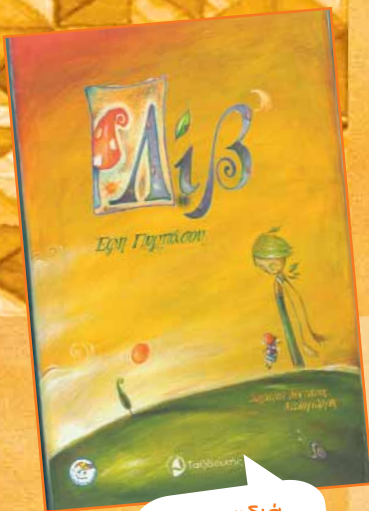
Ράνυ Καλούρη

Άρθρο 21 (Υιοθεσία)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Για παιδιά
5+ ετών

Λιβ

Συγγραφέας: Έφη Πυρπάσου

Εικονογράφηση: Νεκτάριος Ντελνιγώργης

Εκδόσεις: Ταξιδευτής, 2008

Το βιβλίο μιλάει για μια μικρή λιβελούλα που έρχεται αντιμέτωπη με το θάνατο της μητέρας της. Ο κοινωνικός περίγυρος της Λιβ προσπαθεί με διάφορους αποτυχημένους να της εξηγήσει και να την καθησυχάσει. Εκείνη όμως αρνείται να δεχτεί ότι έχασε για πάντα τη μητέρα της και αποφασίζει να ταξιδέψει στο δάσος για να τη βρει. Στη διάρκεια του ταξιδιού της γνωρίζει επτά πλάσματα, που αν και τόσο διαφορετικά από την ίδια, εκείνη αναγνωρίζει κάποια ιδιότητα της μητέρας της. Ανακαλύπτει έτσι πως η μητέρα της μπορεί να «έφυγε» αλλά τα χαρίσματα και η αγάπη της θα τα συναντάει παντού μέσα στο δάσος. Το βιβλίο δείχνει με ποιους τρόπους η οικογένεια και το σχολικό περιβάλλον έχουν τη δυνατότητα να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των θλιβερών γεγονότων που μπορεί να συνοδεύουν την παιδική ηλικία.

Ιωάννα Χατζησαββίδου

Άρθρο 21 (Υιοθεσία)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Για παιδιά
4+ ετών

Ο μεγάλος λύκος και ο μικρός λύκος

Συγγραφέας: Nadine Brun-Cosme
Εικονογράφηση: Olivier Tallec
Εκδόσεις: Ηλίβατον, 2008

Την αποδοχή του άλλου και τη συναισθηματική της διαδικασία εκθέτει με τρυφερό λόγο και έντονη εικονογράφηση το βιβλίο. Ήρωας της ιστορίας είναι ο Μεγάλος Λύκος, που δέχεται στον λόφο του την επίσκεψη του Μικρού Λύκου. Τον παρακολουθούμε να περνά από την αρχική ενόχληση, εξαιτίας της εισβολής στον χώρο του, στην αφ' υψηλού αποδοχή που συνοδεύεται με ελεγχόμενη προσφορά προς τον «κατώτερο» και να φτάνει, τέλος, στην αποδοχή. Η αποδοχή του είναι αυτόνομη, δεν εξαρτάται δηλαδή από τη συμπεριφορά του άλλου, του Μικρού Λύκου, αλλά πηγάζει από τα ίδια τα αισθήματα του Μεγάλου

Λύκου. «Πού ήσουν», ρωτά ο Μεγάλος Λύκος, «εκεί κάτω», απάντησε ο Μικρός Λύκος χωρίς περισσότερες εξηγήσεις. «Χωρίς εσένα πλήπτω», είπε ο Μεγάλος Λύκος χαμηλόφωνα. «Κι εγώ πλήπτω χωρίς εσένα», του απάντησε ο Μικρός Λύκος και έσκυψε τρυφερά το κεφάλι στον ώμο του. Η παραπάνω είναι μια λιτή περιγραφή φιλίας που δείχνει με ποιο τρόπο οι δύο λύκοι μοιράζονται την ζωή τους με ίσους όρους, ασχέτως ηλικίας ή μεγέθους.

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 21 (Υιοθεσία)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
4+ ετών

Η Μίλι, η Μόλι και οι μπαμπάδες τους

Συγγραφέας: Gill Pittar
Εικονογράφηση: Cris Morrell
Εκδόσεις: Σαββάλας, 2004

Ένα βιβλίο καλαίσθητες ζωγραφιές, που πραγματεύεται το θέμα της διαφορετικότητας και της ιδιαιτερότητας της κάθε οικογένειας. Ένα βροχερό χειμωνιάτικο πρωινό η κυρία Φλώρα, η δασκάλα της τάξης, ζητάει από τα παιδιά να βγάλουν τα παπούτσια τους που είναι μούσκεμα και να μαζευτούν γύρω από το καλοριφέρ να ζεσταθούν. Τότε εμφανίζεται στη τάξη η Σόφι που δακρυσμένη αναφέρει πως ο μπαμπάς της έφυγε από το σπίτι. Μετά από προτροπή της δασκάλας, ο Λι αναφέρει πως ο μπαμπάς του είναι στο νοσοκομείο, η Ελίζα πως έχει δυο μπαμπάδες, η Μίλι πως έχει μόνο έναν, ο Χάρι πως ο μπαμπάς του είναι στρατιωτικός, ο Τόμι πως βλέπει τον μπαμπά του κάθε μέρα, η Κάλι πως τον βλέπει μόνο στις διακοπές - γιατί έχει τώρα άλλη οικογένεια, ο Μπίλι πως ο δικός του είναι σε αναπηρικό καροτσάκι και η Μόλι πως

την υιοθέτησαν όταν ήταν μωρό. Ο Τζόι λέει πως τον προσέχει ο θεός Σταν σαν πατέρας, η Μάγια ότι ο μπαμπάς της είναι τυφλός και ο Άλφ ότι ο πατέρας του πέθανε πέρυσι. Η κυρία Φλώρα αναφέρει πως κι αυτή έχασε τον πατέρα της όταν ήταν έξι χρονών. Η Σόφι καθισμένη ανάμεσα στη Μίλι και στη Μόλι λέει πως ο πατέρας της είναι κωφάλαλος. Η κυρία Φλώρα παρατηρεί πως κάθε οικογένεια είναι διαφορετική και έτσι θα συμβαίνει πάντοτε.

Ευφροσύνη Κατσικονούρη

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 20 (Εναλλακτική επιμέλεια)
Άρθρο 21 (Υιοθεσία)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Σ' ένα πέλαγο ανοιχτό... και άλλες ιστορίες

Για παιδιά
5+ ετών

Συγγραφέας: Φιλομήλα Βακάλη-Συρογιαννοπούλου
Εικονογράφηση: Θεοδώρος Συρογιαννόπουλος
Εκδόσεις: Πατάκη, 2000

Η στοργή, η φροντίδα και οι ισορροπίες ανάμεσα στα μέλη μιας ετερόκλητης οικογένειας, όπως και οι διαμάχες, τα κοντόφθαλμα συμφέροντα και η αναγκαιότητα ύπαρξης ενός δίκαιου ηγέτη ανάμεσα στα μέλη μιας κοινωνίας, είναι τα βασικά θέματα των τριών ιστοριών της συγγραφέως. Οι παγίδες, που έντεχνα και δελεαστικά σπίνονται από κάποιους, ώστε να εκμεταλλευτούν ανυποψίαστους, αφελείς και άμυαλους στο περιβάλλον τους εντοπίζονται επίσης και αποκαλύπτονται στο βιβλίο. Οι ιστορίες εκτυλίσσονται στον κόσμο των ζώων αλλά απεικονίζουν πολλές από τις ανθρώπινες ανάγκες και εκδηλώσεις της σύγχρονης κοινωνίας και προετοιμάζουν το παιδί για ένα κόσμο, στον οποίο αγάπη και έχθρα, συμπόνια και σκληρότητα, κοινή λογική και παρά-

νοια, δίκιο και άδικο, ειλικρίνεια και ψέμα, πονηριά και αφέλεια εναλλάσσονται και προκαλούν συγκρούσεις, όταν μια απόφαση πρέπει να ληφθεί. Το βιβλίο μας λέει ότι είναι σημαντικό να μένει κανείς σταθερός στις αξίες που έχει επιλέξει και τον χαρακτηρίζουν μετά από ώριμη σκέψη και κρίση, διεκδικώντας τα δικαιώματά του αλλά σεβόμενος και τα δικαιώματα των άλλων.

Δήμητρα Γεννηματά

- Άρθρο 21 (Υιοθεσία)
- Άρθρο 28 (εκπαίδευση)
- Άρθρο 5 (ρόλος γονέων και κηδεμόνων)
- Άρθρο 18 (ευθύνες και υποστήριξη γονέων)
- Άρθρο 20 (εναλλακτική επιμέλεια)
- Άρθρο 2 (απαγόρευση διακρίσεων)
- Άρθρο 12 (ελευθερία γνώμης)
- Άρθρο 14 (ελευθερία σκέψης και θρησκείας)
- Άρθρο 17 (πληροφόρηση)

Το Σύνθημα

Συγγραφέας: Ελένη Προβόλου
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2008

Σε ένα χωριό της Ουκρανίας ζούσε ο Νικολάι με την αδελφή, τους γονείς και τους παππούδες τους. Η οικογένεια ήταν φτωχή αλλά είχε παράδοση στη μουσική και το τραγούδι. Ο Νικολάι έμαθε από μικρός βιολί κι ήταν πραγματικό ταλέντο. Αλλά στο σπίτι ζούσαν ένα δράμα, λόγω της βίαιης συμπεριφοράς του πατέρα του όταν μεθούσε. Όταν ο πατέρας έφυγε μια μέρα από το σπίτι, η οικογένεια άρχισε να ανασαίνει αλλά η μητέρα του Νικολάι αναγκάστηκε να αναζητήσει αλλού δουλειά και να μεταναστεύσει για να ζήσουν. Έτσι ταξίδεψε στη Μόσχα και, αργότερα, μακριά από την πατρίδα της στην Αθήνα, όπου την υποχρέωσαν να τραγουδάει και να μένει σε ένα βρώμικο ξενοδοχείο παρά τη θέλησή της. Ο παππούς που έμαθε τι συμβαίνει στην κόρη του, αποφάσισε να ταξιδέψει στην Αθήνα μαζί με τον Νικολάι. Στο ταξίδι συνάντησαν ύποπτους ανθρώπους που ήθελαν να τους εκμεταλλευτούν αλλά και φίλους που τους βοήθησαν. Ο Νικολάι έμαθε πώς να ξεχωρίζει τις προθέσεις των ανθρώπων και τότε αξίζει να μοιραστεί κάποιος τα συναισθήματά του με τους άλλους. Έμαθε ακόμη ότι η μουσική είναι μια κοινή γλώσσα που την καταλαβαίνουν όλοι αλλά χρειάζεται να γνωρί-

ζεις και άλλες γλώσσες για να μπορείς να επικοινωνείς. Τελικά, η οικογένεια του Νικολάι με τη συμπαράσταση των φίλων και την αλληλεγγύη κατάφερε να λύσει τα προβλήματα.

Παναγιώτης Βαγάκης

- Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)
- Άρθρο 1 (Ορισμός)
- Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
- Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
- Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
- Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
- Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)
- Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
- Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)
- Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
- Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
- Άρθρο 30 (Μειονότητες)
- Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)
- Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)
- Άρθρο 10 (Οικογενειακή επανένωση)
- Άρθρο 11 (Παράνομες μετακινήσεις στο εξωτερικό)
- Άρθρο 18 (Ευθύνες και υποστήριξη γονέων)
- Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)
- Άρθρο 20 (Εναλλακτική επιμέλεια)
- Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
- Άρθρο 35 (Απαγωγή και εμπορία παιδιών)

Ο Τριγωνοφαρούλης στον κόσμο των παράξενων ψαριών

Για παιδιά
6+ ετών

Συγγραφέας: Βαγγέλης Ηλιόπουλος
Εικονογράφηση: Λίδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Πατάκη, 2008

Ο τριγωνοφαρούλης για χάρη του αδελφού του τριγωνομικρούλη άρχισε να ψάχνει να βρει τη μαμά τους. Ο τριγωνοφαρούλης μπλέκει σε μεγάλες περιπέτειες σ' αυτή την αναζήτηση. Με τις συμβουλές τις μικρής λευκής φάλαινας αναζητά τον κόσμο των παράξενων ψαριών, όπου υπάρχει πιθανότητα να βρει τη μαμά τους. Παρά τους μεγάλους κινδύνους που διατρέχει, ελπίζει, αγωνίζεται και προσπαθεί να πραγματοποιήσει το σκοπό του. Όταν φτάνει στον κόσμο των παράξενων ψαριών κινδυνεύει να πιαστεί και να βρεθεί μέσα στο ενυδρείο. Τελικά, βρίσκει τη μαμά του και ζουν όλοι μαζί ευτυχισμένοι με τον τριγωνομικρούλη. Το βιβλίο δείχνει πως όλα τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να ξανασμίξουν με την οικογένειά τους.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)
Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)
Άρθρο 10 (Οικογενειακή επανένωση)

Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά

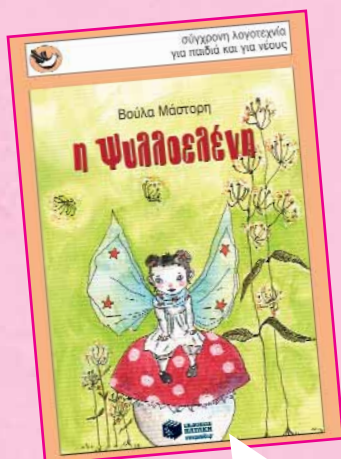
Για παιδιά
5+ ετών

Συγγραφέας: Βούλα Μάστορη
Εικονογράφηση: Έφη Λαδά
Εκδόσεις: Πατάκη, 1999

Το βιβλίο θίγει πολλές πλευρές της διαφορετικότητας που συναντά ένα μικρό παιδί, όπως είναι οι μικτοί γάμοι, τα προβλήματα ταυτότητας που αντιμετωπίζουν τα παιδιά που προέρχονται από αυτούς, οι πολυπολιτισμικές τάξεις και το διαζύγιο. Ο Γιάννης, τριών ετών, που είναι «μισός του μπαμπά και μισός της μαμάς» σχολιάζει σε πρώτο πρόσωπο αυτές τις σημαντικές εμπειρίες του και δίνει την ευκαιρία στα παιδιά αναγνώστες να τις εξερευνήσουν μαζί του.

Αφροδίτη Δρίμου

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)
Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Για παιδιά
5+ ετών

Η Ψυλλοελένη

Συγγραφέας: Βούλα Μάστορη

Εικονογράφηση: Σοφία Γαλή

Εκδόσεις: Πατάκη, 2007

Η Ψυλλοελένη είναι ένα αερικό που την υιοθέτησαν άνθρωποι και η ίδια δεν γνωρίζει την πραγματική της καταγωγή. Ζει με τους ανθρώπους αλλά βασανίζεται εξαιτίας της ιδιαιτερότητας της μορφής της: είναι πολύ-πολύ μικρή, σαν ψύλλος! Γι'αυτό και την φωνάζουν Ψυλλοελένη.

Στο τέλος όμως συναντά άλλα αερικά και αρχίζει να αλλάζει η ζωή της. Κάποια παιδιά του 21ου αιώνα στον πλανήτη Γη, θα μπορούσαν να ταυτιστούν με την Ελένη της ιστορίας αυτής και πιθανά, αν δεν την έχουν ήδη «γευτεί», να προετοιμαστούν για την εμπειρία του αποκλεισμού, επειδή έτυχε να υπάρχει κάτι διαφορετικό πάνω τους. Ταυτόχρονα κάποια άλλα παιδιά της σύγχρονης εποχής, διαβάζοντας την ιστορία, μπορεί να αντιληφθούν καλύτερα, πόσο άδικο είναι και πόσο πόνο και πίκρα προκαλούν, όταν γίνονται «επιλεκτικά» στις ομαδικές δραστηριότητες τους. Τα μηνύματα, που βρίσκονται διάσπαρτα, αλλά εύστοχα τοποθετημένα, σε μια ιστορία που θυμίζει «Τοσοδούλα» και «Κοντορεβυθούλη» προετοιμάζουν τα σύγχρονα παιδιά για μια κοινωνία που η απόρριψη της διαφορετικότητας, τα παρατσούκλια, ο φόβος για το άγνωστο ή το «δια φήμης» φοβερό, είναι συχνά φαινόμενα. Ωστόσο, η αναζή-

τηση εναλλακτικών δραστηριοτήτων και η τόλμη στην εξερεύνηση του κόσμου, που περιβάλλει αυτά τα «διαφορετικά» αλλά και όλα τα άλλα παιδιά, μπορούν να αποκαταστήσουν την ισορροπία δυνάμεων και να οδηγήσουν στην επιτυχία και την ευτυχία, ανεξάρτητα από την συμπεριφορά ορισμένων κοντόφθαλμων και στενόμυαλων γύρω τους.

Η ηρωίδα της ιστορίας αντιλαμβάνεται ότι η εικόνα όλων εξαρτάται από την θέση παρατήρησης, ότι οι πράξεις έχουν συνέπειες και ότι ο κίνδυνος, η απώλεια, η αλλαγή, η εξέλιξη είναι στοιχεία της ζωής. Τελικά, η ένταξη στην κοινωνία είναι εφικτή και αναπόφευκτη, όχι μόνο γιατί η κοινωνία την αποδέχεται, αλλά γιατί η ίδια η ηρωίδα την επιτυγχάνει, διατηρώντας την διαφορετικότητά της.

Δήμητρα Γεννηματά

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Άρθρο 18 (Ευθύνες και υποστήριξη γονέων)

Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)

Άρθρο 21 (Υιοθεσία)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 39 (Επανάσταση παιδιού-θύματος)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Για παιδιά
9+ ετών

Ως διά μαγείας

Συγγραφέας: Μαρία Παπαγιάννη
Εκδόσεις: Πατάκη, 2008

Η Μανταλένα, ο Διαμαντής και η μικρή Εύα είναι η καινούρια οικογένεια, που ζει σε μια παλιά ανακαινισμένη μονοκατοικία με ωραίο κήπο, και γίνεται αντικείμενο ζήλειας της κλασικής κουτσομπόλας γειτόνισσας Φρόσως. Ο αντισυμβατικός τρόπος που ντύνεται και ζει η κοκκινομάλα Μανταλένα, τη στοχοποιεί ως μάγισσα στα μάτια της Φρόσως η οποία νυκθημέρον ασχολείται μαζί τους και αναζητά τρόπο για να τους εκδιώξει. Ο Διαμαντής εγκαταλείπει την οικογένεια γιατί δεν αισθάνεται ταιριαστός πια με τη Μανταλένα, γεγονός που δεν μπορεί να καταλάβει η μικρή Εύα και τεχνέντως το συγκαλύπτουν. Η Εύα πάει στην Τετάρτη δημοτικού και όλα κυλούν φυσιολογικά στο σχολείο μέχρι που έρχεται ένας καινούριος διευθυντής που θέλει να επιβάλει την τάξη και την πειθαρχία στη σχολική διαδικασία, να ελέγξει τα πάντα, να μετατρέψει τα παιδιά σε στρατιωτάκια. Τα παιδιά ξεγεύονται και καταφέρνουν να απομακρύνουν τον αναχρονιστικό διευθυντή που παγιδεύει τα όνειρά τους. Παράλληλα γεγονότα αναπτύσσονται: ο θεός μιας μαθήτριας ιδρύει σύλλογο προστασίας των ζώων (με στόχο να προτείνει ευθανασία για τα αδέσποτα και να δείξει την

αξία των καθαρόαιμων), η Εύα προτιμά την παρέα της μετανάστριας φίλης της από την παρέα της πλούσιας αλλά αναισθητής συμμαθήτριάς της, η Φρόσω ζει τον δικό της εφιάλτη, η Μανταλένα αναπολεί τις ρίζες της στο χωριό. Το βιβλίο είναι μια άσκηση στο δικαίωμα των παιδιών στην εκπαίδευση, στο συνεταιρίζεσθαι, στην ελεύθερη έκφραση, στη διαφορετικότητα και δίνει μέσα από την πλοκή της ιστορίας ευκαιρίες να συζητηθούν όλα αυτά.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)

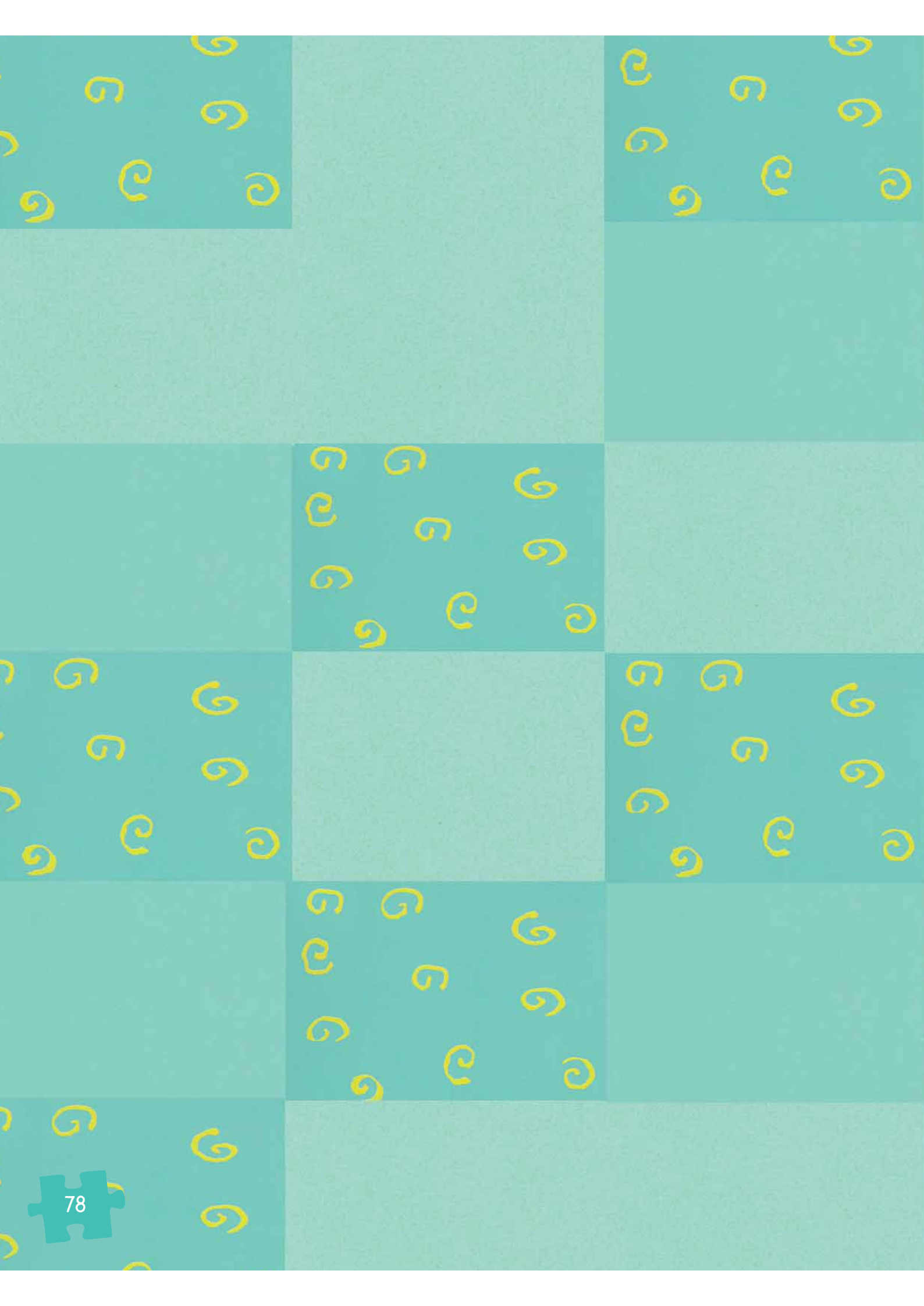
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Ισότητα

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Άρθρο 2 Απαγόρευση διακρίσεων

Όλα τα παιδιά είναι ίσα. Έχουν δικαίωμα να τα αντιμετωπίζουν χωρίς διακρίσεις λόγω της φυλής, του φύλου, της γλώσσας, της θρησκείας, των απόψεων, της περιουσίας, της κατάστασης, των ιδιαίτερων αναγκών ή της εμφάνισής τους.

Άρθρο 14 Ελευθερία σκέψης και θρησκείας

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να σκέφτονται ελεύθερα και να πιστεύουν σε μια θρησκεία.

Άρθρο 17 Πληροφόρηση

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να μαθαίνουν τι συμβαίνει γύρω τους από τα μέσα ενημέρωσης (εφημερίδες, ραδιόφωνο, τηλεόραση, ηλεκτρονικά μέσα). Η Πολιτεία πρέπει να ενθαρρύνει τα μέσα να διαδίδουν χρήσιμες πληροφορίες και να προστατεύουν τα παιδιά από ό,τι μπορεί να τα βλάψει.

Άρθρο 23 Παιδιά με αναπηρίες

Τα παιδιά με σωματικές ή πνευματικές αναπηρίες έχουν δικαίωμα να ζουν σε συνθήκες που εγγυώνται την αξιοπρέπειά τους και ευνοούν την αυτονομία τους. Να απολαμβάνουν ειδική φροντίδα και να συμμετέχουν ισότιμα στην εκπαίδευση και την κοινωνική ζωή.

Άρθρο 30 Μειονότητες

Τα παιδιά που ανήκουν σε εθνικές, γλωσσικές ή θρησκευτικές μειονότητες, έχουν δικαίωμα να έχουν τη δική τους πολιτιστική ζωή, να χρησιμοποιούν τη γλώσσα τους και να ασκούν τη θρησκεία τους.

Για παιδιά
5+ ετών

Ο Αδελφός του Τριγωνοψαρούλη

Συγγραφέας: Βαγγέλης Ηλιόπουλος
Εικονογράφηση: Λίδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Πατάκη, 2003

Ο Τριγωνομικρούλης είναι ο μικρότερος αδελφός του Τριγωνοψαρούλη. Στο σχολείο που πηγαίνει όλοι τον βλέπουν και τον συγκρίνουν με τον αδελφό του που ήταν τόσο έξυπνος και τόσο καλός. Ο Τριγωνομικρούλης δεν αντέχει αυτή τη σύγκριση και φεύγει από το σχολείο για να μην ακούει άλλο ότι κάνει κάτι «όπως και ο αδερφός του». Πιάνει παρέα με τρία καβουράκια και τον αστακό και κάνουν σκανταλιές στο σχολείο. Τότε είναι που επεμβαίνει ο Τριγωνοψαρούλης και βάζει σε εφαρμογή το σχέδιό του, γιατί ξέρει ότι ο αδελφός του θα γυρίσει μόνο αν καταλάβει ότι όλοι όσοι εκτιμούν τον ίδιο αγαπούν κι εκείνον γι' αυτό που είναι. Φτιάχνουν με τους φίλους του στολές, ντύνονται Τριγωνοψαρούληδες σαν να ήταν απόκριες και πάνε στο σχολείο. Έκαναν τόσο δύσκολη τη ζωή στα άλλα ψαράκια, που τα άλλα ψαράκια τους αντιπάθησαν κι αναζήτησαν τον Τριγωνομικρούλη. Μετά απ' αυτό, ο Τριγωνομικρούλης αποφάσισε να γυρίσει γιατί κατάλαβε ότι τον αγαπούν γι' αυτό που είναι.

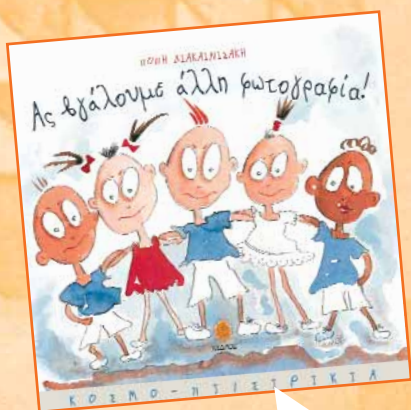
Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
4+ ετών

Ας βγάλουμε άλλη φωτογραφία!

Συγγραφέας: Πόπη Διακαινισάκη
Εικονογράφηση: Πόπη Διακαινισάκη
Εκδόσεις: Κέδρος, 2003

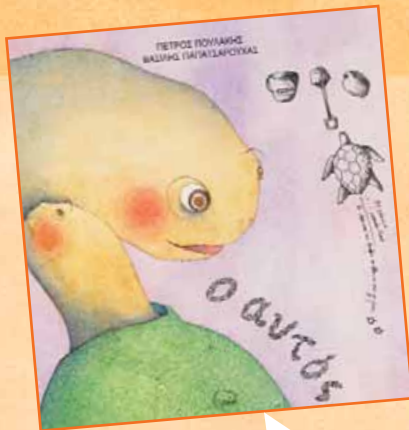
Τα παιδιά λειτουργούν περισσότερο με το ένστικτο. Γι' αυτό και στην ιστορία μας παίζουν και περνούν καλά χωρίς να ασχολούνται ο ένας με τις ιδιαιτερότητες του άλλου. Ώσπου ξαφνικά κάτι αλλάζει μεταξύ τους και διαπιστώνουν πως ένας από την ομάδα έχει κάτι διαφορετικό στην εμφάνισή του: Ο Γιώργο-μπόνκο έχει μια κόκκινη τούφα στα μαλλιά και δεν είναι καθόλου χαρούμενος γι' αυτό. Επικρατεί αναστάτωση, με αποτέλεσμα όλοι να κοροϊδεύουν το άμοιρο παιδάκι. Όμως τελικά το πιο ώριμο μέλος της παρέας βάζει τους υπόλοιπους στη θέση τους και πιθασειύει τις άδικες αντιδράσεις τους. Γίνεται σαφές ότι το να είσαι διαφορετικός όχι μόνον είναι κάτι απολύτως φυσιολογικό αλλά προσθέτει μια επιπλέον νότα ομορφιάς σε μια νέα χαρούμενη φωτογραφία που βγάζουν όλοι μαζί. Η συγγραφέας καλεί τα παιδιά να απολαύσουν μια χαρούμενη ιστορία με αμεσότητα ως προς τις καθημερινές τους ενασχολήσεις. Με φυσική απλότητα τα παιδιά καθοδηγούνται από το ίδιο το παιχνίδι τους να μάθουν για το «διαφορετικό» που ίσως προκαλεί τον αθώο κλευασμό και τελικά μαθαίνουν να εκτιμούν αυτή τη διαφορετικότητα ως αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής τους ζωής.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
7-9 ετών

Ο Αυτός

Συγγραφέας: Πέτρος Πουλάκις
Εικονογράφηση: Βασίλης Παπατσαρούχας
Εκδόσεις: Κάστωρ, 2006

Ο Αυτός είναι ένα από τα 75 χελωνάκια που επώσθησαν σε κάποια παραλία ένα καλοκαίρι. Ένα χελωνάκι διαφορετικό από τα άλλα, που προσπαθεί να επιβιώσει από του γλάρους κι άλλους κινδύνους που παραμονεύουν. Ούτε η μαμά του όμως ούτε τ' αδέρφια του ήταν περήφανα γι' αυτόν. Ο Αυτός ήταν διαφορετικός και απρόβλεπτος. Έτρεχε όχι προς τη θάλασσα αλλά προς το βουνό. Συνήθως ήταν κλεισμένος μέσα στο καβούκι του, απομονωμένος από την ομάδα σαν να βρισκόταν στο δικό του κόσμο. Κανένας δεν μπορούσε να καταλάβει τι του συμβαίνει; Μετά από πολύ καιρό, η αδελφή του η Βαγιού

ανακάλυψε το μυστικό που κρυβόταν μέσα στο καβούκι του, αφού το καβούκι του ήταν διάφανο. Μπορούσε να βλέπει και να παρακολουθεί τα πάντα, μόνο που τα έβλεπε όλα διαφορετικά. Γιατί το καβούκι του ήταν ένας τεράστιος μεγεθυντικός φακός. Από τότε, κανείς δεν ήθελε να τον αλλάξει, ούτε στενοχωριόταν για αυτόν. Αντίθετα, τους άρεσε που είχαν τον Αυτό στην δική τους οικογένεια.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

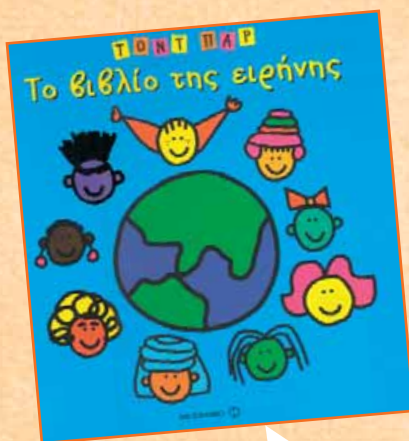
Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)

Άρθρο 26 (Κοινωνική πρόνοια)

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Άρθρο 16 (Ιδιωτική ζωή)

Για παιδιά
5+ ετών

Το βιβλίο της ειρήνης

Συγγραφέας: Todd Parr
Εικονογράφηση: Todd Parr
Εκδόσεις: Μεταίχμιο, 2008

Σύμφωνα με τις αρχές που διακηρύσσονται στον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών είναι σημαντικό να ανατραφεί το παιδί και να ζήσει μέσα σε πνεύμα ειρήνης, αξιοπρέπειας, ανοχής, ελευθερίας, ισότητας και αλληλεγγύης.

Με πολύχρωμο ύφος εικονογράφησης που θυμίζει παιδικές ζωγραφιές και με απλό κείμενο, το βιβλίο παρουσιάζει σε κάθε σελίδα του μία ακόμη έκφραση του τι σημαίνει να ζούμε με ειρήνη.

Το κείμενο είναι άλλοτε πιο σοβαρό (Ειρήνη είναι να διαβάζεις πολλά και διαφορετικά βιβλία, Ειρήνη είναι να κάνεις καινούργιους φίλους, Ειρήνη είναι να μαθαίνεις ξένες γλώσσες), και άλλοτε γίνεται πιο διασκεδαστικό

(Ειρήνη είναι να υπάρχει αρκετή πίτσα για όλους τους ανθρώπους, Ειρήνη είναι να παίρνεις έναν υπνάκο). Προσφέρεται σαν εργαλείο για δημιουργική απασχόληση με τα παιδιά: να βρούμε και άλλες φράσεις, να ζωγραφίσουμε κι άλλες διαφορετικότητες. Το βιβλίο κλείνει με το μήνυμα ότι ειρήνη είναι να είσαι διαφορετικός, να νοιώθεις καλά με τον εαυτό σου και να βοηθάς τους άλλους. Ο κόσμος είναι πιο όμορφος χάρη σ' ΕΣΕΝΑ!

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)

Για παιδιά
9+ ετών

Τα γενέθλια του Τριγωνοψαρούλη ή πώς η αγάπη νίκησε τον πόλεμο

Συγγραφέας: Βαγγέλης Ηλιόπουλος
Εικονογράφηση: Λήδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Πατάκη, 2008

Ο Τριγωνοψαρούλης γίνεται δέκα χρονών και η μαμά του η Πεταλούδα, ψάρι της Κόκκινης Θάλασσας, του χαρίζει το μαγικό κοχύλι που τον ταξιδεύει στο θαλάσσιο χρονοτούνελ για να μάθει πώς ήρθε στον κόσμο, να γνωρίσει τον μπαμπά του, τον Αλέκτη, ψάρι του γαλάζιου πελάγους, να μάθει για τον μεγάλο πανθαλάσσιο πόλεμο που ξέσπασε με αφορμή την αγάπη τους και στον οποίο αθώα ψαράκια αποδεκατίστηκαν.

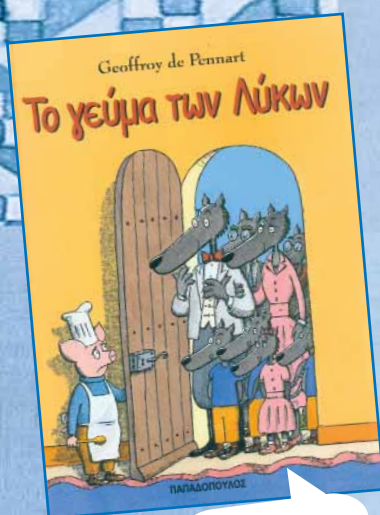
Ο Τριγωνοψαρούλης στροβιλίζεται στο χρονοτούνελ, παρακολουθεί τις προσπάθειες των γονιών του να σωθούν, τον ξεριζωμό και τη φυγάδευσή τους και καταλήγει στο σήμερα και στη δίκη του πατέρα του Αλέκτη, φυλακισμένου επειδή προάσπιζε την ελευθερία και την ειρήνη, τον οποίο και σώζει. Στην τελευταία σκηνή ο Αλέκτης, η Πεταλούδα και ο Τριγωνοψαρούλης γιορτάζουν χαρούμενα τα δέκατα γενέθλιά του μαζί με συγγενείς και φίλους. Ο Τριγωνοψαρούλης είναι ένα «παράξενο» ψάρι, προέρχεται από το σμίξιμο δυο «διαφορετικών» ψαριών, και όπως λέει ο ίδιος «Δεν είμαι ούτε δικός σας ούτε ξένος! Είμαι αυτός που είμαι!»

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)

Για παιδιά
6+ ετών

Το γεύμα των Λύκων

Συγγραφέας: Geoffroy de Pennart
Εικονογράφηση: Geoffroy de Pennart
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 1998

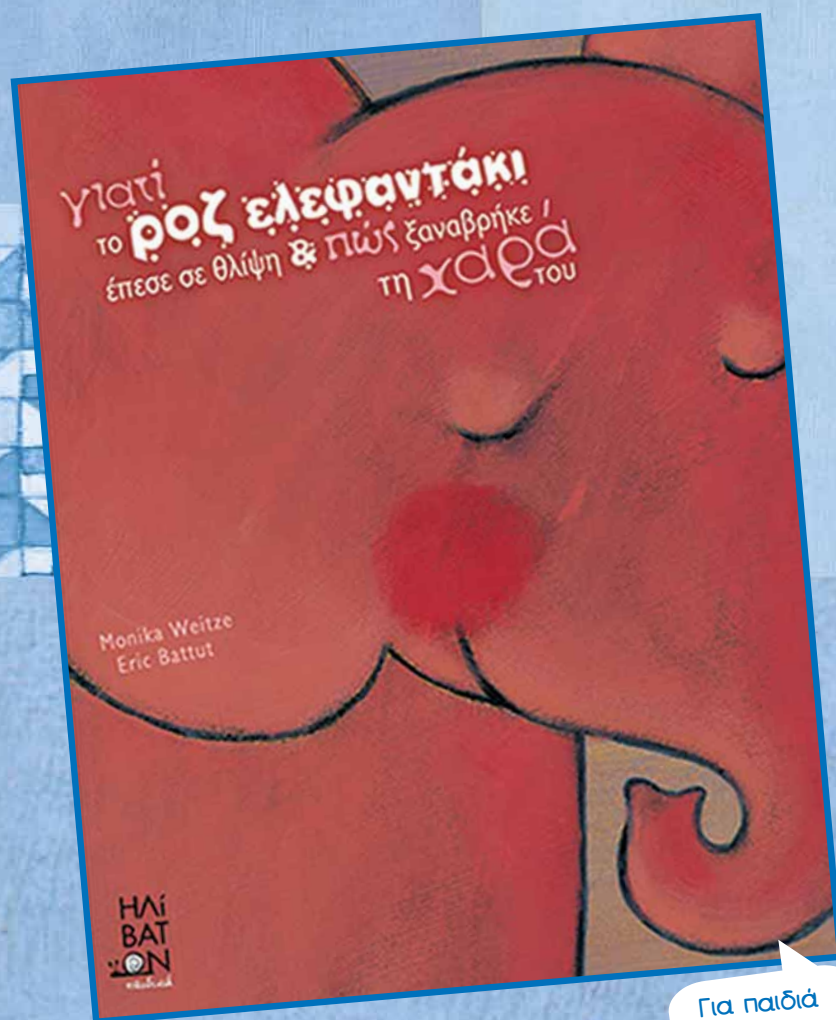
Στο βιβλίο περιγράφονται τα στερεότυπα, ένας πρωτότυπος τρόπος να ανατραπούν και ο ρόλος της φιλίας. Ο Μελέτης, ένα λιχουδίκο γουρουνάκι, πέφτει στα χέρια ενός πεινασμένου λύκου. Όταν διαπιστώνει ότι ο λύκος το προορίζει για γεύμα όλης της οικογένειάς και θέλει να το παχύνει, αποφασίζει να αντιδράσει. Αρχίζει να μαγειρεύει και για τους δυο τους, κάνει παρέα και περιποιείται το λύκο ώσπου γίνονται φίλοι. «Τώρα δεν μπορώ να σε φάω, γιατί έγινες φίλος μου», λέει ο λύκος. Ο Μελέτης και ο λύκος ετοιμάζουν ένα γεύμα για την οικογένεια των λύκων όπου όλοι περιμένουν να φάνε το γουρουνάκι. Ο λύκος υπερασπίζεται το φίλο του αλλά τα πράγματα είναι δύσκολα. Σε μια τελευταία προσπάθεια ο Μελέτης πείθει τους λύκους ότι θα είναι πιο χρήσιμος ζωντανός.

Πόπη Τσαουσιδου

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Γιατί το ροζ ελεφαντάκι έπεσε σε θλίψη και πώς ξαναβρήκε τη χαρά του

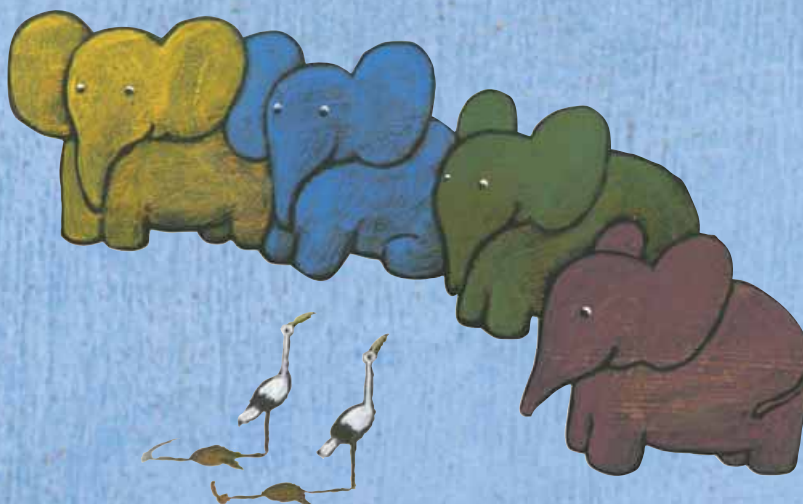
Για παιδιά
7+ ετών

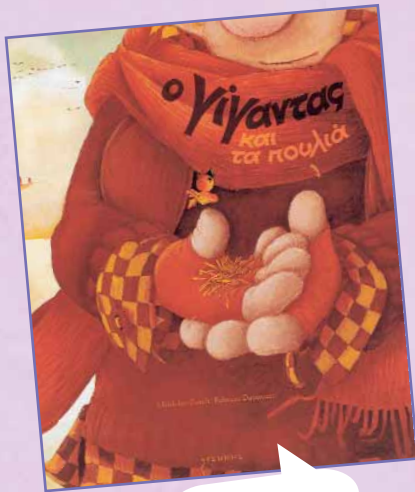
Συγγραφέας: *Monika Weitze*
Εικονογράφηση: *Eric Battut*
Εκδόσεις: *Ηλίβατον, 2008*

Μια φορά και έναν καιρό ήταν ένα ροζ ελεφαντάκι, ο Μπένο. Ζούσε ανάμεσα σε πολλά άλλα γκρι, όμως ο καλύτερός του φίλος ήταν ένα επίσης «διαφορετικό» ελεφαντάκι ως προς την εμφάνιση, γκρι με ροζ βούλες. Μια μέρα αυτός ο φίλος έφυγε και το ροζ ελεφαντάκι ένιωσε απέραντη μοναξιά και θλίψη. Ζήτησε τη βοήθεια από τους μεγάλους, από την κουκουβάγια, η οποία του είπε ότι πρέπει να ζήσει τον πόνο του και να αφήσει τον εαυτό του να κλάψει. Τα υπόλοιπα όμως ελεφαντάκια τον αγαπούσαν εξίσου και προσπαθούσαν να τον παρηγορήσουν, να τον κάνουν να μην νιώθει μοναξιά και να τον αγκαλιάσουν με την αγάπη τους. Στο τέλος πήραν τα χρώματα από το ουράνιο τόξο και έγιναν όλα πολύχρωμα. Ο Μπένο χάρηκε πολύ και μπορεί στην καρδιά του να είχε πάντοτε τον αγαπημένο του φίλο, που δεν επέστρεψε ποτέ, όμως έκανε πολλούς άλλους καινούργιους φίλους και εντάχθηκε στην παρέα τους.

Σταυρούλα Κοσμά

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Για παιδιά
3+ ετών

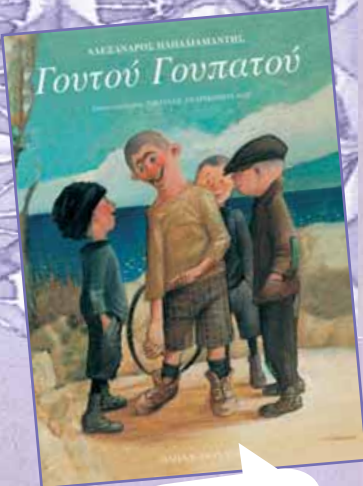
Ο γίγαντας και τα πουλιά

Συγγραφέας: Ghislaine Biondi
Εικονογράφηση: Rebecca Dautremer
Εκδόσεις: Αίσωπος, 2001

Ο Ροδόλφος είναι ένας γίγαντας, ψηλός και χοντρός σε σχέση με τους γύρω του με αποτέλεσμα οι άλλοι να τον αντιμετωπίζουν ως «διαφορετικό» και να τον περιγελούν. Κυνηγημένος από μοναξιά εγκαταλείπει τη μεγάλη πόλη που τον κοροϊδεύει και καταφεύγει στη φύση. Ο Ροδόλφος εκεί γίνεται ζεστή φωλιά για ένα πουλάκι, που μεγαλώνει, κάνει οικογένεια και ζουν ευτυχισμένοι όλοι μαζί.

Ιωάννα Χατζησαββίδου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 21 (Υιοθεσία)
Άρθρο 20 (Εναλλακτική επιμέλεια)

Για παιδιά
6+ ετών

Γουτού Γουπατού

Συγγραφέας: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης
Εικονογράφηση: Νικόλας Ανδρικόπουλος
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 1999

Η αναπηρία, η εξωτερική εμφάνιση και η αποδοχή από την ομάδα και πώς λειτουργούν τα στερεότυπα εκθέτει με ρεαλιστικό λόγο και παραστατικές εικόνες το βιβλίο. Ο Μανώλης είναι ο ήρωας της ιστορίας που έχει το παρασούκλι Γουτού Γουπατού. Ο Μανώλης «δεν είναι όπως οι άλλοι άνθρωποι, όχι πως είναι κακός, αλλά η δεξιά του μεριά δεν ξέρει τι κάνει η αριστερή του και η γλώσσα του δουλεύει αλλιώς». Τα παιδιά της γειτονιάς του τον φωνάζουν Ταπόη, έτσι το λέει ο Μανώλης, από το χταπόδι με το οποίο τον παρομοιάζουν. «Γουτού Γουπατού» είναι ο τρόπος του Μανώλη να λέει «του Χριστού, τ' Αϊ-Βασιλιού». Ο Μανολιός ο Ταπόης ήταν συνοδός και φύλακας των παιδιών της Κάτω γειτονιάς από τους μάγκες της Απάνω Ενορίας που είχαν αρχηγό τον τρομερό Μήτρο τον Τσπλότατο. Ο Μήτρος ή Τσπλότατος Γιατρός είναι ορφανός, ξυπόλυτος, αχτένιστος, ψηλός και μαυ-

ριδερός και «πληγή του Φαραώ» για τους συγχωριανούς του. Η αναμέτρησή τους φαντάζει τιτανομαχία στα μάτια των άλλων παιδιών. Ο Μανολιός, υπερασπιζόμενος το δικίο των μικρών έδειξε ότι «μπορεί να πήγαιναν αλλού τα χέρια του κι αλλού τα πόδια, μπορεί η γλώσσα του να είχε κόμπους, όμως η καρδιά του το 'λεγε μια φορά» και όπως είπε κι ο Βαγγέλης κοροϊδευτικά «...καλός ο Γιατρός, αλλά κι ετούτος ο Μανολιός εφέτος ήτανε αλλιώς»... Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι και ο «αντίπαλος» του Μανολιού – ο Μήτρος, ο «κακός αρχηγός» – είναι ένα παιδί διαφορετικό και περιθωριοποιημένο.

Πόπη Τσαουσίδου

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 20 (Εναλλακτική επιμέλεια)
Άρθρο 3 (Το συμφέρον του παιδιού)

Για παιδιά
9+ ετών

Τα γυαλάκια της Μαλένας

Συγγραφέας: Έλενα Αρτζανίδου
Εικονογράφηση: Κατερίνα Χρυσοχόου
Εκδόσεις: Ψυχογιός, 2009

Η Μαλένα φορά κίτρινα μυωπικά γυαλιά και τα παιδιά στο σχολείο δεν χάνουν ευκαιρία να την περιγελάσουν και να την αποκλείσουν από τα παιχνίδια τους. Η δασκάλα, με αφορμή την πρόσκληση στην τάξη μια συγγραφέως παιδικών βιβλίων ζητά από τα παιδιά να την φανταστούν ζωγραφίζοντάς την. Η Μαλένα ζωγραφίζει την προσκεκλημένη «παραμυθού» να φορά ίδια γυαλιά με τα δικά της, προκαλώντας το γέλιο μερικών παιδιών και σχόλια συσχέτισης της ευφυΐας με τα προβλήματα όρασης. Την επόμενη μέρα η «παραμυθού» εμφανίζεται διοπτροφόρος, γεγονός που αποτελεί ευκαιρία για συζήτηση μέσα στην τάξη. Το παραμύθι αναφέρεται στα παιδιά με ειδικές ανάγκες και τα στερεότυπα που αναπτύσσονται σε βάρος τους, ανατρέποντάς τα με εύστοχο τρόπο. Επίσης αναφέρεται στους στόχους της εκπαίδευσης και στους τρόπους για να εξασφαλίξεται η ισότιμη και απρόσκοπτη ανάπτυξη των παιδιών.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός

Για παιδιά
2+ ετών

Συγγραφέας: Todd Parr
Εικονογράφηση: Todd Parr
Εκδόσεις: Μεταίχμιο, 2008

Ένα ιδιαίτερο βιβλίο με εικόνες που μας λέει ότι δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός (ο αγγλικός τίτλος είναι: it's okay to be different). Το βιβλίο ξεχωρίζει με το έντονο, πολύχρωμο στυλ εικονογράφησης που θυμίζει παιδικές ζωγραφιές και με το απλό μονοσέμαντο κείμενο που σε κάθε σελίδα προτρέπει τον αναγνώστη να αποδεχτεί μία ακόμη διαφορετικότητα είτε φυσικών χαρακτηριστικών (Δεν πειράζει να έχεις μεγάλη μύτη), είτε ικανοτήτων ή οικογενειακής κατάστασης. Διαφορετικότητες που αφορούν δύσκολα θέματα, (Δεν πειράζει να είσαι υιοθετημένος, Δεν πειράζει να έχεις διαφορετικό χρώμα, Δεν πειράζει να έχεις διαφορετικούς μπαμπάδες), αλλά και διαφορετικότητες που διασκεδάζουν τα μικρά παιδιά, (Δεν πειράζει να τρως μακαρόνια με τυρί στην μπανιέρα, Δεν πειράζει να έχεις για κατοικίδιο ένα σκουλήκι). Με την απλή του μορφή το βιβλίο προσφέρεται σαν εργαλείο για περισσότερη δουλειά με τα παιδιά: να βρούμε και άλλες φράσεις, δεν πειράζει να..., να ζωγραφίσουμε κι άλλες διαφορετικότητες. Το βιβλίο δεν διδάσκει πώς να αντιμετωπίσεις την μη αποδοχή των άλλων στις διαφορετικότητές σου αλλά επιλέγει να παρουσιάσει στα μικρά παιδιά έναν κόσμο που είναι από φυσικού του διαφορετικός και πολύχρωμος. Το βιβλίο επιλέγει να υποστηρίξει την αυτοεκτίμηση, τη θετική διαβεβαίωση ότι δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός και τονίζει ότι είσαι μοναδικός και σπουδαίος γιατί είσαι ο εαυτός σου.

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 21 (Υιοθεσία)

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Για να ζήσουμε μαζί Η Διαφορετικότητα

Για παιδιά
8+ ετών

Συγγραφείς: Laura Jaffé, Laure Saint – Marc
Εικονογράφηση: Catherine Proteaux,
Béatrice Veillon, Régis Fallier
Εκδόσεις: Κέδρος, 2008

Το βιβλίο αποτελεί εργαλείο στα χέρια των δασκάλων αλλά και των γονιών που ενδιαφέρονται να ευαισθητοποιήσουν τα παιδιά σε θέματα διαφορετικότητας. Το περιεχόμενο αναπτύσσεται σε τρία κεφάλαια, καθένα με τρία μέρη: την αφήγηση μιας ιστορίας, έναν φάκελο και ένα παιχνίδι-τεστ. Το πρώτο κεφάλαιο αναφέρεται στη σωματική διαφορετικότητα. Παρακολουθούμε τη Στέλα, ένα κορίτσι με αναπηρία, να περιγράφει την καθημερινότητα και τα συναισθήματά της, καθώς βλέμματα οίκτου και έκπληξης στρέφονται συνεχώς πάνω της. Στο φάκελο, οι συγγραφείς του βιβλίου παραθέτουν επιχειρήματα και παραδείγματα που φανερώνουν ότι στην πραγματικότητα δεν διαφέρουμε τόσο πολύ μεταξύ μας, ότι «είμαστε τόσο διαφορετικοί, όσο και όμοιοι», ότι «κανένας άνθρωπος δεν είναι ανώτερος από κάποιον άλλο», καθώς και ότι «κάθε πλάσμα είναι μοναδικό». Τέλος, το παιχνίδι-τεστ δίνει την ευκαιρία στους μικρούς αναγνώστες να αναλύσουν πιθανές συμπεριφορές και τις συνέπειές τους κατά την αλληλεπίδραση με ένα παιδί που παρουσιάζει προβλήματα στο λόγο, και να κατανοήσουν πληρέστερα το χαρακτήρα της σωματικής διαφορετικότητας. Το θέμα του δεύτερου κεφαλαίου είναι η πολιτισμική διαφορετικότητα. Σύμφωνα με

την ιστορία, οι παιδαγωγοί σε μία πολυπολιτισμική τάξη διοργανώνουν Ολυμπιακούς Αγώνες, αλλά οι μαθητές δεν μπορούν να συνεργαστούν. Το τρίτο κεφάλαιο αναφέρεται στην κοινωνική διαφορετικότητα. Στην ιστορία αυτού του κεφαλαίου παρακολουθούμε την αλλαγή των συναισθημάτων του μικρού Αλέξανδρου που παραπονιέται επειδή η γιαγιά του αγοράζει «ένα σωρό πράγματα» στον εξάδελφό του τον Νικόλα ενώ στον ίδιο δεν αγοράζει «τίποτα!». Τα συναισθήματά του αλλάζουν όταν συνειδητοποιεί ότι αυτό συμβαίνει επειδή η μητέρα του Νικόλα είναι άνεργη. Έννοιες όπως η αλληλεγγύη, η δικαιοσύνη, ο ρατσισμός, οι διακρίσεις, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η ανθρώπινη αξιοπρέπεια γίνονται κατανοητές στα παιδιά.

Αικατερίνη Κοιλιάδη

- Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
- Άρθρο 3 (Το συμφέρον του παιδιού)
- Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
- Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
- Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
- Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)
- Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
- Άρθρο 26 (Κοινωνική πρόνοια)
- Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)
- Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
- Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
- Άρθρο 30 (Μειονότητες)
- Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
7+ ετών

Δυο παπούτσια με καρότσι

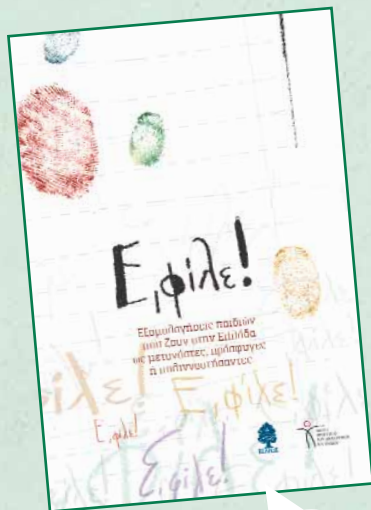
Συγγραφείς: Νικόλαος Ανδρικόπουλος
Εικονογράφηση: Νικόλαος Ανδρικόπουλος
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2007

Ένας χοντρός κύριος παρκάρει το αυτοκίνητό του μπροστά από τη ράμπα των αναπήρων και πηγαίνει να πάρει ένα ζευγάρι παπούτσια. Ο κύριος Λάζαρος ο Εαυτούλης παίρνει ένα ακριβό ζευγάρι παπούτσια και βγαίνει χαρούμενος από το μαγαζί. Μέσα στη χαρά του, όμως, γλιστράει και πέφτει σε μια τρύπα που τελειωμό δεν έχει. Εκεί συναντά μια πολιτεία αλλιώτικη απ' τις άλλες γιατί κανείς δεν περπατάει. Είναι η Τροχήλατη Δημοκρατία του Μπορώ. Όλοι πηγαίνουν μ' ένα καρότσι ή τους τραβάει ένας γάντζος για να πάνε στον προορισμό τους. Είναι όμως όλοι χαρούμενοι, σχεδόν ευτυχισμένοι εκτός από τον κύριο Λάζαρο τον Εαυτούλη που νοιώθει

άβολα και ξεκινάει τον αγώνα να γυρίσει πίσω στην αγαπημένη του χώρα «Τιμενοιαζιεμένα». Πάει από το ένα γραφείο στο άλλο και χρησιμοποιεί όλα τα μεταφορικά μέσα της Τροχήλατης Δημοκρατίας για να μπορέσει να φύγει. Μετά από πολύ προσπάθεια βρίσκεται ξανά στην πόλη του, μέσα στο αυτοκίνητό του, όταν σασπισμένος βλέπει κάποιον που προσπαθεί να περάσει από τη ράμπα στο απέναντι πεζοδρόμιο. Ο κύριος Λάζαρος ζητάει συγγνώμη γιατί τώρα πραγματικά καταλαβαίνει ότι υπάρχουν άνθρωποι που δυσκολεύονται στη μετακίνησή τους.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

- Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
- Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
- Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)

Για παιδιά
10+ ετών

Ε, φίλε!

Συγγραφέας: Κείμενα παιδιών που ζουν στην Ελλάδα ως μετανάστες, πρόσφυγες ή παλιννοστίσαντες
Εκδόσεις: Κέδρος και Δίκτυο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, 2004

Το βιβλίο αυτό περιέχει εξομολογητικά κείμενα παιδιών από 12 χώρες, που ζουν στην Ελλάδα, είναι παιδιά μεταναστών, προσφύγων ή παλιννοστούντων και μαθητές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Τα κείμενα αυτά ξεχώρισαν ανάμεσα σε πεντακόσια και βραβεύτηκαν σε διαγωνισμό που έκανε το Δίκτυο για τα Δικαιώματα του Παιδιού. Πρόκειται για καταθέσεις ψυχής, παιδιών που αντιμετώπισαν μεγάλα εμπόδια και δυσκολίες όταν ήρθαν στην Ελλάδα. Περιγράφουν την προσπάθειά που έκαναν για να βρουν τη δύναμη και να μπορέσουν να επιβιώσουν ανάμεσα σε δύο γλώσσες, δύο πολιτισμικές παραδόσεις και δύο πατρίδες. Το αίτημά τους που εκφράζεται άλλοτε με παράπονο, άλλοτε με ελπίδα αλλά και δυνατή θέληση κι αισιοδοξία δεν είναι παρά ο σεβασμός στη διαφορετικότητα, η αγάπη και η δυνατότητα ισότιμης συμμετοχής. Σε ένα από τα κείμενα του βιβλίου, η Κατερίνα γράφει ότι στο Δημοτικό σχολείο

ένιωσε την αποξένωση και το ρατσισμό, και παρατηρεί ότι όσα από τα παιδιά ήταν μαθημένα από το σπίτι τους να μην δέχονται το διαφορετικό καλλιεργούσαν μέσα τους την ξενοφοβία. Η Εύα γράφει πως ονειρεύεται έναν κόσμο που όλοι οι άνθρωποι θα είναι δίκαιοι και θα κρίνουν τους άλλους σύμφωνα με τις αξίες, την εργατικότητα και την τιμιότητά τους. Έναν κόσμο χωρίς γλωσσικές, φυλετικές και θρησκευτικές διακρίσεις. Ο Θεόδωρος σημειώνει ότι μόνο με ελπίδα, αισιοδοξία και υπομονή μπορεί κανείς να υπερπηδήσει τα εμπόδια που εμφανίζονται στην πορεία του. Τα παιδιά μέσα από τα κείμενα τους εκφράζουν την αγάπη και την οικειότητα που ένιωσαν για όσους τα βοήθησαν και στάθηκαν δίπλα τους – δασκάλους, συμμαθητές, γείτονες.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

Ένα ψάρι που δεν ήξερε... να κολυμπάει!

Για παιδιά
6+ ετών

Συγγραφέας: Λήδα Βαρβαρούση
Εικονογράφηση: Λήδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2004

Η μοναχική ζωή παρέχει ασφάλεια αλλά, ταυτόχρονα, στερεί από κάποιον την ευτυχία να μοιράζεται με άλλους συναισθήματα και εμπειρίες. Η ιστορία του μικρού ψαριού που αποφασίζει να εγκαταλείψει τη γυάλα του για να ζήσει στην «πολυκοσμία» της λίμνης, χωρίς να ξέρει τι το περιμένει εκεί, κεντρίζει το ενδιαφέρον και διεγείρει την περιέργεια του μικρού αναγνώστη. Θα τα καταφέρει; Αξίζει τον κόπο η προσπάθεια; Πώς θα προστατευθεί από κινδύνους, που ούτε καν γνωρίζει ακόμη. Συνήθως, τα παιδιά τολμούν πιο εύκολα από τους ενήλικες και συχνά ανταμείβονται γι' αυτό,

κυρίως όταν στις προσπάθειές τους να κατακτήσουν το άγνωστο και να ενταχθούν στην κοινωνία που τα περιβάλλει, έχουν αρωγούς και υποστηρικτές. Το «αν πολύ κάτι το θες, τρώπο κάθισε και βρες!» αποδεικνύεται, εντέλει, η καλύτερη προτροπή για την επίτευξη στόχων ζωής.

Δήμητρα Γεννηματά

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

Άρθρο 18 (Ευθύνες και υποστήριξη γονέων)

Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)

Άρθρο 39 (Επανεπίτευξη παιδιού-θύματος)

Για παιδιά
έως 6 ετών

Ένας καλόκαρδος... καρχαρίας!

Συγγραφέας: Λίδα Βαρβαρούση
Εικονογράφηση: Λίδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2001

Οι κίνδυνοι παραμονεύουν παντού και με πολλές μορφές, γι' αυτό συχνά ως καλύτερη άμυνα διαλέγουμε να αποφεύγουμε και να απομονώνουμε όσους για τον ένα ή τον άλλο λόγο κρίνουμε ως επικίνδυνους ή δίνουν τέτοια εντύπωση. Ωστόσο, τις περισσότερες φορές αρκεί μια μικρή προσπάθεια για να διαπιστώσουμε ότι η εμφάνιση μπορεί να μας παραπλανά. Πίσω από ένα άγριο πρόσωπο μπορεί θαυμάσια να κρύβεται μια τρυφερή καρδιά, ένα ανήσυχο και σπινθηροβόλο πνεύμα. Αν, λοιπόν, ένας καρχαρίας, που είναι το πιο τρομακτικό από τα ψάρια της

θάλασσας, επιζητά την αγάπη και την αναγνώριση των υπολοίπων γύρω του, μήπως και το «διαφορετικό» παιδί που όλοι αποφεύγουν, μπορεί να κερδίσει τη συμπάθειά μας αν σκεφτούμε ότι αυτό που θα ήθελε πάνω απ' όλα είναι να βρει φίλους ανάμεσα μας;

Δήμητρα Γεννηματά

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)
Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)
Άρθρο 39 (Επανάταξη παιδιού-θύματος)

Ο ερωτευμένος

Για παιδιά
6-9 ετών

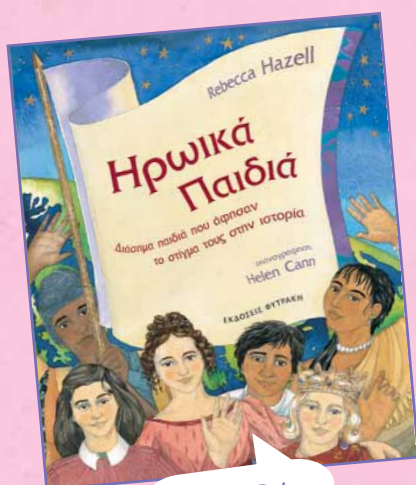
Συγγραφέας: Rebecca Dautremer
Εικονογράφηση: Rebecca Dautremer
Εκδόσεις: Μεταίχμιο, 2007

Ο Ερνέστος είναι ένα πειραχτήρι, ένα ατίθασο αγόρι που κυνηγάει τη Σαλώμη για να της τραβήξει τα μαλλιά, να της βγάλει την κουκούλα ή να κλοτσήσει τη σχολική της τσάντα. Όταν εκείνη παραπονιέται στη μαμά της, την ακούει έκπληκτη να της απαγορεύει να παίζει μαζί της και δεν ξέρει πώς να της το ζητήσει. Μπορεί να συμβαίνει αλήθεια κάτι τέτοιο λοιπόν; αναρωτιέμαι. Μπορεί να θέλεις να γνωρίσεις κάποιον καλύτερα κι όμως να του βγάζεις τη γλώσσα; Να θέλεις κατά βάθος να καταλάβεις σε μια άγνωστή σου γλώσσα τι λέει κάποιος κι αντί να τον πλησιάσεις ευγενικά και να προσπαθήσεις να συνεννοηθείς, να τον κοροϊδεύεις; Κι όμως πολύ συχνά μπορεί να συμβεί κάτι τέτοιο, το ξέρουμε όλοι. Όταν κάποιος είναι διαφορετικός από μας και μας προκαλεί έντονα την περιέργεια, τότε πολύ συχνά μας πιάνει μια μανία να τον περιγελάσουμε, να τον κάνουμε να θυμώσει ή να φοβηθεί, να προκαλέσουμε την αντίδρασή του για να

αποκρυπτογραφήσουμε το μυστήριο που κρύβει. Ποιο μυστήριο; Αν είναι αγόρι το μυστήριο των αγοριών, αν έχει άλλο χρώμα το μυστήριο του χρώματός του, αν είναι ψηλός του ύψους του, αν είναι αδύνατος της αδυναμίας του, αν φοράει γυαλιά των γυαλιών του. Πολλά μυστήρια που, τι αστείο, δεν είναι μυστήρια γιατί δεν κρύβουν τίποτε. Το μαθαίνουμε σιγά σιγά όλοι ότι το μόνο μυστήριο που κρύβουν οι άνθρωποι αλλά και τα παιδιά δεν βρίσκεται στα μαλλιά, στη μύτη ή στα παπούτσια τους αλλά μέσα στο μυαλό τους, στις σκέψεις τους που δεν μπορεί κανείς να τις διαβάσει αν δεν θέλουν να τις πουν οι ίδιοι. Αλλά για να εκμυστηρευθούν τις σκέψεις τους πρέπει να τους συμπαθούμε και να τους ρωτάμε χωρίς επιθετικότητα, γλυκά γλυκά για να μη φοβηθούν.

Μυρσίνη Ζορμπά

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
9+ ετών

Ηρωικά Παιδιά

Συγγραφέας: Rebecca Hazell
Εικονογράφηση: Helen Cann
Εκδόσεις: Φυτράκη, 2002

Δώδεκα Ηρωικά Παιδιά που όλοι λίγο πολύ γνωρίζουμε, άλλα ως μύθους, άλλα ως ιστορική αφήγηση, για τη στάση τους απέναντι στις ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες που αντιμετώπισαν αλλά και για τα ιδιαίτερα ταλέντα με τα οποία ήταν προικισμένα: Άννα Φρανκ, γνωστή σε όλους μας για το ημερολόγιό της που περιέγραψε την οδύνη του Ολοκαυτώματος. Σουντιάτα, παιδί-πρόσφυγα της Δυτικής Αφρικής που γίνεται σωτήρας του λαού του. Φάνι Μέντελσον, προικισμένη μουσικός που λόγω φύλου αναγνωρίστηκε μόνο μετά το θάνατό της. Μιλαρέπα, ένας ανήλικος που ασκεί μαύρη μαγεία και, στη συνέχεια, εξαγνίζεται στο Θιβέτ. Ποκαχόντας, η ανήλικη αιχμάλωτη πριγκίπισσα της οποίας η σθεναρή στάση οδήγησε στην ειρήνη του λαού της με τους Άγγλους αποικιοκράτες. Ανν Σάλιβαν και Έλεν Κέλερ, που η πρώτη λόγω σοβαρών προβλημάτων

όρασης μεγαλώνει σε άσυλο και στη συνέχεια σπουδάζει δασκάλα για να γίνει στη συνέχεια η παιδαγωγός της τυφλής Έλεν Κέλερ. Αλεξάντερ Γκράχαμ Μπελ, μικρός εφευρέτης που λόγω των προβλημάτων ακοής της μητέρας του οδηγήθηκε στην ανακάλυψη του τηλεφώνου. Σαντάκο Σασάκι, ένα δεκάχρονο κορίτσι με λευχαιμία θύμα της ατομικής βόμβας. Ικμπάλ Μασίχ, μικρός Πακιστανός-εργάτης χαλιών που καταγγέλλει την παιδική εργασία και την εκμετάλλευση και γίνεται διάσημος αλλά καταλήγει δολοφονημένος, θύμα της μαφίας της χώρας του. Μια καλή αφορμή συζήτησης και εμπέδωσης της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού, με κεντρικό άξονα τη διαφορετικότητα.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)

Θα σε ξαναδώ, φιλαράκι μου

Για παιδιά
9+ ετών

Συγγραφέας: Ελένη Δικαίου
Εκδόσεις: Πατάκη, 2008

Η Εύα είναι μια νεαρή επιστήμονας, που αποφασίζει να ξεπεράσει δύο προβλήματα. Το πρώτο, είναι ο μεγάλος έρωτας της υιότης της που είναι ανάμικτος με θαυμασμό για τον επιστήμονα, τον αδιάβλητο καθηγητή της. Το άλλο, η επιθυμία της να ανατρέψει τα επιστημονικά δεδομένα. Επιθυμία που βασίζεται στην αγάπη που νιώθει για τα «διαφορετικά» παιδιά που ζουν στο ίδρυμα «Γαλάζιες πεταλούδες» και κυρίως, για ένα από αυτά τα παιδιά της «σιωπής», τη μικρή Μέλια.

Η Μέλια είναι «αυτιστική», δεν έχει επαφή με τον έξω κόσμο. Τουλάχιστον έτσι νομίζουν οι άλλοι. Εκείνη όμως έχει το δικό της τρόπο και το αποδεικνύει όποτε κάποιος προσπαθεί να την αγγίξει. Τότε η Μέλια εκδηλώνει την εναντίωσή της ουρλιάζοντας. Η σχέση της με την Εύα, όμως, είναι καταλυτική. Η νεαρή παιδοψυχολόγος διαβάζει πέρα από το άδειο βλέμμα

του παιδιού και ξέρει πως το αλλιώςτικο αυτό κοριτσάκι ακούει, αισθάνεται, βλέπει.

Αυτό που κάνει το βιβλίο ξεχωριστό είναι η έκδηλη τρυφερότητα και η άνεση με την οποία η συγγραφέας περιγράφει τη σκέψη και τα συναισθήματα της Μέλιας. Ο αναγνώστης διαπιστώνει με συγκίνηση ότι τα παιδιά που φαινομενικά είναι αποκομμένα από το περιβάλλον, σκέφτονται, νιώθουν, αφουγκράζονται και αγαπούν όπως όλα τα άλλα. Το «φιλαράκι μου» είναι σίγουρα μια αισιόδοξη ματιά που μας γεμίζει ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά με τα εκ γενετής εγκεφαλικά προβλήματα.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Για παιδιά
6+ ετών

Θέλω μια αγκαλιά

Συγγραφέας: John A. Rowe
Εικονογράφηση: John A. Rowe
Εκδόσεις: Πατάκη, 2007

Ο Έλβις, ένα μικρό σκαντζοχοιράκι βιώνει την μοναξιά και έχει απόλυτη ανάγκη από μια αγκαλιά. Με απλότητα και ειλικρίνεια συναισθημάτων ψάχνει απεγνωσμένα να τη βρει, αλλά μάταια. Τα άλλα ζώακια τον βλέπουν με δυσπιστία ή τον φοβούνται γιατί έχει αγκάθια. Όσπου συναντά ένα κροκόδειλο, ο οποίος επίσης έχει ανάγκη από αγάπη. Τα δυο ζώα γίνονται φίλοι και νιώθουν ευτυχισμένα. Στην αλληγορική αυτή ιστορία παρατηρούμε τον αγώνα ενός πλάσματος που όντας από τη φύση του «διαφορετικό» και «απειλητικό» αντιμετωπίζεται με φόβο και απόρριψη. Αντίθετα από τα φαινόμενα, όμως, το μόνο που ζητά είναι λίγη αγάπη.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Για παιδιά
6+ ετών

Θέλω μόνο να παίξω μαζί σου

Συγγραφέας: Μερκούριος Αυτζίς
Εικονογράφηση: Νικόλας Ανδρικόπουλος
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2004

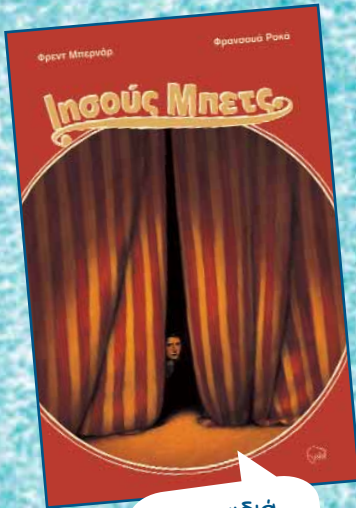
Ο Μάνος είναι διαφορετικός από τα άλλα παιδιά. Έχει σχιστά μάτια και πλακουτσό πρόσωπο και, επιπλέον, δεν μπορεί να μιλήσει καθαρά. Μπορεί όμως να αγαπά, να νιώθει, να προσφέρει τη φιλία του και τη βοήθειά του στα άλλα παιδιά. Δυστυχώς αυτά όχι μόνο δεν τον δέχονται στην παρέα τους, αλλά του φέρονται με εχθρικό και απορριπτικό τρόπο. Όσπου μετά από μια μικρή περιπέτεια αντιλαμβάνονται ότι ο Μάνος είναι ένα ξεχωριστό παιδί που μπορεί κάλλιστα να γίνει φίλος τους. Έχει εξάλλου χαρίσματα που άλλα παιδιά δεν έχουν: Είναι τολμηρός και γενναϊόδωρος.

Έχει την ικανότητα να αφουγκράζεται τη φύση και τα πλάσματά της. Έχει μια ξεχωριστή ευαισθησία με τις πεταλούδες και νιάζεται για την αρμονία της φύσης. Τελικά, όταν τα τρία παιδιά της παρέας που σχηματίζεται καθρεφτίζονται στα νερά του ποταμού, μοιάζουν τόσο πολύ μεταξύ τους! Το βιβλίο μιλά για ένα υπόδειγμα φιλίας με ένα παιδί με σύνδρομο Down, που μας κάνει να κατανοήσουμε πόσο πολύτιμη μπορεί να είναι η συνεισφορά του στην ομάδα.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Ιησούς Μπετς

Για παιδιά
7+ ετών

Συγγραφέας: Fred Bernard
Εικονογράφηση: Francois Roca
Εκδόσεις: Κάστωρ, 2004

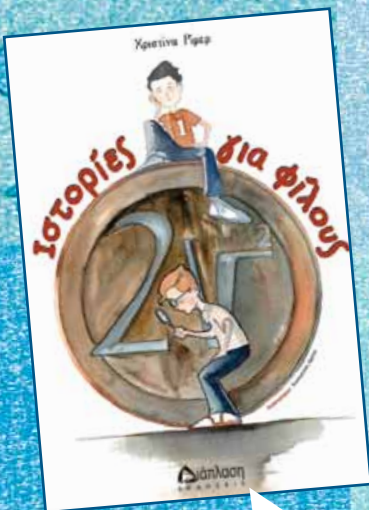
Ο Ιησούς Μπετς είναι ένα βιβλίο που εξιστορεί την ιστορία ενός παιδιού που γεννήθηκε χωρίς χέρια και πόδια (κορμάνθρωπος) προς τα τέλη του 19ου αιώνα με μόνο εφόδιο στη ζωή του τη θαυμάσια φωνή υψίφωνου και τη δυνατή μνήμη του. Το βιβλίο είναι γραμμένο στο πρώτο πρόσωπο και έχει την μορφή ενός γράμματος που «γράφει» ο ήρωας στην μητέρα του για να της αφηγηθεί τη ζωή του μέσα από 33 ημερομηνίες-σταθμούς. Ο Μπετς αφηγείται τα δύσκολα χρόνια που πέρασε λόγω της ιδιαιτερότητάς του και μας μιλάει για τη κακία και την σκληρότητα με την οποία οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν το διαφορετικό. Μόλις μεγαλώσει λίγο ο Μπετς η μητέρα του βρίσκει δουλειά σε ένα φαλαινοθηρικό. Πέντε χρόνια μετά όμως ένας γλάρος του βγάζει το ένα μάτι με αποτέλεσμα να τον εγκαταλείψουν στην αποβάθρα ενός λιμανιού. Εκεί θα τον βρει ένας περιπλανώμενος που θα τον εκμεταλλευτεί με τον χειρότερο τρόπο για να διασκεδάσει το πλήθος. Στην περίοδο αυτή θα γνωρίσει τους πρώτους φίλους του: τη Μαραμίτα και τον Πολίξ, έναν κορμάνθρωπο με χέρια. Με τη βοήθεια του Πολίξ, ο Μπετς θα καταφέρει να το σκάσει

από τον περιπλανώμενο να βρει καταφύγιο σε ένα μεγάλο τσίρκο όπου η τύχη θα αλλάξει ριζικά όταν γνωρίζει την όμορφη ακροβάτισσα Σούμα Κάτρα που θα καταφέρει να γοητεύσει με τη φωνή του. Η νεαρά και ο κορμάνθρωπος θα φύγουν από το τσίρκο και θα ανεβάσουν μόνοι τους ένα ντουέτο που τελικά τους κάνει διάσημους. Το βιβλίο αυτό μας δείχνει με τρόπο ωμό πως αντιμετωπίζονταν οι άνθρωποι με ιδιαιτερότητες πριν από έναν αιώνα. Εύκολα διαπιστώνουμε ότι πολλές από τις συμπεριφορές αυτές συνεχίζουν να υπάρχουν ακόμα και σήμερα αν και εκδηλώνονται συγκαλυμμένα. Στη ζωή του ο Ιησούς Μπετς υπομένει όλη την περιφρόνηση, τις ύβρεις, τους κλευσμούς, τις ταπεινώσεις και το μίσος μιας κοινωνίας που δεν ανέχεται και εκμεταλλεύεται τους διαφορετικούς ανθρώπους. Οι συγγραφείς προβάλλουν το θέμα της διαφορετικότητας με τρόπο άμεσο και χωρίς περιστροφές. Το βιβλίο κλείνει με ένα μήνυμα ελπίδας αφού τελικά ο μικρός ήρωας κερδίζει την αποδοχή και την αναγνώριση.

Ηλιάς Νάτσιος

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Ιστορίες για φίλους

Για παιδιά
6+ ετών

Συγγραφέας: Χριστίνα Ρίμερ
Εικονογράφηση: Κωνσταντίνος Χαρίτος
Εκδόσεις: Διάπλαση, 2006

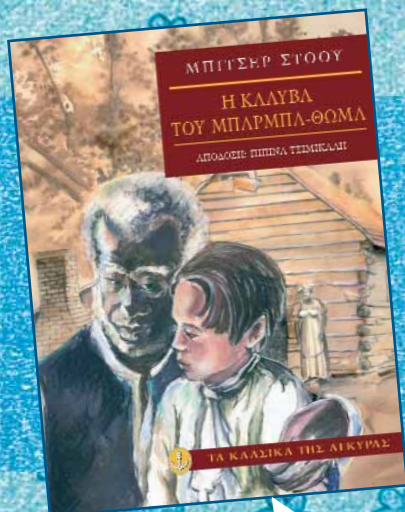
Το βιβλίο περιέχει πέντε τρυφερές ιστορίες, με ήρωες παιδιά ή ζωάκια νεαρής ηλικίας που αντιμετωπίζουν καθημερινές καταστάσεις και τις λύνουν με πνεύμα αδελφικότητας. Στην πρώτη ιστορία οι μικροί ήρωες είναι πράσινα κροκοδειλάκια που το χρώμα τους τα βοηθάει να ταυτίζονται με τη φύση. Παρά την αρχική περιέργεια το δέχονται στην παρέα τους το μωβ κροκοδειλάκι. Στο «Νόμισμα», ένα παιδί που δεν μπορεί να αποκτήσει τα παιχνίδια των ονείρων του γιατί δεν έχει την οικονομική δυνατότητα, όταν βρίσκει ένα νόμισμα στο δρόμο και ανακαλύπτει ότι ανήκει σε έναν καλό του φίλο-ταλαντεύεται αλλά το παραδίδει. Στο «Γρηγόρη-κορίτσι», δυο κοριτσάκια ανακαλύπτουν τη χαρά της επικοινωνίας χωρίς να έχουν συναντηθεί

από κοντά. Η ιστορία μιλά για την ανάγκη του παιδιού με σωματική αναπηρία να ξεπεράσει το πρόβλημά του. «Οι δυο φίλοι» είναι η ιστορία ενός παιδιού που σώζει το ζωό από την κακοποίηση και αυτό με τη σειρά του βοηθά το μικρό ήρωα στα...μαθηματικά! Στη «Μάγισσα» παρακολουθούμε τις αντιδράσεις μιας παρέας παιδιών απέναντι σε μια γυναίκα που έχει χαρακτηριστεί «μάγισσα» λόγω της εκκεντρικής της εμφάνισής.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)
Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)
Άρθρο 26 (Κοινωνική πρόνοια)
Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Η καλύβα του μπαρμπα-Θωμά

Για παιδιά
9+ ετών

Συγγραφέας: Harriet Beecher Stowe
Εικονογράφηση: Γ. Γιακουμάτος
Εκδόσεις: Άγκυρα, 2008

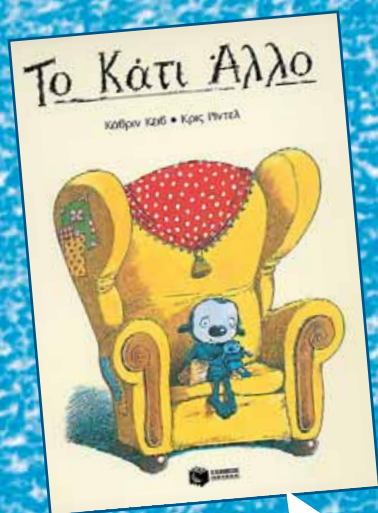
Η καλύβα του μπαρμπα-Θωμά είναι ίσως το μοναδικό βιβλίο για παιδιά που είχε τόσο μεγάλο πολιτικό αντίκτυπο, καθώς η έκδοσή του θεωρήθηκε η σπιθα που άναψε τη φωτιά του Εμφυλίου Πολέμου της Αμερικής στα μέσα του 19ου αιώνα. «Όστε αυτή είναι η μικρή κυρία που έκανε αυτόν τον μεγάλο πόλεμο», ήταν τα λόγια με τα οποία υποδέχθηκε τη συγγραφέα του ο πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών Αβραάμ Λίνκολν. Η Χάριετ Μπίτσερ Στόου δεν κήρυξε βέβαια τον πόλεμο αφού δεν ήταν παρά μια νοικοκυρά που της άρεσε να γράφει ιστορίες. Όμως περιέγραψε στο βιβλίο της με ειλικρίνεια και αγανάκτηση όσα έβλεπε καθημερινά. Ο ήρωας του βιβλίου, ο μπαρμπα-Θωμάς, πέφτει στα χέρια ενός αδίστακτου δουλέμπορου όταν ο αφέντης του που είναι πνιγμένος στα χρέη αποφασίζει να τον πουλήσει, μαζί με το αγοράκι της μαύρης σκλάβας Ελίζας. Η Ελίζα δραπετεύει με το παιδί της και

μπλέκει σε περιπέτειες γεμάτες αγωνία. Οι σελίδες του βιβλίου είναι γεμάτες από τις απάνθρωπες συνθήκες ζωής των αφροαμερικανών στις φυτείες του Κεντάκι, τις αγοραπωλησίες ανδρών και γυναικών, το χωρισμό των παιδιών από τις μανάδες, το ξύλο και τα βασανιστήρια, την πείνα, τη βία και τον κατατρεγμό. Μετά τη νίκη των Βορείων το καθεστώς της δουλείας καταργήθηκε στην Αμερική αλλά χρειάστηκε ένας αιώνας για να μπορούν οι μαύροι μαθητές και μαθήτριες να φοιτούν στα ίδια σχολεία με τους λευκούς, κάτι που έγινε μόλις το 1960. Πολύ περισσότερος χρόνος, ενάμιση αιώνας περίπου, χρειάστηκε για να εκλεγεί ο πρώτος αφροαμερικανός πρόεδρος της χώρας, ο γνωστός σε όλους μας Μπάρακ Ομπάμα.

Μυρσίνη Ζορμπά

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Το Κάτι Άλλο

Για παιδιά
6+ ετών

Συγγραφέας: Kathryn Cave
Εικονογράφηση: Chris Riddell
Εκδόσεις: Πατάκι, 1997

Ένα βιβλίο που δίνει ένα δυνατό μήνυμα αποδοχής της διαφορετικότητας. Ένα περίεργο πλασματάκι, το «Κάτι Άλλο» ζούσε μοναχικά σε ένα λόφο, καθώς κανείς δεν έπαιζε μαζί του και κανείς δεν του έκανε παρέα. Ήταν τριχωτό και περίεργο. Δεν έμοιαζε με τα υπόλοιπα ζώα. «Δεν είσαι σαν κι εμάς, είσαι κάτι άλλο», του έλεγαν όλοι, παρόλο που έκανε ό,τι μπορούσε για να τους μοιάσει. Μια μέρα το «Κάτι Άλλο» δέχτηκε μια αναπάντεχη επίσκεψη από το «Κατιτί», ένα εξίσου περίεργο, αλλά διαφορετικό πλασματάκι. Αυτό είχε μια μεγάλη και σουβλερή μύτη και τα χέρια του ήταν σαν πατούσες. Το «Κάτι Άλλο» το κοίταξε μπερδεμένο και καχύποπτο και του έκλεισε την πόρτα λέγοντας, «Νομίζω πως ήρθες σε λάθος σπίτι... δε μοιάζεις με τίποτα απ' όσα έχω

δει». Κάθισε για λίγο σκεπτικό και καθώς το «Κατιτί» απομακρυνόταν λυπημένο, το «Κάτι Άλλο» έτρεξε ξωπίσω του και του είπε, «Δεν είσαι σαν κι εμένα, αλλά δε με νοιάζει καθόλου» και το προσκάλεσε να μείνει μαζί του. Το δυο παράξενα πλασματάκια έγιναν αχώριστοι φίλοι κι όταν ένα τρίτο αλλιώτικο πλασματάκι, αυτή τη φορά ένα παιδί, τους χτύπησε την πόρτα, «δεν είπαν ότι δεν τους έμοιαζε... απλά... του έκαναν χώρο να κάσει κι αυτό μαζί τους». Με ιδιαίτερη ευαισθησία η εικονογραφημένη αυτή ιστορία μάς διδάσκει πως είμαστε όλοι διαφορετικοί μεταξύ μας, αλλά ξεπερνώντας την αρχική έκπληξη μπορούμε να γίνουμε φίλοι.

Ερμίνη Κοντακίδου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Για παιδιά
12+ ετών

Ο κονσερβοσυλλέκτης

Συγγραφέας: Κυριάκος Μαργαρίτης
Εκδόσεις: Ψυχογιός, 2008

Ο Πιμ είναι ένας σύγχρονος Μόγλης. Ζει ολομόναχος σε έναν εγκαταλειμμένο πύργο, παραμιλώντας και τρώγοντας αποφάγια από τους κάδους απορριμάτων που μαζεύει από τη γειτονική πόλη. Ο Πιμ επιδιώκει τη συντροφιά των παιδιών της πόλης, τα οποία όμως τον βασανίζουν και τον κυνηγούν. Όταν προσπαθεί να μιλήσει στην αγαπημένη του Νανά, όλοι εκείνοι που υπερθεμάτιζαν για τη σωτηρία του αλλά αγνοούσαν επιδεικτικά την παρουσία του στρέφονται εναντίον του, του προσάπτουν απίστευτες κατηγορίες και σε μια εκστρατεία εναντίον του τον εξαναγκάζουν σε άτακτη φυγή. Ένας από τους κατοίκους αρπάζει τα μουσικά κουτιά που έφτιαχνε ο Πιμ όλα αυτά τα χρόνια

και πλουτίζει χάρη στην εξαιρετική τεχνοτροπία τους. Μετατρέποντας το εγκαταλειμμένο αρχοντικό σε μουσείο Πιμ, αναβαθμίζει όλη την περιοχή που γίνεται τουριστικός προορισμός. Η απομόνωση του διαφορετικού, η αδιαφορία για ό,τι μπορεί να συμβαίνει δίπλα μας, η προκατάληψη, τα δικαιώματα των παιδιών και οι υποχρεώσεις της κοινωνίας είναι μερικά από τα ζητήματα που θίγει η περιπέτεια του Πιμ.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
6+ ετών

Ο κορυδαλλός που δεν κελαηδούσε

Συγγραφέας: Carolyn Nystrom
Εικονογράφηση: Lori McElrath-Eslick
Εκδόσεις: Εκδόσεις της Αποστολικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, 1999

Ο Τσαντ είναι ένα αγέννητο πουλάκι που ζει ευτυχισμένο στο αυγό του προστατευμένο από τα ζεστά φτερά της μητέρας του. Μια μέρα, λόγω μιας δυνατής μπόρας με ισχυρό άνεμο το αυγό εκφενδωνίζεται από τη φωλιά, αλλά καταλήγει ευτυχώς σε μαλακό έδαφος. Ο Τσαντ αρχίζει να κρυνώνει, αλλά μετά από λίγο νιώθει μια ζεστή φτερουδένια αγκαλιά. Σιγά-σιγά μεγαλώνει το σώμα του και το αυγό-σπίτι του πέφτει μικρό, ώσπου μια μέρα βγαίνει από το κέλυφος. Στη φωλιά υπάρχουν κι άλλα τέσσερα πουλάκια. Όλα τα ταΐζει η μητέρα τους, ο Τσαντ όμως, αντίθετα από τα αδέρφια του που τους αρέσουν οι σπόροι, προτιμά τα ζωύφια. Μεγαλώνοντας νιώθει άβολα με τον τρόπο που πετάει αλλά κυρίως επειδή δεν καταφέρνει να κελαηδήσει όπως

τα αδέρφια και γονείς του οι κορυδαλλοί. Ντρέπεται για τη φωνή του. Μια μέρα νιώθει έντονη φαγούρα στη μύτη και καθώς πετά στέκεται στον κορμό ενός δέντρου προσπαθώντας με τα φτερά και τα πόδια του να ικανοποιήσει τη φαγούρα, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Στο τέλος ξύνει τη μύτη του στον κορμό και νιώθει ευχαρίστηση, πράγμα που τον κάνει να χτυπάει όλο και πιο δυνατά. Έτσι του φεύγει και η φαγούρα. Εκεί ακούει το τραγούδι των κορυδαλλών, πάει κι αυτός να τραγουδήσει, αλλά τίποτα. Διαπιστώνει όμως ότι και ο δικός του ήχος στο δέντρο δεν είναι καθόλου άσχημος. Επιστρέφει τότε στον κορμό και με το ράμφος του φτιάχνει τη δική του μελωδιά.

Βίκυ Δουλαβέρας

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
6+ ετών

Ο κύριος Αλφάλφα

Συγγραφέας: Γιολάντα Τσιαμπόκαλου
Εικονογράφηση: Πέτρος Μπουλούμπασης
Εκδόσεις: Καστανιώτη, 2002

Το βιβλίο μας λέει ότι έχει το δικαίωμα κάποιος να επιμένει στη διαφορετικότητά του και να δικαιώνεται. Ο κύριος Αλφάλφα είναι ένας αστείος ακροβάτης που μιλά μόνο με λέξεις που αρχίζουν από «άλφα». Μάταια προσπαθεί να πει λέξεις που αρχίζουν από το «πι», το «φι», το «νι», το «σίγμα» ή έστω το «ωμέγα». Ο Αλφάλφα κλεινόταν στη σκηνή του με τις ώρες και το μόνο που ακουγόταν πού και πού ήταν οι κραυγές απελπισίας του. «Ατυχία! Αχ! Αδύνατον! ΑΜΑΝ!» Στο τσίρκο θα γνωρίσει τον μάγο Φαρσί και τον Λέον Τάδε, τον θηριοδασαστή και θα καταφέρει να μάθει να χρησιμοποιεί και άλλες λέξεις, που δεν αρχίζουν μόνο από

άλφα. Παράλληλα, όμως, θα καταλάβει πως δεν έχουν σημασία μόνο οι λέξεις που χρησιμοποιείς αλλά κι ο τρόπος που λες κάποιες λέξεις και αν τελικά σου ταιριάζουν. Η ιστορία του αρχικά ανασφαλής και απαισιόδοξο Αλφάλφα, μας δείχνει πως δεν είναι και άσχημα να επιμένεις να είσαι διαφορετικός. Ο Αλφάλφα, παρόλο που έμαθε τελικά να λέει και λέξεις που αρχίζουν από άλλα γράμματα σπάνια τις χρησιμοποιούσε, αφού ό,τι θεωρούσε απαραίτητο στη ζωή του άρχιζε από άλφα: ανέπνεε, αγαπούσε την Αρετή και ακροβατούσε άφοβα.

Ράνυ Καλούρη

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Για παιδιά
8+ ετών

Τα μαγικά μου αυτιά

Συγγραφέας: Βούλα Μάστορη
Εικονογράφηση: Σπύρος Γούσης
Εκδόσεις: Πατάκη, 2001

Όταν γεννιέται ο Θόδωρος είναι ένα πολύ όμορφο μωρό, μόνο που τα αυτιάκια του είναι πολύ μεγάλα. Τα παιδιά στη γειτονιά τον πειράζουν και τον φωνάζουν Αυτιά. Μια μέρα όμως ανακαλύπτει ότι τα αυτιά του είναι μαγικά και μπορούσε να κάνει μ' αυτά ό,τι ήθελε. Αρκεί να τα κουνούσε ή να τα έτριβε ανάλογα με την περίπτωση και τότε πετύχαινε αυτό που ήθελε. Έτσι αρχίζει μια μεγάλη περιπέτεια από τη χώρα των παπουτσιών μέχρι τη ζούγκλα και το διάστημα. Τα μαγικά αυτιά του δίνουν συχνά λύσεις σε δύσκολα προβλήματα.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Για παιδιά
11+ ετών

Μάθε να αντιμετωπίζεις το Ρατσισμό

*Συγγραφέας: Emmanuele Vaillant
Εκδόσεις: Ερευνητές, 2002*

Το βιβλίο προσφέρει μια σύντομη ευσύνοπτη αναφορά στο θέμα του ρατσισμού. Αναλύεται η έννοια, παρουσιάζονται οι διαφορετικές εκφάνσεις και οι μορφές που μπορεί να πάρει το φαινόμενο του ρατσισμού. Γίνεται σύντομη ιστορική αναδρομή της εξέλιξης του και αναζητούνται οι αιτίες ανάπτυξης κάθε μορφής διακρίσεων. Τονίζεται η διαφορετικότητα του κάθε ανθρώπου, η αναγκαιότητα του αγώνα κατά των προκαταλήψεων, παράλληλα με την υπεράσπιση και το σεβασμό των ίσων δικαιωμάτων που κάθε άνθρωπος πρέπει να απολαμβάνει στον πλανήτη. Η εικονογράφηση του βιβλίου λειτουργεί ως πηγή συμπληρωματικών πληροφοριών, παραπέμποντας σε πραγματικά ιστορικά γεγονότα.

Ράνυ Καλούρη

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Για παιδιά
8+ ετών

Η Μαύρη Λίμνη

*Συγγραφέας: Μελίνα Καρακώστα
Εικονογράφηση: Σόλης Μπαρκής
Εκδόσεις: Πατάκη, 2007*

Με ιδιαίτερα ευαίσθητο τρόπο διαβάζουμε στο βιβλίο για το θέμα της υιοθεσίας. Όταν ο Ανδρέας μαθαίνει στα δεκατέσσερά του χρόνια ότι είναι υιοθετημένος, βιώνει ανάμεικτα συναισθήματα αλλά κυρίως νιώθει να διαφέρει από τα άλλα παιδιά. Όμως, ένα μαγικό ταξίδι, ιδιαίτερα ελκυστικό και με πολλά απρόοπτα, θα τον βοηθήσει να αποδεχτεί την διαφορετικότητά του. Θα αποδεχτεί τον εαυτό του και τη ζωή του. Θα τον οδηγήσει με τον καλύτερο και λιγότερο επώδυνο τρόπο στην αυτογνωσία.

Αλίκη Αντωνοπούλου

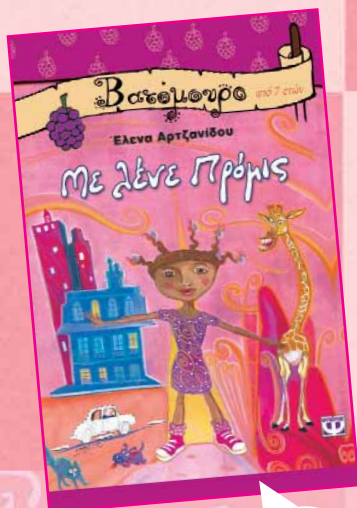
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)

Άρθρο 18 (Ευθύνες και υποστήριξη γονέων)

Άρθρο 21 (Υιοθεσία)

Για παιδιά
9+ ετών

Με λένε Πρόμις

Συγγραφέας: Έλενα Αρτζανίδου
Εικονογράφηση: Βασίλης Γρίβας
Εκδόσεις: Ψυχογιός, 2006

Η Πρόμις, ένα κοριτσάκι που ζει στη Νιγηρία, πηγαίνει για πρώτη φορά στο νηπιαγωγείο της γειτονιάς της όπου χάρη στη δασκάλα της καταφέρνει να ξεπεράσει τόσο τις δικές της αντιστάσεις, επειδή δεν μιλά καλά την γλώσσα, όσο και των άλλων παιδιών και να ενταχθεί ομαλά στο περιβάλλον του σχολείου. Μια ιστορία που αγγίζει τη διαφορετικότητα λόγω φυλετικής προέλευσης και χρώματος δέρματος, και δείχνει τον σημαντικό ρόλο της εκπαίδευσης στην ομαλή ένταξη των παιδιών. Το βιβλίο κάνει αναφορές στους λόγους της μετανάστευσης, όπως είναι η φτώχεια, η κλιματική αλλαγή και η έλλειψη νερού, με όρους προσεκτικά διατυπωμένους.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Για παιδιά
10+ ετών

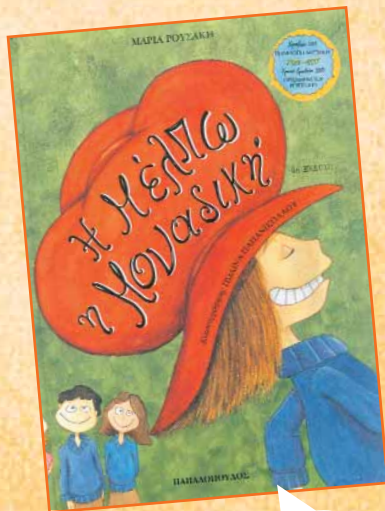
Με τα μάτια της καρδιάς

Συγγραφέας: Thierry Lenain
Εικονογράφηση: Philippe Poirier
Εκδόσεις: Σύγχρονοι Ορίζοντες, 2001

Ένα μικρό τυφλό αγόρι διεκδικεί με θάρρος μια θέση σε ένα σχολείο όπου όλα τα παιδιά «βλέπουν». Αντιμετωπίζει το χλευασμό και την ειρωνεία των συμμαθητών του, ιδιαίτερα όταν ερωτεύεται ένα κοριτσάκι από την Αφρική. Γεννούνται λοιπόν στον αναγνώστη κάποια ερωτήματα: Μπορεί κάποιος να δει, να νιώσει τα χρώματα με τα μάτια της ψυχής; Μπορεί ένα τυφλό παιδί να δει το γαλανό του ωκεανού και το πράσινο της φύσης; Σίγουρα ναι, αν το βλέπει μέσα από την αγάπη και την τρυφερότητα που αισθάνεται για έναν άλλο συνάνθρωπό του. Εξάλλου, οι άνθρωποι με καλή όραση βλέπουν τον κόσμο όπως είναι, αλλά οι τυφλοί βλέπουν κάτι άλλο, και αυτό το άλλο, το διαφορετικό μπορούν να το διδάξουν. Μπορεί ένα τυφλό παιδί να εξηγήσει και οι υπόλοιποι να μαθαίνουν. Μπορεί ακόμη να «δεχτεί ένα τρυφερό φιλί, γιατί δεν χρειάζεται να το βλέπει»!

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Για παιδιά
6-9 ετών

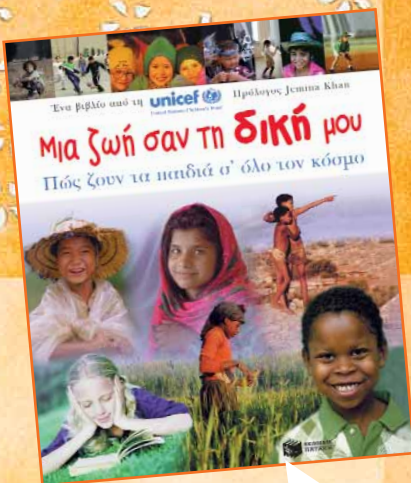
Η Μέλπω η Μοναδική

Συγγραφέας: Μαρία Ρουσάκη
Εικονογράφηση: Πωλίνα Παπανικολάου
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2001

Η Μέλπω προσπαθεί να δείξει ότι είναι διαφορετική, αντιδρώντας με ευρηματικότητα στην ομοιομορφία που θέλουν να της επιβάλλουν στο σχολείο. Η ανάγκη να ορίσουμε την προσωπική μας ταυτότητα, να καταδείξουμε τη διαφορετικότητά μας μέσα στο κοινωνικό, οικογενειακό ή σχολικό περιβάλλον δηλώνεται με απλό και διασκεδαστικό τρόπο. Το χιούμορ και η ευρηματικότητα της Μέλπω αναδεικνύουν τη φαντασία και τη δημιουργική σκέψη των παιδιών. Η 9χρονη ανιψιά μου που το διάβασε είπε ότι της άρεσε ο τρόπος που η Μέλπω και τα υπόλοιπα παιδιά έδειξαν ότι η αποδοχή της διαφορετικότητας του καθενός και η υπακοή της ομάδας σε κοινούς κανόνες δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά την ομοιομορφία όλων.

Πόπη Τσαουσιδου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Για παιδιά
8-14 ετών

Μια ζωή σαν τη δική μου Πώς ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο

Συγγραφέας: Dorling Kindersley
Εκδόσεις: Πατάκη, 1994 σε συνεργασία με την Unicef

Το βιβλίο κάνει ένα ταξίδι σε όλο τον κόσμο. Οι πρωταγωνιστές είναι παιδιά από 9-15 χρονών που το καθένα βιώνει με τον δικό του τρόπο τον σύγχρονο κόσμο. Η Μαρία ζει στο Αφγανιστάν, η Μαχάσιν στο Σουδάν, ο Σιμπάσις στην Καλκούτα, η Ταραλύν στο Σιάτλ. Το καθένα βιώνει με τον δικό του τρόπο το θέμα της Επιβίωσης της Ανάπτυξης, της Προστασίας και της Συμμετοχής. Εκατομμύρια παιδιά σ' όλο τον κόσμο ζουν διαφορετική ζωή το καθένα. Μιλούν διαφορετικές γλώσσες, ντύνονται και συμπεριφέρονται διαφορετικά, αντιμετωπίζουν καθημερινά διαφορετικές προκλήσεις.

Όλα τα παιδιά όμως πρέπει να έχουν δικαίωμα στη μόρφωση, να έχουν ιατρική περιθαλψη, τροφή, στέγη, παιχνίδι, προστασία και πάνω απ' όλα σεβασμό και αξιοπρέπεια.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)
Άρθρο 26 (Κοινωνική πρόνοια)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
8+ ετών

Το Μικρό Σύννεφο

Συγγραφέας: Michel Piquemal

Εικονογράφηση: Jean - Michel Payet

Εκδόσεις: Σύγχρονοι Ορίζοντες, 2003

Το Μικρό Σύννεφο είναι ένας νεαρός Ινδιάνος που αισθάνεται περιθωριοποιημένος στην κοινωνία κυνηγών και πολεμιστών όπου ζει, εξαιτίας του ανάπηρου ποδιού του. Είναι αδύνατο να ακολουθήσει τους άλλους στις καθημερινές τους δραστηριότητες. Έχει όμως ισχυρή θέληση και ψυχή και καταφέρνει να είναι χρήσιμος εξημερώνοντας το πιο άγριο άλογο της περιοχής. «Το κουτσό παιδί δάμασε μόνο του τον αρχηγό των άγριων αλόγων», διαλαλεί ο τελάλης στο χωριό. Αλλά το Μικρό Σύννεφο έχει και μια καρδιά γεμάτη από αγάπη για τους συνανθρώπους του και τη φύση. Δεν του αρέσει να βρίσκεται μάρτυρας μιας εμπόλεμης κατάστασης ανάμεσα σε ανθρώπους της ίδιας φυλής. «Τι περίεργο! Δυο λαοί που μοιάζουν μεταξύ τους σαν αδέρφια να πολεμούν ο ένας τον άλλο...», αναρωτιέται. Το βιβλίο επικεντρώνεται στον αγώνα ενός παιδιού να ξεπεράσει τη σωματική αναπηρία του για να ενταχθεί στην κοινωνική ζωή αλλά είναι και μια έκκληση για ειρήνη.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)

Για παιδιά
10+ ετών

Ο Μικρός Πρίγκιπας

Συγγραφέας: Antoine de Saint-Exupéry

Εικονογράφηση: Antoine de Saint-Exupéry

Εκδόσεις: Πατάκη, 2009

Η κλασική ιστορία του Μικρού χρυσαφένιου πρίγκιπα που ταξιδεύει στους πλανήτες γνωρίζοντας νέες εμπειρίες με αθωότητα, αγάπη και χωρίς διακρίσεις. Ένας πιλότος που τον έχει κουράσει η σχέση του με τους ανθρώπους ζει μοναχικά και όταν παθαίνει βλάβη το αεροπλάνο του κάνει αναγκαστική προσγείωση στην έρημο. Εκεί συναντά τον μικρό πρίγκιπα που του αλλάζει τη διάθεση με τις διηγήσεις για τα ταξίδια του στους διάφορους πλανήτες. Ο πιλότος αποφασίζει να ταξιδέψει μαζί του και μέσα από τις περιπέτειες του μικρού πρίγκιπα ξετυλίγονται μπροστά στα μάτια του η επιπολαιότητα, η υπεροψία, η μιζέρια, η δίψα για εξουσία, τα χρήματα και η μοναξιά των ανθρώπων. Οι διάλογοι του μικρού πρίγκιπα με την αλεπού μαρτυρούν ότι με την καρδιά βλέπεις καλύτερα όσα τα

μάτια δεν βλέπουν. Για να αγαπήσεις ένα τριαντάφυλλο χρειάζεται να ξοδέψεις χρόνο και φροντίδα του και αυτό το κάνει τόσο σημαντικό και διαφορετικό. Οι διηγήσεις και ο διάλογος του Μικρού πρίγκιπα με τον πιλότο είναι ένα μάθημα ζωής. Μια κλασική ιστορία αγάπης και φιλίας που κλείνει με τον αποχωρισμό. Ο πιλότος θα επισκευάσει το αεροπλάνο του και ο Μικρός χρυσαφένιος πρίγκιπας θα επιστρέψει στον πλανήτη του.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
4+ ετών

Η Μίλι, η Μόλι και ο Τζο

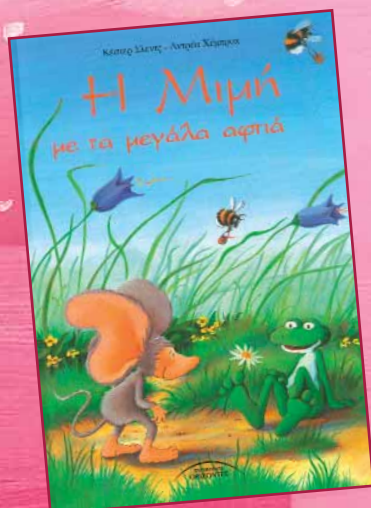
Συγγραφέας: Gill Pittar
Εικονογράφηση: Cris Morrell
Εκδόσεις: Σαββάλας, 2006

Ένα βιβλίο που μαθαίνει στα παιδιά την αξία της προσπάθειας, υπογραμμίζοντας πως όταν υπάρχουν στόχοι και εστιάσουμε σ' αυτούς με πίστη, αφοσίωση και αποφασιστικότητα τότε το αποτέλεσμα θα μας δικαιώσει και οι κόποι μας θα ανταμειφθούν. Η εικονογράφηση του βιβλίου εστιάζει στα πρόσωπα όπου καθρεφτίζονται τα συναισθήματα. Ο Τζο είναι συμμαθητής της Μίλι και της Μόλι. Είναι πάντα χαμογελαστός αλλά είναι παχουλός επειδή τρώει πολύ και δεν ακολουθεί τα υπόλοιπα παιδιά στις αθλητικές δραστηριότητες, ποδόσφαιρο, κολύμπι, άλμα εις ύψος και ποδηλασία. Μια μέρα λέει

στη Μίλι και στη Μόλι ότι χαμογελάει αναγκαστικά, ότι δεν είναι ευτυχισμένος και ζητάει βοήθεια. Εκείνες αποφασίζουν να τον βοηθήσουν. Τρέχουν μαζί του στο στάδιο και αρχίζουν να εφαρμόζουν καθημερινά υγιεινή διατροφή. Ο καιρός περνά και μια μέρα ο Τζο είναι αυτός που κερδίζει στο ποδόσφαιρο, στο κολύμπι, στο άλμα εις ύψος και στην ποδηλασία. Γεμάτος αυτοπεποίθηση, νιώθει τόσο ευτυχισμένος που αποκτά το πλατύτερο χαμόγελο από όλα τα παιδιά στο σχολείο.

Ευφροσύνη Κατσικοπούρη

Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)
Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)

Για παιδιά
4+ ετών

Η Μιμή με τα μεγάλα αφτιά

Συγγραφέας: Kester Schlenz
Εικονογράφηση: Andrea Hebrock
Εκδόσεις: Σύγχρονοι Ορίζοντες, 2000

Η Μιμή, μια ποντικίνα με τεράστια αυτιά είναι πολύ λυπημένη γιατί όλοι την κοροϊδεύουν. Γνωρίζει όμως τον πράσινο βατραχούλη, ο οποίος θα γίνει ο καλύτερός της φίλος. Της μαθαίνει της να αποδέχεται την διαφορετικότητά της, να αγαπά τον εαυτό της και να είναι ευτυχισμένη. Με ευχάριστο τρόπο αναδεικνύεται η διαφορετικότητα, η συνύπαρξη, η φιλία και απορρίπτεται ο αποκλεισμός και ο στιγματισμός.

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 3 (Το συμφέρον του παιδιού)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Για παιδιά
10+ ετών

Ο μπούφος που δεν μπορούσε να κάνει μπου

Συγγραφείς: Robert Ficher, Beth Kelly
Εκδόσεις: Opera, 2007

Τέσσερα παραμύθια με ήρωες ζώα που μαθαίνουν να συνυπάρχουν με την διαφορετικότητά τους ως μοχλό ανάπτυξης της προσωπικότητάς τους:

Ένας μπούφος που δεν μπορεί να κάνει μπου και διωγμένος από την οικογένειά του φιλιώνει με ένα παπάκι που δεν μπορεί να κάνει πα. Μαζί θα ανακαλύψουν ποια είναι η πιο ευχάριστη ασχολία, καθώς περιπλανιούνται στη μεγάλη πόλη και θα ξεπεράσουν την αδυναμία τους.

Ο πιο μικρός μικρός πεταλούδος που μαθαίνει ότι θα ζήσει μόνο μια μέρα και την ξεδεύει γνωστικά μαζί με μια όμορφη πεταλούδα...

Ένας κούκος που δεν του άρεσε να κάνει κούκου και περιπλανιέται προσπαθώντας να μάθει νέα γλώσσα. όμως ανακαλύπτει τελικά πόσο πολύτιμη είναι η λαλιά του.

Μια σκυλίτσα που πάσχει από έλλειψη αυτοεκτίμησης και φοβίες και κάρη σε έναν γρύλλο κάνει μαθήματα θάρρους και ασκήσεις ανάπτυξης της αυτοεκτίμησης.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοπός εκπαίδευσης)

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Για παιδιά
9+ ετών

Το μυστικό τραγούδι της Μάτας

Συγγραφείς: Ειρήνη Μάρρα
Εικονογράφηση: Κατερίνα Βερούτσου
Εκδόσεις: Πατάκη, 2004

Το βιβλίο περιέχει δύο ιστορίες:

1. Το μυστικό τραγούδι της Μάτας

Η Μάτα είναι ένα παιδί με ειδικές ικανότητες που επικοινωνεί με τη νοηματική γλώσσα. Η ηρωίδα του βιβλίου προσπαθεί να σώσει ένα ετοιμοθάνατο φυτό. Η προσπάθειά της να δώσει στον ανθοπώλη να καταλάβει το πρόβλημα αποτυγχάνει και έτσι σώζει το φυτό παίρνοντάς το απλώς αγκαλιά.

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

2. Τα δαντελένια χέρια

Ο ήρωας της ιστορίας μεγαλώνει με ρόδινα και απαλά χέρια που ντύνει με δαντελένια γάντια για να τα προστατεύσει από κάθε τάλαιπωρία. Τα δαντελένια γάντια του γίνονται αιτία να αδρανοποιηθεί πλήρως, από το φόβο του να μην τα λερώσει. Έτσι στο τέλος καταφεύγει στο δάσος μόνος του. Ένας φλεγόμενος άνθρωπος είναι η σωτηρία του: σώζοντάς τον ο ήρωάς μας ανακαλύπτει την κανονική χρήση των χεριών του.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Για παιδιά
9+ ετών

Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές

Συγγραφέας: Πάνος Χριστοδούλου
Εικονογράφηση: Άννα - Μαρία Παπαδημητρίου
Εκδόσεις: Κέδρος, 2007

Ο Ναβίντ είναι ανήλικος πολιτικός πρόσφυγας, η ιστορία του οποίου ξεδιπλώνεται μέσα από την αφήγηση του Άλκη, μαθητή της Ε΄ Δημοτικού. Ο Άλκης μεγαλώνει με τα στερεότυπα περί έθνους-θρησκείας-δημοκρατίας. Έχοντας στη διάθεσή του όλα τα «αγαθά» της εποχής μας για την παιδική ηλικία, γνωρίζεται με τον κατά δύο χρόνια μεγαλύτερο Ναβίντ. Ο νέος συμμαθητής του Άλκη θα τον «μυήσει» στο μύθο της διαφορετικότητας, θα τον εκπαιδέψει στις έννοιες του πολιτικού πρόσφυγα και του ασύλου, της δημοκρατίας, των αυταρχικών καθεστώτων και της ισότητας, καταρρίπτο-

ντας τους μύθους της φυλετικής υπεροχής, της θρησκευτικής απολυτότητας, του ρατσισμού. Στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς ο Ναβίντ ενσωματώνεται στη σχολική τάξη, κάνει φίλους, διηγείται τα πολιτικά γεγονότα και τις επιπτώσεις που είχαν στην οικογένειά του και που τους οδήγησαν στο ξεριζωμό. Μιλάει για το φοβερό ταξίδι που έζησαν μαζί με τη μητέρα του ως πολιτικοί πρόσφυγες, στο έλεος των «λαθρεμπόρων». Στο τέλος της χρονιάς ο Ναβίντ έχει τους καλύτερους βαθμούς στο σχολείο και παρά τις αντιδράσεις γίνεται σημαντικόφρο-

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

Για παιδιά
9+ ετών

Ο νάνος και η Γαριδούλα

Συγγραφέας: Eric Sanvoisin
Εικονογράφηση: Frédéric Rébéna
Εκδόσεις: Σύγχρονοι Ορίζοντες, 2001

Πως νιώθει ένα αγοράκι έντεκα χρονών που λόγω του ύψους του αποτελεί τον περίγelo όλης της τάξης; Νιώθει μόνο, πολύ μόνο! Όπως μας εκμυστηρεύεται: «ευτυχώς, που εγώ αγαπώ εμένα, γιατί αλλιώς θα ήμουν εντελώς μονάχος». Ο Μαξίμ είναι ένα μικρό αγόρι που παρά τις προσπάθειες των γονιών του και τη θεραπεία με ενέσεις που του έχει συστήσει ένας «σπουδαίος καθηγητής» ιατρικής δεν λέει να πάρει μπόι. Το αποτέλεσμα είναι ότι στο σχολείο όλοι τον φωνάζουν νάνο· και αυτό τον πονάει: «θα ήθελα να πάψουν όλες αυτές οι κακίες, που με βασανίζουν και πονούν περισσότερο από ένα γρατσουνισμένο γόνατο». Αυτό, όμως, που του στοιχίζει ακόμα πιο πολύ είναι ότι τα κορίτσια δεν του δίνουν σημασία. Απεγνωσμένος, αποφασίζει να βάλει αγγελία στην εφημερίδα με την ελπίδα να βρει το ταίρι του. Και τα καταφέρνει! Θα γνωρίσει την μικρόσωμη γαριδούλα που δουλεύει ακροβάτισσα σε ένα τσίρκο και θα αποφασίσει να εκπαιδευτεί και αυτός για να κάνουν ένα νούμερο μαζί. Το βιβλίο αυτό αναδεικνύει, με αρκετό χιού-

μορ, το θέμα των διακρίσεων λόγω της εξωτερικής εμφάνισης. Ο μικρός Μαξίμ που παρουσιάζει τον εαυτό του λέγοντας ότι «μοιάζω με κάθε φυσιολογικό αγόρι, μόνο που... είμαι πολύ κοντός» υφίσταται το κλεισασμό και την περιφρόνηση των συμμαθητών του. Η διαφορετικότητα του δεν γίνεται αποδεκτή από το κοινωνικό του περίγυρο. Οι γονείς του και ο «σπουδαίος επιστήμονας» προσπαθούν να τον αλλάξουν, να παν ενάντια στη φύση. Ματαιίως όμως. Τελικά μόνο μια όμοια, η γαριδούλα, τον αποδέχεται όπως είναι. Μαζί ονειρεύονται να κάνουν ένα νούμερο σε ένα τσίρκο και είναι πολύ ευτυχισμένοι. Το θέμα, όμως, είναι ότι μόνο σε ένα τσίρκο έχουν προοπτικές οι άνθρωποι με ιδιαιτερότητες;

Ηλίας Νάτσιος

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)
Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Νέστορας

Συγγραφέας: Quentin Greban
Εικονογράφηση: Quentin Greban
Εκδόσεις: Ζερβόδειλος, 2000

Το μικρό μαϊμουδάκι, ο Νέστορας, πηγαίνει για πρώτη φορά μόνος του για ψάρεμα στο ποτάμι. Οι συμβουλές του μπαμπά του ήταν πολύ χρήσιμες και ξεπέρασε τους κινδύνους, αφού έπρεπε να μην πλησιάσει τους σκαντζόχοιρους, τους κροκόδειλους και τους ελέφαντες. Στην προσπάθειά του να αποφύγει τον μικρό ελέφαντα, καθώς ψάρευε, έπεσε μέσα στο νερό. Ο Νέστορας δεν ήξερε κολύμπι, αλλά για καλή του τύχη τον έβγαλε από το ποτάμι ο μικρός ελέφαντας και τον πήγε πίσω στην οικογένειά του. Ο μεγαλόσωμος μικρός ελέφαντας τον έσωσε και έγινε φίλος του.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)
Άρθρο 18 (Ευθύνες και υποστήριξη γονέων)

Για παιδιά
7+ ετών

Όλιβερ Τουίστ

Συγγραφέας: Charles Dickens
Εικονογράφηση: Θ. Ανδρεόπουλος
Εκδόσεις: Άγκυρα, 2004

Στο κλασικό αυτό μυθιστόρημα διαβάζουμε την ιστορία του Όλιβερ Τουίστ, ενός ορφανού παιδιού που γνωρίζει την πείνα και την κακοποίηση από τα πρώτα κιόλας χρόνια της ζωής του. Ο Όλιβερ μεγαλώνει σε ένα άσυλο για ορφανά παιδιά κάτω από τόσο κακές συνθήκες που δραπετεύει και πάει στο Λονδίνο για να αλλάξει τη ζωή του. Εκεί πέφτει στα χέρια ενός κακοποιού ο οποίος χρησιμοποιεί μια ομάδα παιδιών για μικροκλοπές. Ο Όλιβερ παρά τις δυσκολίες, την πείνα, τη βία και την εκμετάλλευση δεν παύει να ονειρεύεται ένα ζεστό οικογενειακό περιβάλλον και αρνείται να γίνει κλέφτης. Η ηθική και η προσπάθεια παίζουν το σημαντικότερο ρόλο στην εξέλιξη της ιστορίας.

Ιωάννα Χατζησαββίδου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)
Άρθρο 20 (Εναλλακτική επιμέλεια)
Άρθρο 21 (Υιοθεσία)
Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Για παιδιά
9+ ετών

Για παιδιά
10+ ετών

Ονειροφύλακες

Συγγραφέας: Αγγελική Δαρλάση
Εκδόσεις: Πατάκη, 2007

Η χώρα των Ονειροφυλάκων είναι η χώρα των φυλάκων των ανθρώπινων ονείρων. Σε κάθε νεογέννητο μωρό αντιστοιχεί ένας νεογέννητος Ονειροφύλακας.

Η Έρση είναι ένας ασθενικός Ονειροφύλακας που γεννιέται για να φυλάξει τα όνειρα του Αλί. Οι Ονειροφύλακες γονείς της Έρσης, καταπατώντας τους νόμους της χώρας τους, της χαρίζουν ένα σπίτι γεμάτο όνειρα και οι ίδιοι με ψαλιδισμένα φτερά αυτοεξορίζονται. Η Έρση μεγαλώνει σε έναν πύργο θαυμαστό, μόνη και περιτριγυρισμένη από πανέμορφα όνειρα, αλλά στερεί από τον Αλί τα δικά του. Όταν μεγαλώνει, αποφασίζει να περιπλανηθεί και φτάνει στο γκέτο της χώρας των Ονειροφυλάκων. Εκεί βρίσκεται με μια παρέα παιδιών από τη Συμμορία του Σείριου, σκανταλιάρηδες παραβάτες της χώρας των Ονειροφυλάκων, που

χάριζαν περισσότερα όνειρα απ' όσα έπρεπε. Αυτά τα παιδιά την βοηθούν να περάσει στον ανθρώπινο κόσμο, να συναντήσει τον Αλί, το προσφυγόπουλο που η ίδια του στερεί τα όνειρα και τον καταδικάζει να βλέπει μόνο εφιάλτες. Η Έρση του χαρίζει τα πιο παραμυθένια όνειρά της και τον κάνει χαρούμενο. Στο βιβλίο τα όνειρα των παιδιών γίνονται μίτος και μας οδηγούν στο λαβύρινθο της διαφορετικότητας, της γονεϊκότητας, της αλληλεγγύης, στην αναζήτηση του κατάλληλου περιβάλλοντος για όλα τα παιδιά.

Χριστίνα Σκούρη

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 21 (Υιοθεσία)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
6+ ετών

Τα παιδιά των λουλουδιών

Συγγραφέας: Jen Wojtowicz
Εικονογράφηση: Steve Adams
Εκδόσεις: Επόμενος Σταθμός, 2007

Τα δύο παιδιά αυτής της μικρής και τρυφερής ιστορίας ήταν διαφορετικά από τα άλλα. Στον μικρό Τριαντάφυλλο δεν έδινε κανείς σημασία στο σχολείο, ακόμα και η δασκάλα του, γιατί είχαν ακούσει ότι οι συγγενείς του ήταν παράξενοι. Μια μέρα στο σχολείο ήρθε η Ανθή, ένα κορίτσι που το δεξί της πόδι ήταν μικρότερο από το αριστερό και η οικογένειά της είχε σχολή χορού. Τα δύο παιδιά έδειξαν συμπάθεια μεταξύ τους και ο Τριαντάφυλλος έφτιαξε για την Ανθή ένα ζευγάρι παπούτσια και μπόρεσαν να χορέψουν μαζί.

Χριστίνα Α. Οικονομοπούλου

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
6+ ετών

Το παπάκι που δεν του αρέσανε τα ποδαράκια του

Συγγραφέας: Ευγένιος Τριβιζάς
Εικονογράφηση: Βαγγέλης Ελευθερίου
Εκδόσεις: Κέδρος, 1990

Στο βιβλίο περιγράφεται το δικαίωμα να είμαστε διαφορετικοί από τους άλλους, να εκφράζουμε ελεύθερα τη γνώμη μας και να την υπερασπιζόμαστε αναζητώντας την προσωπική μας ταυτότητα. Το παπάκι της ιστορίας είναι λυπημένο γιατί δεν του αρέσουν τα ποδαράκια του. Παρά το γεγονός ότι κανείς δεν κατανοεί γιατί δεν του αρέσουν αφού όλα τα παπάκια έχουν κίτρινα πόδια, εκείνο αποφασίζει να φύγει μακριά για να βρει την τύχη του. «Κι όταν επιστρέψω τα ποδαράκια μου θα έχουν καινούριο χρώμα», είπε και ξεκίνησε. Αφού είδε πολλά πρωτόγνωρα πράγματα, συνάντησε τον κ. Μενέλαο Μακροβούτη με τα μπλε βτραχοπέδιλα, τον κ. Σωτήρη

Σεκλέτη το θυρωρό, τον κ. Πελοπίδα Πιτσικάτο το μαέστρο, τον κ. Τιμολέοντα Τζέτζερη τον προσωπάρχη και τον κ. Παναγιώτη Πελεκούδη το δήμαρχο. Πάτησε κόκκινα σταφύλια βάφοντας κόκκινα τα ποδαράκια του και με τα λεφτά που κέρδισε αγόρασε τα μπλε βτραχοπέδιλα κι έτσι απέκτησε μπλε ποδαράκια. Έχοντας πετύχει το σκοπό του, γύρισε στη λίμνη του και «ήταν το πιο χαρούμενο, το πιο αλλιώτικο, το πιο περήφανο παπάκι όλου του κόσμου».

Πόπη Τσαουσιδου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 36 (Άλλες μορφές εκμετάλλευσης)

Για παιδιά
6+ ετών

Το παραπονεμένο ελεφαντάκι

Συγγραφέας: Ευγένιος Τριβιζάς
Εικονογράφηση: Βαγγέλης Ελευθερίου
Εκδόσεις: Κέδρος, 1996

Το ελεφαντάκι αποκτά μια πολύ μακριά προβοσκίδα γιατί η μαμά του «θύμωσε και του τράβαγε την προβοσκίδα για να το τιμωρήσει». Όλοι το κοροϊδεύουν βρίσκοντας την προβοσκίδα του προβληματική. Φεύγει απογοητευμένο και αιχμαλωτίζεται σε ένα τσίρκο. Αφού το διώχνουν και από εκεί εξαιτίας της προβοσκίδας του, βρίσκεται σε έναν τόπο όπου η προβοσκίδα του χρησιμοποιείται με διάφορους τρόπους που βοηθούν τους άλλους. Στο βιβλίο περιγράφεται η διαδικασία απόρριψης του διαφορετικού και γίνεται η διαπίστωση ότι ακόμη και αυτό που απορρίπτουμε ως ενοχλητικό ή άχρηστο έχει τη δική του αξία.

Πόπη Τσαουσιδου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)
Άρθρο 36 (Άλλες μορφές εκμετάλλευσης)

Για παιδιά
10+ ετών

Το ποτάμι ζήλεψε

Συγγραφέας: Βούλα Μάστορη
Εκδόσεις: Πατάκη, 2008

Η Χριστίνα είναι η κεντρική έφηβη ηρωίδα η οποία ζει σε μια αστική οικογένεια και έχει ένα μεγαλύτερο ασθενικό αδελφό, τον οποίο όμως ζηλεύει. Ο αδελφός της πεθαίνει ξαφνικά και λίγους μήνες μετά το θάνατό του ένα νέο μωρό έρχεται στην οικογένεια, ένας μικρός αδελφός αυτή τη φορά, ο Χαράλαμπος, που θα γίνει το νέο αντικείμενο της ζήλιας της, όχι όμως για πολύ. Ο μικρότερος αδελφός πάσχει από σπαστική τετραπληγία. Όλη η οικογένεια κάνει ένα πιτάνιο αγώνα με στόχο την αποκατάσταση κατά το δυνατόν του παιδιού, ταξίδια σε ειδικά κέντρα στο εξωτερικό, άσκηση και φυσιοθεραπεία, σε συνδυασμό με τη στήριξη του περιβάλλοντος, οικογενειακού και φιλικού οδηγούν τελικά σε ένα απίστευτο ιατρικά φαινόμενο: τη σχετική αποκατάσταση της κινητικής κατάστασης του παιδιού. Ο πατέρας στην προσπάθειά του να τονώσει ηθικά το παιδί του και να ενισχύσει τον αγώνα του δημο-

σιοποιεί το γεγονός και γίνεται «μιντιακό» θέμα που απασχολεί τους τηλεοπτικούς σταθμούς και την επικαιρότητα. Ο Χαράλαμπος βραβεύεται από την Ακαδημία Αθηνών έπειτα από μια μεγάλη εγχείρηση που κρίνεται αναγκαία. Μέσα σε όλα αυτά η Χριστίνα, ζει τα πρώτα σκιρτήματα του έρωτα, διαχειρίζεται τις αλλαγές στη ζωή της, αποφασίζει για τις σπουδές της. Η σπαστική τετραπληγία, το άρρωστο παιδί, η οικογένεια που πάσχει μαζί του, ένας αγώνας δύσκολος χωρίς την επαρκή αρωγή της πολιτείας, η κοινωνικοποίηση, η εφηβεία, η παραβατικότητα παρουσιάζονται στο βιβλίο μέσα από μια ενδιαφέρουσα πλοκή.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
8+ ετών

Τα πρώτα μου νοήματα

Συγγραφέας: Βασίλης Κουμπέπτης, Ελένη Ευθυμίου
Εικονογράφηση: Νόνκα Πέτκοβα
Εκδόσεις: Καστανιώτη, 2004

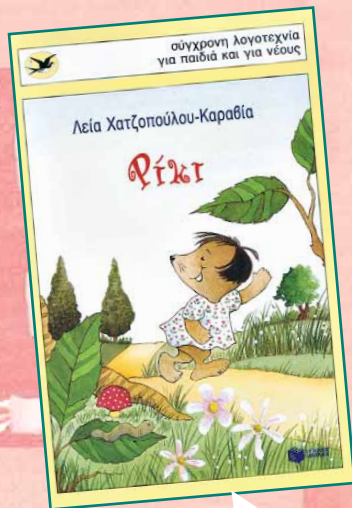
Το βιβλίο είναι μια συλλογή εννοιών, εικόνων και λέξεων που αναλογούν σε νοήματα που συναντάμε με μεγάλη συχνότητα στον παιδικό λόγο. Περιλαμβάνει κυρίως ουσιαστικά και βασικά ρήματα. Οι έννοιες που περιέχει παρουσιάζονται σε 18 ομάδες για την αποτελεσματικότερη εκπαιδευτική χρήση του βιβλίου, ενώ στις τελευταίες σελίδες βρίσκει κανείς ένα χειρομορφικό και αλφαβητικό ευρετήριο. Τέλος, περιέχει το ελληνικό δακτυλικό αλφάβητο, που είναι η αναπαράσταση του ελληνικού αλφαβήτου με χειρομορφές και το οποίο χρησιμοποιείται για το δακτυλοσυλλαβισμό κυρίων ονομάτων. Πρόκειται για ένα χρήσιμο εγχειρίδιο νοηματικής γλώσσας για κωφά παιδιά

Ευγενία Μόρφη

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Για παιδιά
9+ ετών

Ρίκι

Συγγραφέας: Λεΐα Χατζοπούλου-Καραβία

Εικονογράφηση: Τέτη Σώλου

Εκδόσεις: Πατάκη, 2007

Μία μικρή τυφλοποντίκινα διαφέρει από τους άλλους τυφλοπόντικες. Βλέπει πιο καθαρά, δεν θέλει για φαγητό τα μικρά ζωάκια που για την υπόλοιπη οικογένεια αποτελούν το γεύμα τους, πιάνει μαζί τους κουβέντα και γίνεται φίλη ακόμη και με τους πιο θανάσιμους για τους τυφλοπόντικες εχθρούς, δηλαδή την αλεπού και την κουκουβάγια. Μέσα από περιπέτειες, η Ρίκι κατορθώνει να πείσει και τα άλλα ζώα ότι μπορούν να συνυπάρχουν και μάλιστα η ίδια διαλέγει για ταίρι της έναν όμορφο και όπως και η Ρίκι κοινωνικότερο ποντικό. Για τη Ρίκι δεν υπάρχουν διακρίσεις και ο σεβασμός και η αποδοχή της διαφορετικότητας, των ιδιαιτεροτήτων και της μοναδικότητας του καθενός είναι απαραίτητα όσο το οξυγόνο.

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Για παιδιά
8+ ετών

Η Ρίκι δεν είναι πια πιτσιρίκι

Συγγραφέας: Λεΐα Χατζοπούλου-Καραβία

Εικονογράφηση: Λίζα Ηλιού

Εκδόσεις: Πατάκης, 2006

Η Ρίκι γεννήθηκε σε μια οικογένεια τυφλοπόντικων διαφέροντας όμως από εκείνη, έτσι εγκαταλείπει το οικογενειακό πενήντάμετρο λαγούμι και ζευγαρώνει με το μικρόσωμο δασικό ποντικό, Σιλβάτικο. Μαζί εκπαιδεύονται να συμβιώνουν, να μοιράζονται, να μαθαίνουν, να γειτονεύουν με άλλα ζώα. Από το παράξενο ζευγάρι τους γεννιούνται τέσσερα μικρά ποντικάκια, «διαίτερο» το καθένα, εκπαιδεύονται από την οικογένειά τους και τα άλλα ζώα στην αλληλεγγύη και το σεβασμό του διαφορετικού και αυτονομούνται ταξιδεύοντας: ο Τίκι αποφασίζει να γίνει αγροφύλακας, ο Βάκι δασοφύλακας, η Σίσυ κινά για τις χώρες του νερού και η Λίλυ για την Κιβωτό του διαστήματος. Στερεότυπη μήυση στη διαφορετικότητα μέσα από το παράδειγμα του ζωικού βασιλείου, αλλά εξαιρετική ανατροπή της φυσικής κληρονομικότητας μέσα από την εκπαίδευση και την προσπάθεια, άλλοτε σε ατομικό, άλλοτε σε συλλογικό επίπεδο.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Άρθρο 18 (Ευθύνες και υποστήριξη γονέων)

Για παιδιά
8-10 ετών

Σιρανό: Ο ποιητής με τη μεγάλη μύτη

Συγγραφέας: *Tai-Marc Le Thanh*
Βασισμένο στο έργο του *Edmond Rostand*

Εικονογράφηση: *Rebecca Dautremer*
Εκδόσεις: *Μεταίχμιο, 2007*

Πρόκειται για διασκευή του κλασικού θεατρικού έργου του Εντμόν Ροστάν, Σιρανό ντε Μπερζεράκ. Η ιστορία του ποιητή Σιρανό που η ομορφιά της ψυχής του και η εξυπνάδα του αντιμάχονται την εξωτερική του δυσμορφία, την τεράστια μύτη του.

Σε αυτή την έκδοση, τα παιδιά διαβάζουν για τις περιπέτειες του Σιρανό με τους ενοχλητικούς, που κοροϊδεύουν την διαφορετική, πολύ μεγάλη μύτη του, τον πόλεμο, που είναι θάνατος και τόσο δυνατός θόρυβος που κουφαίνει αυτούς που πολεμούν και δεν ακούν πια τα παιδιά που κλαίει, και κυρίως τον μεγάλο του έρωτα για την Ρωξάνη που όμως αγαπούσε άλλον, τον χαζό αλλά πολύ όμορφο Κριστιάν. Ο Σιρανό αντιμετωπίζει όλα του τα προβλήματα με ευστροφία, ευρηματικότητα και τόλμη. Με αυτά τα όπλα ρίχνεται και στην μάχη του μεγάλου του έρωτα για την Ρωξάνη. Ένας έρωτας τόσο μεγάλος για τον Σιρανό που τον οδηγεί σε πράξεις αυτοθυσίας: «Δανείζει» στον Κριστιάν το μυαλό

και την ψυχή του για να τον κάνει εκτός από ωραίο και ευαίσθητο ποιητή και έτσι ο Σιρανό καταφέρνει να προσφέρει τον τέλει άνδρα στην αγαπημένη του Ρωξάνη. Όμως αν και στην αρχή η Ρωξάνη ερωτεύτηκε το όμορφο παρουσιαστικό του Κριστιάν, η αγάπη της ρίζωσε και μεγάλωσε εξαιτίας της όμορφης ψυχής που γνώρισε μέσα από τα ποιήματα του. Αγάπησε δηλαδή πραγματικά τον Σιρανό. Το τραγικό τέλος της ιστορίας, όταν μόνο λίγο πριν πεθάνει ο Σιρανό καταλαβαίνει η Ρωξάνη ποιος είναι στα αλήθεια ο αγαπημένος της, συγκινεί και δείχνει παράλληλα τον δρόμο της λύτρωσης: να τολμούμε να βλέπουμε πιο πέρα από τα εξωτερικά φαινόμενα γιατί ο θησαυρός μπορεί να κρύβεται στο πιο διαφορετικό και παράξενο μέρος.

Το βιβλίο έχει μια επιπλέον ιδιαιτερότητα. Η ατμοσφαιρική εικονογράφηση παρουσιάζει τους ανθρώπους και το περιβάλλον με τα χαρακτηριστικά της πατρίδας του συγγραφέα (Βιετνάμ).

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)

Για παιδιά
5+ ετών

Το σκαντζοχοιράκι με τα κατσαρά μαλλιά

Συγγραφέας: *Μαρία Βελέτα - Βασιλειάδου*
Εικονογράφηση: *Ναταλία Καπατσούλια*
Εκδόσεις: *Ελληνικά Γράμματα, 2002*

Ένα χειμωνιάτικο βράδυ γεννήθηκε ένα σκαντζοχοιράκι με τα μαλλιά του κατσαρά. Όλοι γελούσαν όταν το έβλεπαν, το ίδιο έκαναν και τα αδέρφια του. Το σκαντζοχοιράκι δεν γνώριζε πως ήταν διαφορετικό από τα αδέρφια του γιατί οι γονείς του δεν ήθελαν να στενοχωριέται. Μια μέρα που ακολούθησε τα αδέρφια του, που πήγαν στο αμπέλι για να μαζέψουν σταφύλια, απογοητεύτηκε παίζοντας μπάλα όταν δεν καρφώθηκαν ρώγες στα μαλλιά του, παρά μόνο μπλέχτηκαν λίγα αγριολούλουδα. Τα άλλα σκαντζοχοιράκια το κοιτούσαν

περίεργα, γελούσαν μαζί του και αυτό ένοιωθε άσχημα και ήταν πάντα μόνο του. Μια μέρα γνώρισε ένα ποντικάκι που έγινε ο καλύτερος φίλος του. Όταν το ποντικάκι αρρώστησε, το σκαντζοχοιράκι με κίνδυνο της ζωής του πήγε στο δάσος για να βρει γιατρικό. Γι' αυτή τη γενναία του πράξη τα ποντικά του δάσους του έδωσαν παράσημο. Οι γονείς του χάρηκαν που σώθηκε και τα άλλα σκαντζοχοιράκια του χάρισαν δώρα, άρχισαν να παίζουν μαζί του και ποτέ πια δεν γέλασαν σε βάρος του.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Για παιδιά
7+ ετών

Στον κήπο με τα παραμύθια

Συγγραφέας: Αγγελική Βαρελά, Βαγγέλης Ηλιόπουλος, Λόπη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, Ευγένιος Τριβιζάς, Βάσω Ψαράκη

Εικονογράφηση: Φιλομήλα Βακάλη-Συριανοπούλου, Λίδα Βαρβαρούση, Χρήστος Δήμος, Βασίλης Παπατσαρούκας, Βάσω Ψαράκη

Εκδόσεις: Ε.Ψ.Υ.Π.Ε., 2008

Μια συλλογή ιστοριών με άξονα τη διαφορετικότητα, τη φιλία, τον κύκλο της ζωής.

Η Αγγελική Βαρελλά αναφέρεται σε ένα κοριτσάκι με παραπονεμένο πρόσωπο που μηχανευόταν καθημερινά χίλια δυο κόλπα για να μην πάει στο σχολείο. Ο Βαγγέλης Ηλιόπουλος μιλάει για μια μικρή που περνάει τα καλοκαίρια παρέα με τη γιαγιά της μαθαίνοντας τα μυστικά της φύσης και το νόημα της ζωής. Η Λόπη Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου γράφει μια ιστορία με πρωταγωνιστές τον

Ήλιο και τη Μαργαρίτα, μια κοπέλα που την έχει μαγέψει η κακιά μάγισσα. Ο Ευγένιος Τριβιζάς παίζει με τις λέξεις σε ένα ποίημα για τα ταξίδια ενός Πελαργού πολύ-πολύ αργού, που εξαιτίας των καθυστερήσεών του παραδίδει στις οικογένειες αντί για μωρά παππούδες και γιαγιάδες. Η Βάσω Ψαράκη μιλάει για ένα λελέκι που μεγάλωσε στο δάσος και αποφασίζει να ανοίξει τα φτερά του και να πετάξει μακριά για να βρει τους ομοίους του.

Ιωάννα Χατζησαββίδου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 21 (Υιοθεσία)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)

Για παιδιά
6-9 ετών

Ο Τριγωνοψαρούλης

Συγγραφέας: Βαγγέλης Ηλιόπουλος

Εικονογράφηση: Λίδα Βαρβαρούση

Εκδόσεις: Πατάκη, 1997

Ο Τριγωνοψαρούλης ήταν ένα ψαράκι διαφορετικό απ' τα άλλα. Πήγε στο σχολείο μαζί με τ' άλλα ψαράκια αλλά δυσκολευόταν να μάθει να γράφει και να διαβάζει. Μόνο τριγωνάκια μπορούσε να σχεδιάσει. Ο Τριγωνοψαρούλης πέρασε δύσκολες μέρες. Όλοι τον κοροϊδεύανε. Το σχολείο ήταν γι' αυτόν μαρτύριο. Ο καιρός περνούσε και ήρθε η ώρα τα ψαράκια να κάνουν την πρώτη τους βόλτα έξω από το σχολείο. Εκεί όμως παραμόνευε ο κίνδυνος που ήταν τα δίκτυα του ψαρά. Αποφάσισε τότε να καταστρώσει ένα σχέδιο. Έβαλε τα ψαράκια να παραταχθούν το ένα κολλητά στο άλλο, δημιουργώντας ένα μεγάλο σουβλερό τρίγωνο που στην πρώτη γραμμή του μπήκαν οι ξιφίες. Με το σχέδιό του κατάφεραν να τρυπήσουν τα δίκτυα του ψαρά και να ξεφύγουν από τον κίνδυνο. Ο Τριγωνοψαρούλης μ' αυτή την επιτυχία του έμεινε στην ιστορία της κοινωνίας του βυθού σαν το πιο έξυπνο ψάρι.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 16 (Ιδιωτική ζωή)

Τριγωνοψαρούλης εναντίον Μεγάλου Καρχαρία

Για παιδιά
6+ ετών

Συγγραφέας: Βαγγέλης Ηλιόπουλος
Εικονογράφηση: Λίδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Πατάκη, 2007

Ο τριγωνοψαρούλης είναι ένα διαφορετικό ψαράκι από τα άλλα. Όλα τα ψάρια τον αγαπούν γιατί είναι γενναίος και σοφός, συμπαρστέκεται και βοηθά όταν υπάρχει κάποιο πρόβλημα. Αλλά οι δυνατοί του βυθού θέλουν να εξοντώσουν τον τριγωνοψαρούλη. Αυτοί δεν είναι άλλοι από τους καρχαρίες και ιδιαίτερα τον Μέγα Καρχαρία, που είναι ο πιο δυνατός και τον φοβούνται όλα τα πλάσματα του βυθού.

Με τη βοήθεια των άλλων ψαριών ο τριγωνοψαρούλης δίνει μάχη με τον Μέγα Καρχαρία και τον νικά. Αλλά, και πάλι, όταν αυτός έμεινε χωρίς δόντια την ώρα που επιχειρήσε να τον φάει δεν τον εγκαταλείπει αλλά του προσφέρει αγάπη και φροντίδα, ενώ οι άλλοι καρχαρίες τον αφήνουν στην τύχη του. Μετά απ' αυτό ο Μέγας Καρχαρίας άλλαξε χαρακτήρα, αναγνωρίζοντας τη σοφία και την αγάπη του τριγωνοψαρούλη. Το βιβλίο μας δείχνει ότι πολλές φορές χρειάζεται να δοθεί μάχη για να αναγνωριστεί η διαφορετικότητα. Οι πιο ισχυροί χρειάζεται να αντιμετωπίσουν και αυτοί αντίστοιχα προβλήματα για να πειστούν για τις αξίες αυτών που θεωρούν ότι είναι αδύνατοι λόγω της διαφορετικότητάς τους.

Χριστίνα Οικονομοπούλου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 37 (Βασανιστήρια και στέρση ελευθερίας)

Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)

Για να ζήσουμε μαζί Τα χρήματα

Συγγραφείς: Laura Jaffé, Laura Saint-Marc

Εικονογράφηση: Catherine Proteaux, Béatrice Veillon, Régis Fallier

Εκδόσεις: Κέδρος, 2008

Ίσως τίποτε δεν συγκεντρώνει τόσο στη ζωή μας τις μεγαλύτερες συγκρούσεις της διαφορετικότητας όσο αυτή η φοβερή εφεύρεση που κάνει τους ανθρώπους να μπορούν να ανταλλάξουν οτιδήποτε μ' αυτά: τα χρήματα. Με τα χρήματα μπορεί ή νομίζει ότι μπορεί κάποιος ή κάποια να αγοράσει τα πάντα. Χωρίς αυτά δυσκολεύεται και να ζήσει ακόμη. Αλλά η διαφορά δεν βρίσκεται μόνο ανάμεσα σε όσους έχουν και δεν έχουν χρήματα, δηλαδή στους πλούσιους και τους φτωχούς αυτού του κόσμου. Διαπερνάει όλες τις πτυχές της ζωής μας, τα συναισθήματα, τον τρόπο που σκεφτόμαστε και βλέπουμε τους ανθρώπους, τις ίδιες τις σχέσεις μας με τους πιο κοντινούς μας ανθρώπους ακόμη. Σ' αυτό το έξυπνο βιβλιαράκι που αποτελείται από τρεις μικρές ιστορίες, που καθεμιά τους έχει επίσης ένα φάκελο και ένα παιχνιδιό-τεστ, διαβάζουμε τη σχέση της Σάρας με τα χρήματα. Στην πρώτη ιστορία, με τίτλο «Η σχολική τσάντα», η Σάρα διακατέχεται από την επιθυμία να αποκτήσει ένα ζευγάρι πατίνια αλλά και μια τσάντα. Στην επόμενη ιστορία, με τίτλο «Το είδα στην τηλεόραση», στις δύο προηγούμενες επιθυμίες της προστίθεται και μια κούκλα. Στην τρίτη ιστορία με τίτλο «Ο μισθός του σκύλου», προστίθεται και μία λαχταριστή κασετίνα. Ως εδώ περιγράφονται οι επιθυμίες της Σάρας και οι μικρές εσωτερικές συγκρούσεις της για το τι προτιμά περισσότερο, καθώς και η σύγκρουση με τους γονείς της για το τι θα της αγοράσουν. Τα πράγματα όμως περιπλέκονται όταν εκείνοι της δίνουν τα χρήματα, προκειμένου να κάνει η ίδια τις επιλογές της. Τότε αρχίζει να αναμετριέται με τη διαφορά της ανάγκης από την επιθυμία, με το τι είναι απαραίτητο και τι χρήσιμο, με τους λόγους για τους οποίους θέλουμε ή μας αρέσει κάτι, με τις συνέπειες που έχουν οι επιλογές μας. Οπότε βρίσκεται αντιμέτωπη με το ερώτημα: μπορούμε να τα έχουμε όλα; Κι επειδή η απάντηση σ' αυτό είναι

εύκολη, αφού σίγουρα δεν μπορούμε να τα έχουμε όλα, ακολουθούν σκέψεις για το πώς αποκτάμε χρήματα, για τις διαφορές ανάμεσα στους ανθρώπους εξαιτίας των χρημάτων, για τις κοινωνικές ανισότητες και διαφορές και τις επιπτώσεις τους στη ζωή των ανθρώπων. Μέσα από αυτούς τους προβληματισμούς και την ανάλυση η Σάρα φτάνει στο σημείο να αναρωτηθεί τι έχει αλήθεια αξία στη ζωή και τι μπορεί να είναι σημαντικό για το καθένα μας. Έτσι κατανοεί ότι η διαφορά στα χρήματα δημιουργεί και μεγάλες διαφορές στον τρόπο σκέψης μας, στον τρόπο που βλέπουμε τους άλλους κι ακόμη διαφορετικά συναισθήματα, πράγμα πολύ σημαντικό. Ασφαλώς η διαφορετική οικονομική κατάσταση των ανθρώπων δεν μπορεί να αλλάξει εύκολα κι αυτή η ανισότητα γεννάει μεγάλες συγκρούσεις. Είναι όμως σημαντικό να κατανοούμε τους τρόπους που γεννιέται και λειτουργεί αυτή η ανισότητα, γιατί τότε μπορούμε να φανταστούμε και τρόπους για να την μειώσουμε. Το πιο σημαντικό όμως είναι να μην αφήσουμε την οικονομική και κοινωνική διαφορά που τυχόν υπάρχει να ρίχνει τη σκιά της πάνω στις ανθρώπινες σχέσεις, πάνω στους δεσμούς που μας συνδέουν με τους γονείς, τους συμμαθητές και τους φίλους μας. Η διαφορετικότητά μας από τους άλλους, που είναι πολύτιμη για την προσωπικότητά μας και κάνει τον καθένα ξεχωριστό, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ταυτίζεται με την οικονομική ή την κοινωνική μας θέση. Αυτά είναι δύο ξεχωριστά πράγματα και πρέπει να παραμένουν ξεχωριστά.

Μυρσίνη Ζορμπά

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Για παιδιά
5+ ετών

Η Χρυσούλα

Συγγραφέας: Λίλα Πατρόκλου
Εικονογράφηση: Βασίλης Παπασαρούχας
Εκδόσεις: Κάστωρ, 2003

Κάποτε ήταν μια καμήλα, η Χρυσούλα, που ζούσε στην έρημο αλλά ονειρευόταν το κρύο και το χιόνι. Έτσι, λοιπόν, μια μέρα ξεκίνησε να πάει στη Σουηδία όπου είχε ακούσει πως υπάρχουν πολλά χιόνια. Μέσα από πολλές αντιξοότητες και κακουχίες και, παρά τα χλευαστικά σχόλια όποιου άκουγε πως έχει βάλει σκοπό να φτάσει στη Σουηδία, το όνειρο της Χρυσούλας γίνεται πραγματικότητα και ζει πια στα χιονισμένα βουνά που τόσο λαχταρούσε. Με ωραία εικονογράφηση κι έχοντας πάρει το βραβείο εικονογράφησης 2004, το βιβλίο αναδεικνύει τη σημασία της ελπίδας και της πίστης στα όνειρά μας, και την ανάγκη για σεβασμό στη διαφορετικότητα.

Αλίκη Αντωνοπούλου

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)
Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 3 (Το συμφέρον του παιδιού)

Για παιδιά
6+ ετών

Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους

Συγγραφέας: Νικόλας Ανδρικόπουλος
Εικονογράφηση: Νικόλας Ανδρικόπουλος
Εκδόσεις: Καλέντη - Διεθνής Αμνηστία, 2006

Μια φορά κι ένα καιρό ζούσε σε μια χώρα που την έλεγαν Ασπρική και τους κατοίκους της Ασπρικανούς ένας καλός και φιλήσυχος ανθρωπάκος που ήταν κόκκινος και τον έλεγαν Πορφύριο Ξεχωριστό. Ξαφνικά άρχισαν να τον αντιμετωπίζουν όλοι εχθρικά και έτσι αναγκάστηκε να φύγει, εγκαταλείποντας τη χώρα του. Το ένα πρόβλημα όμως διαδεχόταν το άλλο. Μετά από μεγάλη περιπέτεια, βρέθηκε στο Κοκκινιστάν, μια χώρα όπου όλοι ήταν κόκκινοι σαν κι αυτόν. Κι εκεί όμως αντιμετώπισε εχθρότητα, όχι γιατί ήταν διαφορετικός αφού ήταν κι αυτός κόκκινος αλλά γιατί ήταν ξένος. Το βιβλίο περιγράφει, με την βοήθεια ζωηρόχρωμης εικονογράφησης,

τις περιπέτειες ενός πρόσφυγα στο μεγάλο ταξίδι του σε αναζήτηση αποδοχής και μιας καλύτερης ζωής. Όπως σε αρκετά βιβλία τέτοιας θεματολογίας, η λύτρωση έρχεται όταν ο ήρωας κάνει κάτι ιδιαίτερα ηρωικό και τότε επιτέλους αποδέχονται όλοι τη διαφορετικότητα του. Το βιβλίο είναι σε μεγάλο βαθμό διδακτικό, παρουσιάζοντας απλώς τις επιθυμητές αξίες χωρίς να τις «χτίζει» μέσα από την πλοκή αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην τάξη σαν ερέθισμα για συζήτηση.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 11 (Παράνομες μετακινήσεις στο εξωτερικό)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 35 (Απαγωγή και εμπορία παιδιών)

Για παιδιά
7+ ετών

Όποτε εγώ είμαι ο παράξενος, ε!

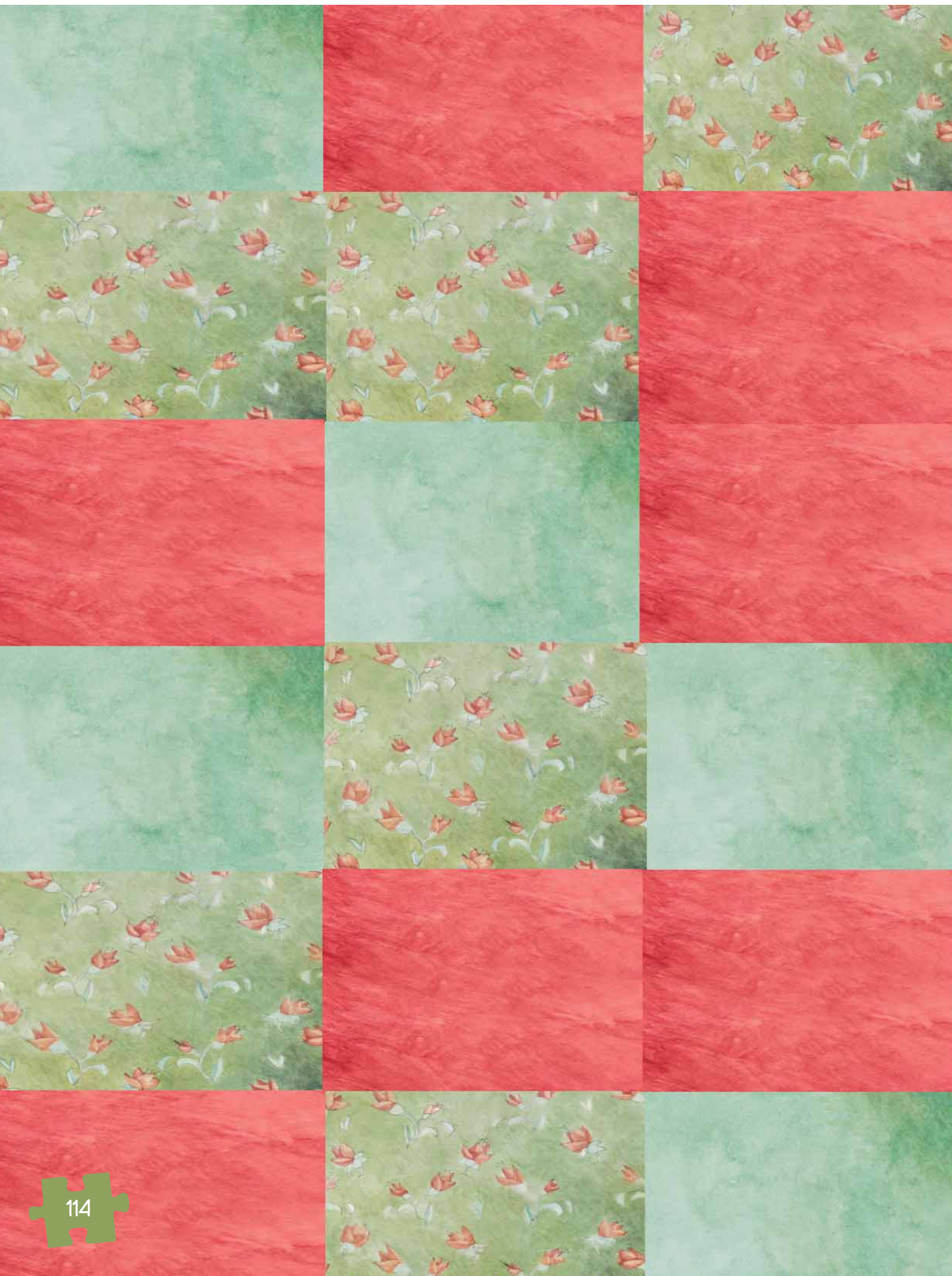
Συγγραφέας: Συρμώ Μιχαήλ
Εικονογράφηση: Λήδα Τσουχνικά
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2006

Ένας νεαρός ιππόκαμπος, σπρωγμένος από τα πειράγματα των άλλων θαλάσσιων κατοίκων, αποφασίζει να περιπλανηθεί στη θαλασσινή πολιτεία για να ελέγξει αν πραγματικά εκείνος είναι ο μόνος παράξενος επειδή κολυμπά όρθιος και επωάζει τα αυγά της θηλυκής ιπποκαμπίνας. Στο ταξίδι του συναντά διάφορα ασυνήθιστα ψάρια και άλλα θαλασσινά ζώα, μαθαίνει τις παραξενιές τους και τελικά καταλήγει στη γειτονιά των ιππόκαμπων, όπου μυείται στη σοφία της διαφορετικότητας. Το βιβλίο προσεγγίζει τη διαφορετικότητα μέσα από την ποικιλία που κρύβει η θάλασσα και προσφέρει ένα εκπαιδευτικό ταξίδι/παιχνίδι στα διάφορα «παράξενα» είδη της θαλάσσιας πανίδας.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Βία

Εκμετάλλευση

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Άρθρο 19 Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από κάθε μορφή βίας, προσβολής, παραμέλησης, εγκατάλειψης, σωματικής, ψυχολογικής, πνευματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης, όσο βρίσκονται στην ευθύνη των γονιών ή των κηδεμόνων τους ή άλλων προσώπων στα οποία αυτοί τα έχουν εμπιστευθεί.

Άρθρο 32 Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από την οικονομική εκμετάλλευση και οποιαδήποτε επικίνδυνη εργασία μπορεί να βάλει σε κίνδυνο την εκπαίδευση, την υγεία ή την ανάπτυξη τους. Η Πολιτεία πρέπει να ρυθμίζει, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, τα κατώτατα όρια ηλικίας, τα ωράρια και τις συνθήκες εργασίας για ανηλίκους όπως και την επιβολή ποινών σε όσους τα παραβιάζουν.

Άρθρο 33 Ναρκωτικά

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από την παράνομη χρήση ναρκωτικών ουσιών αλλά και να μη χρησιμοποιούνται στην παραγωγή και τη διακίνησή τους.

Άρθρο 34 Σεξουαλική βία και εκμετάλλευση

Είναι υποχρέωση της Πολιτείας να προστατεύει τα παιδιά από κάθε μορφή σεξουαλικής βίας και εκμετάλλευσης, όπως ο εξαναγκασμός σε σεξουαλική δραστηριότητα, η πορνεία και η πορνογραφία.

Άρθρο 35 Απαγωγή και εμπορία παιδιών

Τα κράτη παίρνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εμποδίσουν τις απαγωγές, την πώληση και το δουλεμπόριο των παιδιών.

Άρθρο 36 Άλλες μορφές εκμετάλλευσης

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από οποιαδήποτε άλλη μορφή εκμετάλλευσης που μπορεί να βλάπτει την ευημερία τους.

Άρθρο 39 Επανεξέταση παιδιού-θύματος

Η Πολιτεία πρέπει να φροντίζει τα παιδιά που είναι θύματα παραμέλησης, κακομεταχείρισης, εκμετάλλευσης ή πολέμων για να ξεπερνούν τα τραύματά τους και να συμμετέχουν φυσιολογικά στην κοινωνική ζωή.

Για παιδιά
8+ ετών

Για να ζήσουμε μαζί Η βία

Συγγραφείς: *Laura Jaffé, Laura Saint-Marc*

Εικονογράφηση: *Catherine Proteaux, Béatrice Veillon, Régis Fallier*

Εκδόσεις: *Κέδρος, 2008*

Τρεις ιστορίες, με ένα φάκελο και ένα παιχνίδι-τεστ για καθεμία, περιλαμβάνει αυτό το έξυπνα γραμμένο βιβλίο με θέμα τη βία. Στην πρώτη, με τίτλο «Το μπούτι του κοτόπουλου», η Μαρία γίνεται έξαλλη με τη συμπεριφορά του αδερφού της απέναντί της και του επιτίθεται με μανία. Στο «Κάτω ο μεσημεριανός ύπνος!» ο σύλλογος αντίστασης κατά του μεσημεριανού ύπνου που ιδρύουν τα παιδιά στην κατασκήνωση συζητά μορφές πάλης χωρίς βία. Στην τρίτη ιστορία με τίτλο «Ο πόλεμος της έκτης δημοτικού», η βία γελοιοποιείται καθώς αποδεικνύεται η ματαιότητά της μέσα στο νέο πλαίσιο που είναι η συνύπαρξη των παιδιών στο γυμνάσιο την επόμενη χρονιά. Οι εναλλακτικές λύσεις που προτείνουν οι τρεις φάκελοι που συνοδεύουν τις ιστορίες αλλά και τα παιχνίδια-τεστ συμμετοχής των παιδιών αποκαλύπτουν μια ολόκληρη σειρά από σημαντικά ζητήματα, όπως: τι σημαίνει βία, γιατί επιτίθεται κάποιος, πώς μπορούμε να ελέγξουμε τις αντιδράσεις μας, τι βία αντιμετωπίζουμε στην καθημερινή ζωή, με ποιους άλλους τρόπους μπορούμε να λέμε όχι αλλά και να μη σιωπούμε απέναντι στις αδικίες, καθώς και τι είναι οι πόλεμοι και πώς μπορούμε να διαφυλάξουμε την ειρήνη και τη συνεργασία. Ωστόσο, πίσω από αυτόν τον κεντρικό άξονα της βίας, είναι σημαντικό ότι κρύβεται μια πτυχή που το βιβλίο δεν την αναφέρει ρητά αλλά την υπηρετεί σταθερά: η διαφορετικότητα. Πίσω από κάθε πράξη βίας, που είναι το αποκορύφωμα μιας αρνητικής αντίδρασης, ενυπάρχει πάντοτε η σύγκρουση με κάτι που θεωρούμε διαφορετικό, ξένο προς εμάς, ακατανόητο και η αγανάκτησή μας ότι αυτό μας απειλεί. Η βία είναι, επομένως, η προσπάθειά μας να επιβληθούμε στο διαφορετικό, το Άλλο, να του δείξουμε ότι δεν το φοβόμαστε και να του επιδεί-

ξουμε τη δική μας υπέρτερη δύναμη, να του επιβληθούμε. Τέτοια είναι η ρατσιστική και ξενοφοβική βία, τέτοια είναι η εθνοτική και φυλετική βία αλλά και όλη η αλυσίδα της μικρότερης κλιμακωτής καθημερινής βίας που βιώνει καθενας μας στο δρόμο, στο σχολείο, στο εσωτερικό της οικογένειας μερικές φορές. Βία λεκτική ή σωματική, επιβολή των πιο δυνατών σωματικά στους λιγότερο δυνατούς, των μεγαλύτερων στους μικρότερους, του αυτοκινήτου στους ποδηλάτες και τους πεζούς, βία που έρχεται από την τηλεόραση αλλά και από ορισμένα παιχνίδια ή από την έλλειψη νοήματος και την ανία. Σε όλες τις περιπτώσεις πάντως, πίσω από τη βία υπάρχει η αντιπαλότητά μας με το διαφορετικό, η άρνηση να το κατανοήσουμε και να δεχθούμε τους κανόνες της ισότητας και να βρούμε τρόπους να συνομιλήσουμε. Όπου υπάρχει βία εκεί πρέπει να αναζητήσουμε το μηχανισμό που έχει βάλει μπροστά τη σύγκρουση με το διαφορετικό. Αν βρούμε για ποιους λόγους μας φοβίζει και μας γεννάει συγκρούσεις το διαφορετικό από μας, τότε η αγανάκτηση μπορεί να καταλαγιάσει, η οργή να δώσει τη θέση της στη λογική και το συναίσθημα και η βία να πάψει να φαίνεται στα μάτια μας η μοναδική λύση. Το βιβλίο αυτό είναι ένας μικρός λαγός που μας οδηγεί στη φωλιά της διαφορετικότητας, εκεί όπου επωάζονται τα αυγά της βίας.

Μυρσίνη Ζορμπά

Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άρθρο 18 (Ευθύνες και υποστήριξη γονέων)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα

Για παιδιά
9+ ετών

Συγγραφέας: Κατρίνα Μουρίκη
Εικονογράφηση: Σπύρος Γούσης
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος, 2004

Ο Γκασμέντ, ένα νεαρό Αλβανόπουλο ψάχνει για μια καλύτερη τύχη και αναγκάζεται να ξεριζωθεί από την πατρίδα του. Γίνεται πρόσφυγας σε ένα αφιλόξενο τόπο όπου η προκατάληψη κυριαρχεί. Τον αντιμετωπίζουν με δυσπιστία, φόβο και απόρριψη. Γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης από αδιάστακτους δουλεμπόρους. Όμως, παρότι ζει σ' ένα άσχημο κόσμο και βιώνει την απόγνωση, νιώθει «μια γλύκα να κατεβαίνει μέχρι τα βάθη της ψυχής του» και δίνει μαθήματα ανθρωπιάς και αγάπης στους συνανθρώπους του. Παίζοντας μαγικά τη φλογέρα του, δραπετεύει και ξυπνά συναισθήματα. Η φιλία αποτελεί κυρίαρχο στοιχείο στην ιστορία του Γκασμέντ και αποδεικνύεται πόσο αυτή μπορεί να βελτιώσει τις ανθρωπινες σχέσεις. Μέσα από την περιγραφή μιας σκληρής καθημερινότητας

για τον μικρό ήρωα θριαμβεύει η ομόνοια και η αγάπη.

Ο «Γκασμέντ» αποτελεί μια έκκληση για περισσότερη πολιτισμική ευαισθησία, ειρηνική συνύπαρξη, συναδέλφωση και σεβασμό προς τους άλλους ανθρώπους και κυρίως απέναντι στα παιδιά.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Άρθρο 20 (Εναλλακτική επιμέλεια)

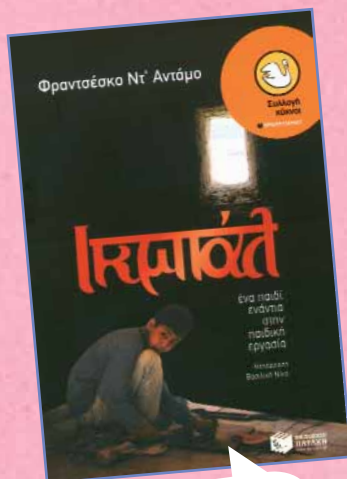
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Άρθρο 35 (Απαγωγή και εμπορία παιδιών)

Ικμπάλ

Για παιδιά
7+ ετών

Συγγραφέας: Francesco D'Adamo
Εκδόσεις: Πατάκη 2009

Η αληθινή ιστορία του Ικμπάλ, του δωδεκάχρονου αγοριού από το Πακιστάν έγινε για όλο τον κόσμο το σύμβολο του αγώνα κατά της εκμετάλλευσης της παιδικής εργασίας. Υποχρεωμένος να δουλεύει σε ένα εργαστήριο χαλιών από το πρωί μέχρι το βράδυ, αλυσοδεμένος στο τελάρο που ύφαινε και ζώντας κάτω από απάνθρωπες συνθήκες, ο Ικμπάλ θα βρει τη δύναμη να επαναστατήσει και να καταγγείλει τη «Μαφία των χαλιών», συμβάλλοντας στην απελευθέρωση εκατοντάδων άλλων παιδιών-σκλάβων. Αν διαβάζοντας την ιστορία του Ικμπάλ λυπηθείτε, θα είναι επειδή ρίξατε μια ματιά στη σκοτεινή πλευρά του κόσμου, εκεί όπου κυριαρχούν η φτώχεια και η δυστυχία. Όσα παιδιά μπορούν να διαβάσουν βιβλία βρίσκονται συνήθως στη φωτεινή πλευρά. Ο κόσμος μας έχει τη φωτεινή και τη σκοτεινή του πλευρά και μακάρι

να μπορούσαμε να μεταφέρουμε όλα τα παιδιά του κόσμου στο φως. Αλλά δεν μπορούμε όσο κι αν το θέλουμε. Υπάρχουν, βλέπετε, μερικές γωνιές του πλανήτη μας όπου τα παιδιά αναγκάζονται να δουλεύουν αντί να πηγαίνουν στο σχολείο. Χώρες και περιοχές ολόκληρες όπου το καθαρό νερό, το καλό φαγητό, η ζωή χωρίς αρρώστιες και το παιχνίδι είναι δυσεύρετα. Μπροστά στα δικά τους προβλήματα οι δικές μας καθημερινές μικροστενοχώριες μοιάζουν ασήμαντες. Γι' αυτό έχει σημασία να είμαστε πάντοτε ανοιχτοί στον έξω κόσμο και να έχουμε τη διάθεση να πάρουμε πρωτοβουλίες, να δείξουμε αλληλεγγύη, να μη μένουμε αδρανείς. Πολλά μπορούν να αλλάξουν αν προσθέσουμε όλοι αυτό το λίγο που ο καθένας από μας μπορεί να κάνει, για να γίνει ο κόσμος καλύτερος.

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Το Κρυμμένο Εργοστάσιο Παιχνιδιών

Για παιδιά
12+ ετών

*Συγγραφέας: Βασσαρία Ζορμπά-Ραμποπούλου
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2009*

Το βιβλίο αναφέρεται στην παιδική εργασία, μέσα από δύο γλυκόπικρες ιστορίες που δραματίζονται σε μια επαρχία της Κίνας. Η καθημερινότητα και οι ιστορίες των παιδιών-εργατών που δεν χάνουν την ελπίδα τους, παράλληλα με τις προσπάθειες που καταβάλλει ο δάσκαλος του χωριού για να κρατήσει τα παιδιά στο σχολείο, οδηγούν σε μια απροσδόκητη και ελπιδοφόρα κατάληξη.

Ιωάννα Χατζησαββίδου

Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Ντενεκεδούπολη

Για παιδιά
5+ ετών

Συγγραφέας: Ευγενία Φακίνου
Εικονογράφηση: Ευγενία Φακίνου
Εκδόσεις: Κέδρος, 1997

Η Ντενεκεδούπολη είναι μια ευτυχισμένη πολιτεία φτιαγμένη από ντενεκεδάκια. Τα ντενεκεδάκια που μένουν εδώ έχουν περίεργα ονόματα, όπως Σαρδέλας, Μηλίτσα, Βουτυρένιος. Την ψυχία και την ηρεμία της Ντενεκεδούπολης προσπαθεί να χαλάσει ο Λαδένιος, ένας μεγάλος ντενεκές του λαδιού, ο οποίος με το έτσι θέλω προσπαθεί να επιβάλει την γνώμη του και τις απόψεις του στα υπόλοιπα ντενεκεδάκια. Ο Λαδένιος έτρωγε, κοιμόταν, ξυπνούσε και διέταζε. Σαν να μην έφτανε αυτό, βγάζει κι απαγορευτικές διαταγές. «Να μην τραγουδάτε, να μη χορεύετε, να μη μιλάτε πάνω από δύο». Η κατάσταση όμως φτάνει στο απροχώρητο και τα ντενεκε-

δάκια αποφασίζουν να ξεσηκωθούν. Βάζουν σε εφαρμογή ένα μυστικό σχέδιο. Ο Σαρδέλας και η Μηλίτσα πλησιάζουν τον Λαδένιο την ώρα που κοιμάται και είναι φουσκωμένος από το πολύ φαί και μ' ένα κοφτερό εργαλείο τον κάνουν πίτα.

Σταμάτης Σκαμπαρδώνης

Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Παιχνίδι χωρίς κανόνες

Για παιδιά
11+ ετών

Συγγραφέας: Γαλάτεια Γρηγοριάδου-Σουρέλη
Εικονογράφηση: Ωρίωνας Αρκομάνης
Εκδόσεις: Πατάκη, 2007

Το 1960, Έλληνες οδηγούνται λόγω της φτώχειας στη Γερμανία ως φτηνή εργατική δύναμη, χωρίς δικαιώματα, υποχείρια των εκεί επιχειρήσεων και ενός ολοκληρωτικού κυκλώματος που μοιάζει με σκλαβοπάζαρο. Άδηλη, παράνομη μετανάστευση, κακοπληρωμένη, ανθυγιεινή εργασία, βιοτικές συνθήκες απεριγράπτες, εκμετάλλευση.

Ο Βαγγέλης, ανήλικο έφηβο χωριατόπαιδο, φεύγει κρυφά από το σπίτι του, εγκαταλείποντας οικογένεια και σχολείο, καθώς ο πατέρας του έχει απορριφθεί από την υγειονομική επιτροπή που λάδωσε μέσω ενός κυκλώματος στρατολόγησης εργατών, έχοντας βάλει σε υποθήκη το σπίτι της οικογένειας. Αποφασισμένος να βοηθήσει την οικογένειά του, ο Βαγγέλης γρήγορα αντιλαμβάνεται καθώς ξεκινά το ταξίδι τι θα αντιμετωπίσει: άθλιες συνθήκες ζωής, απάνθρωπη αντιμετώπι-

ση από εργοδότες και επιστάτες, εκμετάλλευση λόγω του ότι δεν μιλά τη γλώσσα της ξένης χώρας. Όμως μεταξύ των εργατών αναπτύσσεται αλληλεγγύη, η ανθρωπιά ξεπερνάει τις αντιξοότητες, οι εργάτες γίνονται μια ομάδα, συνειδητοποιούν τι πρέπει να κάνουν και αγωνίζονται. Μια ομάδα Ελλήνων φοιτητών και ένας γόνος Γερμανού αξιωματούχου αποφασίζουν να βοηθήσουν τους μετανάστες, ιδρύουν βιβλιοθήκη και αναζητούν τρόπους να διδάξουν στα παιδιά των μεταναστών τη γλώσσα τους ώστε να βελτιώσουν τις συνθήκες ζωής τους.

Χριστίνα Σκούρπη

Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

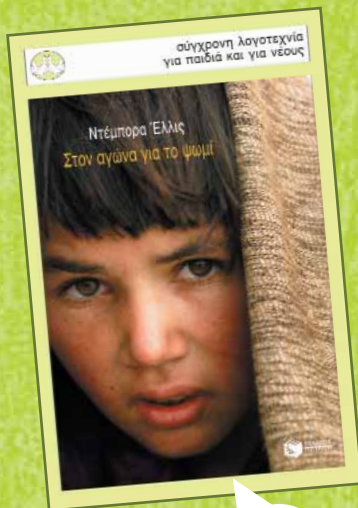
Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)

Άρθρο 26 (Κοινωνική πρόνοια)

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

Για παιδιά
9+ ετών

Στον αγώνα για το ψωμί

Συγγραφέας: *Deborah Ellis*
Μετάφραση: *Λεία Χατζοπούλου – Καραβία*
Εκδόσεις: *Πατάκη, 2006*

Το Αφγανιστάν είναι τόσο μακριά μας, ανάγλυφη όμως ξεπροβάλλει μπροστά στα μάτια μας από την τηλεόραση η βομβαρδισμένη πόλη της Καμπούλ. Η Παρβάνα, αγωνίστρια ηρωίδα του βιβλίου, είναι το μεσαίο παιδί μιας πρώην προνομιούχας οικογένειας. Τώρα ζουν όλοι σε ένα δωμάτιο με τα λιγοστά τους υπάρχοντα, προσπαθώντας να τα βγάλουν μέρα μέσα σε συνθήκες πολέμου, όπου κυριαρχούν ο φανατισμός, η βία και η οδυνήρη και απάνθρωπη διάκριση εναντίον των γυναικών. Όταν ο άρρωστος και ακρωτηριασμένος πατέρας της Παρβάνα σύρεται στη φυλακή από τους Ταλιμπάν, η ηρωίδα μας συνεχίζει ντυμένη σαν αγόρι με τα ρούχα του σκοτωμένου από νάρκη μεγάλου αδελφού της, να πηγαίνει στην αγορά και να πουλά τις γραμματειακές της γνώσεις. Η πρώην συμμαθήτριά της Σόζια, ντυμένη κι αυτή αγόρι, τη συντροφεύει, η οικογενειακή φίλη Ουίρα συμπαραστέκεται στην μητέρα και την οικογένεια, ένα παράνομο περιοδικό για γυναίκες

τυπώνεται, ένα κρυφό σχολειό για κορίτσια οργανώνεται, η κοινωνική αλληλεγγύη συντηρεί και τρέφει την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο. Απάνθρωπες συνθήκες ζωής, εγκλεισμός, αποτρόπαια εγκλήματα, νάρκες-παιδικά παιχνίδια, μια κοινωνία που κρύβει τις γυναίκες της και τους επιβάλλει να μένουν αμόρφωτες, αιχμάλωτες, υποταγμένες. Ένα βιβλίο που μας ευαισθητοποιεί απέναντι στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά-πρόσφυγες, τα ορφανά του πολέμου, τα παιδιά-μετανάστες.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

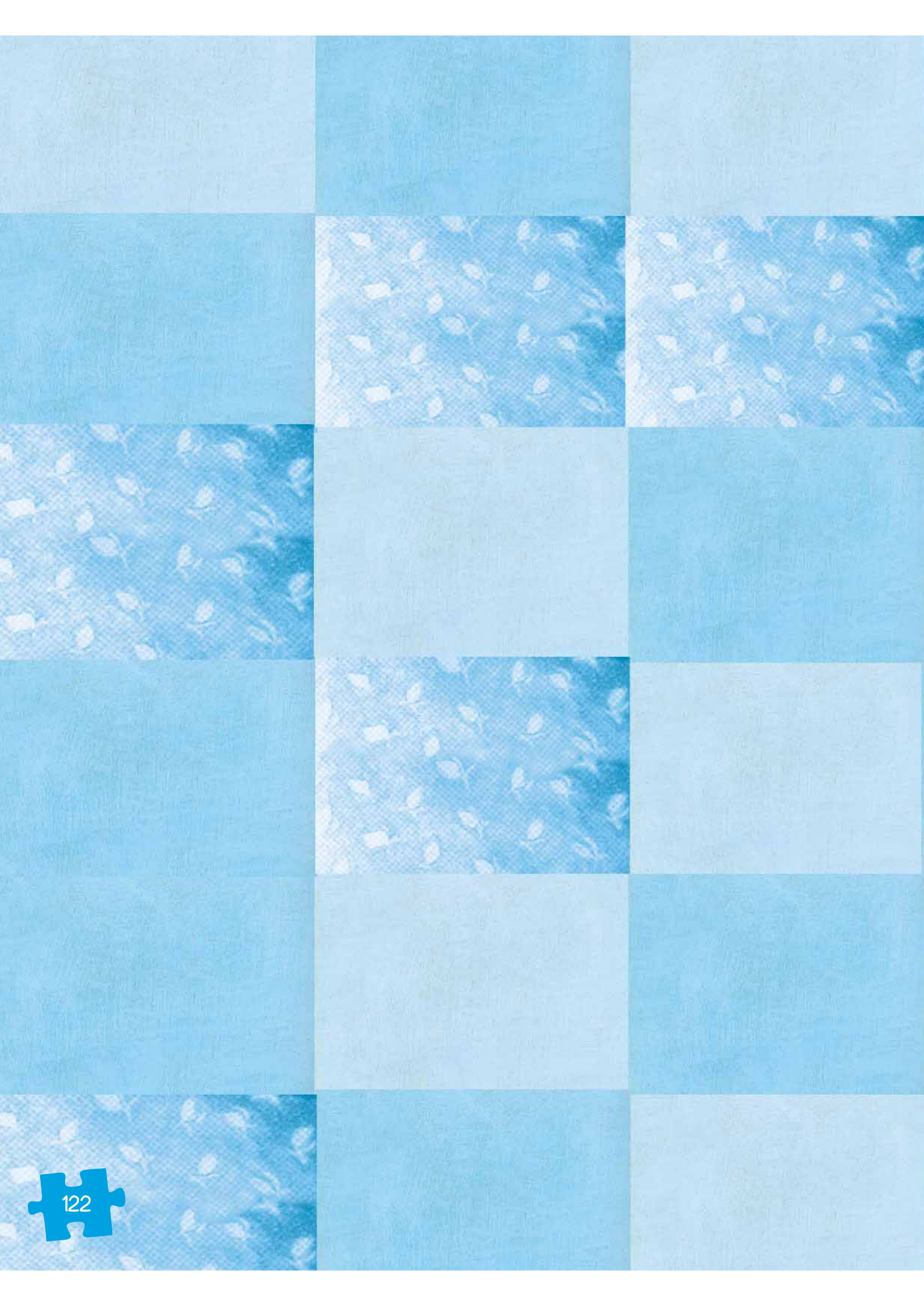
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)

Πόλεμος

Ειρήνη

Πρόσφυγες

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Άρθρο 22 Παιδιά πρόσφυγες

Τα παιδιά πρόσφυγες, που έχουν φύγει μόνα ή συνοδευόμενα από τους δικούς τους από την πατρίδα τους επειδή εκεί κινδύνευαν, έχουν δικαίωμα ειδικής προστασίας και απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα που έχουν και τα άλλα παιδιά.

Άρθρο 37 Βασανιστήρια και στέρηση ελευθερίας

Κανένα παιδί δεν πρέπει να υποβάλλεται σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική τιμωρία. Η θανατική ποινή και η ισόβια φυλάκιση απαγορεύεται να επιβάλλονται σε παιδιά. Η σύλληψη και κράτηση ανηλίκων πρέπει να είναι σύμφωνη με το νόμο, να έχει την ελάχιστη δυνατή χρονική διάρκεια και να ανταποκρίνεται στην ανάγκες της ηλικίας τους.

Άρθρο 38 Ένοπλες συρράξεις

Σε περίπτωση πολέμου, τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται. Απαγορεύεται να συμμετέχουν σε εκθροπραξίες παιδιά κάτω των 15 ετών.

Άρθρο 39 Επανάσταση παιδιού-θύματος

Η Πολιτεία πρέπει να φροντίζει τα παιδιά που είναι θύματα παραμέλησης, κακομεταχείρισης, εκμετάλλευσης ή πολέμων για να ξεπερνούν τα τραύματά τους και να συμμετέχουν φυσιολογικά στην κοινωνική ζωή.

Για παιδιά
8+ ετών

Το άγαλμα που κρύωνε

Συγγραφέας: Χρήστος Μπουλώτης
Εικονογράφηση: Φωτεινή Στεφανίδη
Εκδόσεις: Πατάκη, 1999

Ένα βιβλίο που διαδραματίζεται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο και στο οποίο πρωταγωνιστεί ένα άγαλμα που αναπαριστά ένα μικρό αγόρι με κάπα και ένα σκύλο στα χέρια. Η διευθύντρια του μουσείου, η κυρία Σέμνη, επειδή η προέλευση του αγάλματος είναι από την Σμύρνη της Μικράς Ασίας και βρέθηκε στην Ελλάδα μετά τη Μικρασιατική καταστροφή, το βαφτίζει «το προσφυγάκι». Το άγαλμα κρύωνε γιατί νοσταλγεί την πρώτη του πατρίδα, την Μικρά Ασία και γιατί μέσα στο μουσείο δεν ακούει ελληνικά μια και οι επισκέπτες είναι τουρίστες. Το άγαλμα που δεν έχει μαρμαρίνη καρδιά, τα βράδια μαζί με τα άλλα αγάλματα του μουσείου περπατά στους διαδρόμους. Μια μέρα εμφανίζεται στο μουσείο η Γαλάτεια, μια καθαρίστρια που κι αυτή είναι πρόσφυγας και της οποίας τα μάτια από μαύρα τη στιγμή του ξεριζωμού έγιναν γαλάζια. Τραγουδάει προσφυγικά τραγούδια, πιάνει κουβέντα με το άγαλμα και συζητούν για τις χαμένες πατρίδες αλλά και τη λαχτάρα τους να ξαναγυρίσουν στον τόπο που γεννήθηκαν για να

μυρίσουν τα χώμα και τα λουλούδια του, να γευθούν τους καρπούς του. Ένα γαλάζιο πουλί που έχουν δει και οι δύο στο όνειρό τους εμφανίζεται στο άγαλμα και του δίνει κάθε φορά και ένα ρούχο από κάποιο νησί του Αιγαίου. Ο Λάμπης, ο γιος του νυχτοφύλακα που θέλει να γίνει γλύπτης, μπαίνει ένα βράδυ στο Μουσείο και γίνεται φίλος με το άγαλμα. Το γαλάζιο πουλί αναλαμβάνει να ικανοποιήσει την επιθυμία του αγάλματος και της Γαλάτειας και να τους ταξιδέψει πίσω στη Μικρασιατική γη. Η Γαλάτεια ράβει όλα τα ρούχα που το γαλάζιο πουλί είχε δώσει στο άγαλμα μαζί με το υφικό της κυρίας Σέμνης και κάνει ένα σακούλι. Το άγαλμα και η Γαλάτεια μπαίνουν μέσα στο σακούλι και το γαλάζιο πουλί τους μεταφέρει με το ράμφος του. Το ταξίδι και η περιήγηση τους διαρκούν όλη τη νύχτα και επιστρέφουν το ξημέρωμα. Τα χρόνια περνούν αλλά το άγαλμα εξακολουθεί να κρύωνε γιατί συνεχίζει πάντα νοσταλγεί την πατρίδα του.

Ευφροσύνη Κατσικονούρη

Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

Για παιδιά
9+ ετών

Ο Αόρατος Πολ

Συγγραφέας: Γιώτα Φώτου
Εικονογράφηση: Λήδα Βαρβαρούση
Εκδόσεις: Ψυχογιός, 2005

Ο μικρός Ουλμπέρ φτάνει στην Ελλάδα με τους γονείς του, προσβλέποντας στην προοπτική καλύτερων συνθηκών ζωής. Πηγαίνει στο σχολείο, αρχικά στη Βέροια και έπειτα στη Λάρισα, όπου οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει λόγω της μη επαρκούς γνώσης της γλώσσας παρά τις φιλότιμες και κοπιαστικές του προσπάθειες τον απομονώνουν από την υπόλοιπη τάξη του, τον αποθαρρύνουν και τον αδρανοποιούν. Η έλευση ενός νέου συμμαθητή από την Πολωνία, του Πολ, και η παρέα που κάνει μαζί του, αναζωπυρώνουν τα κίνητρα για μάθηση, ενεργοποιούν τη δασκάλα του, οδηγούν σε προσπάθειες για ένταξη, αποκαλύπτουν το αθλητικό ταλέντο του και τον καθιστούν ενεργό μέλος της μαθητικής κοινότητας. Χάρη στον Πολ, ο Ουλμπέρ αποκτά φίλους στο σχολείο, στο παιχνίδι και στη γειτονιά, διακρίνεται στην τάξη του και

ξεπερνά το εμπόδιο της έλλειψης υπηκοότητας προκειμένου να συμμετάσχει σε πανελλήνιους αθλητικούς αγώνες. Όμως όταν όλα φαίνονται να τακτοποιούνται ο Πολ εξαφανίζεται από τη ζωή, τη σκέψη και τη φαντασία του, όπως αποδεικνύεται από τα λόγια της δασκάλας του στην ιστορία που διαβάζουμε. Η μετανάστευση έχει ένα σκληρό πρόσωπο και για τα παιδιά και σε αυτό το σημείο η εκπαίδευση μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο: να μην αποτελέσει καθρέφτη των στερεοτύπων και προκαταλήψεων αλλά ουσιαστικό αγωγό δημοκρατικής διαπαιδαγώγησης για όλους.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)
Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

Για παιδιά
6+ ετών

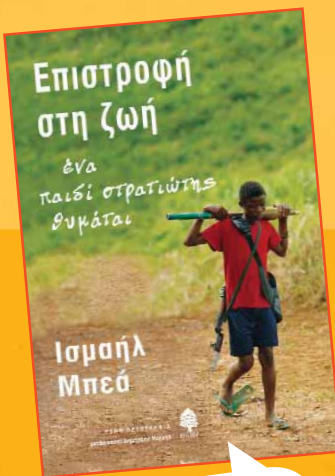
Το αστερόσπιτο

Συγγραφέας: Αλεξάνδρα Μπισιάλη
Εικονογράφηση: Μαρία Μπαχά
Εκδόσεις: Πατάκη, 2008

Το βιβλίο πραγματεύεται το θέμα της προσφυγιάς αλλά και της ιδιαίτερης αντίληψης γι' αυτήν που έχουν τα παιδιά και η οποία δε γίνεται εύκολα κατανοητή από τους ενήλικες. Περιγράφει την περιπέτεια μιας ομάδας παιδιών που ορφανά καταφεύγουν σε μια πόλη για να σωθούν. Εκεί αφηγούνται την ιστορία τους στους «μεγάλους» αλλά δεν γίνονται πιστευτά. Τα κλείνουν σε ίδρυμα μέχρι που ένα βράδυ συμμαχεί η νύχτα μαζί τους και δικαιώνονται.

Ναταλία Κατηφόρη

Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)
Άρθρο 8 (Ταυτότητα)
Άρθρο 20 (Εναλλακτική επιμέλεια)

Για παιδιά
12+ ετών

Επιστροφή στη ζωή ένα παιδί στρατιώτης θυμάται

Συγγραφέας: Ishmael Beah
Εκδόσεις: Κέδρος, 2008

Το βιβλίο παρουσιάζει τη ζωή του Ισμαήλ από τα 12 έως τα 16 του. Πρόκειται για ένα αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα στο οποίο περιγράφονται με ρεαλισμό οι συνθήκες ζωής στη Σιέρα Λεόνε, την εποχή που σπαρασσόταν από τον εμφύλιο πόλεμο. Μαζί με τα τρομερά βιώματα του αγοριού, ο αναγνώστης του δυτικού κόσμου πληροφορείται για τον πολιτισμό μιας χώρας της Αφρικής, το σημαντικό ρόλο που παίζει η κοινότητα, η ευρεία οικογένεια, καθώς και η προφορικότητα στη ζωή των ανθρώπων. Τα γεγονότα ξεκινούν το 1993, δύο χρόνια μετά την εμφάνιση των ανταρτών του Ενωμένου Επαναστατικού Μετώπου. Ο δωδεκάχρονος Ισμαήλ ζει σε μια μικρή πόλη της Σιέρα Λεόνε με τον πατέρα του, τη μητριά του και το μεγαλύτερο αδερφό του γιατί οι γονείς του έχουν χωριστεί. Η ζωή των δύο παιδιών είναι σχετικά ανέμελη, τους λείπει όμως η μητέρα τους. Μια μέρα ο Ισμαήλ με τον αδερφό του και ένα φίλο τους ξεκινούν να πάνε σε μια κωμόπολη για να πάρουν μέρος σε ένα διαγωνισμό μουσικής, όπου θα χορέψουν ραπ αλλά οι αντάρτες εισβάλλουν στα μέρη τους. Έντρομοι πρόσφυγες κατακλύζουν τους δρόμους, κουβαλώντας μαζί τους ιστορίες τρόμου. Τα παιδιά προσπαθούν να βρουν τους δικούς τους αλλά μάταια. Παντού σημάδια φρίκης, οι αντάρτες σκοτώνουν όποιον βρουν μπροστά τους, ακόμα και βρέφη. Τα δύο αδέρφια και οι φίλοι τους αντιλαμβάνονται ότι το μόνο που μπορούν να κάνουν είναι να αναζητήσουν πιο ασφαλή μέρη. Δεν είναι πλέον τα ανέμελα παιδιά που γνωρίσαμε στην αρχή. Μια μέρα θα βρεθούν σε ένα χωριό, όπου μια ξαφνική επίθεση από τους αντάρτες θα χωρίσει τα δύο αδέρφια και τους

φίλους τους. Έχουν να επιλέξουν ή γίνουν στρατιώτες ή να φύγουν, με κίνδυνο να πέσουν στα χέρια των ανταρτών. Ο Ισμαήλ και οι φίλοι του εκπαιδεύονται στα όπλα. Στα νεοσύλλεκτα αγόρια-στρατιώτες προσφέρονται, όπως γίνεται με όλους, ναρκωτικά και χωρίς να το καταλάβουν σε λίγο μετατρέπονται σε άτομα σαν αυτά που πριν τους προκαλούσαν τρόμο. Η μυσία τους περιλαμβάνει επίσης πολεμικές ταινίες με ήρωα τον Ράμπο, ενώ με τα ναρκωτικά δεν νιώθουν καν το φόβο του θανάτου. Ο Ισμαήλ γίνεται σκληρός στρατιώτης, σκοτώνει ανελέητα για να εκδικηθεί το θάνατο των δικών του. Ως τα 16 του, αυτή είναι η ζωή του, ώσπου μια μέρα έρχεται στο στρατόπεδο ένα όχημα του ΟΗΕ. Τον επιλέγουν μαζί με άλλα αγόρια-στρατιώτες να φύγει από το στρατόπεδο και να σταματήσει τη ζωή του στρατιώτη. Τους οδηγούν σε ένα κέντρο απεξάρτησης και επανένταξης στην κοινωνία. Εκεί βρίσκει δεκάδες άλλα αγόρια πρώην στρατιώτες και αντάρτες... Περνούν αρκετοί μήνες ωστόσο το αγόρι τελικά γίνεται ένα σχεδόν φυσιολογικό άτομο. Χάρη στην ύπαρξη ενός θείου του, ο οποίος αναλαμβάνει να τον πάρει σπίτι του, ο Ισμαήλ αποκτά οικογένεια, πηγαίνει στο σχολείο και απολαμβάνει τις χαρές των εφήβων σε ειρηνικές καταστάσεις. Σπάνια καταφέρνει να χαμογελάσει αλλά γίνεται κατά τρόπο πρέσβης εναντίον όσων χρησιμοποιούν παιδιά στον πόλεμο.

Βίκυ Δουλαβέρας

Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 36 (Άλλες μορφές εκμετάλλευσης)
Άρθρο 37 (Βασανιστήρια και στέρση ελευθερίας)
Άρθρο 39 (Επανάταξη παιδιού-θύματος)

Για παιδιά
10+ ετών

ΚΛΙΚ

Δέκα φωνές, μία ιστορία

Συγγραφείς: Eoin Colfer, Linda Sue Park, Ruth Ozeki, Nick Horby, Tim Wynne-Jones, Danid Almond, Gregory Maguire, Deborah Ellis, Marco Lanagan, Roddy Doyle
Εκδόσεις: Μεταίχμιο, 2008

Στο βιβλίο δέκα συγγραφείς αφηγούνται ο καθένας μια διαφορετική ιστορία που αποτελεί κομμάτι ενός παζλ. Συνδετικό κρίκο όλων των ιστοριών αποτελούν οι εμπειρίες ενός φωτογράφου που αφήνει μια περίεργη κληρονομιά στα εγγόνια του. Ο φωτογράφος απεικονίζει με το φακό του διάφορες ιστορίες ανθρώπων που τις έζησε από κοντά σε διάφορες μεριές του κόσμου. Οι διηγήσεις του συγκινούν με την ομορφιά του κόσμου που απλόχερα περιγράφεται, αλλά και σοκάρουν όταν ερχόμαστε αντιμέτωποι με τα δεινά των ανθρώπων. Γίνονται αναφορές στη Χιροσίμα και στο Ναγκασάκι. Διαβάζουμε ιστορίες για κρατούμενους σε φυλακές. Ζούμε το δράμα παιδιών που έχουν ακρωτηριαστεί σε πολέμους. Το βιβλίο είναι μια φωνή ενάντια στην καταπίεση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τονίζει την ερήμωση και την απόλυτη καταστροφή και δυστυχία που φέρνει ο πόλεμος.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 37 (Βασανιστήρια και στέρψη ελευθερίας)

Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)

Άρθρο 39 (Επανάσταση παιδιού-θύματος)

Για παιδιά
6+ ετών

Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια

Συγγραφέας: Κώστας Χαραλάς
Εικονογράφηση: Μάρα Τσαφαντάκη
Εκδόσεις: Πατάκη, 2004

Το βιβλίο παρουσιάζει την ιστορία του Γκόραν, ο οποίος ζει με το θείο του φιλοξενούμενος στη χώρα μας και δεν ζωγραφίζει στο σχολείο παρά «μαύρους ουρανοί». Ονειρεύεται να γυρίσει στην πατρίδα του όταν θα τελειώσει ο πόλεμος εκεί. Η αποδοχή του Γκόραν στην τάξη αλλά και η θρησκευτική ελευθερία προσφέρονται από την ιστορία για συζήτηση. Με την βοήθεια του θείου του, ο Γκόραν, περιμένοντας το τέλος του πολέμου, θα αρχίσει να βάζει μια πινελιά αισιοδοξίας στους «μαύρους ουρανοί» του, προσθέτοντας «ροζ συννεφάκια, που στάζουν χυμό φραγκοστάφυλου».

Ράνυ Καλούρη

Άρθρο 39 (Επανάσταση παιδιού-θύματος)

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)

Το παιδί από τη θάλασσα

Για παιδιά
8+ ετών

Συγγραφέας: Λόλη Πέτροβιτς-Ανδρουτσπούλου

Εικονογράφηση: Σπύρος Γούσης

Εκδόσεις: Πατάκης, 2009

Ο μικρός Φοίβος χάνεται σε ένα μεγάλο πολυκατάστημα παίζοντας τον «ναύτη» με τις μεγάλες βάρκες του καταστήματος, ξεχνιέται μέσα και οδηγείται στην Αστυνομία. Στο αστυνομικό τμήμα όπου περιμένει τους γονείς του, συναντάει ένα ασυνόδετο, ταλαιπωρημένο, τρομαγμένο προσφυγάκι από το Αφγανιστάν. Το προσφυγάκι δεν περιμένει τον μπαμπά του όπως ο Φοίβος αλλά τη μέριμνα της πολιτείας, αφού δεν βρέθηκε εκεί επειδή έπαιζε αμέριμνο με τις βάρκες αλλά θαλασσοπνίχτηκε για να φτάσει στη χώρα.

Ο Φοίβος επιστρέφει στο σπίτι του και με αφορμή τη συνάντηση αυτή μαθαίνει την ιστορία της προσφυγιάς του παππού του που ήταν από τη Μικρασία και τις οδυνηρές εμπειρίες του. Ακούει όμως από τους δικούς του και την προκοπή του παππού και την πρόσοδό του στη ζωή.

Ο Φοίβος ευαισθητοποιείται έτσι απέναντι στην προσφυγιά και στο μικρό προ-

σφυγάκι και αποφασίζει όταν μεγαλώσει να γίνει δικηγόρος και να ειδικευθεί στα δικαιώματα των παιδιών. «Το παιδί από τη θάλασσα είναι αδελφός μου», λέει στους γονείς του.

Ο Φοίβος και οι γονείς του έμαθαν για τους Ασυνόδευτους Ανήλικους Αιτούντες Άσυλο χάρη σε ένα τυχαίο γεγονός, όμως αξίζει να έχουμε την ευαισθησία να βλέπουμε τι συμβαίνει γύρω μας και να προσφέρουμε βοήθεια και στήριξη στα εκατοντάδες παιδιά που την έχουν ανάγκη και έρχονται στη χώρα μας ως πρόσφυγες.

Χριστίνα Σκούρτη

Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

Άρθρο 20 (Εναλλακτική επιμέλεια)

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

Άρθρο 39 (επένταξη παιδιού-θύματος)

Άρθρο 40 (δικαιοσύνη / ποινική μεταχείριση)

Φαντάσου την Ειρήνη!

Για παιδιά
8-10 ετών

Συγγραφέας: Vladimir Radunsky

Εικονογράφηση: Vladimir Radunsky

Εκδόσεις: Unicef - Νίκας Ελληνική Παιδεία, 2005

Ένα βιβλίο-εργαλείο, που δίνει τη δυνατότητα στους μικρούς αναγνώστες να «αισθανθούν» την ειρήνη. Τα παιδιά, στις ενόπτες του βιβλίου, διέρχονται τα μονοπάτια των πέντε αισθήσεων παρακολουθώντας συνομηλικούς τους από όλο τον κόσμο να ταυτίζουν με την ειρήνη τις θετικότερες εμπειρίες τους στο πλαίσιο της κάθε αίσθησης. Στο τέλος του βιβλίου, παροτρύνονται οι μικροί αναγνώστες να φανταστούν «πόσα πράγματα μπορούμε να φτιάξουμε με την Ειρήνη» ενώ διαπιστώνεται ότι το βιβλίο είναι πολύ μικρό για να τα χωρέσει. Με τον τρόπο αυτό ενθαρρύνονται τα παιδιά να φανταστούν και να ζωγραφίσουν με τη σειρά τους την ειρήνη σαν ένα δημιουργικό ταξίδι αίσθησης και εμπειριών.

Αικατερίνη Κοιλιάδη

Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

Άρθρο 29 (Σκοποί εκπαίδευσης)

Νόμος

Γνωστοποίηση
της Σύμβασης

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗ ΤΟΥ Ο.Η.Ε. ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Άρθρο 37 Βασανιστήρια και στέρηση ελευθερίας

Κανένα παιδί δεν πρέπει να υποβάλλεται σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική τιμωρία. Η θανατική ποινή και η ισόβια φυλάκιση απαγορεύεται να επιβάλλονται σε παιδιά. Η σύλληψη και κράτηση ανηλίκων πρέπει να είναι σύμφωνη με το νόμο, να έχει την ελάχιστη δυνατή χρονική διάρκεια και να ανταποκρίνεται στην ανάγκες της ηλικίας τους.

Άρθρο 40 Δικαιοσύνη / ποινική μεταχείριση

Κάθε παιδί ύποπτο, κατηγορούμενο ή καταδικασμένο για μια παράνομη πράξη έχει δικαίωμα να το αντιμετωπίζουν με αξιοπρέπεια, ανθρωπισμό και σεβασμό στις ανάγκες του, να ενημερώνεται για την υπόθεσή του σε γλώσσα που καταλαβαίνει και να έχει νομική βοήθεια για να μπορεί να υπερασπίζεται τον εαυτό του.

Άρθρο 42 Γνωστοποίηση

Τα κράτη έχουν υποχρέωση να κάνουν γνωστά στους μεγάλους και στα παιδιά τις αρχές και το περιεχόμενο αυτής της Σύμβασης.

Ο Αϊ-Βασίλης στη φυλακή με τους 83 αρουραίους

Για παιδιά 6+ ετών

Συγγραφέας: Ευγένιος Τριβιζάς
Εικονογράφηση: Βαγγέλης Ελευθερίου
Εκδόσεις: Ελληνικά Γράμματα, 2009

Παραμονή Πρωτοχρονιάς και ο Αϊ-Βασίλης έρχεται όπως πάντα φορτωμένος δώρα. Αυτή τη φορά όμως δεν είναι καλοδεχούμενος. Οι άνθρωποι τον αντιμετωπίζουν με φόβο, με θυμό και καχυποψία. Είναι ένας «ξένος», ένας παρείσακτος που έρχεται να διαταράξει την ησυχία τους. Δέχεται κλίση από την αστυνομία για παράνομο παρκάρισμα, ενώ κάποιοι νοικοκυραίοι τον περνούν για κλέφτη. Οργανώσεις που δρουν παρασκηνιακά τον ξυλοκοπούν ως κοινό λωποδύτη. Ο Αϊ-Βασίλης έρχεται αντιμέτωπος με τα οικονομικά συμφέροντα της περιοχής και τελικά μετά από απίστευτες περιπέτειες καταλήγει στη φυλακή κατηγορούμενος για σωρεία εγκλημάτων. Η ειρωνεία είναι ότι βγαίνει από τη φυλακή χάρη στα «μέσα», που σ' αυτήν την περίπτωση είναι τα παιδιά! Άλλωστε, τον περιέμεναν με λαχτάρα! Με έντονη διάθεση σαρκασμού και χιούμορ, ο συγγραφέας προβάλλει το φαινόμενο της

ξενοφοβίας, ένα συναίσθημα διάχυτα διαδεδομένο στη σύγχρονη κοινωνία. Φοβόμαστε οτιδήποτε «ξένο», αυτό που τυχαίνει να μη γνωρίζουμε καλά γιατί είναι διαφορετικό από μας. Στην προσπάθειά μας να το αποφύγουμε, το εξοστρακίζουμε, το κατηγορούμε, εθελουφλώντας και αγνοώντας την πιθανότητα αυτό το εξ ουρανού αφιχθέν πλάσμα να είναι κάτι που θα μας προσφέρει αγάπη και χαρά. Κάτι που έρχεται μόνο με καλές προθέσεις και διάθεση για προσφορά και αρμονική συμβίωση. Η ελπίδα τελικά έρχεται από τα παιδιά. Αυτά διαδηλώνουν, φωνάζουν και διεκδικούν, απαιτώντας να βγει από τη φυλακή ο φίλος τους.

Θεοδοσία Μακρίδου

Άρθρο 40 (Δικαιοσύνη / ποινική μεταχείριση)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)
Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)

Ο κόσμος των παιδιών

με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου

Για παιδιά 11+ ετών

Συγγραφέας: Μαθητές & Μαθήτριες του Βαρβακείου Πειραματικού Γυμνασίου
Επιμέλεια: Μαίρη Μπελογιάννη
Εκδόσεις: Γαβριλίδης, 2008

Το βιβλίο αυτό γράφτηκε από μαθητές και μαθήτριες της Β' τάξης του Βαρβακείου Πειραματικού Γυμνασίου με αφορμή τις φωτογραφίες που περιλαμβάνονται στο λεύκωμα του Νίκου Οικονομόπουλου «Για τα παιδιά» (Μεταίχμιο, 2001). Με ιδιαίτερη ευαισθησία και χιούμορ τα παιδιά «αφηγούνται» με 26 μικρές ιστορίες τις φωτογραφίες του Οικονομόπουλου, εκφράζοντας τις ανάγκες και τις επιθυμίες τους και διεκδικώντας τα Δικαιώματά τους. Οι ιστορίες τους ξεφεύγουν από τα όρια της Ελλάδας και κινούνται στον κόσμο: πρωταγωνιστές είναι παιδιά από την Αλβανία, από την Τουρκία, από την Ελλάδα... Σατιρίζουν το σημερινό άνθρωπο που κινείται γύρω από το χρήμα, αποτυπώνουν τις δυσκολίες της μετανάστευσης, εκφράζουν τα συναισθήματά τους και την ανάγκη να ζουν με τις γονείς τους, αναδεικνύουν την αποδοχή του Άλλου, την φιλία,

την αλληλεγγύη, το δικαίωμα στην εργασία, το δικαίωμα στο παιχνίδι... Αναφέρονται στα καθημερινά προβλήματα, στην ανάγκη για ελεύθερο χρόνο, για την ένταξή τους σε ομάδες... Εκφράζουν και αντιμετωπίζουν με χιούμορ τους φόβους τους... Απορρίπτουν τον πόλεμο και διεκδικούν την ειρήνη και την ελευθερία, την δημοκρατία... Τους αγγίζουν τα πάντα, μολονότι παρουσιάζονται αφασικοί, εγωιστές και κακομαθημένοι.

Ράνυ καλούρη

Άρθρο 42 (Γνωστοποίηση)
Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)
Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)
Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)
Άρθρο 10 (Οικογενειακή επανένωση)
Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)
Άρθρο 30 (Μειονότητες)
Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)
Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)

Η Παγκόσμια Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Για παιδιά
5+ ετών

Όλοι γεννιόμαστε ελεύθεροι Παγκόσμια διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου

Για παιδιά
6+ ετών

Δύο βιβλία, που με απλό κείμενο και εικόνες παρουσιάζουν στα παιδιά τα άρθρα της Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Βοηθούν με ευχάριστο και λιτό τρόπο, να πληροφορηθούν τα παιδιά για αξίες και δικαιώματα που τα περισσότερα είναι άγνωστα και στην πλειονότητά τους παραμένουν ανεφάρμοστα.

Συγγραφέας: Ruth Rocha
Εικονογράφηση: Otavio Roth
Εκδόσεις: Μεταίχμιο και Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών, 2008

Το βιβλίο περιέχει και ένα επίμετρο για τους εκπαιδευτικούς, με προτάσεις για τη σημαντική παιδαγωγική χρήση αυτού του βιβλίου.

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 42 (Γνωστοποίηση)
Όλα τα άρθρα

Συγγραφέας: Amnesty International UK
Εικονογράφηση: John Burningham, Niki Daly, Korky Paul, Jane Ray, Marie-Louise Fitzpatrick, Jan Spivey Gilchrist, Ole Könnicke, Piet Grobler, Fernando Vilela, Polly Dunbar, Bob Graham, Alan Lee, Hong Sung Dam, Frané Lessac, Sybille Hein, Marie-Louise Gay, Jessica Souhami, Debi Gliori, Satoshi Kitamura, Gusti, Catherine and Laurence Anholt, Jackie Morris, Brita Granström, Gilles Rapaport, Nicholas Allan, Axel Scheffler, Chris Riddell, Marcia Williams, Peter Sis
Εκδόσεις: Παπαδόπουλος σε συνεργασία με τη Διεθνή Αμνηστία, 2008

Το βιβλίο εκδόθηκε με αφορμή την 60ή επέτειο της υπογραφής της Παγκόσμιας Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και προλογίζεται από μια ευφάνταστη έμμετρη εισαγωγή του Ευγένιου Τριβιζά. Η εικονογράφηση έχει γίνει από διαφορετικούς σημαντικούς εικονογράφους και αυτή η πολυμορφία ύφους προσδίδει στο βιβλίο ζωντάνια και πρόσθετο ενδιαφέρον.

Αφροδίτη Δήμου

Άρθρο 42 (Γνωστοποίηση)
Όλα τα άρθρα

Το Παιδί στον Κόσμο των Μεγάλων

Συγγραφέας: Θόδωρος Καρζής
Εκδόσεις: Λιβάνη, 2008

Στο βιβλίο αυτό ο Καρζής μέσα από μια ιστορική ανασκόπηση μας παρουσιάζει:

- Τη θέση του παιδιού μέσα στην κοινωνία και την οικογένεια αλλά και τη διάκριση των παιδιών με βάση το φύλο και την ηλικία.
- Το φαινόμενο της παιδικής εργασίας.
- Τα παιδιά θύματα πολέμου.
- Αναλύει επίσης το φαινόμενο της παιδικής εγκληματικότητας και το πώς μπορούν να επηρεάσουν παράγοντες όπως η πτώση των ιδανικών και η οικονομική εξαθλίωση.
- Αναφέρει ακόμα, τις ιστορικές αλλαγές στην παιδεία αλλά και την ιστορία των παιχνιδιών των παιδιών.

Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του βιβλίου είναι πως μέσα από την ιστορική διαδρομή που ακολουθεί σε κάθε θεματική παρουσίαση διαχέει τις αξίες που ορίζει η Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού.

Ιωάννα Χατζησαββίδου

Άρθρο 42 (Γνωστοποίηση)
Όλα τα άρθρα

Για παιδιά
8+ ετών

Πέτρα, Ψαλίδι, Χαρτί

Τα δικαιώματα του παιδιού σε κόμικς

Συγγραφέας: Γιώργος Μπότσος
Εικονογράφηση: Γιώργος Μπότσος
Εκδόσεις: Μεταίχμιο, 2006

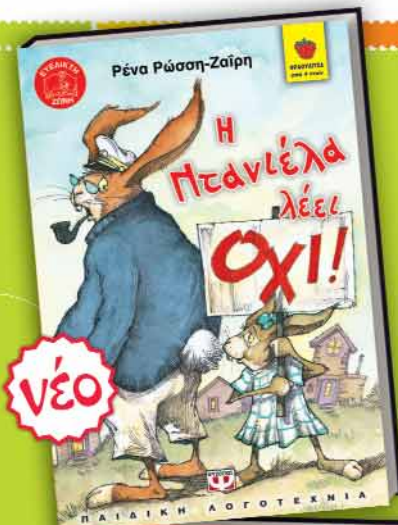
Ο Λευτέρης, συναντάει εντελώς αναπάντεχα τον Λατίφ που το όνομά του σημαίνει «ευγενής» και που τον προσκαλεί στην παρέα του, μια και όλοι οι καλοί χωράνε. Η παρέα παίζει και αναρωτιέται ποιο είναι πιο δυνατός, τα αγόρια ή τα κορίτσια. Αλλά η Ατσαλί, το μαύρο κορίτσι που το όνομά του σημαίνει «ελπίδα», δεν συμμετέχει στο παιχνίδι γιατί αναρωτιέται τι θα πει «αγόρια-κορίτσια» και διηγείται την ιστορία της, το πώς κατάφερε να έχει το δικαίωμα να πηγαίνει στο σχολείο απορρίπτοντας τις διακρίσεις ανάμεσα στα αγόρια και τα κορίτσια και ελπίζοντας ότι κάποτε θα καταργηθούν. Η Ατσαλί ρίχνεται στο κυνηγητό, αλλά στο παιχνίδι αυτό δεν συμμετέχει ο Λατίφ, μια και κανείς δεν ξέρει καλύτερα από τον ίδιο πως είναι να είσαι κυνηγημένος. Διηγείται την ιστορία του, την ιστορία της οικογένειας και του τόπου του, την κατοχή, τη βία και τον φόβο, την αναγκαστική μετανάστευσή του, αλλά και την ελπίδα και τον αγώνα του για τα δικαιώματά του. Η μικρή Σαμίρα διηγείται ότι στον τόπο που γεννήθηκε είναι αμάρτημα να είσαι γυναίκα και ότι οι γυναίκες μπορούν να κυκλοφορήσουν μόνο καλυμμένες με ένα πέπλο, από την κορφή ως τα νύχια.

Η ίδια διεκδικεί το δικαίωμα να βλέπει καθαρά και να βλέπουν και οι άλλοι το βλέμμα της. Η κούπα της καλημέρας, που αναφέρει ένα άλλο παιδί της παρέας, θυμίζει πόσο σημαντικό είναι για ένα παιδί να κοιμάται ήσυχο και να ζει σε καλό οικογενειακό περιβάλλον. Και οι διηγήσεις συνεχίζονται... Μέσα από τα διάφορα παιχνίδια, τα παιδιά που συναντά ο Λευτέρης μιλάνε για την προσφυγιά, για την παιδική εργασία, την εκμετάλλευση, τον πόλεμο. Μιλάνε για τις ελπίδες και τους φόβους τους, διεκδικούν τα δικαιώματά τους και στοχεύουν να ελευθερώσουν τη γη: «Το Ψαλίδι είναι το δίκιο μας για να κόψουμε το χαρτί και να ελευθερώσουμε τη Γη». Τα ζητήματα που θίγει η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού αναπτύσσονται στο βιβλίο αυτό με αποτελεσματικό αλλά και ελκυστικό τρόπο, μέσα από την πολύχρωμη εικονογράφηση, τις χρωματιστές ιστορίες των παιδιών του κόσμου, τις απλές, ρεαλιστικές, αλλά και ελπιδοφόρες συνάμα ιστορίες. Στο τέλος του βιβλίου δίνεται με απλό και κατανοητό για τα παιδιά τρόπο το κείμενο της Σύμβασης.

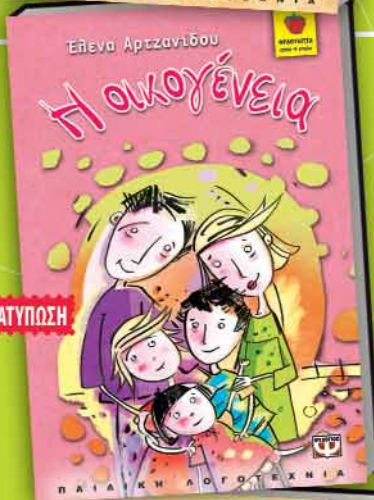
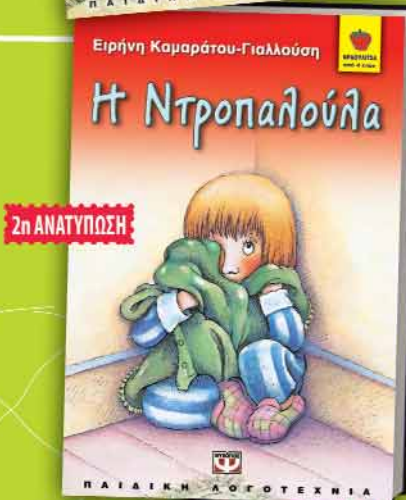
Ράνυ Καλούρη

Άρθρο 42 (Γνωστοποίηση)
Όλα τα άρθρα

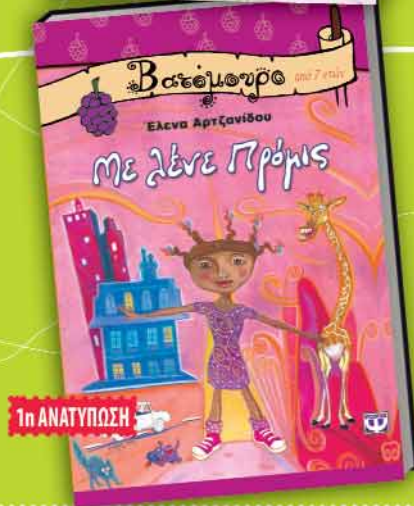
Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ Μαζί διαβάζουμε τον κόσμο!

Νέο

Νέο

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
...και για νεαρούς αναγνώστες με απαιτήσεις

www.psichogios.gr

Κάθε βιβλίο μας φέρνει πιο κοντά!

Στις Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ, την τελευταία σελίδα τη γράφετε πάντα εσείς στο www.psichogios.gr. Όταν κλείνει ένα βιβλίο, ανοίγει ένας κύκλος επικοινωνίας. Γνωρίστε τους συγγραφείς και τους αναγνώστες μας μέσα από τα blogs, το forum και τις εκδηλώσεις μας. Στείλτε τις κριτικές σας και λάβετε μέρος σε κληρώσεις. Γραφτείτε δωρεάν στη ΛΕΣΧΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ μας με e-mail στο info@psichogios.gr ή στείλτε sms στο 6955 805 192 γράφοντάς μας ΔΙΚΤΥΟ, ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ, ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ, Τ.Κ., ΠΟΛΗ με κενό ανάμεσα, ή καλέστε χωρίς χρέωση στο 80011-646 464. Εσείς κι εμείς πάντα σ' επαφή!

Index Βιβλίων

κατά άρθρο της Διεθνούς Σύμβασης του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού

Τα βιβλία, σε κάθε άρθρο της Σύμβασης, είναι σε αλφαβητική σειρά εξαιρουμένου του άρθρου στην αρχή του τίτλου τους.

Άρθρο 1 (Ορισμός)

- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74

Άρθρο 2 (Απαγόρευση διακρίσεων)

- Αγκαλίτσα; Δαμιανού, Ελένη, σελ. 24
- Τα αγόρια και τα κορίτσια. Labbé, Brigitte / Puech, Michel, σελ. 24
- Ο Αδελφός του Τριγωνοψαρούλη. Ηλιοπούλος, Βαγγέλης, σελ. 80
- Ο Αϊ-Βασίλης στη φυλακή με τους 83 αρουραίους. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 130
- Ο αόρατος Πολ. Φώτου, Γιώτα, σελ. 124
- Από την κερασιά στο ίντερνετ. Γεωργακούδη, Θεοδώρα, σελ. 57
- Η αρπαγή της κότας, μια ιστορία χωρίς λόγια. Rotriquez, Beatrice, σελ. 70
- Ας βγάλουμε άλλη φωτογραφία. Διακαινισάκη, Πόπη, σελ. 80
- Ο Αυτός. Πουλάκης, Πέτρος, σελ. 81
- Η βία. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 116
- Το βιβλίο της ειρήνης. Parr, Todd, σελ. 81
- Τα γενέθλια του Τριγωνοψαρούλη ή πώς η αγάπη νίκησε τον πόλεμο. Ηλιοπούλος, Βαγγέλης, σελ. 82
- Γιατί το ροζ ελεφαντάκι έπεσε σε θλίψη και πώς ξαναβρήκε τη χαρά του. Weitze, Monika, σελ. 83
- Ο γίγαντας και τα πουλιά. Biondi, Ghislaine, σελ. 84
- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117
- Τα γυαλάκια της Μαλένας. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 85
- Δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός. Parr, Todd, σελ. 86
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Οι δύο μαμάδες του Μελένιου. De Monleon, Jean - Vital, σελ. 46
- Δυο παπούτσια με καρτόσι. Ανδρικόπουλος, Νικόλαος, σελ. 87
- Το δώρο της παπλωματούς. Brumbeau, Jeff, σελ. 26
- Ε φίλε! Συλλογικό (μαθητές), σελ. 88
- Ένα γουρούνι... με ταλέντο! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Ένα σκουλήκι με φτερά. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Ένα ψάρι που δεν ήξερε να κολυμπάει. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 88
- Ένας αρκούδος στο σχολείο! Weston, Carrie, σελ. 28
- Ένας καλόκαρδος καρχαρίας. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 89
- Ένας μίνας σαν όλους τους άλλους. Πέτροβιτς-Ανδρουσοπούλου, Λόπη, σελ. 59
- Ένας πολύ γλυκός λύκος. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 47
- Ο ερωτευμένος. Dautremer, Rebecca, σελ. 89
- Ηρωικά παιδιά. Hazell, Rebecca, σελ. 90
- Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει. Gliori, Debi, σελ. 71
- Θα σε ξαναδώ, φιλαράκι μου. Δικαίου, Ελένη, σελ. 90
- Θέλω μια αγκαλιά. Rowe, John, σελ. 91
- Ιππούς Μπέτς. Bernard, Fred, σελ. 92
- Ο Ιπποπότης και η Νεραϊγέλαδα Παναγιωτόπουλος, Νίκος, σελ. 29
- Η ιστορία του γάτου που έμαθε σε ένα γλάρο να πετάει. Sepulveda, Luis, σελ. 47
- Ιστορίες για φίλους. Ρίμερ, Χριστίνα, σελ. 92
- Η Καινούρια μαθήτριά. Duval, Elisabeth, σελ. 60
- Καλημέρα, φίλε! Νικολούδη, Φυλλιώ, σελ. 30
- Η καλύβα του μπαρμπα-Θωμά. Beecher Stowe, Harriet, σελ. 93
- Κάποιος να μ' αγαπάει. Weninger, Brigitte, σελ. 72
- Το κάτι άλλο. Cave, Kathryn, σελ. 93
- Ο κονσερβοσυλλέκτης. Μαργαρίτης, Κυριάκος, σελ. 94
- Ο κορυδαλλός που δεν κελαπούσε. Nystrom, Carolyn, σελ. 94
- Ο κόσμος των παιδιών. Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 130
- Ο κύριος Αλφάφα. Τσιαμπόκαλου, Γιολάντα, σελ. 95
- Λιβ. Πυρπάσου, Έφη, σελ. 72
- Τα μαγικά μου αυτιά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 95
- Μάθε να αντιμετωπίζεις το Ρατσισμό. Vailant, Emmanuele, σελ. 96
- Η Μαύρη Λίμνη. Καρακώστα, Μελίνα, σελ. 96
- Ο Μαύρος κότσουφας και ο Άσπρος γλάρος. Crowther, Kitty, σελ. 33
- Με λένε Πρόμις. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 97
- Με τα μάτια της καρδιάς. Lenain, Thierry, σελ. 97
- Η Μέλπω η μοναδική. Ρουσάκη, Μαρία, σελ. 98
- Μια ζωή σαν τη δική μου. Πως ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο. Kindersley, Dorling, σελ. 98
- Μια ιστορία του Φιοντόρ. Κοντολέων, Μάνος, σελ. 61
- Ο Μικρός Κάστορας και η Ηχώ. MacDonald, Amy, σελ. 33
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Μικτή κόσμου. Vyner, Tim, σελ. 62
- Η Μίλι, η Μόλι και ο Τζο. Gill, Pittar, σελ. 100
- Η Μίλι, η Μόλι και οι μπαμπάδες τους. Gill, Pittar, σελ. 73
- Η Μίλι, η Μόλι και το βουνό. Gill, Pittar, σελ. 63
- Η Μιμή με τα μεγάλα αφτιά. Schlenz, Kester, σελ. 100
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Ο μπούφος που δεν μπορούσε να κάνει μπου. Fisher, Robert / Kelly, Beth, σελ. 101
- Το μυστικό τραγούδι της Μάτας. Μάρα, Ειρήνη, σελ. 101
- Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές. Χριστοδούλου, Πάνος, σελ. 102
- Ο νάνος και η Γαριδούλα. Sanvoisin, Eric, σελ. 102
- Νέστορας. Greban, Quentin, σελ. 103
- Η Νίτσα χελωνίτσα αλλάζει σπίτι! Μερικά, Λένα, σελ. 34
- Ντενεκεδούπολη. Φακίνου, Ευγενία, σελ. 119
- Όλιβερ Τουίστ. Dickens, Charles, σελ. 103
- Οχτώ μικρά καπέλα. Bloom, Becky, σελ. 35
- Τα παιδιά των λουλουδιών. Wojtowicz, Jen, σελ. 104
- Παιχνίδι χωρίς κανόνες. Γρηγοριάδου-Σουρέλη, Γαλάτεια, σελ. 119
- Το παπάκι που δεν του αρέσανε τα ποδαράκια του. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 105
- Παραμύθια από το τηλέφωνο. Rodari, Gianni, σελ. 64
- Η παράξενη αγάπη του αλόγου και της Λεύκας. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 36
- Το παραπονεμένο ελεφαντάκι. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 105
- Το ποτάμι ζήλεψε. Μάστορη, Βούλα, σελ. 106
- Ο Πρασινοπασχαλιάς. Δημουλίδου, Χρύσα, σελ. 36
- Η Ρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεϊά, σελ. 107
- Η Ρίκι δεν είναι πια πιτσιρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεϊά, σελ. 107

- Σ' ένα πέλαγο ανοικτό... και άλλες ιστορίες. Βακάλη - Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα, σελ. 74
- Σιρανό: Ο ποιητής με τη μεγάλη μύτη. Le Thanh, Tai-Marc, σελ. 108
- Το σκαντζοχοιράκι με τα κατσαρά μαλλιά. Βελέτα - Βασιλειάδου, Μαρία, σελ. 108
- Η σκιά της πριγκίπισσας. Thies, Paul, σελ. 38
- Στον κήπο με τα παραμύθια. Συλλογικό, σελ. 109
- Το ταξίδι της Λίζας. Maar, Paul, σελ. 40
- Τι κι αν είμαι ασβός; Παπαθανασοπούλου, Μάιρα, σελ. 41
- Τα τρία μικρά λυκάκια. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 52
- Ο τριγωνοψαρούλης. Ηλιόπουλος, Βαγγέλης, σελ. 109
- Τριγωνοψαρούλης εναντίον Μεγάλου Καρχαρία. Ηλιόπουλος, Βαγγέλης, σελ. 110
- Ο Τσουρέκης που τον έλεγαν Ελία. Τούλας, Γιώργος, σελ. 41
- Υπάρχουν αρκούδες στην Αφρική; Satomi, Ichikawa, σελ. 42
- Το χαρούμενο λιβάδι. Νικολούδη, Φυλλιώ, σελ. 43
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Τα χρήματα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura /Laura Saint-Marc, σελ. 111
- Η Χρυσούλα. Πατρόκλου, Λίλα, σελ. 112
- Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους. Ανδρικόπουλος, Νικόλας, σελ. 112
- Η Ψυλλοελένη. Μάστορη, Βούλα, σελ. 76
- Ως διά μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76
- Όστε εγώ είμαι ο παράξενος, ε! Μικαήλ, Συρμώ, σελ. 113

Άρθρο 3 (Το συμφέρον του παιδιού)

- Γουτού Γουπατού. Παπαδιαμάντης, Αλέξανδρος, σελ. 84
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Καλημέρα, φίλε! Νικολούδη, Φυλλιώ, σελ. 30
- Μίλα μη φοβάσαι 3 ιστορίες για τη βία στο σχολείο. Συλλογικό, σελ. 63
- Η Μιμή με τα μεγάλα αφτιά. Schlenz, Kester, σελ. 100
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Η παράξενη αγάπη του αλόγου και της λεύκας. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 36
- Προσοχή! Το πρόβατο... δαγκώνει! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 37
- Η Χρυσούλα. Πατρόκλου, Λίλα, σελ. 112

Άρθρο 4 (Μέτρα της Πολιτείας)

- Μίλα μη φοβάσαι 3 ιστορίες για τη βία στο σχολείο. Συλλογικό, σελ. 63

Άρθρο 5 (Ρόλος γονέων και κηδεμόνων)

- Οι γονείς μου δεν είναι πια φίλοι, ας μιλήσουμε γι' αυτό... Moore - Mallinos, Jennifer, σελ. 71
- Το δώρο της παπλωματούς. Brumbeau, Jeff, σελ. 26
- Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει. Gliori, Debi, σελ. 71
- Κίκο, η κότα που έμαθε να πετάει, ένα πρωτότυπο παραμυθιστόρημα για μικρούς και μεγάλους. Μαυρολέων, Μανόλης, σελ. 32
- Λεώνη. Πυλιώτου, Μαρία, σελ. 49
- Λιβ. Πυρπιάσου, Έφη, σελ. 72
- Η Μαύρη Λίμνη. Καρακώστα, Μελίνα, σελ. 96
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Η Μιμή με τα μεγάλα αφτιά. Schlenz, Kester, σελ. 100
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Το μυστικό τραγούδι της Μάτας. Μάρα, Ειρήνη, σελ. 101
- Νέστορας. Greban, Quentin, σελ. 103
- Ονειροφύλακες. Δαρλάση, Αγγελική, σελ. 104

- Το ποτάμι ζήλεψε. Μάστορη, Βούλα, σελ. 106
- Προσοχή! Το πρόβατο... δαγκώνει! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 37
- Η Ρίκι δεν είναι πια πιτσιρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεϊά, σελ. 107
- Σ' ένα πέλαγο ανοικτό... και άλλες ιστορίες. Βακάλη - Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα, σελ. 74
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η Τελεία. Reynolds, Peter H., σελ. 40
- Ο Τριγωνοψαρούλης στον κόσμο των παράξενων ψαριών. Βαγγέλης Ηλιόπουλος, σελ. 75
- Η Χρυσούλα. Πατρόκλου, Λίλα, σελ. 112
- Η Ψυλλοελένη. Μάστορη, Βούλα, σελ. 76

Άρθρο 6 (Δικαίωμα στη ζωή)

- Το γέυμα των λύκων. Pennart, Geoffroy de, σελ. 82
- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117
- Γουτού Γουπατού. Παπαδιαμάντης, Αλέξανδρος, σελ. 84
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Δώσε την αγάπη. Βαρελά, Αγγελική, σελ. 58
- Ένας σκουλήκι με φτερά. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Ένα ψάρι που δεν ήξερε να κολυμπάει. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 88
- Ένας καλόκαρδος καρχαρίας. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 89
- Ένας πολύ γλυκός λύκος. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 47
- Θα σε ξαναδώ, φιλαράκι μου. Δικαίου, Ελένη, σελ. 90
- Θέλω μόνο να παίξω μαζί σου. Αυτζής, Μερκούριος, σελ. 91
- Η ιστορία του γάτου που έμαθε σε ένα γλάρο να πετάει. Seruñveda, Luis, σελ. 47
- Η καλύβα του μπαρμπα-Θωμά. Beecher Stowe, Harriet, σελ. 93
- Η Κοκκινোসκουφίτσα και ο τελευταίος λύκος. Μαρμαρά-Δαγιόγλου, Νανά, σελ. 48
- Ο κόσμος τρελάθηκε ή ο κόσμος ξεστάθηκε; Σάββα-Ρουμπάτη, Μαίρη, σελ. 48
- Ο κόσμος των παιδιών. Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 130
- Λεώνη. Πυλιώτου, Μαρία, σελ. 49
- Με λένε Πρόμις. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 97
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Το μυστικό τραγούδι της Μάτας. Μάρα, Ειρήνη, σελ. 101
- Ντενεκεδούπολη. Φακίτου, Ευγενία, σελ. 119
- Το όνειρο του σκιάχτρου. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 50
- Το παιδί από τη θάλασσα. Πέτροβιτς Ανδρουτοσοπούλου, Λόπη, σελ. 127
- Πετάει πετάει ο σκύλος! Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 66
- Προσοχή! Το πρόβατο... δαγκώνει! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 37
- Το σκαντζοχοιράκι με τα κατσαρά μαλλιά. Βελέτα - Βασιλειάδου, Μαρία, σελ. 108
- Η σκιά της πριγκίπισσας. Thies, Paul, σελ. 38
- Στον αγώνα για το ψωμί. Deborah, Ellis, σελ. 120
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η τελευταία μαύρη γάτα. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 51
- Η Χρυσούλα. Πατρόκλου, Λίλα, σελ. 112
- Η Ψυλλοελένη. Μάστορη, Βούλα, σελ. 76

Άρθρο 7 (Όνομα και ιθαγένεια)

- Το άγαλμα που κρύωνε. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 124
- Το αστερόσπιτο Μπισιάλη, Αλεξάνδρα, σελ. 125
- Γιατί το ροζ ελεφαντάκι έπεσε σε θλίψη και πώς ξαναβρήκε τη χαρά του. Weitze, Monika, σελ. 83
- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117
- Η Δικαιοσύνη και η Αδικία. Labbe, Brigitte, σελ. 26
- Ε φίλε! Συλλογικό (μαθητές), σελ. 88
- Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει. Gliori, Debi, σελ. 71

- Ο Ιπποπότης και η Νεραιγιελάδα Παναγιωτόπουλος, Νίκος, σελ. 29
- Ο κονσερβοσυλλέκτης. Μαργαρίτης, Κυριάκος, σελ. 94
- Μια ιστορία του Φιοντόρ. Κοντολέων, Μάνος, σελ. 61
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Το όνειρο του σκιαχτρου. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 50
- Το παιδί από τη θάλασσα. Πέτροβιτς Ανδρουτοπούλου, Λότη, σελ. 127
- Πετάει, πετάει η Σίσι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεία, σελ. 66
- Ο πράσινος λύκος. Γουίχουχ, Rene, σελ. 37
- Η σκιά της πριγκίπισσας. Thies, Paul, σελ. 38
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Ο Τουρέκης που τον έλεγαν Ελία. Τούλας, Γιώργος, σελ. 41
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Όστε εγώ είμαι ο παράξενος, ε! Μικαήλ, Συρμώ, σελ. 113

Άρθρο 8 (Ταυτότητα)

- Το άγαλμα που κρύωνε. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 124
- Τα αγόρια και τα κορίτσια. Labbé, Brigitte / Puech, Michel, σελ. 24
- Ας βγάλουμε άλλη φωτογραφία. Διακαινισάκη, Πόπη, σελ. 80
- Το αστερόσπιτο Μπτοιάλη, Αλεξάνδρα, σελ. 125
- Γιατί το ροζ ελεφαντάκι έπεσε σε θλίψη και πώς ξαναβρήκε τη χαρά του. Weitzel, Monika, σελ. 83
- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117
- Η Δικαιοσύνη και η Αδικία. Labbe, Brigitte, σελ. 26
- Το δώρο της παπλωματούς. Brumbeau, Jeff, σελ. 26
- Δώσε την αγάπη. Βαρελά, Αγγελική, σελ. 58
- Ε φίλε! Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 88
- Έλμερ – ο παρδαλός ελέφαντας. McKee, David, σελ. 25
- Ένας αρκούδος στο σχολείο! Weston, Carrie, σελ. 28
- Ο Ιπποπότης και η Νεραιγιελάδα Παναγιωτόπουλος, Νίκος, σελ. 29
- Η ιστορία του σκύλου θα δείξει. Κοντολέων, Μάνος, σελ. 30
- Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει. Gliori, Debi, σελ. 71
- Το κάτι άλλο. Cave, Kathryn, σελ. 93
- Ο κονσερβοσυλλέκτης. Μαργαρίτης, Κυριάκος, σελ. 94
- Ο Μαύρος κότσουφας και ο Άσπρος γλάρος. Crowther, Kitty, σελ. 33
- Μια ιστορία του Φιοντόρ. Κοντολέων, Μάνος, σελ. 61
- Ο Μικρός Κάστορας και η Ηχώ. MacDonald, Amy, σελ. 33
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Η Νίτσα κελωνίτσα αλλάζει σπίτι! Μερικά, Λένα, σελ. 34
- Οχτώ μικρά καπέλα. Bloom, Becky, σελ. 35
- Το παπάκι που δεν του αρέσανε τα ποδαράκια του. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 105
- Ο πράσινος λύκος. Γουίχουχ, Rene, σελ. 37
- Ο Πρασινοπασχαλιάς. Δημουλίδου, Χρύσα, σελ. 43
- Η Ρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεία, σελ. 107
- Η σκιά της πριγκίπισσας. Thies, Paul, σελ. 38
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Το ταξίδι της Λίζας. Maar, Paul, σελ. 40
- Η τελευταία μαύρη γάτα. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 51
- Ο Τουρέκης που τον έλεγαν Ελία. Τούλας, Γιώργος, σελ. 41
- Το χαρούμενο λιβάδι. Νικολούδη, Φυλλιά, σελ. 43
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Η Χρυσούλα. Πατρόκλου, Λίλα, σελ. 112
- Όστε εγώ είμαι ο παράξενος, ε! Μικαήλ, Συρμώ, σελ. 113

Άρθρο 9 (Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς)

- Τα γενέθλια του Τριγωνοψαρούλη ή πώς η αγάπη νίκησε τον πόλεμο. Ηλιοπούλου, Βαγγέλης, σελ. 82
- Οι γονείς μου δεν είναι πια φίλοι, ας μιλήσουμε γι' αυτό... Moore – Mallinos, Jennifer, σελ. 71

- Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει. Gliori, Debi, σελ. 71
- Ο κόσμος των παιδιών. Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 130
- Η Μαύρη Λίμνη. Καρακώστα, Μελίνα, σελ. 96
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Μια μπάλα ζωγραφιά. Τσόγκα, Μαρία, σελ. 62
- Η Μίλι, η Μόλι και οι μπαμπάδες τους. Gill, Pittar, σελ. 73
- Προσοχή! Το πρόβατο... δαγκώνει! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 37
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Ο Τριγωνοψαρούλης στον κόσμο των παράξενων ψαριών. Βαγγέλης Ηλιοπούλου, σελ. 75
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Ως διά μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76

Άρθρο 10 (Οικογενειακή επανένωση)

- Οι γονείς μου δεν είναι πια φίλοι, ας μιλήσουμε γι' αυτό... Moore – Mallinos, Jennifer, σελ. 71
- Ο κόσμος των παιδιών. Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 130
- Μια μπάλα ζωγραφιά. Τσόγκα, Μαρία, σελ. 62
- Προσοχή! Το πρόβατο... δαγκώνει! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 37
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Ο Τριγωνοψαρούλης στον κόσμο των παράξενων ψαριών. Βαγγέλης Ηλιοπούλου, σελ. 75

Άρθρο 11 (Παράνομες μετακινήσεις στο εξωτερικό)

- Η Μίλι, η Μόλι και το βουνό. Gill, Pittar, σελ. 63
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους. Ανδρικόπουλος, Νικόλας, σελ. 112

Άρθρο 12 (Ελευθερία γνώμης)

- Ο Αϊ-Βασίλης στη φυλακή με τους 83 αρουαίους. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 130
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Η Δικαιοσύνη και η Αδικία. Labbe, Brigitte, σελ. 26
- Δώσε την αγάπη. Βαρελά, Αγγελική, σελ. 58
- Ο ερωτευμένος. Dautremet, Rebecca, σελ. 89
- Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει. Gliori, Debi, σελ. 71
- Κίκο, η κότα που έμαθε να πετάει, ένα πρωτότυπο παραμυθιστόρημα για μικρούς και μεγάλους. Μαυρολέων, Μανόλης, σελ. 32
- Ο κονσερβοσυλλέκτης. Μαργαρίτης, Κυριάκος, σελ. 94
- Ο κόσμος τρελάθηκε ή ο κόσμος ζεστάθηκε; Σάββα-Ρουμπάτη, Μαίρη, σελ. 48
- Λεώνη. Πυλιώτου, Μαρία, σελ. 49
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Το μουσικό της λίμνης. Σπυροπούλου, Χρύσα, σελ. 34
- Ονειροφύλακες. Δαρλάση, Αγγελική, σελ. 104
- Το παπάκι που δεν του αρέσανε τα ποδαράκια του. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 105
- Πετάει, πετάει η Σίσι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεία, σελ. 66
- Προσοχή! Το πρόβατο... δαγκώνει! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 37
- Η Ρίκι δεν είναι πια πιτσιρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεία, σελ. 107
- Σ' ένα πέλαγο ανοιχτό... και άλλες ιστορίες. Βακάλη - Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα, σελ. 74
- Στον αγώνα για το ψωμί. Deborah, Ellis, σελ. 120
- Στον κήπο με τα παραμύθια. Συλλογικό, σελ. 109

- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η τελευταία μαύρη γάτα. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 51
- Τα τέρατα δεν αγαπούν το φεγγάρι. Satrapi, Marjane, σελ. 51
- Φαντάσου την ειρήνη. Radunsky, Vladimir, σελ. 129
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Ως διά μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76

Άρθρο 13 (Ελευθερία έκφρασης)

- Αγκαλίτσα; Δαμιανού, Ελένη, σελ. 24
- Ας μιλήσουμε γι' αυτό. Έχω ένα μυστικό. Moore-Mallinos, Jennifer, σελ. 25
- Τα γενέθλια του Τριγωνοψαρούλη ή πώς η αγάπη νίκησε τον πόλεμο. Ηλιόπουλος, Βαγγέλης, σελ. 82
- Η δασκάλα που το κεφάλι της έγινε καζάνι. Μαντούβαλου, Σοφία, σελ. 58
- Δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός. Parr, Todd, σελ. 86
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Δώσε την αγάπη. Βαρελά, Αγγελική, σελ. 58
- Ένα γουρούνι... με ταλέντο! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Ένα σκουλήκι με φτερά. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Ο ερωτευμένος. Dautremet, Rebecca, σελ. 89
- Ο Ιπποπότης και η Νεραϊγελάδα Παναγιωτόπουλος, Νίκος, σελ. 29
- Καλημέρα, φίλε! Νικολούδη, Φυλλιώ, σελ. 30
- Καλωσήρθες Καρακάξα. Μάγος, Κώστας, σελ. 60
- Καπετάν Ζωή. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 31
- Κίκο, η κότα που έμαθε να πετάει, ένα πρωτότυπο παραμυθιστόρημα για μικρούς και μεγάλους. Μαυρολέων, Μανόλης, σελ. 32
- Η Κοκκινσκομφίτσα και ο τελευταίος λύκος. Μαρμαρά-Δαγιόγλου, Νανά, σελ. 48
- Ο κόσμος τρελάθηκε ή ο κόσμος ξεστάθηκε; Σάββα-Ρουμπάτη, Μαίρη, σελ. 48
- Ο κύριος «Αύριο-βράδυ». Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 32
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Το όνειρο του σκιάχτρου. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 50
- Τα παιδιά του Δάσους. Herfurtenner, Rudolf, σελ. 35
- Προσοχή! Το πρόβατο... δαγκώνει! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 37
- Η σκιά της πριγκίπισσας. Thies, Paul, σελ. 38
- Στο δάσος. Ζαραμπούκα, Σοφία, σελ. 38
- Στον αγώνα για το ψωμί. Deborah, Ellis, σελ. 120
- Το στρατιωτάκι που ήθελε να γίνει αρχιτέκτονας και ποιητής. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 39
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η Τελεία. Reynolds, Peter H., σελ. 40
- Τι κι αν είμαι ασβός; Παπαθανασοπούλου, Μάρινα, σελ. 41
- Φαντάσου την ειρήνη. Radunsky, Vladimir, σελ. 129
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Τα χρήματα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura / Laura Saint-Marc, σελ. 111
- Ως διά μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76

Άρθρο 14 (Ελευθερία σκέψης και θρησκείας)

- Η δασκάλα που το κεφάλι της έγινε καζάνι. Μαντούβαλου, Σοφία, σελ. 58
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Ένα σκουλήκι με φτερά. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Ένας πολύ γλυκός λύκος. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 47
- Ο Ιπποπότης και η Νεραϊγελάδα Παναγιωτόπουλος, Νίκος, σελ. 29

- Η καλύβα του μπαρμπα-Θωμά. Beecher Stowe, Harriet, σελ. 93
- Κάποιος να μ'αγαπάει. Weninger, Brigitte, σελ. 72
- Η Κοκκινσκομφίτσα και ο τελευταίος λύκος. Μαρμαρά-Δαγιόγλου, Νανά, σελ. 48
- Ο κονσερβοσυλλέκτης. Μαρμαρά-Δαγιόγλου, Νανά, σελ. 48
- Ο κύριος «Αύριο-βράδυ». Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 32
- Ο κύριος Αλφάφα. Τσιαμπόκαλου, Γιολάντα, σελ. 95
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Το όνειρο του σκιάχτρου. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 50
- Παιχνίδι χωρίς κανόνες. Γρηγοριάδου-Σουρέλη, Γαλάτεια, σελ. 119
- Η Ρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεϊά, σελ. 107
- Σ' ένα πέλαγο ανοικτό... και άλλες ιστορίες. Βακάλη - Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα, σελ. 74
- Η σκιά της πριγκίπισσας. Thies, Paul, σελ. 38
- Στο δάσος. Ζαραμπούκα, Σοφία, σελ. 38
- Στον αγώνα για το ψωμί. Deborah, Ellis, σελ. 120
- Τι κι αν είμαι ασβός; Παπαθανασοπούλου, Μάρινα, σελ. 41
- Υπάρχουν αρκούδες στην Αφρική; Satomi, Ichikawa, σελ. 42
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Ως διά μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76

Άρθρο 15 (Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας)

- Ο Αϊ-Βασίλης στη φυλακή με τους 83 αρουραίους. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 130
- Ο Ιπποπότης και η Νεραϊγελάδα Παναγιωτόπουλος, Νίκος, σελ. 29
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Το μυστικό της λίμνης. Σπυροπούλου, Χρύσα, σελ. 34
- Η παράξενη αγάπη του αλόγου και της λεύκας. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 36
- Στο δάσος. Ζαραμπούκα, Σοφία, σελ. 38
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- ΦΙΛΟΙ!... φως φανάρι. Αλεξοπούλου - Πετράκη, Φραντζέσκα, σελ. 42
- Τα χρήματα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura / Laura Saint-Marc, σελ. 111
- Ως διά μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76

Άρθρο 16 (Ιδιωτική ζωή)

- Ο Αυτός. Πουλάκης, Πέτρος, σελ. 81
- Καλωσήρθες Καρακάξα. Μάγος, Κώστας, σελ. 60
- Ο τριγωνοψαρούλης. Ηλιόπουλος, Βαγγέλης, σελ. 109

Άρθρο 17 (Πληροφόρηση)

- Αγόρια και κορίτσια. Για να ζήσουμε μαζί. Συλλογικό, σελ. 56
- Η βία. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 116
- Το γεύμα των λύκων. Pennart, Geoffroy de, σελ. 82
- Ένα ψάρι που δεν ήξερε να κολυμπάει. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 88
- Ένας καλόκαρδος καρχαρίας. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 89
- Ένας πολύ γλυκός λύκος. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 47
- Ένα σκουλήκι με φτερά. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Η Κοκκινσκομφίτσα και ο τελευταίος λύκος. Μαρμαρά-Δαγιόγλου, Νανά, σελ. 48
- Η Μέλπω η μοναδική. Ρουσάκη, Μαρία, σελ. 98
- Η Μίλι, η Μόλι και το βουνό. Gill, Pittar, σελ. 63
- Πετάει, πετάει η Σίσι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεϊά, σελ. 66

- Σ' ένα πέλαγο ανοικτό... και άλλες ιστορίες. Βακάλη - Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα, σελ. 74
- Στον αγώνα για το ψωμί. Deborah, Ellis, σελ. 120
- Στον κήπο με τα παραμύθια. Συλλογικό, σελ. 109
- Τα χρήματα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura /Laura Saint-Marc, σελ. 111

Άρθρο 18 (Ευθύνες και υποστήριξη γονέων)

- Η βία. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 116
- Οι γονείς μου δεν είναι πια φίλοι, ας μιλήσουμε γι' αυτό... Moore – Mallinos, Jennifer, σελ. 71
- Ένα ψάρι που δεν ήξερε να κολυμπάει. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 88
- Η Μαύρη Λίμνη. Καρακώστα, Μελίνα, σελ. 96
- Νέστορας. Greban, Quentin, σελ. 103
- Η Ρίκι δεν είναι πια πιτσιρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεία, σελ. 107
- Σ' ένα πέλαγο ανοικτό... και άλλες ιστορίες. Βακάλη - Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα, σελ. 74
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η Ψυλλοελένη. Μάστορη, Βούλα, σελ. 76

Άρθρο 19 (Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση)

- Ας μιλήσουμε γι' αυτό. Έχω ένα μυστικό. Moore-Mallinos, Jennifer, σελ. 25
- Η βία. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 116
- Ένα ψάρι που δεν ήξερε να κολυμπάει. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 88
- Μίλα μη φοβάσαι 3 ιστορίες για τη βία στο σχολείο. Συλλογικό, σελ. 63
- Ντενεκεδούπολη. Φακίνου, Ευγενία, σελ. 119
- Όλιβερ Τουίστ. Dickens, Charles, σελ. 103
- Το παραπονεμένο ελεφαντάκι. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 105
- Στον αγώνα για το ψωμί. Deborah, Ellis, σελ. 120
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η τελευταία μαύρη γάτα. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 51
- Η Ψυλλοελένη. Μάστορη, Βούλα, σελ. 76

Άρθρο 20 (Εναλλακτική επιμέλεια)

- Το αστερόσπιτο Μπτσιάλη, Αλεξάνδρα, σελ. 125
- Ο γίγαντας και τα πουλιά. Biondi, Ghislaine, σελ. 84
- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117
- Γουτού Γουπατού. Παπαδιαμάντης, Αλέξανδρος, σελ. 84
- Η Μίλι, η Μόλι και οι μπαμπάδες τους. Gill, Pittar, σελ. 73
- Όλιβερ Τουίστ. Dickens, Charles, σελ. 103
- Το παιδί από τη θάλασσα. Πέτροβιτς Ανδρουτσοπούλου, Λότη, σελ. 127
- Σ' ένα πέλαγο ανοικτό... και άλλες ιστορίες. Βακάλη - Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα, σελ. 74
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74

Άρθρο 21 (Υιοθεσία)

- Ο γίγαντας και τα πουλιά. Biondi, Ghislaine, σελ. 84
- Δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός. Parr, Todd, σελ. 86
- Οι δυο μαμάδες του Μελένιου. De Monleon, Jean - Vital, σελ. 46
- Η ιστορία του γάτου που έμαθε σε ένα γλάρο να πετάει. Serpulveda, Luis, σελ. 47
- Η ιστορία του σκύλου θα δείξει. Κοντολέων, Μάνος, σελ. 30
- Κάποιος να μάγαπάει. Weninger, Brigitte, σελ. 72

- Κίκο, η κότα που έμαθε να πετάει, ένα πρωτότυπο παραμυθιστόρημα για μικρούς και μεγάλους. Μαυρολέων, Μανόλης, σελ. 32
- Λιβ. Πυρπάσου, Έφη, σελ. 72
- Η Μαύρη Λίμνη. Καρακώστα, Μελίνα, σελ. 96
- Ο μεγάλος λύκος και ο μικρός λύκος. Brun-Cosme, Nadine, σελ. 73
- Η Μίλι, η Μόλι και οι μπαμπάδες τους. Gill, Pittar, σελ. 73
- Όλιβερ Τουίστ. Dickens, Charles, σελ. 103
- Ονειροφύλακες. Δαρλάση, Αγγελική, σελ. 104
- Σ' ένα πέλαγο ανοικτό... και άλλες ιστορίες. Βακάλη - Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα, σελ. 74
- Στον κήπο με τα παραμύθια. Συλλογικό, σελ. 109
- Η Ψυλλοελένη. Μάστορη, Βούλα, σελ. 76

Άρθρο 22 (Παιδιά πρόσφυγες)

- Το άγαλμα που κρύωνε. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 124
- Ο αόρατος Πολ. Φώτου, Γιώτα, σελ. 124
- Από την κερασιά στο ίντερνετ. Γεωργακούδη, Θεοδώρα, σελ. 57
- Το αστερόσπιτο Μπτσιάλη, Αλεξάνδρα, σελ. 125
- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117
- Ε φίλε! Συλλογικό (μαθητές), σελ. 88
- Επιστροφή στη ζωή: Ένα παιδί στρατιώτης θυμάται. Beah, Ishmael, σελ. 125
- Θέλω μια αγκαλιά. Rowe, John, σελ. 91
- Μια ιστορία του Φιοντόρ. Κοντολέων, Μάνος, σελ. 61
- Ο κόσμος των παιδιών. Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 130
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Μήνυμα σ' ένα μπουκάλι. Μπότσος, Γιώργος, σελ. 49
- Μια μπάλα ζωγραφιά. Τσόγκα, Μαρία, σελ. 62
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές. Χριστοδούλου, Πάνος, σελ. 102
- Το παιδί από τη θάλασσα. Πέτροβιτς Ανδρουτσοπούλου, Λότη, σελ. 127
- Τα παιδιά του Δάσους. Herfurtener, Rudolf, σελ. 35
- Η Περιπέτεια της Σκιουρίτσας. Παλυβίδα, Γιώργος, σελ. 65
- Η σκιά της πριγκίπισσας. Thies, Paul, σελ. 38
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Το ταξίδι της Λίζας. Maar, Paul, σελ. 40
- Το χαρούμενο λιβάδι. Νικολούδη, Φυλλιώ, σελ. 43
- Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους. Ανδρικόπουλος, Νικόλας, σελ. 112

Άρθρο 23 (Παιδιά με αναπηρίες)

- Άλλοι καιροί - Άλλα Παιδιά. Άλκη Ζέη - Ζώρζ Σαρή, σελ. 57
- Ο Αυτός. Πουλάκης, Πέτρος, σελ. 81
- Γουτού Γουπατού. Παπαδιαμάντης, Αλέξανδρος, σελ. 84
- Τα γυαλάκια της Μαλένας. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 85
- Δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός. Parr, Todd, σελ. 86
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Δυο παπούτσια με καρτόσι. Ανδρικόπουλος, Νικόλαος, σελ. 87
- Ένας μίνας σαν όλους τους άλλους. Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, Λότη, σελ. 59
- Ηρωικά παιδιά. Hazell, Rebecca, σελ. 90
- Θα σε ξαναδώ, φιλαράκι μου. Δικαίου, Ελένη, σελ. 90
- Θέλω μια αγκαλιά. Rowe, John, σελ. 91
- Θέλω μόνο να παίξω μαζί σου. Αυτζής, Μερκούριος, σελ. 91
- Ισούς Μπέτς. Bernard, Fred, σελ. 92
- Ιστορίες για φίλους. Ρίμερ, Χριστίνα, σελ. 92
- Λέωνη. Πυλιώτου, Μαρία, σελ. 49
- Τα μαγικά μου αυτιά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 95

- Με λένε Πρόμις. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 97
- Με τα μάτια της καρδιάς. Lenain, Thierry, σελ. 97
- Το μικρό σύννεφο. Riquemal, Michel, σελ. 99
- Η Μιμή με τα μεγάλα αφτιά. Schlenz, Kester, σελ. 100
- Ο μπουφος που δεν μπορούσε να κάνει μπου. Fischer, Robert / Kelly, Beth, σελ. 101
- Το μυστικό τραγούδι της Μάτας. Μάρα, Ειρήνη, σελ. 101
- Ο νάνος και η Γαριδούλα. Sanvoisin, Eric, σελ. 102
- Ονειροφύλακες. Δαρλάση, Αγγελική, σελ. 104
- Τα παιδιά των λουλουδιών. Wojtowicz, Jen, σελ. 104
- Το ποτάμι ζήλεψε. Μάστορη, Βούλα, σελ. 106
- Τα πρώτα μου νοήματα. Κουρμπέτης Βασίλης, Ευθυμίου, Ελένη, σελ. 106
- Η Ρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεϊά, σελ. 107
- Η Ρίκι δεν είναι πια πιτσιρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεϊά, σελ. 107
- Σιρανό: Ο ποιητής με τη μεγάλη μύτη. Le Thanh, Tai-Marc, σελ. 108
- Ο στρατιωτάκι που ήθελε να γίνει αρχιτέκτονας και ποιητής. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 39
- ΦΙΛΟΙ!... φως φανάρι. Αλεξοπούλου -Πετρακή, Φραντζέσκα, σελ. 42
- Η Ψυλλοελένη. Μάστορη, Βούλα, σελ. 76

Άρθρο 24 (Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες)

- Ο Αυτός. Πουλάκης, Πέτρος, σελ. 81
- Το βιβλίο της ειρήνης. Parr, Todd, σελ. 81
- Δυο παπούτσια με καρτόσι. Ανδρικόπουλος, Νικόλαος, σελ. 87
- Θα σε ξαναδώ, φιλαράκι μου. Δικαίου, Ελένη, σελ. 90
- Ιστορίες για φίλους. Ρίμερ, Χριστίνα, σελ. 92
- Λέωνη. Πυλιώτου, Μαρία, σελ. 49
- Μήνυμα σ' ένα μπουκάλι. Μπότσος, Γιώργος, σελ. 49
- Μια ζωή σαν τη δική μου. Πως ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο. Kindersley, Dorling, σελ. 98
- Η Μίλι, η Μόλι και ο Τζο. Gill, Pittar, σελ. 100
- Ο νάνος και η Γαριδούλα. Sanvoisin, Eric, σελ. 102
- Όλοι μαζί μπορούμε να σώσουμε τον Πλανήτη μας! (Όλη η γη ένα χωριό). Βrownηjohn, Emma, σελ. 50
- Παιχνίδι χωρίς κανόνες. Γρηγοριάδου-Σουρέλη, Γαλάτεια, σελ. 119
- Στον κήπο με τα παραμύθια. Συλλογικό, σελ. 109
- Φυτρώνουν οι πατάτες στα δέντρα; Rahn, Sabine, σελ. 67

Άρθρο 25 (Επανεξέταση αναδοχής)

Άρθρο 26 (Κοινωνική πρόνοια)

- Ο Αυτός. Πουλάκης, Πέτρος, σελ. 81
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Ιστορίες για φίλους. Ρίμερ, Χριστίνα, σελ. 92
- Μια ζωή σαν τη δική μου. Πως ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο. Kindersley, Dorling, σελ. 98
- Παιχνίδι χωρίς κανόνες. Γρηγοριάδου-Σουρέλη, Γαλάτεια, σελ. 119
- Τα τέρατα δεν αγαπούν το φεγγάρι. Satrapi, Marjane, σελ. 51

Άρθρο 27 (Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής)

- 101 Τρόποι να σώσεις τη γη. Bellamy, David, σελ. 46
- Άλλοι καιροί - Άλλα Παιδιά. Άλκη Ζέη - Ζώρζ Σαρρή, σελ. 57
- Ο Αυτός. Πουλάκης, Πέτρος, σελ. 81
- Το βιβλίο της ειρήνης. Parr, Todd, σελ. 81
- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117

- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Οι δυο μαμάδες του Μελένιου. De Monleon, Jean - Vital, σελ. 46
- Ιστορίες για φίλους. Ρίμερ, Χριστίνα, σελ. 92
- Ο κόσμος τρελάθηκε ή ο κόσμος ζεστάθηκε; Σάββα-Ρουμπάτη, Μαίρη, σελ. 48
- Ο κύριος «Αύριο-βράδυ». Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 32
- Η Μίλι, η Μόλι και ο Τζο. Gill, Pittar, σελ. 100
- Το μυστικό τραγούδι της Μάτας. Μάρα, Ειρήνη, σελ. 101
- Ο νάνος και η Γαριδούλα. Sanvoisin, Eric, σελ. 102
- Η Νίτσα κελωνίτσα αλλάζει σπίτη! Μερικά, Λένα, σελ. 34
- Ντενεκεδούπολη. Φακίνου, Ευγενία, σελ. 119
- Όλοι μαζί μπορούμε να σώσουμε τον Πλανήτη μας! (Όλη η γη ένα χωριό). Βrownηjohn, Emma, σελ. 50
- Οχτώ μικρά καπέλα. Bloom, Becky, σελ. 35
- Παιχνίδι χωρίς κανόνες. Γρηγοριάδου-Σουρέλη, Γαλάτεια, σελ. 119
- Πετάει πετάει ο σκύλος! Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 66
- Το ποτάμι ζήλεψε. Μάστορη, Βούλα, σελ. 106
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Τα τρία μικρά λυκάκια. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 52
- Φυτρώνουν οι πατάτες στα δέντρα; Rahn, Sabine, σελ. 67
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Τα χρήματα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura / Laura Saint-Marc, σελ. 111

Άρθρο 28 (Εκπαίδευση)

- 101 Τρόποι να σώσεις τη γη. Bellamy, David, σελ. 46
- Αγκαλίτσα; Δαμιανού, Ελένη, σελ. 24
- Τα αγόρια και τα κορίτσια. Labbé, Brigitte / Puech, Michel, σελ. 24
- Αγόρια και κορίτσια. Για να ζήσουμε μαζί. Συλλογικό, σελ. 56
- Ο Αδελφός του Τριγωνοψαρούλη. Ηλιόπουλος, Βαγγέλης, σελ. 80
- Ο αόρατος Πολ. Φώτου, Γιώτα, σελ. 124
- Από την κερασιά στο ίντερνετ. Γεωργακούδη, Θεοδώρα, σελ. 57
- Η βία. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 116
- Το βιβλίο της ειρήνης. Parr, Todd, σελ. 81
- Τα γυαλάκια της Μαλένας. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 85
- Η δασκάλα που το κεφάλι της έγινε καζάνι. Μαντούβαλου, Σοφία, σελ. 58
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Δώσε την αγάπη. Βαρελά, Αγγελική, σελ. 58
- Ένας αρκούδος στο σχολείο! Weston, Carrie, σελ. 28
- Ο ερωτευμένος. Dautremer, Rebecca, σελ. 89
- Ηρωικά παιδιά. Hazell, Rebecca, σελ. 90
- Θα σε ξαναδώ, φιλαράκι μου. Δικαίου, Ελένη, σελ. 90
- Θέλω μόνο να παίξω μαζί σου. Αυτζής, Μερκούριος, σελ. 91
- Η Καινούρια μαθήτριά. Dunal, Elisabeth, σελ. 60
- Κίκο, η κότα που έμαθε να πετάει, ένα πρωτότυπο παραμυθιστόρημα για μικρούς και μεγάλους. Μαυρολέων, Μανόλης, σελ. 32
- Ο κονσερβοσυλλέκτης. Μαργαρίτης, Κυριάκος, σελ. 94
- Κρίμα και άδικο... μυθιστόρημα. Σαρρή, Ζωρζ, σελ. 61
- Το κρυμμένο εργοστάσιο παιχνιδιών. Ζορμπά-Ραμπούλου, Βησσαρία, σελ. 118
- Ο Μαύρος κότσυφας και ο Άσπρος γλάρος. Crowther, Kitty, σελ. 33
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Με λένε Πρόμις. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 97
- Ο μεγάλος λύκος και ο μικρός λύκος. Brun-Cosme, Nadine, σελ. 73
- Η Μέλπω η μοναδική. Ρουσακή, Μαρία, σελ. 98

- Μια ζωή σαν τη δική μου. Πως ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο. Kindersley, Doriling, σελ. 98
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Μίλα μη φοβάσαι 3 ιστορίες για τη βία στο σχολείο. Συλλογικό, σελ. 63
- Η Μίλι, η Μόλι και οι μπαμπάδες τους. Gill, Pittar, σελ. 73
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Ο μπούφος που δεν μπορούσε να κάνει μπου. Ficher, Robert / Kelly, Beth, σελ. 101
- Ο νάνος και η Γαριδούλα. Sanvoisin, Eric, σελ. 102
- Ντενεκεδούπολη. Φακίνου, Ευγενία, σελ. 119
- Ονειροφύλακες. Δαρλάση, Αγγελική, σελ. 104
- Το παιδί από τη θάλασσα. Πέτροβιτς Ανδρουσοπούλου, Λόπη, σελ. 127
- Τα παιδιά του Δάσους. Herfurtener, Rudolf, σελ. 35
- Τα παιδιά των λουλουδιών. Wojtowicz, Jen, σελ. 104
- Παραμύθια από το τηλέφωνο. Rodari, Cianni, σελ. 64
- Τα πρώτα μου νοήματα. Κουρμπέτης, Βασίλης, Ευθυμίου, Ελένη, σελ. 106
- Η Ρίκι δεν είναι πια πιτσιρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεία, σελ. 107
- Σ' ένα πέλαγο ανοικτό... και άλλες ιστορίες. Βακάλη - Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα, σελ. 74
- Στον αγώνα για το ψωμί. Deborah, Ellis, σελ. 120
- Το στρατιωτάκι που ήθελε να γίνει αρχιτέκτονας και ποιητής. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 39
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η Τελεία. Reynolds, Peter H., σελ. 40
- Τα τέρατα δεν αγαπούν το φεγγάρι. Satrapi, Marjane, σελ. 51
- ΦΙΛΟΙ!... φως φανάρι. Αλεξοπούλου -Πετράκη, Φραντζέσκα, σελ. 42
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Τα χρήματα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura /Laura Saint-Marc, σελ. 111
- Ως διά μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76

Άρθρο 29 (Σκοπεί εκπαίδευσης)

- 101 Τρόποι να σώσεις τη γη. Bellamy, David, σελ. 46
- Αγκαλίτσα; Δαμιανού, Ελένη, σελ. 24
- Αγόρια και κορίτσια. Για να ζήσουμε μαζί. Συλλογικό, σελ. 56
- Τα αγόρια και τα κορίτσια. Labbé, Brigitte / Puech, Michel, σελ. 24
- Ο Αδελφός του Τριγωνοψαρούλη. Ηλιόπουλος, Βαγγέλης, σελ. 80
- Ο αόρατος Πολ. Φώτου, Γιώτα, σελ. 124
- Από την κερασιά στο ίντερνετ. Γεωργακούδη, Θεοδώρα, σελ. 57
- Η αρπαγή της κότας, μια ιστορία χωρίς λόγια. Rotriquez, Beatrice, σελ. 70
- Η βία. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 116
- Το βιβλίο της ειρήνης. Parr, Todd, σελ. 81
- Τα γυαλάκια της Μαλένας. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 85
- Η δασκάλα που το κεφάλι της έγινε καζάνι. Μαντούβαλου, Σοφία, σελ. 58
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Δώσε την αγάπη. Βαρελά, Αγγελική, σελ. 58
- Ένας αρκούδος στο σχολείο! Weston, Carrie, σελ. 28
- Ο ερωτευμένος. Dautremer, Rebecca, σελ. 89
- Ηρωικά παιδιά. Hazell, Rebecca, σελ. 90
- Θέλω μόνο να παίξω μαζί σου. Αυτζής, Μερκούριος, σελ. 91
- Η Καινούρια μαθήτριά. Duval, Elisabeth, σελ. 60
- Καλωσήρθες Καρακάξα. Μάγος, Κώστας, σελ. 60
- Κίκο, η κότα που έμαθε να πετάει, ένα πρωτότυπο παραμυθιστόρημα για μικρούς και μεγάλους. Μαυρολέων, Μανόλης, σελ. 32

- Ο κονσερβοσυλλέκτης. Μαργαρίτης, Κυριάκος, σελ. 94
- Ο κορυδαλλός που δεν κλαπιδούσε. Nystrom, Carolyn, σελ. 94
- Κρίμα και άδικο... μυθιστόρημα. Σαρρή, Ζωρζ, σελ. 61
- Λιβ. Πυρπάσου, Έφη, σελ. 72
- Ο Μαύρος κότσυφας και ο Άσπρος γλάρος. Crowther, Kitty, σελ. 33
- Με λένε Πρόμις. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 97
- Ο μεγάλος λύκος και ο μικρός λύκος. Brun-Cosme, Nadine, σελ. 73
- Η Μέλιω η μοναδική. Ρουσαάκη, Μαρία, σελ. 98
- Μια ζωή σαν τη δική μου. Πως ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο. Kindersley, Doriling, σελ. 98
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Μίλα μη φοβάσαι 3 ιστορίες για τη βία στο σχολείο. Συλλογικό, σελ. 63
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Ο μπούφος που δεν μπορούσε να κάνει μπου. Ficher, Robert / Kelly, Beth, σελ. 101
- Ο νάνος και η Γαριδούλα. Sanvoisin, Eric, σελ. 102
- Όλοι μαζί μπορούμε να σώσουμε τον Πλανήτη μας! (Όλη η γη ένα χωριό). Βrownjohn, Emma, σελ. 50
- Ονειροφύλακες. Δαρλάση, Αγγελική, σελ. 104
- Τα παιδιά του Δάσους. Herfurtener, Rudolf, σελ. 35
- Τα παιδιά των λουλουδιών. Wojtowicz, Jen, σελ. 104
- Παραμύθια από το τηλέφωνο. Rodari, Cianni, σελ. 64
- Η Περιπέτεια της Σκιουρίτσας. Παλυβίδας, Γιώργος, σελ. 65
- Τα πρώτα μου νοήματα. Κουρμπέτης, Βασίλης, Ευθυμίου, Ελένη, σελ. 106
- Ο ρασιισμός όπως τον εξήγησα στην κόρη μου. Jelloun, Tahar ben, σελ. 67
- Στον αγώνα για το ψωμί. Deborah, Ellis, σελ. 120
- Στον κήπο με τα παραμύθια. Συλλογικό, σελ. 109
- Το στρατιωτάκι που ήθελε να γίνει αρχιτέκτονας και ποιητής. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 39
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η Τελεία. Reynolds, Peter H., σελ. 40
- Τα τέρατα δεν αγαπούν το φεγγάρι. Satrapi, Marjane, σελ. 51
- Υπάρχουν αρκούδες στην Αφρική; Satomi, Ichikawa, σελ. 42
- Φαντάσου την ειρήνη. Radunsky, Vladimir, σελ. 129
- ΦΙΛΟΙ!... φως φανάρι. Αλεξοπούλου -Πετράκη, Φραντζέσκα, σελ. 42
- Φυτρώνουν οι πατάτες στα δέντρα; Rahn, Sabine, σελ. 67
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Τα χρήματα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura /Laura Saint-Marc, σελ. 111
- Ως διά μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76

Άρθρο 30 (Μειονότητες)

- Από την κερασιά στο ίντερνετ. Γεωργακούδη, Θεοδώρα, σελ. 57
- Η βία. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 116
- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117
- Δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός. Parr, Todd, σελ. 86
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Δώσε την αγάπη. Βαρελά, Αγγελική, σελ. 58
- Ε φίλε! Συλλογικό (μαθητές), σελ. 88
- Ένα γουρούνι... με ταλέντο! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Καλημέρα, φίλε! Νικολούδη, Φυλλιώ, σελ. 30
- Η καλύβα του μπαρμπα-Θωμά. Beecher Stowe, Harriet, σελ. 93
- Κάποιος να μάγαπάει. Weninger, Brigitte, σελ. 72
- Ο κόσμος των παιδιών. Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 130
- Κρίμα και άδικο... μυθιστόρημα. Σαρρή, Ζωρζ, σελ. 61
- Ο κύριος Αλφάλφα. Τσιαμπόκαλου, Γιολάντα, σελ. 95

- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Με λένε Πρόμις. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 97
- Η Μέλω η μοναδική. Ρουσάκη, Μαρία, σελ. 98
- Μια ζωή σαν τη δική μου. Πως ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο. Kindersley, Doriling, σελ. 98
- Μια ιστορία του Φιοντόρ. Κοντολέων, Μάνος, σελ. 61
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Η Μίλι, η Μόλι και ο Τζο. Gill, Pittar, σελ. 100
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Ντενεκεδούπολη. Φακίνου, Ευγενία, σελ. 119
- Παιχνίδι χωρίς κανόνες. Γρηγοριάδου-Σουρέλη, Γαλάτεια, σελ. 119
- Το παπάκι που δεν του αρέσανε τα ποδαράκια του. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 105
- Η παράξενη αγάπη του αλόγου και της λεύκας. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 36
- Πέντε λεπτά ηρεμία. Murphy, Jill, σελ. 65
- Ο ρατσισμός όπως τον εξήγησα στην κόρη μου. Jelloun, Tahar ben, σελ. 67
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η τελευταία μαύρη γάτα. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 51
- Το χαρούμενο λιβάδι. Νικολούδη, Φυλλιώ, σελ. 43
- Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους. Ανδρικόπουλος, Νικόλας, σελ. 112
- Ως διά μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76

Άρθρο 31 (Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία)

- Αγόρια και κορίτσια. Για να ζήσουμε μαζί. Συλλογικό, σελ. 56
- Ο Αδελφός του Τριγωνοφαρούλη. Ηλιοπούλος, Βαγγέλης, σελ. 80
- Άλλοι καιροί - Άλλα Παιδιά. Άλκη Ζέη - Ζώρζ Σαρή, σελ. 57
- Ας βγάλουμε άλλη φωτογραφία. Διακαινισάκη, Πόπη, σελ. 80
- Η βία. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 116
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Έλμερ – ο παρδαλός ελέφαντας. McKee, David, σελ. 25
- Ένα γουρούνι... με ταλέντο! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Ένας καλόκαρδος καρχαρίας. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 89
- Ένας μίνας σαν όλους τους άλλους. Πέτροβιτς-Ανδρουτοπούλου, Λότη, σελ. 59
- Ένας ποντικός... κάπως βιαστικός! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 59
- Ιστορίες για φίλους. Ρίμερ, Χριστίνα, σελ. 92
- Καπετάν Ζωή. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 31
- Ο κόσμος των παιδιών. Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 130
- Κρίμα και άδικο... μυθιστόρημα. Σαρή, Ζωρζ, σελ. 61
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Μια ζωή σαν τη δική μου. Πως ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο. Kindersley, Doriling, σελ. 98
- Μια μπάλα ζωγραφιά. Τσόγκα, Μαρία, σελ. 62
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Μικτή κόσμου. Vuner, Tim, σελ. 62
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Το μυστικό της λίμνης. Σπυροπούλου, Χρύσα, σελ. 34
- Ντενεκεδούπολη. Φακίνου, Ευγενία, σελ. 119
- Παραμύθια από το τηλέφωνο. Rodari, Cianni, σελ. 64
- Πέντε λεπτά ηρεμία. Murphy, Jill, σελ. 65
- Πετάει, πετάει η Σίσι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεία, σελ. 66
- Πετάει πετάει ο σκύλος! Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 66
- Το ποτάμι ζήλεψε. Μάστορη, Βούλα, σελ. 106
- Η σκιά της πριγκίπισσας. Thies, Paul, σελ. 38
- Στον αγώνα για το ψωμί. Deborah, Ellis, σελ. 120
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74

- Φυτρώνουν οι πατάτες στα δέντρα; Rahm, Sabine, σελ. 67
- Τα χρήματα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura /Laura Saint-Marc, σελ. 111
- Ως διά μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76

Άρθρο 32 (Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση)

- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117
- Ένας ποντικός... κάπως βιαστικός! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 59
- Ιησούς Μπέτς. Bernard, Fred, σελ. 92
- Ικμπάλ. D' Adamo, Francesco, σελ. 117
- Η καλύβα του μπαρμπα-Θωμά. Beecher Stowe, Harriet, σελ. 93
- Το κρυμμένο εργοστάσιο παιχνιδιών. Ζορμπά-Ραμποπούλου, Βησσαρία, σελ. 118
- Όλιβερ Τουίστ. Dickens, Charles, σελ. 103
- Το παιδί από τη θάλασσα. Πέτροβιτς Ανδρουτοπούλου, Λότη, σελ. 127
- Παιχνίδι χωρίς κανόνες. Γρηγοριάδου-Σουρέλη, Γαλάτεια, σελ. 119
- Η σκιά της πριγκίπισσας. Thies, Paul, σελ. 38
- Στον αγώνα για το ψωμί. Deborah, Ellis, σελ. 120

Άρθρο 33 (Ναρκωτικά)

—

Άρθρο 34 (Σεξουαλική βία και εκμετάλλευση)

- Ας μιλήσουμε γι' αυτό. Έχω ένα μυστικό. Moore-Mallinos, Jennifer, σελ. 25

Άρθρο 35 (Απαγωγή και εμπορία παιδιών)

- Η αρπαγή της κότας, μια ιστορία χωρίς λόγια. Rotriquez, Beatrice, σελ. 70
- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους. Ανδρικόπουλος, Νικόλας, σελ. 112

Άρθρο 36 (Άλλες μορφές εκμετάλλευσης)

- Ας μιλήσουμε γι' αυτό. Έχω ένα μυστικό. Moore-Mallinos, Jennifer, σελ. 25
- Επιστροφή στη ζωή: Ένα παιδί στρατιώτης θυμάται. Beah, Ishmael, σελ. 125
- Καλωσήρθες Καρακάξα. Μάγος, Κώστας, σελ. 60
- Το παπάκι που δεν του αρέσανε τα ποδαράκια του. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 105
- Το παραπονεμένο ελεφαντάκι. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 105

Άρθρο 37 (Βασανιστήρια και στέρηση ελευθερίας)

- Η Δικαιοσύνη και η Αδικία. Labbe, Brigitte, σελ. 26
- Επιστροφή στη ζωή: Ένα παιδί στρατιώτης θυμάται. Beah, Ishmael, σελ. 125
- Καλωσήρθες Καρακάξα. Μάγος, Κώστας, σελ. 60
- Κλικ. Δέκα φωνές, μια ιστορία. Συλλογικό, σελ. 126
- Το ταξίδι της Λίζας. Maar, Paul, σελ. 40
- Τριγωνοφαρούλης εναντίον Μεγάλου Καρχαρία. Ηλιοπούλος, Βαγγέλης, σελ. 110

Άρθρο 38 (Ένοπλες συρράξεις)

- Επιστροφή στη ζωή: Ένα παιδί στρατιώτης θυμάται. Beah, Ishmael, σελ. 125

- Ηρωικά παιδιά. Hazell, Rebecca, σελ. 90
- Κλικ. Δέκα φωνές, μια ιστορία. Συλλογικό, σελ. 126
- Ο κόσμος των παιδιών. Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 130
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Το μικρό σύννεφο. Riquemal, Michel, σελ. 99
- Παραμύθια από το τηλέφωνο. Rodarí, Cianni, σελ. 64
- Σιράνό: Ο ποιητής με τη μεγάλη μύτη. Le Thanh, Tai-Marc, σελ. 108
- Το στρατιωτάκι που ήθελε να γίνει αρχιτέκτονας και ποιητής. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 39
- Τριγωνοψαρούλης εναντίον Μεγάλου Καρχαρία. Ηλιόπουλος, Βαγγέλης, σελ. 110
- Φαντάσου την ειρήνη. Radunsky, Vladimir, σελ. 129

Άρθρο 39 (Επανάταξη παιδιού-θύματος)

- Ένα ψάρι που δεν ήξερε να κολυμπάει. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 88
- Ένας καλόκαρδος καρχαρίας. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 89
- Επιστροφή στη ζωή: Ένα παιδί στρατιώτης θυμάται. Beah, Ishmael, σελ. 125
- Κλικ. Δέκα φωνές, μια ιστορία. Συλλογικό, σελ. 126
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Το παιδί από τη θάλασσα. Πέτροβιτς Ανδρουτσοπούλου, Λότη, σελ. 127
- Η τελευταία μαύρη γάτα. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 51
- Τα τρία μικρά λυκάκια. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 52
- Η Ψυλλοελένη. Μάστορη, Βούλα, σελ. 76

Άρθρο 40 (Δικαιοσύνη / ποινική μεταχείριση)

- Ο Αϊ-Βασίλης στη φυλακή με τους 83 αρουραίους. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 130
- Η Δικαιοσύνη και η Αδικία. Labbe, Brigitte, σελ. 26
- Καλωσήρθες Καρακάξα. Μάγος, Κώστας, σελ. 60
- Το παιδί από τη θάλασσα. Πέτροβιτς Ανδρουτσοπούλου, Λότη, σελ. 127

Άρθρο 41 (Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις)

—

Άρθρο 42 (Γνωστοποίηση)

- Ο κόσμος των παιδιών. Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 130
- Όλοι γεννιόμαστε ελεύθεροι. Amnesty International UK, σελ. 131
- Παγκόσμια διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου Rocha, Ruth, σελ. 131
- Το παιδί στον κόσμο των μεγάλων. Καρζής, Θόδωρος, σελ. 132
- Πέτρα, Ψαλίδι, Χαρτί. Τα δικαιώματα του παιδιού σε κόμικς. Μπότσος, Γιώργος, σελ. 133

Άρθρα 43-54 (Εφαρμογή και έλεγχος)

—

Index κατά Τίτλο Βιβλίου

Τα βιβλία είναι σε αλφαβητική σειρά εξαιρουμένου του άρθρου στην αρχή του τίτλου τους.

- Το άγαλμα που κρύωνε. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 124
- Αγκαλίτσα; Δαμιανού, Ελένη, σελ. 24
- Αγόρια και κορίτσια. Για να ζήσουμε μαζί. Συλλογικό, σελ. 56
- Τα αγόρια και τα κορίτσια. Labbé, Brigitte / Puech, Michel, σελ. 24
- Ο Αδελφός του Τριγωνοφαρούλη. Ηλιοπούλος, Βαγγέλης
- Ο Αϊ-Βασίλης στη φυλακή με τους 83 αρουραίους. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 130
- Άλλοι καιροί - Άλλα Παιδιά. Ζέη, Άλκη / Σαρή, Ζώρζ
- Ο Αόρατος Πολ. Φώτου, Γιώτα, σελ. 124
- Από την κερασιά στο ίντερνετ. Γεωργακούδη, Θεοδώρα, σελ. 57
- Η αρπαγή της κότας, μια ιστορία χωρίς λόγια. Rotriquez, Beatrice, σελ. 70
- Ας βγάλουμε άλλη φωτογραφία. Διακαινισάκη, Πόπη, σελ. 80
- Το αστερόσπιτο. Μπισιάλη, Αλεξάνδρα, σελ. 125
- Ο Αυτός. Πουλάκης, Πέτρος, σελ. 81
- Η βία. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura / Saint-Marc Laure, σελ. 116
- Το βιβλίο της ειρήνης. Parr, Todd, σελ. 81
- Τα γενέθλια του Τριγωνοφαρούλη ή πώς η αγάπη νίκησε τον πόλεμο. Ηλιοπούλος, Βαγγέλης, σελ. 82
- Το γέυμα των λύκων. Pennart, Geoffroy de, σελ. 82
- Γιατί το ροζ ελεφαντάκι έπεσε σε θλίψη και πώς ξαναβρήκε τη χαρά του. Weitze, Monika, σελ. 83
- Ο Γίγαντας και τα πουλιά. Biondi, Ghislaine, σελ. 84
- Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα. Μουρίκη, Κατερίνα, σελ. 117
- Οι γονείς μου δεν είναι πια φίλοι, ας μιλήσουμε γι' αυτό... Moore - Mallinos, Jennifer, σελ. 71
- Γουτού Γουπατού. Παπαδιαμάντης, Αλέξανδρος, σελ. 84
- Τα γυαλάκια της Μαλένας. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 85
- Η δασκάλα που το κεφάλι της έγινε καζάνι. Μαντούβαλου, Σοφία, σελ. 58
- Δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός. Parr, Todd, σελ. 86
- Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffé, Laura, σελ. 87
- Η Δικαιοσύνη και η Αδικία. Labbé Brigitte / Puech Michel, σελ. 26
- Οι δυο μαμάδες του Μελένιου. De Monleon, Jean - Vital, σελ. 46
- Δυο παπούτσια με καρότσι. Ανδρικόπουλος, Νικόλαος, σελ. 87
- Το δώρο της παπλωματούς. Brumbeau, Jeff, σελ. 26
- Δώσε την αγάπη. Βαρελά, Αγγελική, σελ. 58
- Ε φίλε! Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 88
- 101 Τρόποι να σώσεις τη γη. Bellamy, David, σελ. 46
- Έλμερ - ο παρδαλός ελέφαντας. McKee, David, σελ. 25
- Ένα γουρούνι... με ταλέντο! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Ένα σκουλήκι με φτερά. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 27
- Ένα ψάρι που δεν ήξερε να κολυμπάει. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 88
- Ένας αρκούδος στο σχολείο! Weston, Carrie, σελ. 28
- Ένας καλόκαρδος καρχαρίας. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 89
- Ένας μίνας σαν όλους τους άλλους. Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, Λότη, σελ. 59
- Ένας πολύ γλυκός λύκος. Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 47
- Ένας ποντικός... κάπως βιαστικός! Βαρβαρούση, Λήδα, σελ. 59
- Επιστροφή στη ζωή: Ένα παιδί στρατιώτης θυμάται. Beah, Ishmael, σελ. 125
- Έχω ένα μυστικό... Ας μιλήσουμε γι' αυτό. Moore-Mallinos, Jennifer, σελ. 25
- Ο ερωτευμένος. Dautremer, Rebecca, σελ. 89
- Ηρωικά παιδιά. Hazell, Rebecca, σελ. 90
- Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει. Gliori, Debi, σελ. 71
- Θα σε ξαναδώ, φιλαράκι μου. Δικαίου, Ελένη, σελ. 90
- Θέλω μια αγκαλιά. Rowe, Jolyn, σελ. 91
- Θέλω μόνο να παίξω μαζί σου. Αυτζής, Μερκούριος
- Ιησούς Μπέτς. Bernard, Fred, σελ. 92
- Ικμάλ. D' Adamo, Francesco, σελ. 117
- Ο Ιπποπότης και η Νεραϊγελάδα. Παναγιωτόπουλος, Νίκος, σελ. 29
- Η ιστορία του γάτου που έμαθε σε ένα γλάρο να πετάει. Sepulveda, Luis, σελ. 47
- Η ιστορία του σκύλου θα δείξει. Κοντολέων, Μάνος, σελ. 30
- Ιστορίες για φίλους. Ρίμερ, Χριστίνα, σελ. 92
- Καινούρια μαθήτριά. Dunal, Elisabeth, σελ. 60
- Καλημέρα, φίλε! Νικολούδη, Φυλλιώ, σελ. 30
- Η καλύβα του μπαρμπα-Θωμά. Beecher Stowe, Harriet, σελ. 93
- Καλωσήρθες καρακάξα. Μάγος, Κώστας, σελ. 60
- Καπετάν Ζωή. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 31
- Κάποιος να μ' αγαπάει. Weninger, Brigitte, σελ. 72
- Το κάτι άλλο. Cave, Kathryn, σελ. 93
- Κίκο, η κότα που έμαθε να πετάει. Μαυρολέων, Μανόλης, σελ. 32
- Κλικ. Δέκα φωνές, μια ιστορία. Συλλογικό, σελ. 126
- Η Κοκκινোসκουφίτσα και ο τελευταίος λύκος. Μαρμαρά-Δαγιόγλου, Νανά, σελ. 48
- Ο κονσερβοσυλλέκτης. Μαργαρίτης, Κυριάκος, σελ. 94
- Ο κορδαλλός που δεν κελαιδούσε. Nystrom, Carolyn, σελ. 94
- Ο κόσμος τρελάθηκε ή ο κόσμος ζεστάθηκε; Σάββα-Ρουμπάτη, Μαίρη, σελ. 48
- Ο κόσμος των παιδιών. Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου, Συλλογικό (Μαθητές), σελ. 130
- Κρίμα και άδικο... μυθιστόρημα. Σαρή, Ζωρζ, σελ. 61
- Το κρυμμένο εργοστάσιο παιχνιδιών. Ζορμπά-Ραμποπούλου, Βησσαρία, σελ. 118
- Ο κύριος «Αύριο-βράδυ». Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 32
- Ο κύριος Αλφάφα. Τσιαμπόκαλου, Γιολάντα, σελ. 95
- Λεώνη. Πυλιώτου, Μαρία, σελ. 49
- Λιβ. Πυρπάσου, Έφη, σελ. 72
- Τα μαγικά μου αυτιά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 95
- Μάθε να αντιμετωπίζεις το Ρατσισμό. Vailant, Emmanuele, σελ. 96
- Η Μαύρη Λίμνη. Καρακώστα, Μελίνα, σελ. 96
- Μαύρος κότσυφας και άσπρος γλάρος. Crowther, Kitty, σελ. 33
- Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια. Χαραλάς, Κώστας, σελ. 126
- Με λένε Πρόμις. Αρτζανίδου, Έλενα, σελ. 97
- Με τα μάτια της καρδιάς. Lenain, Thierry, σελ. 97
- Ο μεγάλος λύκος και ο μικρός λύκος. Brun-Cosme, Nadine, σελ. 73
- Η Μέλπω η μοναδική. Ρουσιάκη, Μαρία, σελ. 98
- Μήνυμα σ' ένα μπουκάλι. Μπότσος, Γιώργος, σελ. 49
- Μια ζωή σαν τη δική μου. Πώς ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο. Kindersley, Dorling, σελ. 98
- Μια ιστορία του Φιοντόρ. Κοντολέων, Μάνος, σελ. 61

- Μια μπάλα ζωγραφιά. Τσόγκα, Μαρία, σελ. 62
- Το μικρό σύννεφο. Riquemal, Michel, σελ. 99
- Ο Μικρός Κάστορας και η Ηχώ. MacDonald, Amy, σελ. 33
- Ο μικρός Πρίγκιπας. Saint-Exupery, Antoine de, σελ. 99
- Μικτή κόσμου. Vynne, Tim, σελ. 62
- Μίλα μη φοβάσαι 3 ιστορίες για τη βία στο σχολείο. Συλλογικό και μαθητές, σελ. 63
- Η Μίλι, η Μόλι και ο Τζο. Gill, Pittar, σελ. 100
- Η Μίλι, η Μόλι και οι μπαμπάδες τους. Gill, Pittar, σελ. 73
- Η Μίλι, η Μόλι και το βουνό. Gill, Pittar, σελ. 63
- Η Μιμή με τα μεγάλα αφτιά. Schlenz, Kester, σελ. 100
- Ο Μπεν αγαπάει την Άννα. Härtling, Peter, σελ. 64
- Ο μπούφος που δεν μπορούσε να κάνει μπου. Ficher, Robert / Kelly, Beth, σελ. 101
- Το μυστικό της λίμνης. Σπυροπούλου, Χρύσα, σελ. 34
- Το μυστικό τραγούδι της Μάτας. Μάρα, Ειρήνη, σελ. 101
- Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές. Χριστοδούλου, Πάνος, σελ. 102
- Ο νάνος και η Γαριδούλα. Sanvoisin, Eric, σελ. 102
- Νέστορας. Greban, Quentin, σελ. 103
- Η Νίτσα κελωνίτσα αλλάζει σπίτι! Μερικά, Λένα, σελ. 34
- Ντενεκεδούπολη. Φακίνου, Ευγενία, σελ. 119
- Όλιβερ Τουϊστ. Dickens, Charles, σελ. 103
- Όλοι γεννιάμαστε ελεύθεροι. Amnesty International UK, σελ. 131
- Όλοι μαζί μπορούμε να σώσουμε τον Πλανήτη μας! Brownjohn, Emma, σελ. 50
- Το όνειρο του σκιαδέρου. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 50
- Ονειροφύλακες. Δαρλάση, Αγγελική, σελ. 104
- Οχτώ μικρά κοπέλα. Bloom, Becky, σελ. 35
- Παγκόσμια διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Rocha, Ruth, σελ. 131
- Το παιδί από τη θάλασσα. Πέτροβιτς Ανδρουσοπούλου, Λόπη, σελ. 127
- Το παιδί στον κόσμο των μεγάλων. Καρζής, Θόδωρος, σελ. 132
- Τα παιδιά του Δάσους. Herfurtener, Rudolf, σελ. 35
- Τα παιδιά των λουλουδιών. Wojtowicz, Jen, σελ. 104
- Παιχνίδι χωρίς κανόνες. Γρηγοριάδου-Σουρέλη, Γαλάτεια, σελ. 119
- Το παπάκι που δεν του αρέσανε τα ποδαράκια του. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 105
- Παραμύθια από το τηλέφωνο. Rodari, Cianni, σελ. 64
- Η παράξενη αγάπη του αλόγου και της λεύκας. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 36
- Το παραπονεμένο ελεφαντάκι. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 105
- Πέντε λεπτά ηρεμία. Murphy, Jill, σελ. 65
- Η Περιπέτεια της Σκιουρίτσας. Παλυβίδας, Γιώργος, σελ. 65
- Πετάει πετάει ο σκύλος! Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 66
- Πετάει, πετάει η Σίσι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεϊά, σελ. 66
- Πέτρα, Ψαλίδι, Χαρτί. Τα δικαιώματα του παιδιού σε κόμικς Μπότσος, Γιώργος, σελ. 133
- Το ποτάμι ζήλεψε. Μάστορη, Βούλα, σελ. 106
- Ο Πρασινοπασχαλιάς. Δημουλίδου, Χρύσα, σελ. 36
- Ο πράσινος λύκος. Gouichoux, Rene, σελ. 37
- Προσοχή! Το πρόβατο... δαγκώνει! Βαρβαρούση, Λίδα, σελ. 37
- Τα πρώτα μου νοήματα. Κουρμπέτης, Βασίλης / Ευθυμίου Ελένη, σελ. 106
- Ο ρατσισμός όπως τον εξήγησα στην κόρη μου. Jelloun, Tahar ben, σελ. 67
- Η Ρίκι. Χατζοπούλου-Καραβία, Λεϊά, σελ. 107
- Η Ρίκι δεν είναι πια πιτσιρίκι. Λεϊά Χατζοπούλου-Καραβία, σελ. 107
- Σ' ένα πέλαγο ανοικτό... και άλλες ιστορίες. Βακάλη-Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα, σελ. 74
- Σιρανό: Ο ποιητής με τη μεγάλη μύτη. Le Thanh, Tai-Marc, σελ. 108
- Το σκαντζοχοιράκι με τα κατασάρια μαλλιά. Βελέτα-Βασιλειάδου, Μαρία, σελ. 108
- Η σκιά της πριγκίπισσας. Thies, Paul, σελ. 38
- Στο δάσος. Ζαραμπούκα, Σοφία, σελ. 38
- Στον αγώνα για το ψωμί. Ellis, Debra, σελ. 120
- Στον κήπο με τα παραμύθια. Συλλογικό, σελ. 109
- Το στρατιωτάκι που ήθελε να γίνει αρχιτέκτονας και ποιητής. Μπουλώτης, Χρήστος, σελ. 39
- Το σύνθημα. Πριοβόλου, Ελένη, σελ. 74
- Το ταξίδι της Λίζας. Maar, Paul, σελ. 40
- Η Τελεία. Reynolds, Peter H., σελ. 40
- Η τελευταία μαύρη γάτα. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 51
- Τα τέρατα δεν αγαπούν το φεγγάρι. Satrapi, Marjane, σελ. 51
- Τι κι αν είμαι ασβός; Παπαθανασοπούλου, Μάρα, σελ. 41
- Τα τρία μικρά λυκάκια. Τριβιζάς, Ευγένιος, σελ. 52
- Ο Τριγωνοψαρούλης. Ηλιόπουλος, Βαγγέλης, σελ. 109
- Τριγωνοψαρούλης εναντίον Μεγάλου Καρχαρία. Ηλιόπουλος, Βαγγέλης, σελ. 110
- Ο Τριγωνοψαρούλης στον κόσμο των παράξενων ψαριών. Ηλιόπουλος, Βαγγέλης, σελ. 75
- Ο Τσουρέκης που τον έλεγαν Ελία. Τούλας, Γιώργος, σελ. 41
- Υπάρχουν αρκούδες στην Αφρική. Satomi, Ichikawa, σελ. 42
- Φαντάσου την ειρήνη. Radunsky, Vladimir, σελ. 129
- ΦΙΛΟΙ;... φως φανάρι. Αλεξοπούλου - Πετράκη, Φραντζέσκα, σελ. 42
- Φυτρώνουν οι πατάτες στα δέντρα; Rahm, Sabine, σελ. 67
- Το χαρούμενο λιβάδι. Νικολούδη, Φυλλιώ, σελ. 43
- Ο χιονάνθρωπος πήρε τη μαμά. Μάστορη, Βούλα, σελ. 75
- Τα χρήματα. Για να ζήσουμε μαζί. Jaffe, Laura / Saint-Marc, Laure, σελ. 111
- Η Χρυσούλα. Πατρόκλου, Λίλα, σελ. 112
- Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους. Ανδρικόπουλος, Νικόλας, σελ. 112
- Η Ψυλλοελένη. Μάστορη, Βούλα, σελ. 76
- Ως δια μαγείας. Παπαγιάννη, Μαρία, σελ. 76
- Όστε εγώ είμαι ο παράξενος, ε! Μιχαήλ, Συρμώ, σελ. 113

Index Συγγραφέων

- **Αλεξοπούλου – Πετράκη, Φραντζέσκα.** Φίλοι φως φανάρι
- **Ανδρικόπουλος, Νικόλαος.** Διο παπούτσια με καρτόσι / Η χώρα με τους παράξενους ανθρώπους
- **Αρτζανίδου, Έλενα.** Τα γυαλάκια της Μαλένας / Με λένε Πρόμις
- **Αυτζής, Μερκούριος.** Θέλω μόνο να παίξω μαζί σου
- **Βακάλη - Συρογιαννοπούλου, Φιλομήλα.** Σ' ένα πέλαγο ανοιχτό... και άλλες ιστορίες
- **Βαρβαρούση, Λήδα.** Ένα γουρούνι... με ταλέντο! / Ένα σκουλήκι με φτερά / Ένα ψάρι που δεν ήξερε να κολυμπάει / Ένας καλόκαρδος καρχαρίας / Ένας πολύ γλυκός λύκος / Ένας ποντικός... κάπως βιαστικός! / Προσοχή! Το πρόβατο... δαγκώνει!
- **Βαρελά, Αγγελική.** Δώσε την αγάπη / Στον κήπο με τα παραμύθια
- **Βελέτα – Βασιλειάδου, Μαρία.** Το σκαντζοχοιράκι με τα κατσαρά μαλλιά
- **Γεωργακούδη, Θεοδώρα.** Από την κερασιά στο ίντερνετ
- **Γρηγοριάδου-Σουρέλη, Γαλάτεια.** Παιχνίδι χωρίς κανόνες
- **Δαμιανού, Ελένη.** Αγκάλισα;
- **Δαρλάση, Αγγελική.** Ονειροφύλακες
- **Δημουλίδου, Χρύσα.** Ο Πρασινοπασχαλιός
- **Διακωνισάκη, Πόπη.** Ας βγάλουμε άλλη φωτογραφία
- **Δικαίου, Ελένη.** Θα σε ξαναδώ, φιλαράκι μου / Μίλα μη φοβάσαι 3 ιστορίες για τη βία στο σχολείο
- **Ευθυμίου, Ελένη.** Τα πρώτα μου νοήματα
- **Ζαραμπούκα, Σοφία.** Στο δάσος
- **Ζέη, Άλκη.** Άλλοι καιροί - Άλλα Παιδιά
- **Ζορμπά-Ραμποπούλου, Βησσαρία.** Το κρυμμένο εργοστάσιο παιχνιδιών
- **Ηλιοπούλος, Βαγγέλης.** Ο Αδελφός του Τριγωνοψαρούλη / Τα γενέθλια του Τριγωνοψαρούλη ή πώς η αγάπη νίκησε τον πόλεμο / Στον κήπο με τα παραμύθια / Ο Τριγωνοψαρούλης / Τριγωνοψαρούλης εναντίον Μεγάλου Καρχαρία / Ο Τριγωνοψαρούλης στον κόσμο των παράξενων ψαριών
- **Καρακώστα, Μελίνα.** Η Μαύρη Λίμνη
- **Καρζής, Θόδωρος.** Το παιδί στον κόσμο των μεγάλων
- **Κοντολέων, Μάνος.** Η ιστορία του σκύλου θα δείξει / Μια ιστορία του Φιοντόρ
- **Κουρμπέτης, Βασίλης.** Τα πρώτα μου νοήματα
- **Μάγος, Κώστας.** Καλωσήρθες καρακάξα
- **Μαντούβαλου, Σοφία.** Η δασκάλα που το κεφάλι της έγινε καζάνι
- **Μάρα, Ειρήνη.** Το μουσικό τραγούδι της Μάτας
- **Μαργαρίτης, Κυριάκος.** Ο κονσερβοσυλλέκτης
- **Μαρμαρά-Δαγιόγλου, Νανά.** Η Κοκκινόσκουφίτσα και ο τελευταίος λύκος
- **Μάστορη, Βούλα.** Τα μαγικά μου αυτιά / Το ποτάμι ζήλεψε / Ο κιονάνθρωπος πήρε τη μαμά / Η Ψυλλοελένη
- **Μαυρολέων, Μανόλης.** Κίκο, η κότα που έμαθε να πετάει
- **Μερίκα, Λένα.** Η Νίτσα χελωνίτσα αλλάζει σπίτι!
- **Μητσιάλη, Αλεξάνδρα.** Το αστερόσπιτο
- **Μιχαήλ, Συρμώ.** Όστε εγώ είμαι ο παράξενος, ε!
- **Μουρίκη, Κατερίνα.** Γκασμέντ, ο φυγάς με τη φλογέρα
- **Μπότσος, Γιώργος.** Μήνυμα σ' ένα μπουκάλι / Πέτρα, Ψαλίδι, Χαρτί. Τα δικαιώματα του παιδιού σε κόμικς
- **Μπουλώτης, Χρήστος.** Το άγαλμα που κρύωνε / Ο κύριος «Αύριο-βράδυ» / Η παράξενη αγάπη του αλόγου και της λεύκας / Πετάει πετάει ο σκύλος! / Το στρατιωτάκι που ήθελε να γίνει αρχιτέκτονας και ποιητής
- **Νικολοῦδη, Φυλλιώ.** Καλημέρα, φίλε! / Το χαρούμενο λιβάδι
- **Παλυβίδας, Γιώργος.** Η Περιπέτεια της Σκιουρίτσας
- **Παναγιωτόπουλος, Νίκος.** Ο Ιπποπότης και η Νεραϊγελάδα
- **Παπαγιάννη, Μαρία.** Ως δια μαγείας
- **Παπαδιαμάντης, Αλέξανδρος.** Γουτού Γουπατού
- **Παπαθανασοπούλου, Μάιρα.** Τι κι αν είμαι ασβός;
- **Πατρόκλου, Λίλα.** Η Χρυσούλα
- **Πέτροβιτς-Ανδρουτσοπούλου, Λότη.** Ένας μήνας σαν όλους τους άλλους / Το παιδί από τη θάλασσα / Στον κήπο με τα παραμύθια
- **Πουλάκης, Πέτρος.** Ο Αυτός
- **Πριοβόλου, Ελένη.** Καπετάν Ζωή / Το σύνθημα
- **Πυλιώτου, Μαρία.** Λεώνη
- **Πυρπάσου, Έφη.** Λιβ
- **Ρίμερ, Χριστίνα.** Ιστορίες για φίλους
- **Ρουσάκη, Μαρία.** Η Μέλπω η μοναδική
- **Σάββα-Ρουμπάτη, Μαίρη.** Ο κόσμος τρελάθηκε ή ο κόσμος ζεστάθηκε;
- **Σαρή, Ζώρζ.** Άλλοι καιροί - Άλλα Παιδιά / Κρίμα και άδικο... μυσθιστόρημα
- **Σπυροπούλου, Χρύσα.** Το μουσικό της λίμνης
- **Τούλας, Γιώργος.** Ο Τσουρέκης που τον έλεγαν Ελία
- **Τριβιζάς, Ευγένιος.** Ο Αϊ-Βασίλης στη φυλακή με τους 83 αρουραίους / Το όνειρο του σιάκτρου / Το παπάκι που δεν του αρέσανε τα ποδαράκια του / Το παραπονεμένο ελεφαντάκι / Στον κήπο με τα παραμύθια / Η τελευταία μαύρη γάτα / Τα τρία μικρά λυκάκια
- **Τσιαμπόκαλου, Γιολάντα.** Ο κύριος Αλφάλφα
- **Τσόγκα, Μαρία.** Μια μπάλα ζωγραφιά
- **Φακίνου, Ευγενία.** Ντενεκεδούπολη
- **Φώτου, Γιώτα.** Ο Αόρατος Πολ
- **Χαραλής, Κώστας.** Μαύρος ουρανός με ροζ συννεφάκια
- **Χατζοπούλου-Καραβία Λεία.** Πετάει, πετάει η Σίσι / Η Ρίκι / Η Ρίκι δεν είναι πια πισιρίκι
- **Χριστοδούλου, Πάνος.** Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές
- **Ψαράκη, Βάσω.** Στον κήπο με τα παραμύθια
- **Συλλογικό (Μαθητές).** Ο κόσμος των παιδιών Με αφορμή μια φωτογραφία... του Νίκου Οικονομόπουλου
- **Συλλογικό (Μαθητές).** Ε, φίλε!
- **Amnesty International UK.** Όλοι γεννιάμαστε ελεύθεροι
- **Beah, Ishmael.** Επιστροφή στη ζωή: Ένα παιδί στρατιωτής θυμάται
- **Bellamy, David.** 101 Τρόποι να σώσεις τη γη
- **Bernard, Fred.** Ιησούς Μπέιτς
- **Beth, Kelly.** Ο μπούφος που δεν μπορούσε να κάνει μπου
- **Biondi, Ghislaine.** Ο Γίγαντας και τα πουλιά
- **Bloom, Becky.** Οχτώ μικρά καπέλα
- **Boulet, Gwenaelle.** Αγόρια και κορίτσια. Για να ζήσουμε μαζί
- **Brownjohn, Emma.** Όλοι μαζί μπορούμε να σώσουμε τον Πλανήτη μας! (Όλη η γη ένα χωριό)
- **Brun-Cosme, Nadine.** Ο μεγάλος λύκος και ο μικρός λύκος
- **Cave, Kathryn.** Το κάτι άλλο
- **Colfer, Eoin.** Κλικ. Δέκα φωνές, μια ιστορία
- **Crowther, Kitty.** Μαύρος κότσυφας και Άσπρος γλάρος
- **D' Adamo, Francesco.** Ικμάλ
- **Dautremer, Rebecca.** Ο ερωτευμένος
- **De Monleon, Jean - Vital.** Οι δυο μαμάδες του Μελένιου

- **Deborah, Ellis.** Στον αγώνα για το ψωμί
- **Dickens, Charles.** Όλιβερ Τουίστ
- **Duval, Elisabeth.** Καινούρια μαθήτριά
- **Ficher, Robert.** Ο μπουφός που δεν μπορούσε να κάνει μπου
- **Gliori, Debi.** Θα σ' αγαπώ ό,τι κι αν γίνει
- **Gouichoux, Rene.** Ο πράσινος λύκος
- **Härtling, Peter.** Ο Μπεν αγαπάει την Άννα
- **Hazell, Rebecca.** Ηρωικά παιδιά
- **Herfurtener, Rudolf.** Τα παιδιά του Δάσους
- **Jaffé, Laura.** Η βία. Για να ζήσουμε μαζί / Η διαφορετικότητα. Για να ζήσουμε μαζί / Τα χρήματα. Για να ζήσουμε μαζί
- **Jeff, Brumbeau.** Το δώρο της παπλωματούς
- **Jelloun, Tahar ben.** Ο ρατσισμός όπως τον εξήγησα στην κόρη μου
- **Kindersley, Doriling.** Μια ζωή σαν τη δική μου. Πώς ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο
- **Labbé, Brigitte.** Τα αγόρια και τα κορίτσια / Η Δικαιοσύνη και η Αδικία
- **Lenain, Thierry.** Με τα μάτια της καρδιάς
- **Maar, Paul.** Το ταξίδι της Λίζας
- **MacDonald, Amy.** Ο Μικρός Κάστορας και η Ηχώ
- **McKee, David.** Έλμερ – ο παρδαλός ελέφαντας
- **Moore-Mallinos, Jennifer.** Έχω ένα μυστικό, ας μιλήσουμε γι' αυτό... / Οι γονείς μου δεν είναι πια φίλοι, ας μιλήσουμε γι' αυτό...
- **Murphy, Jill.** Πέντε λεπτά ηρεμία
- **Nystrom, Carolyn.** Ο κορυδαλλός που δέν κελαηδούσε
- **Parr, Todd.** Το βιβλίο της ειρήνης / Δεν πειράζει να είσαι διαφορετικός
- **Pennart, Geoffroy de.** Το γεύμα των λύκων
- **Piquemal, Michel.** Το μικρό σύννεφο
- **Pittar, Gill.** Η Μίλι, η Μόλι και το βουνό / Η Μίλι, η Μόλι και οι μπαμπάδες τους / Η Μίλι, η Μόλι και ο Τζο
- **Quentin, Greban.** Νέστορας
- **Radunsky, Vladimir.** Φαντάσου την ειρήνη
- **Rahn, Sabine.** Φυτρώνουν οι πατάτες στα δέντρα;
- **Reynolds, Peter H.** Η Τελεία
- **Rocha, Ruth.** Παγκόσμια διακήρυξη των δικαιωμάτων του ανθρώπου
- **Rodari, Cianni.** Παραμύθια από το τηλέφωνο
- **Rostand, Edmond.** Σιρανό: Ο ποιητής με τη μεγάλη μύτη.
- **Rotriquez, Beatrice.** Η αρπαγή της κότας, μια ιστορία χωρίς λόγια
- **Rowe, John.** Θέλω μια αγκαλιά
- **Saint-Exupery, Antoine de.** Ο μικρός Πρίγκιπας
- **Sanvoisin, Eric.** Ο νάνος και η Γαριδούλα
- **Satomi, Ichikawa.** Υπάρχουν αρκούδες στην Αφρική
- **Satrapi, Marjane.** Τα τέρατα δεν αγαπούν το φεγγάρι
- **Schlenz, Kester.** Η Μιμή με τα μεγάλα αφτιά
- **Sepulveda, Luis.** Η ιστορία του γάτου που έμαθε σε ένα γλάρο να πετάει
- **Stowe, Harriet Beecher.** Η καλύβα του μπαρμπα-Θωμά
- **Thies, Paul.** Η σκιά της πριγκίπισσας
- **Vailant, Emmanuele.** Μάθε να αντιμετωπίζεις το Ρατσισμό
- **Vyner, Tim.** Μικτή κόσμου
- **Weitze, Monika.** Γιατί το ροζ ελεφαντάκι έπεσε σε θλίψη και πώς ξαναβρήκε τη χαρά του
- **Weninger, Brigitte.** Κάποιος να μ'αγαπάει
- **Weston, Carrie.** Ένας αρκούδος στο σχολείο!
- **Wojtowicz, Jen.** Τα παιδιά των λουλουδιών

Η Διεθνής Σύμβαση του Ο.Η.Ε. για τα Δικαιώματα του Παιδιού με απλά λόγια

Όλα τα παιδιά έχουν δικαιώματα που προβλέπονται από νόμους και διεθνείς συμβάσεις.

Το σημαντικότερο κείμενο για τα δικαιώματα των παιδιών, είναι η Διεθνής Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του 1989 που την έχουν υπογράψει 191 χώρες και είναι νόμος στην χώρα μας. Παρακάτω μπορείτε να διαβάσετε τη Σύμβαση αυτή με λίγα και απλά λόγια.

1: Ορισμός

"Παιδιά" θεωρούνται όλα τα κορίτσια και τα αγόρια από 0 έως 18 ετών.

2: Απαγόρευση διακρίσεων

Όλα τα παιδιά είναι ίσα. Έχουν δικαίωμα να τα αντιμετωπίζουν χωρίς διακρίσεις λόγω της φυλής, του φύλου, της γλώσσας, της θρησκείας, των απόψεων, της περιουσίας, της κατάστασης, των ιδιαίτερων αναγκών ή της εμφάνισής τους.

3: Το συμφέρον του παιδιού

Όταν οι μεγάλοι παίρνουν αποφάσεις που αφορούν τα παιδιά, πρέπει να υπολογίζουν πριν από όλα το συμφέρον των παιδιών. Η Πολιτεία πρέπει να προστατεύει και να φροντίζει τα παιδιά, αν οι γονείς τους δεν μπορούν να το κάνουν.

4: Μέτρα της Πολιτείας

Η Πολιτεία πρέπει να παίρνει όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εφαρμόζονται τα δικαιώματα των παιδιών.

5: Ρόλος γονέων και κηδεμόνων

Οι γονείς ή οι κηδεμόνες ενός παιδιού είναι υπεύθυνοι να το μεγαλώνουν έτσι ώστε να αναπτύσσονται οι ικανότητές του και να το βοηθούν να μάθει και να ασκεί τα δικαιώματά του.

6: Δικαίωμα στη ζωή

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στη ζωή, την επιβίωση και την ανάπτυξη.

7: Όνομα και ιθαγένεια

Δικαίωμα κάθε παιδιού είναι να γράφεται στο ληξιαρχείο με τη γέννησή του και να έχει όνομα, επώνυμο και ιθαγένεια, δηλαδή να ανήκει σε μια χώρα.

8: Ταυτότητα

Η Πολιτεία πρέπει να βοηθά τα παιδιά να διατηρούν την ταυτότητα, την ιθαγένεια και τις οικογενειακές τους σχέσεις.

9: Ζωή και επικοινωνία με τους γονείς

Κάθε παιδί έχει δικαίωμα να ζει μαζί με τους γονείς του,

εκτός αν αυτοί ζουν χωριστά, αν δεν μπορούν να το φροντίσουν ή αν πρέπει να απομακρυνθεί από αυτούς για το καλό του. Όταν ζει μακριά από τους γονείς του, το παιδί έχει δικαίωμα να τους βλέπει και να επικοινωνεί μαζί τους, εκτός αν αυτό είναι αντίθετο με το συμφέρον του.

10: Οικογενειακή επανένωση

Αν ένα παιδί ζει σε διαφορετική χώρα από τους γονείς του, έχει δικαίωμα να ξαναμιμίξει μαζί τους και να μείνουν στο ίδιο μέρος.

11: Παράνομες μετακινήσεις στο εξωτερικό

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από κάθε παράνομη απομάκρυνσή τους από τη χώρα στην οποία ζουν.

12: Ελευθερία γνώμης

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους. Οι μεγάλοι πρέπει να ακούν και να παίρνουν σοβαρά υπόψη τους τη γνώμη των παιδιών για θέματα που τα αφορούν, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους.

13: Ελευθερία έκφρασης

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να αναζητούν, να μαθαίνουν και να μεταδίδουν πληροφορίες και ιδέες, και να εκφράζονται ελεύθερα, μέσα από τον γραπτό ή προφορικό λόγο, την τέχνη ή άλλους τρόπους, αρκεί να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων.

14: Ελευθερία σκέψης και θρησκείας

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να σκέφτονται ελεύθερα και να πιστεύουν σε μια θρησκεία.

15: Ελευθερία συνάντησης και ομαδικής συνεργασίας

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να συναντιούνται, να συνεργάζονται και να συμμετέχουν σε συγκεντρώσεις, αρκεί να μην παραβιάζουν τα δικαιώματα των άλλων.

16: Ιδιωτική ζωή

Κανείς δεν μπορεί να επεμβαίνει αυθαίρετα ή παράνομα στην ιδιωτική ζωή, την οικογένεια, την κατοικία ή την αλληλογραφία ενός παιδιού, ούτε να προσβάλλει την τιμή και την υπόληψή του.

17: Πληροφόρηση

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να μαθαίνουν τι συμβαίνει γύρω τους από τα μέσα ενημέρωσης (εφημερίδες, ραδιόφωνο, τηλεόραση, ηλεκτρονικά μέσα). Η Πολιτεία πρέπει να ενθαρρύνει τα μέσα να διαδίδουν χρήσιμες πληροφορίες και να προστατεύουν τα παιδιά από ό,τι μπορεί να τα βλάψει.

18: Ευθύνες και υποστήριξη γονέων

Οι γονείς ή κηδεμόνες ενός παιδιού έχουν τη ευθύνη της ανατροφής και της ανάπτυξής του. Η Πολιτεία πρέπει να τους βοηθά σε αυτή την αποστολή και να εξασφαλίζει τη δημιουργία υπηρεσιών φροντίδας για τα παιδιά.

19: Βία, παραμέληση, εκμετάλλευση

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από κάθε μορφή βίας, προσβολής, παραμέλησης, εγκατάλειψης, σωματικής, ψυχολογικής, πνευματικής ή σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης, όσο βρίσκονται στην ευθύνη των γονιών ή των κηδεμόνων τους ή άλλων προσώπων στα οποία αυτοί τα έχουν εμπιστευθεί.

20: Εναλλακτική επιμέλεια

Όταν ένα παιδί δεν ζει με την οικογένειά του ή αυτή δεν μπορεί να το φροντίσει, έχει δικαίωμα ειδικής προστασίας και βοήθειας, μέσα από θεσμούς όπως η υιοθεσία, η φιλοξενία σε ανάδοχη οικογένεια ή σε κατάλληλη στέγη / ίδρυμα.

21: Υιοθεσία

Η Πολιτεία πρέπει να παίρνει όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε μια υιοθεσία που γίνεται στην ίδια χώρα ή σε άλλη, να είναι σύμφωνη με το νόμο και να λαμβάνεται υπόψη πάνω απ' όλα το συμφέρον του παιδιού.

22: Παιδιά πρόσφυγες

Τα παιδιά πρόσφυγες, που έχουν φύγει μόνα ή συνοδευόμενα από τους δικούς τους από την πατρίδα τους επειδή εκεί κινδύνευαν, έχουν δικαίωμα ειδικής προστασίας και απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα που έχουν και τα άλλα παιδιά.

23: Παιδιά με αναπηρίες

Τα παιδιά με σωματικές ή πνευματικές αναπηρίες έχουν δικαίωμα να ζουν σε συνθήκες που εγγυώνται την αξιοπρέπειά τους και ευνοούν την αυτονομία τους. Να απολαμβάνουν ειδική φροντίδα και να συμμετέχουν ισότιμα στην εκπαίδευση και την κοινωνική ζωή.

24: Υγεία και ιατρικές υπηρεσίες

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην προληπτική φροντίδα της υγείας τους και όταν αρρωσταίνουν να χρησιμοποιούν τις απαραίτητες ιατρικές υπηρεσίες για τη θεραπεία τους.

25: Επανεξέταση αναδοχής

Όταν ένα παιδί τοποθετείται σε ένα ίδρυμα ή μια ανάδοχη οικογένεια, η Πολιτεία πρέπει να παρακολουθεί και να ελέγχει αν το φροντίζουν σωστά και αν απολαμβάνει όλα τα δικαιώματά του.

26: Κοινωνική πρόνοια

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν την κατάλληλη κοινωνική φροντίδα και ασφάλιση.

27: Ανάπτυξη και επίπεδο ζωής

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα σε ένα αξιοπρεπές επίπεδο ζωής: να έχουν φαγητό, ρούχα και να ζουν σε ένα

ασφαλές σπίτι, ώστε να έχουν ομαλή σωματική, πνευματική, ψυχική, ηθική και κοινωνική ανάπτυξη. Αν οι γονείς τους δεν μπορούν να τους τα προσφέρουν, η Πολιτεία πρέπει να τους βοηθάει.

28: Εκπαίδευση

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να πηγαίνουν στο σχολείο και να έχουν ίσες ευκαιρίες σε αυτό.

Η Πολιτεία πρέπει να παίρνει μέτρα ώστε τα παιδιά να γράφονται και να μη διακόπτουν το σχολείο. Τα μέτρα για τη σχολική πειθαρχία πρέπει να σέβονται τα δικαιώματα και την αξιοπρέπεια των μαθητών.

29: Σκοποί εκπαίδευσης

Η εκπαίδευση πρέπει να βοηθάει τα παιδιά να αναπτύξουν τις ικανότητες και την προσωπικότητά τους και να μαθαίνουν να σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τους διαφορετικούς πολιτισμούς και το φυσικό περιβάλλον.

30: Μειονότητες

Τα παιδιά που ανήκουν σε εθνικές, γλωσσικές ή θρησκευτικές μειονότητες, έχουν δικαίωμα να έχουν τη δική τους πολιτιστική ζωή, να χρησιμοποιούν τη γλώσσα τους και να ασκούν τη θρησκεία τους.

31: Ελεύθερος χρόνος και ψυχαγωγία

Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα να ξεκουράζονται, να έχουν ελεύθερο χρόνο, να παίζουν, να ψυχαγωγούνται και να ασχολούνται με πράγματα που τους ενδιαφέρουν.

32: Παιδική εργασία, οικονομική εκμετάλλευση

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από την οικονομική εκμετάλλευση και οποιαδήποτε επικίνδυνη εργασία μπορεί να βάλει σε κίνδυνο την εκπαίδευση, την υγεία ή την ανάπτυξή τους. Η Πολιτεία πρέπει να ρυθμίζει, σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, τα κατώτατα όρια ηλικίας, τα ωράρια και τις συνθήκες εργασίας για ανηλικούς όπως και την επιβολή ποινών σε όσους τα παραβιάζουν.

33: Ναρκωτικά

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από την παράνομη χρήση ναρκωτικών ουσιών αλλά και να μη χρησιμοποιούνται στην παραγωγή και τη διακίνησή τους.

34: Σεξουαλική βία και εκμετάλλευση

Είναι υποχρέωση της Πολιτείας να προστατεύει τα παιδιά από κάθε μορφή σεξουαλικής βίας και εκμετάλλευσης, όπως ο εξαναγκασμός σε σεξουαλική δραστηριότητα, η πορνεία και η πορνογραφία.

35: Απαγωγή και εμπορία παιδιών

Τα κράτη παίρνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εμποδίσουν τις απαγωγές, την πώληση και το δουλεμπόριο των παιδιών.

36: Άλλες μορφές εκμετάλλευσης

Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από οποιαδήποτε άλλη μορφή εκμετάλλευσης που μπορεί να βλάπτει την ευημερία τους.

37: Βασανιστήρια και στέρηση ελευθερίας

Κανένα παιδί δεν πρέπει να υποβάλλεται σε βασανιστήρια ή άλλη απάνθρωπη ή εξευτελιστική τιμωρία. Η θανατική ποινή και η ισόβια φυλάκιση απαγορεύεται να επιβάλλονται σε παιδιά. Η σύλληψη και κράτηση ανηλίκων πρέπει να είναι σύμφωνη με το νόμο, να έχει την ελάχιστη δυνατή χρονική διάρκεια και να ανταποκρίνεται στην ανάγκη της ηλικίας τους.

38: Ένοπλες συρράξεις

Σε περίπτωση πολέμου, τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται. Απαγορεύεται να συμμετέχουν σε εχθροπραξίες παιδιά κάτω των 15 ετών.

39: Επανάταξη παιδιού-θύματος

Η Πολιτεία πρέπει να φροντίζει τα παιδιά που είναι θύματα παραμέλησης, κακομεταχείρισης, εκμετάλλευσης ή πολέμων για να ξεπερνούν τα τραύματά τους και να συμμετέχουν φυσιολογικά στην κοινωνική ζωή.

40: Δικαιοσύνη / ποινική μεταχείριση

Κάθε παιδί ύποπτο, κατηγορούμενο ή καταδικασμένο για μια παράνομη πράξη έχει δικαίωμα να το αντιμετωπίζουν με αξιοπρέπεια, ανθρωπισμό και σεβασμό στις ανάγκες του, να ενημερώνεται για την υπόθεσή του σε γλώσσα που καταλαβαίνει και να έχει νομική βοήθεια για να μπορεί να υπερασπίζεται τον εαυτό του.

41: Ευνοϊκότερες ρυθμίσεις

Αν οι νόμοι μιας χώρας προστατεύουν καλύτερα τα δικαιώματα των παιδιών από ό,τι αυτή η Σύμβαση, τότε πρέπει να εφαρμόζονται εκείνοι.

42: Γνωστοποίηση

Τα κράτη έχουν υποχρέωση να κάνουν γνωστά στους μεγάλους και στα παιδιά τις αρχές και το περιεχόμενο αυτής της Σύμβασης.

43-54: Εφαρμογή και έλεγχος

Μια ειδική Επιτροπή στον Ο.Η.Ε. παρακολουθεί την εφαρμογή της Σύμβασης σε όλα τα κράτη που την έχουν υπογράψει. Οι κυβερνήσεις οφείλουν να στέλνουν εκθέσεις κάθε πέντε χρόνια και η Επιτροπή, αφού τις εξετάσει, τους στέλνει παρατηρήσεις και προτάσεις της.

Μπορείτε να βρείτε το πλήρες κείμενο της Σύμβασης:

- στην ιστοσελίδα του Δικτύου για τα Δικαιώματα του Παιδιού, www.ddp.org.gr, στην ενότητα ΕΓΓΡΑΦΑ.
- στην ιστοσελίδα του προγράμματος www.diaforetikotita.gr

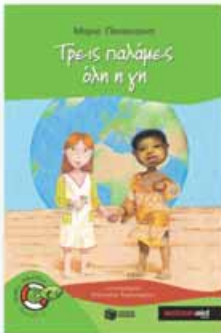

**ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ**

Παιδικά βιβλία

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ
Τρεις παλάμες όλη η γη
Συλλογή Χωρίς σωσίβιο, 6+

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΜΗΤΣΙΑΛΗ
Θέλω να σας πω την αλήθεια
Συλλογή Χωρίς σωσίβιο, 6+

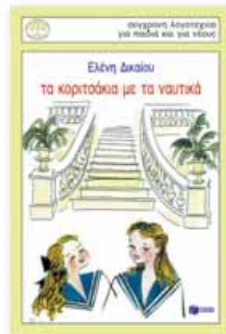
**ΛΟΤΗ ΠΕΤΡΟΒΙΤΣ-
ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΥ**
Το παιδί από τη θάλασσα
Συλλογή Στα βαθιά... 8+

ΜΑΡΙΑ ΛΟΥΙΖΟΥ
Η Ονειρώ
Συλλογή Χελιδόνια, 8+

ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ
Ο αδελφός της Ασιασίας
Συλλογή Χελιδόνια, 8+

ΕΛΕΝΗ ΔΙΚΑΙΟΥ
Τα κοριτσάκια με τα ναυτικά
Συλλογή Περιστερία, 9+
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Καφέ απδιαστικό μπαλάκι
Συλλογή Περιστερία, +9
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΑΛΙΟΤΣΟΣ
Τα ξύλινα σπαθιά
Συλλογή Περιστερία, +9

ΛΙΤΣΑ ΨΑΡΑΥΤΗ
Η σπηλιά της γοργόνας
Συλλογή Περιστερία, +9
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΟ ΝΤ' ΑΝΤΑΜΟ
Ικμπάλ, ένα παιδί ενάντια
στην παιδική εργασία
Συλλογή Κύκνοι, +12
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ

ΖΩΡΖΙ ΣΑΡΗ
Κρίμα κι άδικο

Μια ζωή σαν τη δική μου
Πώς ζουν τα παιδιά σ' όλο τον κόσμο

Τα βιβλία της ζωής μας

www.patakis.gr

ISBN 978-960-8429-79-6

9 789608 429796